T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ANABİLİM DALI

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ TARİHSEL PERSPEKTİFTEN NİTEL ANALİZİ

Yusuf Zakir BASKIN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KAHRAMANMARAŞ
TEMMUZ-2018

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ANABİLİM DALI

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ TARİHSEL PERSPEKTİFTEN NİTEL ANALİZİ

DANIŞMAN : Doç. Dr. Fikret BİRDİŞLİ
JÜRİ : Dr. Öğr. Üyesi Osman AĞIR
JÜRİ : Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YOLCU

Yusuf Zakir BASKIN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KAHRAMANMARAŞ
TEMMUZ-2018

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ANABİLİM DALI

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ TARİHSEL PERSPEKTİFTEN NİTEL ANALİZİ

Yusuf Zakir BASKIN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :
Bu Tez …./…./2018 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği / Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.

Doç. Dr. Fikret BİRDİŞLİ	**Dr. Öğr.Üyesi Osman AĞIR**	**Dr.Öğr.Üyesi Tuğba YOLCU**
BAŞKAN	**ÜYE**	**ÜYE**

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL
Enstitü Müdürü

Not: Bu tez ve projede kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ANABİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ TARİHSEL PERSPEKTİFTEN NİTEL ANALİZİ

Yusuf Zakir BASKIN

Danışman: Doç. Dr. Fikret BİRDİŞLİ

Yıl : 2018, Sayfa: VIII+73

Jüri : Doç.Dr. Fikret BİRDİŞLİ (Başkan)
: Dr. Öğr. Üyesi Osman AĞIR (Üye)
: Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YOLCU (Üye)

Uluslararası İlişkiler Disiplini içerisinde yer alan güvenlik çalışmaları İkinci Dünya Savaşı'dan sonra ortaya çıkmıştır. Soğuk Savaş dönemi boyunca Sovyetler Birliği ve ABD'nin birbirlerine karşı giriştikleri ideolojik, ekonomik, askeri mücadele ve nükleer silahların yarattığı koşullar bu dönem güvenlik çalışmalarının temel noktalarını oluşturmuştur. Soğuk Savaş döneminde 1970'li yıllardan itibaren güvenlik çalışmalarının odak noktasını askeri konuların yanı sıra ekonomik meseleler de oluşturmaya başlamıştır. Soğuk Savaş'ın sonlarına doğru mevcut güvenlik çalışmalarının dünyada var olan güvensizlikleri yansıtmakta ve çözüm getirmekte yetersiz kaldığı ortaya çıkmıştır. Soğuk Savaşın bitişiyle beraber güvenlik çalışmalarında bir dönüşüm yaşanmıştır. Bu dönüşüm ile beraber güvenlik çalışmalarının araştırma alanı kapsamı birey düzeyinden uluslararası sistem düzeyine kadar genişlemiştir.

Bu yüksek lisans tezinde Türkiye'de güvenlik üzerine yapılmış akademik çalışmalar analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın temel sorunsalı Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmalarının mevcut durumunun ne olduğu, bu çalışmaların hangi yaklaşımlar etrafında şekillendiğidir. Türkiye'de güvenlik konusunda yapılmış akademik çalışmaların yoğunlaştığı ve zayıf kaldığı alanları tespit etmek amacıyla literatürdeki lisansüstü tezler, akademik makaleler ve kitaplar taranmıştır. Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmaları niteliksel olarak tasnif edilmiştir. Erişilen kaynakların nitel analizi için üç farklı yöntem kullanılmıştır. Bu yöntemler, analiz düzeyleri bakımından sınıflandırma, anahtar kavramlar bakımından sınıflandırma ve lokasyon sınıflandırmasından oluşur. Bu sınıflandırma sonucunda elde edilen bulgular, grafikler üzerinden analiz edilmiş ve çalışmanın sonunda ekler kısmında tablolar halinde

sunulmuştur. Gerçekleştirilen analiz sonucunda Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmalarında realist yaklaşımın ağırlıkta olduğu, bununla beraber eleştirel güvenlik çalışmalarının sayısı az olmakla beraber bu çalışmaların sayısının giderek arttığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, Güvenlik Çalışmaları, Eleştirel Güvenlik, Realist Güvenlik, Konstrüktivist Güvenlik

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE AND INTERNATIONAL RELATIONS
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
KAHRAMANMARAS SUTCU IMAM UNIVERSITY

ABSTRACT

MA THESIS

QUALITATIVE ANALYSIS OF SECURITY STUDIES IN TURKEY FROM HISTORICAL PERSPECTIVE

Yusuf Zakir BASKIN

Supervisor : Assoc.Prof.Dr. Fikret BİRDİŞLİ

Year : .2018 , Pages: VIII+73

Jury : Assoc. Prof. Dr. Fikret BİRDİŞLİ (Chairperson)
: Assist. Prof. Dr. Osman AĞIR (Member)
: Assist. Prof. Dr. Tuğba YOLCU (Member)

Security studies in the Discipline of International Relations have emerged after the Second World War. During the Cold War period, conditions which ideological, economic, military struggles, which were undertaken by the Soviet Union and the USA towards each other, and nuclear weapons created, generated the main points of security studies of this period. In the Cold War period, beginning from 1970s, economic matters alongside with military topics have begun to shape focal point of security studies. Towards the end of the Cold War, it has come to the light that current security studies were inadequate to reflect insecurities in the world and to deliver a solution. With the end of the Cold War, a transformation was experienced in security studies. With this transformation, range of the research field of security studies has expanded from individual level to international system level.

In this master's thesis, academic studies on security, which were done in Turkey, were tried to be analyzed. The basic research question of this work is what the current condition of security studies in Turkey is and around which approaches these studies are shaped. In order to determine the areas, on which studies in the area of security have intensified and remained weak, post graduate theses, academic articles and books in the literature were searched. Security studies conducted in Turkey were qualitatively classified. Three different methods were used for qualitative analysis of the accessed resources. These methods consist of classification by analysis level, classification by key concepts and location classification. Findings, which were obtained as a result of this classification, were analyzed on charts and presented at the end of the work as tables in the appendices. In the analysis which was realized, it was concluded that

realist approach dominates in the security studies conducted in Turkey although amount of critical security studies gradually increases while number of these studies is low.

Keywords: Security, Security Studies, Realistic Security, Critical Security, Constructivist Security

ÖNSÖZ

Hem lisans hem de yüksek lisans öğrenimim boyunca büyük bir sabır ve özeveriye bilgisini, birikimini ve her türlü desteği sağlayan akademiye ve öğrenmeye iştiyakımı arttıran ayrıca yüksek lisans tezi olarak sunulan bu çalışmanın konusunun belirlenmesinden çalışmanın tamalanmasına kadar geçen bu süreçte bütün sıkıntıların üstesinden gelmemde yardımcı olan hoşgörüsünü benden esirgemeyen değerli danışman hocam Doç. Dr. Fikret BİRDİŞLİ'ye, yüksek lisans derslerini münazara ortamında işleyen diyalektik düşünebilmemize katkılar sunan değerli hocam Doktor Öğretim Üyesi Osman AĞIR'a, yüksek lisans öğrenimim boyunca desteklerini benden esirgemeyen Doktor Öğretim Üyesi Ahmet Tunç'a, yine tüm bu süreçte her türlü desteğini ve bilgisini tüm samimiyetiyle paylaşan aziz dostum Ar. Gör. Sait Nuri Em'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Kahramanmaraşta ikinci ailem olan varlıklarıyla kendimi çok şanslı hissettiğim her türlü kusurlarıma katlanan dostlarıma keyifli dostlukları için çok teşekkür ederim. Son olarak eğitim ve öğretim hayatım boyunca benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen her zaman yanımda olan ve her zaman beni destekleyen aileme teşekkür eder sevgi ve saygılarımı sunarım.

Yusuf Zakir BASKIN
Kahramanmaraş/Temmuz-2018

İÇİNDEKİLER

ÖZET I
ABSTRACT III
ÖNSÖZ V
İÇİNDEKİLER VI
ŞEKİLLER LİSTESİ VII
GRAFİKLER LİSTESİ VIII
1. GİRİŞ 1
2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR 4
3. GÜVENLİK KAVRAMININ ETİMOLOJİK, EPİSTEMOLOJİK VE TARİHSEL ARKA PLANI 6
4. GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ KRONOLOJİSİ VE ÇALIŞMALARIN SINIFLANDIRILMASI 12
4.1. Güvenlik Çalışmalarının Kronolojisi 12
4.1.1. Soğuk Savaş Dönemi Güvenlik Çalışmaları 13
4.1.2. Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik Çalışmaları 16
4.2. Güvenlik Çalışmalarının Sınıflandırılması 18
4.2.1. Realist Güvenlik Yaklaşımı 19
4.2.2. Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı 21
4.2.3. Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşım 22
5. GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ EPİSTEMOLOJİK EVRENE KATKILARI 24
5.1. Güvenlik Ekolleri 24
5.2. Güvenlik Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları ve Enstitüler 28
5.3. Akademik Dergiler 29
6. TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ TARİHİ 30
7. TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÜZERİNE YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALARIN NİTEL ANALİZİ 32
7.1. Araştırmanın Amacı 32
7.2. Araştırmanın Yöntemi 32
7.3. Türkiye'de Güvenlik Üzerine Yapılan Çalışmalar Hakkında Bulgular 33
7.3.1. Güvenlikle İlgili Lisansüstü Tezler ve Nitel Analizi 34
7.3.1.1. Lisansüstü Tezleri Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma 34
7.3.1.2. Lisansüstü Tezleri Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma 36
7.3.1.2. Lisansüstü Çalışmaları Çalışmanın Yapıldığı Yer Üzerinden Sınıflandırma 37
7.3.2 Akademik Makaleler ve Analizi 40
7.3.2.1 Akademik Makaleleri Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma 40
7.3.2.2. Akademik Makaleleri Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma 41
7.3.2.3. Akademik Makaleleri Yapıldıkları Yer Üzerinden Sınıflandırma 41
7.3.3. Güvenlikle İlgili Kitapların Nitel Analizi 43
7.3.3.1. Güvenlikle İlgili Kitapları Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma 43
7.3.3.2. Güvenlikle İlgili Kitapları Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma 43
8. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 45
KAYNAKLAR 48
ÖZGEÇMİŞ
EKLER

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil **Sayfa**

Şekil 4.1. Güvenlik Çalışmalarının Sınıflandırılması 19

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik **Sayfa**

Grafik 7.1. Güvenlik Üzerine Yapılan Çalışmalar Hakkında Bulgular 33
Grafik 7.2. Lisansüstü Çalışmalarının Tarihsel Grafiği 34
Grafik 7.3. Doktora Tezlerinin Başlık Analizi 35
Grafik 7.4. Yüksek Lisans Tezlerinin Başlık Analizi 36
Grafik 7.5. Doktora Çalışmalarının Nitel Analizi 36
Grafik 7.6. Yüksek Lisans Çalışmalarının Nitel Analizi 37
Grafik 7.7. Doktora Tezlerinin Yapıldığı Yerler 38
Grafik 7.8. Yüksek Lisans Tezlerinin Yapıldığı Yerler 39
Grafik 7.9. Akademik Makalelerin Başlık Analizi 40
Grafik 7.10. Akademik Makalelerin Nitel Analizi 41
Grafik 7.11. Akademik Dergilerin Yayınlandığı Dergiler 42
Grafik 7.12. Güvenlikle İlgili Kitapların Başlık Analizi 43
Grafik 7.13. Grafikle İlgili Kitapların Nitel Analizi 44

1. GİRİŞ

İnsanoğlunun varoluşu ile birlikte karşı karşıya kaldığı ilk duygu yaşamını sürdürme duygusudur. İnsanın var oluşundan itibaren geçirdiği her bireysel ve toplumsal evrede kullanılan bir kavram olan güvenlik aynı zamanda yaşamın devamı için ihtiyaç duyulan tüm koşulları kapsayan çerçeve bir kavramdır (Birdişli, 2016b: 4-5). Güvenlik tarihsel süreç içerisinde zamanın şartlarına ve değişen durumlara uyarlanmış bir kavramdır. Bundan dolayıdır ki güvenlik sosyolojide, psikolojide, tarih alanında ve siyaset biliminde kendisini göstermiş ve böylece sosyal ve siyasal politikalar yoluyla günlük yaşamın yansımaları haline gelmiştir.

Güvenlik kavramının giderek önemini arttırması ve günlük yaşamın yansımaları haline gelmesi akademik alanda da güvenliğe olan ilgiyi arttırmıştır. Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği yıkım ve yaşanan felaketlerinde etkisiyle barışı tesis etme, savaşı önleme bu dönemde yapılan çalışmaların çıkış noktası olmuştur. Özellikle 1920-30'lu yıllarda İdealizmin yükselişiyle beraber uluslararası barışın sağlanması konusunda kolektif güvenlik, uluslararası barış, uluslararası hukuk ve self-determinasyon gibi düşünceler hâkim olmuştur. Bu dönemde güvenliğin sağlanmasına yönelik askeri etkenlerin öneminin kısmen azaldığı, uluslararası hukukun ve uluslararası örgütlerin öneminin arttığı görülmektedir (Baldwin, 1996: 119).

Akademik alanda ilk güvenlik çalışmaları İkinci Dünya Savaşının ardından Uluslararası İlişkiler disiplini altında gerçekleştirilmiştir. Yeni üniversitelerin kurulmasıyla birlikte bu dönemde literatüre sayısız yeni çalışmalar eklenmiştir. Baldwin (1996: 121)'e göre "bu dönem şimdiye kadar ki güvenlik çalışmaları tarihinde ki en ilginç ve en yaratıcı dönem" olmuştur. Bu gelişmeler bu alanın daha da tanınmasına yardımcı olmuştur. İkinci Dünya Savaşının hemen ertesi yıllar 1955-65 arası dönem güvenlik çalışmalarının "Altın Çağı" olarak tanımlanmıştır ve Walt (1991:214)'e göre "Birinci Dünya Savaşına kadar güvenlik çalışmalarında sivil uzmanların katkılarının neredeyse hiç olmamasına rağmen Birinci Dünya Savaşı'nın korkunç maliyeti güvenlik çalışmalarının sadece generallere bırakılmayacak kadar önemli olduğunu göstermiştir." Bu dönemde sivil uzmanlar stratejik ve askeri konularda giderek daha fazla yer almaya başlamışlardır. Bu dönemin temel özelliği iki kutup arasında yaşanan nükleer silahlanma ve kitle imha silahların caydırıcılığı olmuştur.

Altın Çağın sonralarına doğru 1962 yılında Sovyetler Birliği ve ABD arasında yaşanan Küba Füze krizi ve ardından ABD'nin Vietnam savaşında yaşadığı başarısızlıklar kamuoyunda askeri gücün ve sahip olunan askeri kapasitenin uluslararası politika yürütmede ki en uygun araç olduğu konusunda şüpheler oluşturmuştur. Bu durum Eleştirel Güvenlik çalışmalarını ortaya çıkarmıştır (Birdişli, 2017: 80). Soğuk Savaş'ın sonlarına doğru mevcut güvenlik çalışmalarının dünya da var olan güvensizlikleri yansıtmakta ve çözüm getirmekte yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Güvenliğin sadece askeri tehditleri içermediği ve sadece askerlerin uğraş alanı olmadığı, güvenlik politikalarının sadece savaşlara yönelik değil aynı zamanda insanların güvenliğini, refahını ve huzurunu sağlamaya yönelik olması gerektiği anlayışı ortaya çıkmıştır (Bilgin, 2010: 72). Bu durum geleneksel Realist Güvenlik çalışmalarının yanında Galler ve Frankfurt ekolünüde içeren Eleştirel Güvenlik çalışmalarını ve Konstrüktivist Güvenlik çalışmalarını öneminin artmasına neden olmuştur.

Türkiye'de ise Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren güvenlik konusunda ki geleneksel söylem çoğunlukla sivil-askeri bürokratik elitler tarafından üretilmiştir. Türkiye'de güvenlik konusunda ki geleneksel söylem doğrultusunda güvenlik çalışmaları uzun yıllar stratejik çalışmalar içerisinde realist bir bakış açısıyla ele almış

ve güvenlik kavramı, askeri terimlerle açıklanan bir kavram olarak askerlerin uğraş alanı olarak görülmüştür. 2000'li yıllarda Türkiye'de yeni güvenlik çalışmalarına yönelik ilginin artmasıyla beraber geleneksel askeri güvenlik konularının dışına çıkan akademisyenler, çevre güvenliği ve ekonomik güvenlik gibi farklı alanlara yönelmişlerdir (Bilgin, 2005: 183-184).

Bu çalışmanın temel sorusu Türkiye'de güvenlik çalışmaları hangi kuramlar etrafında, hangi konu başlıkları altında ve hangi üniversitelerde yapılmıştır. Bu bağlamda bu çalışmanın üç hipotezi vardır;

a. Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan çalışmalar devlet odaklı realist bir bakış açısıyla ele alınmaktadır.
b. Eleştirel çalışmalara olan ilgi düşük olmakla birlikte giderek artma eğilimindedir.
c. Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmalar ağırlıklı olarak devlet üniversitelerinde yapılmıştır.

Bu çalışmada Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmaları niteliksel olarak tasnif edilerek mezkûr çalışmaların yoğunlaştığı ve zayıf kaldığı alanlar tespit edilecektir. Böylece Türkiye'de üretilen güvenlik çalışmaları üzerine yapılacak genel bir değerlendirme ile mevcut durumun ortaya konulmasının yanı sıra daha sonra Türkiye'de yapılacak güvenlik çalışmalarına katkı sunma ve referans olma imkânı da doğacaktır. Ayrıca girişilen bu kapsamlı çaba ile Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmalarının bir ekol oluşturup oluşturmadığı sorusuna yanıt aranması ve şayet bir ekolün varlığı söz konusu ise bunun niteliğinin saptanması hedeflenmiştir. Özetle sıralayacak olursak;

a. Güvenlik konusunda yapılan çalışmaların literatür analizini yapmak,
b. Güvenlik üzerine yapılan çalışmaların yoğunlaştığı ve zayıf kaldığı noktaları saptamak,
c. Çalışma sonunda güvenlik konusunda yapılan çalışmalarla ilgili bir tipoloji geliştirerek alana ve bilim dünyasına katkı sağlamak.

Bu tezin inceleme alanı Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan lisansüstü tezleri, akademik makaleleri ve güvenlikle ilgili kitapları kapsamaktadır. Bu çalışmanın evreni 1990-2016 arasında yapılmış akademik çalışmalarla sınırlıdır. Bu çalışmada nitel analiz için seçilen güvenlik çalışmalarının uluslararası ilişkiler disiplini ile alakalı olmasına ayrıca dikkat edilmiştir.

Bu çerçeve içerisinde çalışmanın ilk bölümünde konu ile ilgili yapılan daha önce ki çalışmalardan bahsedilmiştir. İkinci bölümde ise güvenlik kavramının etimolojik ve epistemolojik analizi yapılmış ve güvenlik kavramının geçirdiği evreler incelenmiştir. Daha sonra ki bölümlerde ise güvenlik çalışmalarının tarihsel sürecine değinilerek güvenlik çalışmaları sınıflandırılmıştır. Bu bölümlerde seçilen konu başlıkları üzerinde literatür taraması yapılarak çeşitli kaynaklardan veriler toplanmış ve bu verilerin işlenmesinde tarihsel betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın ana gövdesini oluşturan **Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan akademik çalışmaların nitel analizi** ise üç farklı yöntemle yapılmıştır. Bu yöntemler;

a. Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma; Elde edilen güvenlik çalışmalarının başlıkları analiz edilmiş ve çalışmaların başlıkları Teorik, Olay Analizi, Sistem Düzeyi ve Devlet Düzeyi şeklinde sınıflandırılmıştır.

b. Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma; Realist Güvenlik, Eleştirel Güvenlik ve Konstrüktivist Güvenlikle ilgili kavramlar listesi oluşturulmuş ve bu listede yer alan kavramlarla elde edilen güvenlik çalışmalarında yer alan anahtar kavramlar eşleştirilmiştir. Bu analiz yönteminin sonunda elde edilen güvenlik çalışmaları Realist Güvenlik, Eleştirel Güvenlik ve Konstrükvitist Güvenlik olmak üzere 3 farklı gruba göre sınıflandırılmıştır.
c. Çalışmanın Yapıldığı Yer Üzerinden Sınıflandırma; Bu analiz yönteminde elde edilen güvenlik çalışmalarından lisansüstü tezlerin hangi üniversitelerde yoğunlaştığı ile akademik makalelerin hangi dergilerde yoğunlaştığı analiz edilmiştir. Fakat erişim sağlayamadığımız güvenlikle ilgili kitaplar bu analizin dışında tutulmuştur.

Çalışmanın sonuç bölümünde ise Türkiye'de yapılmış güvenlik çalışmalarının sınıflandırılması sonucunda oluşturulan tablolar ve grafikler yorumlanıp tartışılmış ve birtakım önerilere yer verilmiştir.

Türkiye'de uluslararası ilişkiler alanında yapılmış güvenlik çalışmalarını birincil kaynaklardan inceleyen ve bu çalışmaları sınıflandıran bir çalışmaya Türkçe literatürde rastlanmamıştır. Bundan dolayı bu çalışmanın özgün değeri Türkiye'de akademik alanda yapılmış güvenlik çalışmalarını birincil verilere dayanarak analiz etmiş ve sınıflandırmış olmasıdır.

2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR

Bu tez çalışmasının ana odak noktası Türkiye'de yapılmış güvenlik çalışmalarıdır. Bu kapsamda yapılan literatür taramasında, iki yirmi sekiz lisans üstü tez çalışması, yüz on sekiz akademik makale ve otuz dokuz kitap incelenmiştir. İncelenen güvenlik çalışmalarının Uluslararası İlişkiler disipliniyle ilgili olmasına ayrıca dikkat edilmiştir. Türkiye literatüründe güvenlik üzerine yapılmış birçok çalışma bulunmasına rağmen spesifik olarak Türkiye'deki güvenlik çalışmalarını inceleyen sadece bir çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışma Nil ŞATANA ve Burak Bilgehan ÖZPEK'in (2010) yılında Ortadoğu Etütleri dergisinde yayınlanan "*A.B.D ve Türkiye'de Geçmişten Günümüze Güvenlik Çalışmaları*" adlı çalışmasıdır.

Bu çalışma ABD ve Türkiye'deki güvenlik çalışmalarını kuram ve konular açısından inceleyip karşılaştıran bir çalışmadır. Yazarlar tarafından bu çalışmanın amacı Türkiye'deki güvenlik çalışmalarının geldiği noktanın kuramsal bir analizini yapmak olarak belirlenmiştir. Yazarlar bu çalışmada kendileri tarafından ABD'deki literatürün Türkçe olarak gözden geçirilmesinin okuyucuya katkı sağlayacağını düşünmektedir. Bu çalışmada A.B.D. ve Türkiye'deki güvenlik çalışmalarının geçmişte ve günümüzde yoğunlaştığı alanlar ele alınmış ve tartışılmıştır.

Bu makalede ABD'de ve Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmaları tarihsel bir perspektiften karşılaştırmalı bir analiz yöntemi ile incelenmiştir. Yazarlar her iki ülkedeki güvenlik çalışmalarını geleneksel kuramlar (realist ve liberal), eleştirel kuramlar ve inşaacı kuramlar çerçevesinde karşılaştırmışlardır. Yazarlar ayrıca ABD'deki ve Türkiye'deki literatürü incelerken betimsel araştırma yöntemlerine başvurmuşlardır.

Şantana ve Özpek'e göre Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan çalışmalarda kuramsal çalışmalar en az ilgilenilen çalışmalar olarak literatürde yer almıştır. Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmaları ABD'de yapılan güvenlik çalışmalarıyla benzerlik göstermekte ve Türkiye'de (neo)realist ve (neo)liberal kuramları çerçevesinde güvenlik çalışmaları yapılmaktadır. Yazarlar ABD'de ve Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmalarının eleştirel kuram açısından farklılaştığını Türkiye literatüründe eleştirel kuram açısından yapılan çalışmaların ağırlıkla olduğunu belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak yazarlar eleştirel kuram çalışmaların ağırlıkta olmasının nedenlerini Türkiye'deki akademisyenlerin Ken Booth, Andrew Linklater ve Ole Weaver gibi eleştirel kuramın önde gelen isimlerinin çalışmalarını takip etmeleri ve ABD'nin 2003 Irak savaşının hem akademik hem de politika yapıcılar arasında tepkiyle karşılanması olarak görmektedir.

Yazarlara göre Soğuk Savaş döneminde Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmaları Dünya'da yapılan güvenlik çalışmalarıyla paralellik göstermektedir. Bu dönem çalışmalar realist bakışıyla ele alınmıştır. Fakat bu dönemde ideolojik söylemlerin fazlalığı ve NATO güdümünde bir güvenlik kavramına odaklanma eğilimi olması nedeniyle güvenlik çalışmaları kurumsallaşmamıştır. Soğuk Savaş sonrası dönemde yapılan çalışmalar, Türkiye'nin jeostratejik konumunu yeniden tanımlamaya yoğunlaşmıştır. Bu dönemde yapılan çalışmalar, Türkiye'nin etkileşim içerisinde bulunduğu bölgelerle kurduğu ve kuracağı ilişkilerin stratejik boyutlarını değerlendirmişlerdir. Özellikle SSCB'nin dağılması sonrası bağımsızlığına kavuşan Orta Asya'da bağımsızlık kazanan Türkiye cumhuriyetler Soğuk Savaş sonrası güvenlik çalışmalarının başlıca ilgilendiği konu olmuştur. Benzer şekilde Ortadoğu'da güvenlik çalışmalarında kendisini göstermiştir.

Bu çalışmaya göre günümüzde de güvenlik çalışmalarında geleneksel kuramlardan olan realizm ağırlıktadır. Ayrıca 2006 yılından itibaren dünyada, özellikle de Rusya Federasyonu'nun komşu ülkelerinde yaşanan ve enerji konularındaki anlaşmazlıklardan türeyen siyasal problemler enerji güvenliği üzerine yapılan çalışmalarda bir artışa neden olmuştur. Bu çalışmanın sonuç kısmında ise Türkiye'de uluslararası ilişkiler kuramcılarının özgün bir kuram ile ortaya çıkması gerekliliği vurgulanmaktadır. Türkiye'de güvenlik ile ilgili kuramsal çalışmaların özgünlük ekseninde gelişmesinin Türkiye'de güvenlik ekseninde yapılan çalışmaların hem sayısını hem de kalitesini arttıracağına inanılmaktadır.

Bu makalede literatürdeki güvenlik çalışmalarına değinilse de herhangi bir doktora çalışmasına atıfta bulunulmamıştır. Fakat Walt'ın (1991) da belirttiği üzere bir alandaki bilimsel ilerleme o alanda yapılan doktora çalışmalarıyla ölçülür. Her ne kadar yazılmış bu makale ile yapmış olduğumuz tez çalışmasının amaçları ve yöntemleri farklı olduğu için bu iki çalışmanın karşılaştırılması zor olsa da bu iki çalışmanın ayrıştığı noktalardan bir tanesi budur. Ayrıca bu makale güvenlik çalışmalarını kuramsal ve konu açısından değerlendirirken yapmış olduğumuz tez çalışması, güvenlik çalışmalarını konu, içerik, kuram ve yapıldığı yer konusunda değerlendirerek daha geniş bir perspektif sunmaktadır.

3. GÜVENLİK KAVRAMININ ETİMOLOJİK, EPİSTEMOLOJİK VE TARİHSEL ARKA PLANI

Uluslararası İlişkiler literatürünün ana eksenlerinden biri olan güvenlik kavramı, etimolojik olarak Latince köke sahiptir ve iki kelimeden oluşmaktadır: Latincede "se" (sız- siz), "cura" (dert) hecelerinden oluşan "Securas" kelimesinden türetilmiştir. "Güvenlik" kavramı, bu bağlamda, "dertsiz", derdi olmayan, kaygısızlık, endişesizlik, sıkıntısızlık, kaygıdan endişeden emin olma ve emniyet içinde olma anlamını taşımaktadır (Demiray ve İşca, 2008:150). Ayrıca Latincede "se" eki bir şeyin kendisi ya da kendileri olma anlamına gelir ve zamir olarak kullanılır, "cura" endişe, üzüntü ve kaygı anlamına gelmektedir. Bundan dolayı bazı yazılarda kitaplarda ve eserlerde dikkat gösterilen, korunan veya özen gösterilen şey anlamına da gelmektedir (Kabaağaç ve Alova, 1995: 544). "Güvenlik" kavramı Batı geleneğinde zihnin felsefi ve psikolojik durumunu ifade edicek bir şekilde ilk olarak Cicero ve Lucretius tarafından "securitas" olarak oluşturuluş ve bu kavram birinci yüzyıldan itibaren Pax Romana bağlamında siyasal bir kavram olarak kullanılmıştır (Brauch, 2015: 168).

"Securitas" kelimesi ilk olarak Cicero'nun yazılarında ortaya çıkmasına rağmen bu kelimenin Antik Yunan'da güvenlik ya da güvende olmak anlamına gelen farklı kelimelerle kullanıldığı görülmektedir. Yunanlı tarihçi Tukidides (M.Ö. 460-400) Atinalıların emperyal tutumu karşısında ayakta durmaya çalışan Sparta'da güvenlik siyasetinin temel hedef halini aldığından söz etmekte ve bu durumu açıklamak için güreşte ayakta kalmak anlamına gelen *"Asphaleia"* kelimesini kullanmaktadır. *"Asphaleia"* başkası hakkında birine teminat sunmak, kaygıyı ve üzüntüyü gidermek, sakinleştirmek anlamlarına da gelmektedir (Frederik ve Arends, 2009: 7).

Bunlarla beraber *güvenlik* kavramı teolojide de yer almıştır. Yeni Ahit'e güvenlik yerine barış kelimesi, aile geçiminin güvenliği, verimlilik ve refah gibi anlamlara gelice şekilde kullanılmış ve barış kelimesi ise tarımsal çağrışımlarla tanımlanmıştır. Hıristiyan teolojisinde ise securitas kavramı, güvende olma durumunun getirdiği dikkatsizliği, umursamazlığı ve kayıtsızlığı çağrıştırdığından bu kavram olumsuz olarak yorumlanmış ve bu kavramın kullanımına soğuk yaklaşılmıştır. Bu nedenledir ki hem Luther (1483-1546) hem de Calvin (1509-1564) *securitas* kavramını Hıristiyanlar için kötü, tehlikeli bir ruh hali olarak tanımlamıştır ve bu kavram 17. Yüzyıla kadar ilgi görmeyen bir kavram olarak kalmıştır (Birdişli, 2017: 22).

17. Yüzyıla gelindiğinde ise Tukidides'dan esinlenen Hobbes (1588-1679) "güvenliği", modern devletin varlık nedenlerinden temel kavramlarından biri haline getirmiştir. Tukidides'in görüşleri Hobbes'un antropolojik ve siyasal felsefesine temel oluşturmuştur. Hobbes'un felsefesinde yer alan Leviathanın doğuşu ile birlikte güvenlik, iç savaşları önlemek için devlete yüklenilen sorumluluk halini almıştır (Fredrik ve Arends, 2015: 200). Devletin ortaya çıkışını, temelde güvenlik ve koruma gereksinimine göre açıklayan Hobbes'e göre İnsanlar doğuştan eşittirler. İnsanlar arasında bedensel ve zihinsel açıdan doğuştan gelen bu eşitlikten ise güvensizlik doğmuştur (Hobbes, 1992:92-94).

Türkçe'de ise "güvenlik" kelimesi inanmak, itimat etmek ve emniyet gibi anlamlar taşımaktadır. Bu kelimenin kökenini oluşturan güven (küven) aynı zamanda kendini beğenmek, büyüklenmek, ululanmak, büyüklenmek, övünmek ve kendini güçlü saymak gibi anlamlara da gelmektedir (Eyuboğlu, 1995: 306). Türk Dil Kurumu ise bu kavramı "Toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi durumu" olarak tanımlamıştır (TDK, 2018). Türk Dil Kurumunun bu tanımlaması güvenliğin hem devlet hem de birey boyutlarının ele

alındığını göstermektedir. Ayrıca bu tanımlamadan da anlaşılacağı üzere güvenlik kavramı tek boyutlu değildir. Bu tanımlamadan güvenliğin bir psikolojik bir de fiziksel boyutu olduğunu anlamak mümkündür.

Güvenliğin ne olduğu ile ilgili açıklamalar genellikle ontolojiden başlamaktadır. İnsanda var olan hayatını devam ettirme güdüsünün, yaşama yönelik tehlikeleri bertaraf etme yönünde insana bir refleks kazandırdığı tecrübe edilen ve herkes tarafından kabul gören bir gerçektir. Bu durum güvenliğin öncelikle bir sonuca bağlı ontolojik bir duygu ve durum olduğunu göstermektedir. Bir duygu ifadesi olarak güven, bir durum olarak güvenlik kavramları kullanılmaktadır. Bu kavramları daha iyi kavramak için bir dikotomiye ihtiyaç duyulması mümkündür. Bu sebepten güven ve güvenliğin dikatomisi "kaygı" olmalıdır (Birdişli, 2016a: 30).

Güvenlik, tanımı itibariyle hayli tartışmalıdır. Konuyla ilgili birçok farklı yaklaşımın yanı sıra, aynı görüş içerisinde dahi benzer tanımlara ulaşmak güçlük arz etmektedir. Bu noktada, en temel anlamıyla güvenliği açıklamak için, önem verilen değerlere yönelik tehditlerin azaltılması tanımına başvurulduğu görülmektedir (Williams, 2009: 1). Uluslararası İlişkiler alanın en önemli kavramlarından biri olan güvenlik genellikle devletlerle ve bireylerle ilgidir. Fakat güvenliğin merkezinde devletlerin mi yoksa bireylerin mı olması gerektiği konusu değişkenlik göstermektedir. Kimin güvenliği? Neyin güvenliği? Gibi soruların cevapları güvenlik politikalarının referans noktalarını oluşturmakta ve güvenlik çalışmalarında bu soruların cevapları *devlet odaklı güvenlik* ve *birey odaklı güvenlik* olmak üzere iki temel güvenlik yaklaşımını ortaya çıkarmaktadır (Birdişli, 2017: 21).

Farklı yaklaşımların yanı sıra güvenlik kavramı ve güvenliğin sağlanması kendi içerisinde paradokslar barındırır. Buzan'a göre (2015:47) Devlet, bireyeler için hem tehditlerin hem de güvenliğin kaynağıdır. Bireyler, devletin güvenlik arayışları eylemlerinde hem sebebin çoğunu hem de bazı kısıtlamaları oluştururlar. Bu paradoksa dikkat çeken diğer bir kişi olan Waltz'a göre (1979: 112): "Devletler, bireyler gibi özgürlükleri ile orantılı olarak güvensizdirler. Eğer özgürlük isteniyorsa, güvensizlik kabul edilmelidir. Yine Buzan'a göre (2015:50) bireylere yönelik tehditlerin çoğu, bireylerin kendilerini kaçınılmaz, toplumsal, ekonomik ve siyasi baskılar oluşturan bir çerçeveyle bütünleşmiş bulmaları gerçeğinde doğar. Bireylere yönelik toplumsal tehditler ise temel olarak: fiziksel tehdit, ekonomik tehdit, bireysel haklara yönelik tehditler ve konum ya da statüye yönelik tehditlerdir

Bireylere yönelik bu toplumsal tehditlerin varlığının kökenlerini siyset felsefesinde bulmak mümkündür. Hobbes'un Leviathanda belirtiği gibi bireyler devletleri kendilerini yabancıların saldırılarından ve birinin diğerine zarar vermesinden koruması için ve dolayısıyla dünyanın nimetleriyle beslenip memnun bir şekilde yaşayabilmek ve güvende olabilmek için kurmuşlardır (Hobbes, 1992 :272). Hobbes güvenliği "doğal durumda insanların ihtiyaçları ile bunları tatmin etme kapasitesi arasında temel bir dengesizliğin oluşu ayrıca insanın şiddetten ve ani ölümden uzakta güvende olması gibi en temel ihtiyacı barındırması. İnsanlar yabancı işgallerden ve birbirlerine zarar vermekten çekindikleri için tüm güç ve kudretlerini bir kişiye veya bir gruba teslim etmesi" şeklinde tanımlamıştır (Derian, 1995: 25-30). Hobbes'un güvenlik anlayışı, bir otoritenin hükmü altında yaşayan toplumu oluşturan bireylerden her birinin doğal hak ve özgürlüklerinin yeterli bir bölümünü iç barış ve ortak savunmayı sağlaması için o otoriteye devretmesine dayanmaktadır (Hobbes, 1992:127-130).

Aynı şekilde John Locke'a göre (2018: 7) İnsanların kendilerini hükümetin altında konumlandırmalarının en büyük ve en temel amacı kendi mülkiyetlerinin yanı hayatlarının, özgürlüklerinin ve mülklerinin muhafazasıdır. John Locke ise insanların

güvenlik-güvensizlik sorunsalı üzerinde durmuş ve güvenlik yaklaşımını, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması temelinde oluşturmuştur. Bu bakımdan Hobbes'un güç üzerine kurguladığı devlet merkezli güvenlik anlayışının tersine Locke, hukuk temelinde ve birey merkezli bir güvenlik kuramı meydana getirmiştir. Hobbes gibi Locke da güvenlik üzerine olan fikirlerini "Toplum Sözleşmesi" teorisinde ortaya koymuştur. Hobbes'da olduğu gibi Locke'da da devlet ve/veya siyasal toplumun ontolojik sorunsalı, insanların güvenlik ihtiyaçları ekseninde kurgulanmıştır. Bir farkla ki, Hobbes'un güvenlik teorisinin ağırlık merkezini devletin güvenliği oluştururken, Locke'un güvenlik kuramı bireyin güvenliği temelinde meydana getirilmiştir (Emekliler, 2011:112-116).

Buzan'a göre (2015: 52) bu paradoksla başa çıkmanın yolu vatandaşlar ve devlet arasında ki temel ilişkiyi hesaba etmekten geçer. Bu ilişkiye yönelik görüşler minimal ve maksimal devlet anlayışını meydana getirir. Minimal devlet anlayışı John Locke'un toplumsal sözleşme kavramından doğar. Bu görüşe göre devletin kökeni vatandaşların yönetilmeyi kabul etmelerinden kaynaklanır. Yönetilenlerin rızasının son derece etkin rol oynadığı ve böylece devlet ve vatandaşlar arasındaki çıkar çatışmalarının büyük oranlar öngörmediği bir hükümet şeklini gerektirir. Maksimal devlet görüşü ise devletin kendi çıkarlarının olduğu varsayımından doğar. Bu çıkarlar birden fazla kaynaktan ileri gelebilir. Marksistler bunları, kendi amaçlarını ilerletmek için devleti kullanan baskın üst grupların çıkarları olarak yorumlarlar.

Siyaset biliminde *tehdit* ve *çıkar* güvenliğin tamamlayıcı kavramları olarak literatürde yerlerini alırlar. Güvenlik var olan tehditlerin ortadan kaldırılmasının sonucunda varılan bir dinginlik, huzur ortamı veya hali olduğu için güvenlikten önce tehditlerin tanımlanması gerekir. Güvensizliğe neden olacak her şey aslında birer tehdittir. Tehdit kavram olarak korunmak istenen değerler hakkında kaygı ve endişeye neden olarak şeyler olarak tanımlanır (Birdişli, 2017: 22). Bazı yazarlar güvenliği bu tehditler çerçevesinde tanımlamışlardır. Bunlardan bazıları;

Arnold Wolfers (1991:17): *"Güvenlik, objektif anlamda eldeki değerlere yönelik bir tehdidin olmaması, subjektif anlamda ise bu değerlere yönelik bir saldırı olacağı korkusu taşımamaktır"*.

Carlo Masala (1991:80): *"Güvenlik, bir devletin vatandaşlarının hayat standartlarını düşürmeye yönelik tehditler ve hükümetlerin ve hükümet dışı birimlerin karar alma seçeneklerini daraltan tehditlerle mücadeledir"*.

Richard Ulman: "*Güvenlik, bireylerin, hükümet dışı birimlerin, grupların ya da devletlerin sahip oldukları değerlere ya da yaşam standartlarına yönelik bir saldırı ya da tehdidin olmadığı durumdur* (Levy, 1999:40)

Muhammed Ayoob (1994: 15-16): "*Güvenlik, devletlerin sahip olduğu değerlere, ülkesel ve kuramsal yapıya ve rejime yönelik herhangi bir tehdidin olmaması durumudur*."

Güvenlik konusuyla ilgili diğer bir önemli kavram *çıkar* ise çok genel anlamıyla, korunmak istenen şeye katkı ve yarar sağlayacağı düşünülen her şey çıkar olarak tanımlanabilir. Güvenlik çalışmalarında çıkar kavramı referans nesnelere göre açıklanan bir konsepttir (Birdişli, 2016b: 22-23).

Güvenliği uluslararası ilişkiler disiplininde kavramsal olarak ilk ele alan Arnold Wolfers'ın güvenlik tanımlamasında güvenliği "objektif" ve "subjektif" güvenlik olarak iki kategoriye ayırmıştır. Bu durum literatürde genel kabul görmüş bir yaklaşımdır. Wolfers'ın tanımlamasına göre gerçek bir tehdidin olmadığı durum *objektif,* tehlike şüphesinin olmadığı veya tehlikenin kaygı, endişe yaratmayacak kadar az olduğu durum ise *subjektif* güvenliktir. Objektif güvenlik gerçek olan tehditler üzerine inşa edilmişken,

subjektif güvenlik psikolojik etkenlere göre şekillenmektedir. Güvenliğin subjektif yönünün ya da objektif yönünün hangisinin daha önemli olduğu ve hangisinin daha ağır bastığı yönünde tartışmalarda yaşanmıştır. Buzan'a göre geçmişten günümüze en önemli güvenlik sorunu belirsizlik ve korkunun yarattığı güvensizlik durumudur (Buzan, 1991:1). Buzan'a göre subjektif güvenlik, objektif güvenlikten daha önemli olsa da bu durum tartışmaya açıktır.

Güvenliğin tanımlanması ve anlaşılması zor bir kavram olsa da P. Saravanamuttu (2003: 265)'ya göre güvenlik; içinde bulunulan mekâna ve zamana, devletlerin ve bireylerin, teorilerin ve ideolojilerin bakış açısına göre ve son olarak analiz birimi olarak neyin seçildiğine göre tanımlamaktadır. Bu tanımlama güvenlik olgusunun esnek ve muğlak bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Güvenlik kavramının özünde ki muğlaklık güvenlik hakkında teorik tartışmayı canlandırmasına rağmen Buzan'a göre politik olarak oldukça güçlü olan bu kavram yeterli kavramsallaştırma düzeyine ulaşmamıştır (Buzan, 2015: 28). Bu nedenle farklı kavramsallaştırmalardan ötürü güvenlik kimi zaman bir amaç, kimi zaman bir sorun alanı olarak ele alınabilir.

Richard Ulman ise güvenliği yalnızca bir amaç değil, aynı zamanda bir sonuç olarak tanımlamaktadır. Ona göre güvenlik öncelikli olarak amaca yönelik bir anlamı bünyesinde barındırmaktadır. Güvenlik ile amaç arasında doğrudan bir ilinti bulunmaktadır. Amaç değiştikçe ya da geliştikçe, tehdit algılaması da değişmektedir (Ulman, 1983: 133).

McSweeny (1994: 24)'ye göre güvenlik teorilerden türemiş bir kavramdır. Güvenlik kavramı farklı teorilere göre bu kavramın referans objesi ve tanımı değişkenlik gösterebilir. Uluslararası ilişkilerin ana teorilerinden olan *realizmin* ve *idealizmin* yaklaşımları çerçevesinde realistler güvenliği gücün bir yan ürünü olarak görme eğiliminde olmuşlardır. Baskın bir konuma yükselmeye yetecek bir aktör sonuç olarak güvenliği de elde edecektir. İdealistler ise güvenliği barışın bir sonucu olarak görme eğiliminde olmuşlardır. İdealistlere göre kalıcı bir barış herkes için güvenlik sağlayacaktır (Buzan, 2015: 26).

Güvenlik kavramının yanı sıra güvenliğin içeriğine ve koruma alanlarına göre sınıflandırılması konusunda da farklı yaklaşımlar göze çarpmaktadır. Literatürde karşımıza çıkan sınıflandırma *Düzeysel Sınıflandırma* ve *Sektörel Sınıflandırma* şeklindedir. Richard Shultz, Roy Godson, George Quester yapmış oldukları çalışmada güvenliği analiz düzeylerine göre sınıflandırırken güvenliği beş ayrı düzeyde ele almışlardır (Shultz, Godson ve Quester, 1997: 2):

a. Ulusal Güvenlik
b. Uluslararası Güvenlik
c. Bölgesel Güvenlik
d. Ulusötesi Güvenlik
e. Küresel Güvenlik

Bu düzeylerde Ulusötesi Güvenlik ve Küresel Güvenlik, küreselleşmeyle ortaya çıkan güvenlik düzeyleridir. John Baylis ve Steve Smith'in yaptığı sınıflandırma ise şu şekildedir (Baylis ve Smith, 2001: 254):

a. Bireysel Güvenlik
b. Ulusal Güvenlik
c. Bölgesel Güvenlik

d. Uluslararası Güvenlik
e. Küresel Güvenlik

Barry Buzan, Ole Weaver ve Jaap De Wilde ise güvenliği daha iyi analiz edebilmek için sektörlere göre sınıflandırmıştır (Buzan, Weaver ve De Wilde, 1997: 20-24).

a. Askeri Güvenlik
b. Politik Güvenlik
c. Toplumsal Güvenlik
d. Ekonomik Güvenlik
e. Çevresel Güvenlik

Askeri Güvenlik: Referans nesnesi genellikle devletlerdir. Devletlerin askeri yapılanmalarıyla ilgilidir.

Politik Güvenlik: Devletlerin egemenlikleri, var oluş nedenleri ve ideolojileriyle ilgilidir.

Toplumsal Güvenlik: Ulusal kimlik, kültür, dil, din ve gibi olguların korunmasıyla ilgilidir.

Ekonomik Güvenlik: Devletlerin sahip oldukları doğal kaynaklarla ve mevcut ekonomilerinin sürdürülebilir olup olmadığıyla ilgilidir. Finans ve Pazar gibi konular üzerine odaklanır.

Çevresel Güvenlik: İnsanların içinde yaşadıkları çevresel koşulların korunmasıyla ilgilidir.

Bütün bu farklı kavramsallaştırmalar ve tanımlamalardan hareketle, Güvenliğin uluslararası bir politika halini alması ise 20. Yüzyılın siyasal panoramasının bir sonucudur. Güvenlik bağlamında ulus devlet yapılanmasının geldiğin son nokta olan ülkesel güvenlik, Soğuk Savaş koşullarında ideolojik bir formasyonla yeniden tanımlanmış ve gerekli kurumsallaşmayla birlikte üst düzey politika haline gelmiştir. Ulusal güvenlik bir devletin siyasal, ekonomik ve askeri çıkarlar doğrultusunda belirlediği değerler ve bu değerleri muhafaza etmeye yönelik çabaları ifade eder, ulusal güvenlik politikaları ise bu kapsamda tüm devlet faaliyetlerine yön veren üst düzey bir politikanın adıdır (Birdişli, 2016a: 2-27).

Güvenlik kavramına "ulusal" sıfatının eklenmesi suretiyle kavramın "ulusal güvenlik" şeklinde kullanılmasının iki temel nedeni vardır. Birincisi, ulus ve devlet arasındaki bağlantıyı vurgulamak amacıyla kullanılır. Ulusal güvenlik kavramı, güvenlik kavramından daha fazla biçimde güvenliğin objesinin, yani güvenliği tehdit altında olanın ve korunması gerekenin (referans nesnesinin) ulus olduğu algısını güçlendirmek amacıyla kullanılmaktadır (Buzan, 91:70). Bununla birlikte, "devlet güvenliği" yerine "ulusal güvenlik" veya "milli güvenlik" gibi kavramların kullanılması, uygulanan güvenlik politikasının meşruluğuna halkın ikna edilmesi ve inandırılması amacı taşımaktadır (Bilgin, 2005:64).

Bir Amerikan terimi olan ulusal güvenlik kavramı ilk kez ABD Başkanı Franklin Roosevelt döneminin Denizcilik ve Harry Truman döneminin Savunma Bakanı olan James Forrestal tarafından kullanıldığı iddia edilmektedir (Del Rosso, 1995:183). Bu kavram İkinci Dünya savaşından sonra ABD Başkanı Harry S. Truman'ın inisiyatifiyle kongre tarafından çıkartılan 18 Ekim 1947 tarihli "Ulusal Güvenlik Yasası" ile popüler bir hale gelmeye başlamıştır. Bu tarihten sonra mutlak bir kavramdan çok politikaya

gönderme yapan ulusal güvenlik kavramı ile beraber ulusal güvenlik konuları saptanmaya başlanmıştır (Wolfers, 1952:482).

Ulusal güvenliğin tehdit algılamaları çoğunlukla anlaşılması zor ve göreceli olmuşlardır. Asıl tehdidin ne olduğu veya nelerin tehdit olabileceği korunmak istenen değerlerin merkezinde yer alan özneye göre değişmiştir. Örneğin devletin egemenliğini sarsacak veya devletin kurumsal yapısını işleyişini bozacak girişim devlet merkezli yaklaşımlarda tehdit olarak algılanırken bu tehditleri ortadan kaldırmak için demokratik olmayan ve bireysel özgürlükleri kısıtlayacak önlemler almaktan çekinmemişlerdir. İnsan merkezli yaklaşımlarda ise devleti bireylere hizmet eden ve bireylerin çıkarlarını gözeten bir araç olarak görülmekte liberal ve demokratik değerler ön plana çıkarılmaktadır. Sonuç olarak ulusal güvenlik reel politikanın en önemli kaynağı olarak sistemik, fonksiyonel, ideolojik ve sosyopolitik inşacı niteliklere sahip; ulusal güvenlik yapıları ve ulusal güvenlik prensiplerinden oluşan kompozit bir politikadır (Birdişli, 2011: 152).

4. GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ KRONOLOJİSİ VE ÇALIŞMALARIN SINIFLANDIRILMASI

Uluslararası İlişkiler disiplinin temel çalışma alanlarından biri olan güvenlik çalışmaları daha çok ABD'de yapılan çalışmalarla gelişmiştir. Nye ve Lynn-Jones (1998:8)'e göre güvenlik çalışmaları, "atom silahlarının üretilmesi ve Soğuk Savaşın başlamasıyla birlikte askeri teknolojide ve aynı zamanda Amerikan dış politikasında meydana gelen devrimler sonucunda gelişmeye başlayan göreli olarak genç bir alandır."

1940'larda nükleer silahlanmanın oluşturduğu koşullar ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Soğuk Savaşın başlamasıyla beraber Sovyetler Birliğine karşı girişmiş olduğu mücadele strateji konusunda yeni bir uzmanlık türüne ihtiyaç duyulmasına neden olmuştur. Amerika'da düşünce kuruluşları temelli, disiplinler arası bir alan olarak ortaya çıkan güvenlik çalışmaları, üniversitelerde teorilerle güçlendirilmiş ve Uluslararası İlişkiler disiplinin bir parçası olarak kurumsallaşmıştır (Collins, 2017: 393).

Güvenlik çalışmaları Soğuk Savaş döneminin koşulları çerçevesinde yalnızca devlet merkezli askeri konuların yoğunlaştığı bir alan iken Soğuk Savaş döneminde yaşanan detant dönemleri ardından da Soğuk Savaşın bitişiyle beraber güvenlik çalışmalarında bir dönüşüm yaşanmıştır. Bu dönüşüm ile beraber devlet dışı aktörler ve asker nitelikli olmayan sorunlar da güvenlik çalışmalarına dahil olmuştur.

4.1. Güvenlik Çalışmalarının Kronolojisi

Savaş ve barış, strateji ve tehditler, güvenlik gibi meseleler yüz yıllardır üzerinde düşünülen tartışılan bir konu olmasına rağmen bilinen şekliyle güvenlik çalışmaları İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna kadar ki dönemde ayrı bir çalışma haline gelmiştir (Baldwin, 1995: 117-141). Bununla beraber Dante, Rousseau, Saint-Pierre ve Kant gibi pek çok düşünürün yaptıkları çalışmalarla ve gerek Avrupa için gerekse evrensel olarak oluşturdukları "barış" planlarıyla güvenlik çalışmalarının fikirsel arka planının mimarları olarak düşünülebilirler (Karabulut, 2015: 45).

İkinci Dünya Savaşı'ndan önce güvenlik ve askeri konulara olan ilgi profesyonel orduyla sınırlandırılmıştı. 1940'lardan sonra ise Sovyetler Birliği'nin ideolojik, ekonomik ve askeri olarak ABD'ye karşı giriştiği mücadele ve nükleer silahların ortaya çıkardığı koşullar o dönemde sivil uzmanların askeri konularda uzmanlaşmalarının yolunu açan faktörler olmuşlardır. 1945'lerden sonrası güvenlik çalışmalarını, daha önce yapılmış güvenlik çalışmalarından ayıran en önemli nokta ise önde gelen strateji düşünürlerinin sivil olması gerektiğinin düşünülmesiydi (Collins, 2017: 395).

1970'li yıllar güvenlik çalışmaların "Detant Dönemi" olarak adlandırıldığı bir dönemdir. Bu dönemin başlamasına Küba Füze Krizinin ve Vietnam Savaşının etkili olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca bu Detant Dönemi ile beraber uluslararası ilişkilerde ve güvenlikte tek aktörün devlet olmadığı, devlet dışı aktörlerinde var olduğu kabul edilmeye tartışılmaya başlanmıştır (Çelebi 2007: 71-72). Buna rağmen bu Soğuk Savaş döneminin temel özelliği bu dönemde güvenlik alanında çalışma yapan birçok kişinin güvenliğin özellikle askeri boyutu üzerine çalışmalar yapmış ve konuyu özellikle ABD açısından ele almış olmasıdır. Buzan (1991: 4-5)'e göre Soğuk Savaş döneminde güvenliği tüm yönleri ile ele alan yazarlara pek rastlanmamaktadır.

Bu dönemde güvenlik çalışmalarının ABD'de ortaya çıkmasının ve ABD merkezli olmasının birçok nedeni vardı. Collins (2017: 395)'e göre güvenlik çalışmalarının ABD'de gelişmesine imkân tanıyan nedenler şunlardı: toplumsal sorunlara rasyonel çözümler bulma çabası; bilimin kullanışlığı konusunda ki iyimserlik:

nükleer silahlar ile Sovyetler Birliği ve komünizm tehdidi gibi acil ve önemli görülen güvenlik meseleleri; araştırmalar için ve yüksek eğitimin ciddi şekilde yaygınlaşması.

Soğuk Savaşın bitişiyle beraber güvenlik alanında önemli bir dönüşüm yaşanmıştır. Küreselleşme sürecinin etkisiyle güvensizliğin kaynakları ve güvenliğe yönelik tehditler konusunda bir çeşitlenme ve gelişme olmuştur. Bunun sonucunda devletlerin güvenliği ne ölçüde sağlayabildikleri sorunsalı ortaya çıkmıştır. Bu sorunsalın yanı sıra güvenlik nedir? güvenliği sağlama sorumluluğu kime aittir? ve güvenlik nasıl sağlanmalıdır gibi sorular ekseninde yeni güvenlik anlayışları şekillenmeye başlamıştır (Waisova, 2003: 58).

Barry Buzan öncülüğündeki Kopenhag Okulu'nun yapmış olduğu çalışmalarla başlayan ve günümüze kadar gelişen eleştirel, yapılandırmacı, feminist ve post-modern teorilerin çalışmaları sonucunda güvenliğin yeniden düşünülmesi süreci ortaya çıkmıştır. Bu süreç bir politika ya da strateji farklılığından öte anlamlar içermekte ve bir anlayış farklılığı yaratmaya çalışmaktadır (Karabulut, 2015: 49).

4.1.1. Soğuk Savaş Dönemi Güvenlik Çalışmaları

İkinci Dünya Savaşı'nın sona erdiği arından Soğuk Savaşın başladığı dönemde güvenlik çalışmalarının ortaya çıkışı bakımından en temel unsur, ordunun mevcut liderliğini dengelemek üzere sivil uzmanlara ihtiyaç duyulmasıydı. Bu ihtiyacı ortaya çıkaran şey ise teknolojik gelişmelerin sonucunda elde edilen nükleer silahların oluşturduğu koşullar ve uzun dönemli seferberliğin doğurduğu sorunsal siyasi sonuçlarla ilgili geniş kapsamlı siyasi düşünceler olmuştur (Weaver ve Buzan, 2017: 396).

Baldwin, 1945-55 yılları arasında ki dönemi güvenlik çalışmalarının doğduğu dönem olarak adlandırır. Baldwin'e göre (1995: 121) bu dönem "Güvenlik çalışmalarındaki en ilginç ve en yaratıcı dönem"dir. Fakat Soğuk Savaş döneminde güvenlik kavramı strateji çalışmalarının hegemonyası altında kalmıştır. Strateji çalışmaları ve güvenlik çalışmaları kavramları literatürde bazı yazarlar tarafından birbirinin yerine kullanılmasına rağmen bu kavramlar birbirlerinden farklıdır. Örneğin stratejik çalışmalar askeri meselelere odaklanan bir alanken, güvenlik çalışmaları daha kapsamlı bir üst alandır. Yine de iki terim arasında sistematik bir ayrım yapmaksızın iki teriminde bütün alanı kapsayacak şekilde güvenlik çalışmalarının erken dönemi için stratejik çalışmalar, sonraki dönem için de güvenlik çalışmaları terimleri kullanılmaktadır (Collins, 2017: 394).

1955'lerden detant dönemine kadar olan dönem güvenlik çalışmalarının Altın Çağı olarak adlandırılır. Yeni teknolojiler ve nükleer silahların etkisi bu dönem stratejistleri en çok meşgul eden konu olmuştur. Temel soru nükleer silahların bu yıkıcı etkisine rağmen nükleer ve diğer kitle imha silahların bir politika aracı olarak nasıl kullanılabileceği olmuştur. Caydırıcılık teorisi bu dönemde ayrıntılı bir biçimde geliştirilmiştir. Bu çalışmalar bu problemlere eklektik ve disiplinler arası bir yaklaşım oluşturmuştur. Alanın yeni oluşu ve karşılaştığı yeni sorunlar çok farklı geçmişlere sahip sivil uzmanların bu alana girmesine yol açmıştır. Altın Çağ boyunca yapılan çok sayıdaki araştırma, RAND Corporation gibi düşünce kuruluşlarında gerçekleştirilmiştir (Walt, 1991: 214).

RAND Corporation Stratejik Çalışmaların ana alt-dalı olan caydırıcılık teorisinin ve caydırıcılığın dayandığı oyun teorisinin gelişiminde büyük rol oynamıştır. 1950'lerde ortaya atılan "Mahkûmun İkilemi" RAND'ın ürünü olan bir oyun modelidir. Wæver ve Buzan'a göre (2017: 398-399) bu dönem teori oluşturmanın zirve noktasına ulaştığı

dönemdir. Özelikle caydırıcılık ve oyun teorisiyle gerçekleştirilen çalışmalar nadir entelektüel girişimler olarak ön plana çıkmıştır. Altın çağın teorik çalışmalarının daha çok nükleer strateji ve caydırıcılık ile ilgili olması ve yalnızca iki kutup arasındaki güç ilişkilerini incelemesi eleştiri konusu olmuştur. Bu eleştiriler: "Altın Çağ" belli akademisyenlerin oluşturduğu kendi kendini kutsayan bir yaklaşım olduğu ve ortaya çıkartılan bütün çalışmaların, politikacıların ve askeri yetkililerin zaten yapmak istedikleri şeyler için onaylayıcı bir araç olarak hizmet ettiği yönünde olmuştur.

Walt (1991:216)'a göre Altın Çağ 1960'ların ortalarında sona ermiş ve alan düşüşe geçmiştir. Alanın böyle bir değişim yaşamasının birkaç nedeni vardı. İlk olarak güvenlik çalışmaları çıkmaza girdi. Rasyonel caydırıcılık sonucu ortaya çıkan temel sorular tam olarak çözülmediyse de iyi anlaşılmıştı. Fakat nükleer silahların caydırılması ve savaş riskinin artması mevcut teorik çerçevede çözümü mümkün görünmüyordu. İkinci problem akademisyenlerin önemli bir doktora grubu oluşturmada ki başarısızlığıydı. Düşüşün üçüncü nedeni ise Vietnam savaşıydı. Dördüncü neden ise ABD-Sovyetler Birliği ilişkisinin detant dönemine girmesiydi. Bu da ekonomi politiğinin ön plana çıkmasına neden olmuştur.

Sonuç olarak Altın Çağa damgasını vuran stratejik çalışmalardır. Bu dönemde yapılan Stratejik çalışmaların altı özelliğinden bahsedilebilir. Bunlardan ilki Stratejik Çalışmaların düşünce kuruluşlarında doğan ve neredeyse 1960'ların sonuna kadar tamamen düşünce kuruluşlarında gelişen bir alan olmasıdır. Özellikle RAND Corporation bu alanın gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Stratejik çalışmaların ikinci önemli özelliği disiplinler arası bir niteliğe sahip olmasıdır. Bu durum strateji kavramının içeriğinde siyasetten ekonomiye, coğrafyadan fiziğe pek çok unsur bulunduğundan kaynaklanmaktadır. Stratejik çalışmaların üçüncü önemli özelliği ise Uluslararası İlişkiler disiplinindeki hâkim anlayışı simgeleyen realist teorinin varsayımları doğrultusunda hareket etmesidir. Dördüncü olarak, Stratejik çalışmalar yoğun bir bilimsellik iddiası ile yola çıkmıştır. Stratejik çalışmaların diğer bir özelliği de alanın Amerikan-merkezli bir nitelik taşımasıdır. Son olarak belirtilebilecek ayırt edici bir özellik, alanın politika güdümlü olmasıdır (Açıkmeşe, 2008: 16).

1960'lardan başlayıp 1970'lere kadar devam eden dönem güvenlik çalışmalarının yumuşama (detant) dönemidir. Baldwin, Güvenlik çalışmalarının odağındaki NATO, SSCB ve nükleer strateji gibi konuların bu yeni dönemle birlikte arka plana itilmesiyle alanın duraklama sürecine girdiğini ifade etmektedir (Baldwin, 1995: 124). Alanın ana gündem maddesinin göreli önemini yitirmesi sonucunda literatürde duraklama dönemi başlamıştır. Fakat Buzan ve Wæver bu dönemi sadece duraklama dönemi değil aynı zamanda kurumsallaşma dönemi olarak tanımlamaktadırlar. 1960'ların sonlarından itibaren "stratejik çalışmalar" uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi bölümlerinin parçası olan programlarda ve devlet tarafından desteklenen üniversitelerde ele alınan bir konu olmuştur (Buzan ve Wæver, 2017: 399).

Bu dönemde stratejik çalışmalarda görülen durağanlığın aksine alternatif bakış açıları da ortaya çıkmıştır. Özellikle 1973 OPEC petrol ambargosu ile petrol fiyatlarında ani artış ve doların değerinde ani düşüş yaşanınca, ekonomik güvenlik, yani ekonomik sorunların güvenliği tehdit ettiği anlayışı gündeme gelmiştir. Güvenliğin yalnızca askeri sorunlar çerçevesinde algılanmaması gerektiği ve devlet-merkezli analizlerin yetersiz olduğu anlayışı gelişmeye başlamıştır (Sheehan, 2005:65). 1970'lerin ortalarında, Vietnam Savaşı'nın sona ermesiyle ve Ford Vakfı'nın güvenlik meselelerinde çeşitli akademik merkezlere sponsor olma kararıyla beraber "Güvenlik Çalışmalarının Rönesans'ı" başladı. Bu yeni dalga birçok bakımdan "Altın Çağ'dan" farklıydı (Walt, 1991: 217). Walt (1991: 218)'e göre bu farklılıkların nedenleri;

a) **Tarihin Kullanımı:** Arşiv malzemesine erişimin artmasıyla birlikte, tarihçiler ulusal güvenlik politikasının giderek daha ayrıntılı incelemelerini gerçekleştirdiler. Bu çabalar, önemli tarihsel olayların gözden geçirilmesine ve tarihçilerle siyaset bilimciler arasındaki artan ortaklığa yol açtı.
b) **Rasyonel Caydırıcılık Teorisine Meydan Okuma:** Psikoloji, örgütlenme teorisi ve bir dizi tarihsel çalışmayı ele alan çalışmalar, rasyonel caydırıcı paradigmanın merkezinde yatan mükemmel bilgi ve rasyonel hesaplamalar varsayımlarını sorgulamıştır.
c) **Nükleer Silah Politikası:** Yeni fikirler ve bilgiler nükleer silah politikasının analizini de değiştirdi. Sivil analistlerin çalışmalarının katılımıyla Stratejik nükleer politika üzerindeki tekrarlayan tartışmalar ortaya çıktı
d) **Konvansiyonel Savaş:** "altın çağ" döneminde nükleer silahlara olan eğilim "Rönesans" döneminde popülerliğini yitirmiştir. Vietnam savaşı bu konvansiyonel savaş türünü önemli hale getirmiştir.
e) **ABD'nin Büyük Stratejisi:** Büyük strateji, bir devletin askeri ve diplomatik yollarla güvenlik yaratmaya yönelik teorisidir. Bu dönemde ön plana çıkmıştır.
f) **Güvenlik Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler Teorisi:** Kenneth Waltz'ın uluslararası siyaset teorisi ekonomi politik içinde realizmi yeniden formüle etti. Savaşın olası sebepleri, iç politika etkisi, yanlış algılama ve sistemin yapısı tartışılmıştır.
g) **Fildişi Kule'nin Rolü:** Altın Çağ'ı son Rönesans'tan ayıran en büyük özellikten bir tanesi, akademik dünyadaki güvenlik çalışmalarının büyümesidir. En etkili çalışmalarını RAND gibi düşünce kuruluşlarında yaptılar.
h) **Vietnam Savaş'ının Sona Ermesi:** Vietnam savaşında yapılan hatalardan ders çıkarmak için güvenlik meselelerine daha fazla değinildi.
i) **Detant Döneminin Çöküşü:** İran ve Nikaragua devrimleri, SALT 2 Antlaşması, Afganistan ve Afrika'ya Sovyetler Birliğinin müdahalesi detant döneminin sona ermesinin nedenlerinden bazılarıdır.
j) **Veriye Artan Erişim**: Rönesans'ın diğer bir önemli nedeni, resmi ulusal güvenlik kurumunun dışında çalışan bilim adamlarına sunulan bilgi ve niteliklerin artmasıydı.
k) **Artan Yayın Çıktısı:** Journal of Strategic Studies ve International Organization gibi bilimsel yayıncılık için yeni çıktılar alana büyük katkı sağladı.
l) **Finansal Destek:** Güvenlik çalışmalarının Rönesans'ı sermaye tarafından desteklenmiştir. Ford Vakfı, MacArthur Vakfı ve Carnaige Corparation of New York gibi vakıflar güvenlik çalışmalarında güçlü bir etki şekilde etkilemiştir.
m) **Güvenlik Çalışmaları ve Sosyal Bilimler:** Güvenlik çalışmalarının Rönesans'ı sosyal bilimin normlarını ve hedeflerini benimsemesiyle kolaylaştırılmıştır. Diğer sosyal bilimciler gibi, güvenlik alanındaki akademisyenler de üç ana faaliyette bulunmuşlardır:
    I. Teori Üretme
    II. Teoriyi test etme
    III. Politika analizinde daha çok kullanılan teoriyi uygulama

Bu dönemde ABD'de güvenlik çalışmalarının saldırgan-savunmacı realizm tartışmalarına odaklanmasıyla stratejik çalışmalarda bir canlanma görüşmüştür. 1980'lere kadar ABD'de ve Avrupa'da yapılan güvenlik çalışmaları benzerlik gösterse de özellikle 1980'lerden sonra derin bir farklılaşma meydana gelmiştir. Avrupa

güvenlik konusunda neyin güvenlik meselesi olduğuyla ilgili açıklamaları mümkün olduğu ölçüde sorunsallaştırma tutumu sergilemektedir. Örneğin terör ve terörle mücadeleyi vurgularken ekonomik ve siyasi mekanizmaları vurgulamaktadır (Buzan ve Wæver, 2017: 402). Bu dönemde Avrupa'da ki bu yaklaşım güvenlik çalışmalarında bir dönüşüme neden olmuştur. Ekonomik, çevresel, toplumsal, siyasi vb. diğer sorunların güvenlik ilişkilerini etkilediği düşüncesi sorgulanmaya başlamıştır. Ayrıca sorunların yalnızca devletleri değil, uluslararası politikanın devlet-dışı aktörlerini de etkilediği savunulmuştur.

Bu dönemde güvenlik kavramının ve içeriğinin genişletilmesi tartışmalarının akademik alanda örnekleri Barry Buzan'nın 1983'de yayınlanan *People, States, and Fear* başlıklı kitabı ile yine aynı tarihte Richard H. Ullman'nın *Redefining Security* adlı makalesidir. Buzan *People, States, and Fear* adlı kitabında Devletlerin sadece askeri konularla tehdit edilmediğini aynı zamanda siyasi, toplumsal, ekonomik ve çevresel sorunlarında devletler için bir tehdit olduğunu savunarak, "beş sektörel güvenlik" yaklaşımını benimsemiştir (Buzan, 2017: 107). Ullman ise *Redefining Security* adlı makalesinde güvenliğe yönelik tehdidi bir devlette yaşayan insanların yaşam kalitesini düşüren veya bir devlette ki hükümet dışı birimler ile hükümetin politika tercihlerini daraltan tehdit olarak tanımlamıştır (Ullman, 1983: 133).

Soğuk Savaşın son yıllarında askeri tehditlerin öneminin azalması ile birlikte daha önceleri göz ardı edilen ekonomik, çevresel, siyasi, toplumsal gibi sorunların güvenlik için daha önemli bir hale gelmiştir. Bu durum Stratejik Çalışmaların kavramsal çerçevesinin sorgulanmaya başlamasına neden olmuştur. Bu sorgulanmayla beraber toplumsal, ekonomik, çevresel ve hatta bireysel konular literatüre yoğun bir şekilde girmeye başlamıştır (Açıkmeşe, 2011: 47).

4.1.2. Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik Çalışmaları

Soğuk Savaş'ın başlangıcı ve gelişimi gibi sona ermesi de Güvenlik Çalışmaları etkilemiştir. SSCB'nin dağılması ve iki kutuplu sistemin sona ermesi Güvenlik Çalışmalarında yeni bir dönemi başlatmıştır. Soğuk Savaş döneminin büyük bir kısmında ABD ve SSCB arasında yaşanan krizler nedeniyle askeri olmayan tehditler hep ikinci planda kalmıştır. Bu yeni dönemde Soğuk Savaşın bitişi ve daha önce yaşanan kriz ihtimallerinin ortadan kalkmasıyla beraber güvenlik tehditleri açlık, kadın sorunları, ekonomik istikrarsızlık, çevrenin kirletilmesi ve dahası salgın hastalıklara kadar geniş bir çerçevede ele alınmıştır (Açıkmeşe, 2011: 48-49).

Bu dönemde Birleşmiş Milletler tarafından güvenliğin içeriği ve koruma alanları yeniden tanımlanmış ve bu çerçevede güvenlik yerine güvensizliğin nedenlerine odaklanılmaya başlanmıştır (Birdişli, 2017: 80). Bu dönemde Güvenlik Çalışmaları için, Soğuk Savaş sırasında askeri güç ve nükleer silahlar üzerine kilitlenen araştırma anlayışından sıyrılarak ve güvenlik anlayışının genişletilerek yeniden tanımladığı bir dönem olarak kabul edilir. Soğuk Savaş'ın bitişiyle geleneksel güvenlik anlayışı değişime uğrayarak askeri gücün eskisine oranla önemini yitirdiği vurgulanmıştır. Devlet-merkezli güvenlik anlayışı sorgulanarak birey-odaklı güvenlik tanımları yapılmaya başlanmıştır.

Güvenliğe yönelik tehditlerin çeşitlenmesiyle beraber güvenlik kavramının tanımlanmasında da farklılaşmalar görüşmüştür. Soğuk Savaş döneminde güvenlik kavramı askeri unsular etrafında tanımlanırken bu dönemde Buzan, güvenliği devletlerin ve toplumların tehditlerden kurtulma arayışları ve rakip güçlere karşı bağımsız kimliklerini ve işlevsel bütünlüklerini koruma yetenekleri olarak tanımlamıştır

(Buzan, 1991: 433). Askeri güvenlik anlayışını sorgulayan ve güvenlik gündeminin genişletilmesi yaklaşımını benimseyen yazarlar arasında Jessica Tuchman Mathews, Brad Roberts, Theodore Moran da bulunmaktadır. Mathews, güvenlik tanımının çevresel ve demografik unsurları da içerecek şekilde genişletilmesini savunurken, Moran ekonomik, Roberts da insan hakları konularının güvenlik gündemine dahil edilmesi gerektiğini savunmuşlardır (Aydın vd. 2012: 104).

Bilgin (2010: 73)'e göre genişleyen güvenlik gündemi ile birlikte adına yeni güvenlik denilen yaklaşım, doksanlı yıllarda güvenlik gündeminin salt askeri konuların ötesinde, insan, devlet, hatta üzerinde yaşadığımız gezegenin güvenliğini ilgilendiren başka hususları da içerecek şekilde ortaya çıkmıştır.

Buzan ve Hansen, *The Evolution of International Security Studies* adlı kitapta güvenlik çalışmalarında yaşanan çeşitliliği göstermek amacıyla on bir farklı güvenlik teorisine değinmişlerdir. Bunlar (Buzan ve Hansen, 2009: 34):

a) **Geleneksek İnşaacılık:** Kültür, inanç, fikir, norm ve kimliğin devlet davranışları üzerindeki etkisini inceleyen; tehditlerin askeri boyutuna odaklanan ve özellikle ABD'de pozitivist yöntemlerle çalışan yaklaşım.
b) **Eleştirel İnşaacılık:** Devlet yerine toplulukların askeri güvenliğini özellikle söyleme dayalı post-pozitivist yaklaşımlarla inceleyen, ABD'de başlayıp, Avrupa'ya 1990'larda yayılan akım.
c) **Kopenhag Ekolü:** Üç ana yaklaşım etrafında şekillenmiştir. Bunlar: güvenlikleştirme, sektörel analiz ve bölgesel güvenlik kompleksleri.
d) **Eleştirel Güvenlik Çalışmaları:** Normatif amaçları bakımından Barış Çalışmalarına benzer. Devlet güvenliği yerine insani güvenliği vurgular. Genellikle kullandığı anahtar kavram "özgürleşme" dir.
e) **Feminist Güvenlik Çalışmaları:** Barış Araştırmalarından Post yapısalcılığa kadar çeşitli yaklaşımları kapsamaktadır. Hegemonik erkeklik rolünün militarist güvenlik politikalarını sürdürmede oynadığı role işaret eder. Kadınların, askeri ve askeri olmayan işlevler aracılığıyla devletlerin güvenlik politikalarını desteklediklerini ve devlet merkezli bir güvenlik anlayışında asla kabul edilmeyen bir dizi cinsiyete özgü güvenlik sorunuyla karşı karşıya kaldıklarını belirtmektedir. 1980'lerin ortalarında ve Britanya'da faaliyete geçmiştir
f) **İnsani Güvenlik:** Barış Araştırmaları ve Eleştirel Güvenlik Çalışmaları ile yakından ilişkilidir. Güvenliğin ana öznesinin insan olduğunu vurgulayan ve Güvenlik Çalışmalarının açlık, az-gelişmişlik, yoksulluk gibi konular› içermesi gerektiğini savunan yaklaşım.
g) **Barış Araştırmaları:** Uluslararası İlişkilerde kuvvet kullanımının azaltılmasını ya da ortadan kaldırılmasını normatif olarak savunan yaklaşımdır. Stratejik nükleer tartışmalarda ki tehlikelere dikkat çeker ve devlet yerine bireyin güvenliğini analiz merkezine alır.
h) **Post-Kolonyal Güvenlik Çalışmaları:** Batı merkezli güvenlik kavramsallaştırmasına karşı çıkarak, Üçüncü Dünyanın güvenlik dinamiklerinin farklı teorik açıklamalar gerektirdiğini iddia ederler. Bu çerçevede, Batının sömürgecilik tarihini ve Üçüncü Dünyanın farklı devlet yapılanmalarının da analiz edilmesi gerektiğini savunurlar.
i) **Post-Yapısal Güvenlik Çalışmaları:** Devlet-merkezciliğin, güvenlikle ilgili diğer referans nesneler için olasılıkları nasıl kısıtladığını eleştirmekle birlikte, geleneksel Barış Araştırmalarının bireysel güvenliğe dönüşünü reddeder. Güvenliğin tehditlere işaret eden bir söylem olduğu vurgulanır. Bu söylem,

özellikle "kendi" kimliği ile "öteki" (düşman) kimliğinin tanımlanmasına dayanır.

j) **Stratejik Çalışmalar:** Konuyu siyasi-askeri kavramlarla ele alan ve askeri dinamiklere odaklanan geleneksel literatür. Savaş, nükleer yayılma, caydırıcılık teorisi, silahlanma yarışı, silahların kontrolü gibi alt-literatürleri vardır.

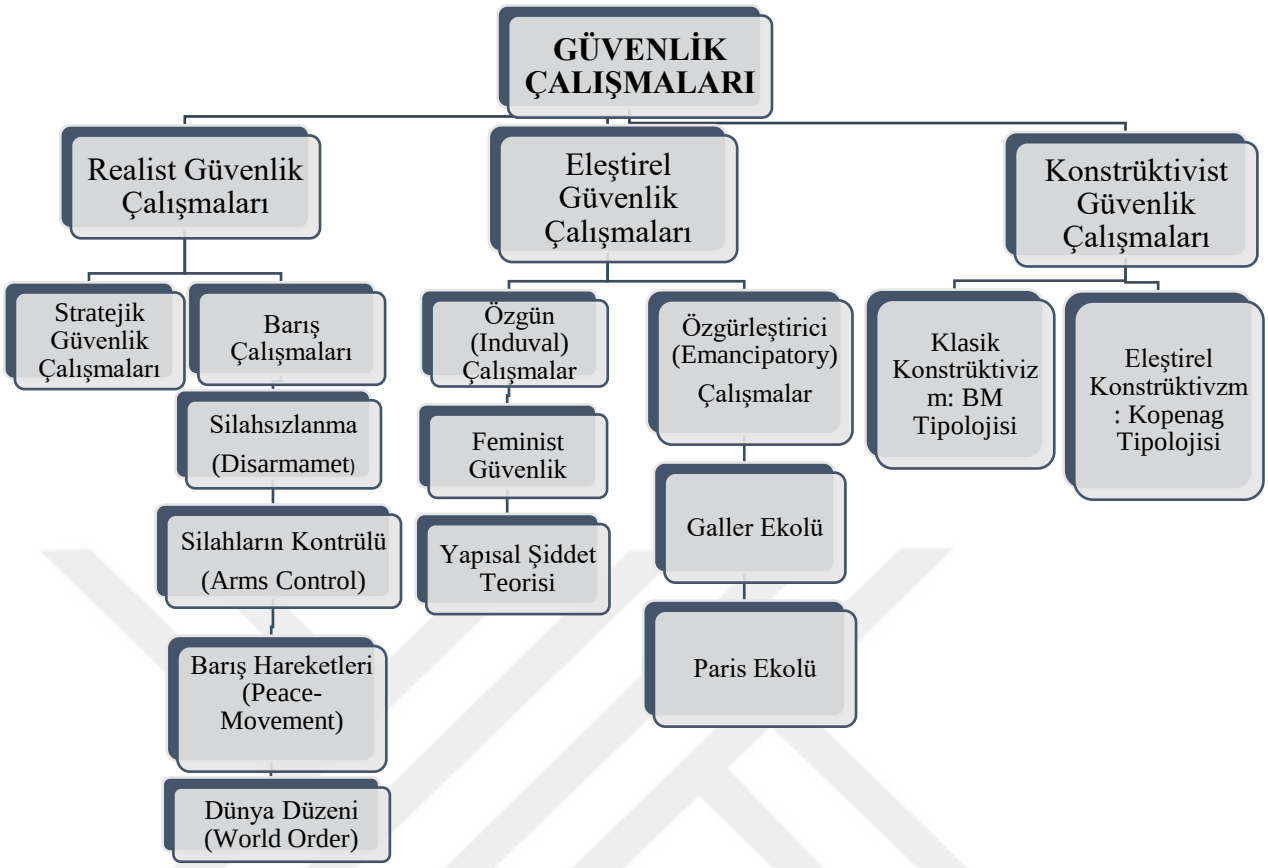
k) **(Neo) Realizm:** Realist yaklaşımların, uluslararası ilişkilerin doğası hakkındaki özellikle devlet-merkezli, materyalist, güç-politikası› ve çatışmaya dayalı› varsayımları nedeniyle Stratejik Çalmamalarla yakın ilişkisi vardır. Özellikle kutupluluk (Waltz, 1979) gibi neorealist kavramlar, nükleer caydırıcılık, silahların kontrolü ve silahlanma yarışı gibi konular› açıklamak için kullanılmıştır.

Buzan ve Hansen'in yaptığı sınıflandırma örneğinde olduğu gibi farklı güvenlik teorileri güvenliğin tehdit unsurlarına farklı bakış açılarıyla yaklaşmaktadır. Örneğin feministler tarafından kadınlara yönelik her türlü şiddet ve maruz kaldıkları ayrımcılık güvenlik tehdidi olarak görüşmüştür. Eleştirel Güvenlik Çalışmaları ise bireyleri ve grupları tehdit eden her şeyi güvenlik sorunu olarak görmüşlerdir. Sonuç olarak, bugün gelinen noktada Güvenlik Çalışmaları onlarca güvenlik teorisine ev sahipliği yapmakta, her bir teori de güvenliği farklı şekilde kavramsallaştırmaktadır.

4.2. Güvenlik Çalışmalarının Sınıflandırılması

Uluslararası İlişkiler disiplini altında yürütülen temel çalışma alanlarından biri olan güvenlik çalışmaları; güvenlik yaklaşımlarını, güvenlik konusundaki ekolleri ve teorileri içeren geniş bir literatüre sahiptir (Birdişli, 2017: 48).

Çalışmanın bu bölümünde Fikret Birdişli'nin *Teori ve Pratikte Uluslararası Güvenlik (Kavram-Teori-Uygulama)* adlı kitabında güvenlik çalışmalarının sınıflandırılması ile ilgi oluşturduğu tipoloji kullanılmıştır. Birdişli (2017:48)'ye göre güvenlik çalışmalarının sınıflandırılması temelde üç başlık altında toplanmaktadır. Bunlar; Realist Güvenlik Yaklaşımı, Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı ve Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımlarıdır. Bu başlıklar altında toplanan güvenlik çalışmaları Frankfurt Ekolü, Wellish Ekolü, Paris Ekolü, Kopenhag Ekolü gibi güvenlik ekollerinin yanı sıra Ebedi Barış Teorisi, Yapısal Şiddet Teorisi, Güvenlik Topluluğu Teorisi ve Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi gibi güvenlik teorilerini içermektedir.

Şekil 4.1. Güvenlik Çalışmalarının Sınıflandırılması (Birdişli, 2016:48)

4.2.1. Realist Güvenlik Yaklaşımı

Realist güvenlik çalışmaları güvenliğin kavramsallaşması konusunda realist teorilerin temel varsayımlardan yararlanır. Realizme göre uluslararası güvenliğin temel aksiyomu devletler arasında güç dağılımıdır. Realist güvenlik çalışmalarında neyin güvenliği ve korunmak istenen nedir sorularının cevabı devlettir. Bu bağlamda realist güvenlik yaklaşımları temelde Stratejik Çalışmalar ve Barış Çalışmaları üzerinde yoğunlaşmıştır (Birdişli, 2017: 51).

Stratejik Çalışmalar, "Uluslararası İlişkilerin askeri boyutunu anlamak ve açıklamakla ilgilenen alan" olarak tanımlanabildiği gibi, "şiddet veya şiddet araçlarının siyasi birimler tarafından diğer siyasi birimlere karşı çıkarlarının savunulması amacıyla kullanılması ya da kullanma tehdidinin incelendiği alan" olarak da tanımlanabilmektedir. Devlet-merkezli analiz yapan Stratejik Çalışmalar, askeri konulara öncelik verir ve Uluslararası ilişkilerin realist varsayımlarını kullanır. 1930'ların başlarından 1980'lerin ortasına kadar Uluslararası ilişkiler disiplininde başat role sahip olan ve bu nedenle de "uluslararası› ilişkilerin teorisi" olarak anılan realist okulun varsayımları 1980'lere kadar Stratejik Çalışmaları şekillendirmiştir. Realist teoriden Stratejik Çalışmalara ithal edilen iki temel varsayımdan söz edilebilir: Realizmin devleti uluslararası politikanın ana aktörü olarak değerlendirmesinden hareketle, Stratejik Çalışmalar devleti hem güvenlik öznesi hem de güvenliği sağlayan aktör olarak algılamış ve bu çerçevede devlet-merkezli analizler yapmıştır. İkinci olarak, realist teoride, gücün esas olarak askeri güç temelinde ele alınması çerçevesinde,

Stratejik Çalışmalar askeri tehditlere ve bu tehditlerle baş edebilmek için askeri güç kullanımına öncelik verir (Aydın vd. 2012: 25).

Stratejik Çalışmaların diğer bir yönü ise denge politikaları oluşturmasıdır. Stratejik güvenlik çalışmaları, demokratik kapitalizm ve totaliter komünizmin temsilcisi olan iki devlet arasında yaşanan rekabete rağmen iki kutup arasında sağlanan uluslararası dengeye katkıda bulunmuştur. Silahsızlanma, silahlanma, nükleer silahların yayılmasını önleme, caydırıcılık konusunda yapılan çalışmalar ve uluslararası anlaşmalar stratejik güvenliğin teorik ve ampirik çerçevesini oluşturmaktadır (Birdişli, 2017: 51-52).

Buzan ve Hansen (2009:50)'e Stratejik Çalışmaları etkileyen temel faktörler şunlardır

I. Büyük güçlerin politikaları
II. Teknoloji ve nükleer devrim
III. Uluslararası alanda ortaya çıkan olaylar
IV. Akademik tartışmalar
V. Düşünce kuruluşları ve araştırma fonları

a) **Büyük güçlerin politikaları:** Stratejik çalışmaların en önemli itici gücü Soğuk Savaş döneminde ABD ve SSCB arasında yaşanan güç ve ideolojik rekabet olmuştur. Soğuk Savaş sırasında güvenlik analizi neredeyse ABD-Sovyet ilişkileri ve süper güçler arasında düşmanlığı olan iki kutuplu bir sistem üzerinde çalışmakla eş anlamlıydı.
b) **Teknoloji ve nükleer devrim:** Stratejik çalışmaların diğer bir itici gücü yeni teknolojilerin sürekli olarak ortaya çıkması ve bunların oluşturduğu stratejik tehditlerin sürekli değerlendirilme ihtiyacı olmuştur. Özellikle nükleer teknoloji alanında yaşanan gelişmeler stratejik çalışmalara hareket katmıştır.
c) **Olaylar:** Uluslararası alanda gerçekleşen olaylar çeşitli biçimlerde meydana gelebilir ve bunlar sadece güçler arasındaki ilişkileri değiştirmez aynı zamanda bu ilişkileri anlamak için kullanılan akademik paradigmaları da değiştirebilir. 1962'de yaşanan Küba füze krizi ve 11 Eylül terörist saldırıları bu duruma örnek verilebilir.
d) **Akademik Tartışmalar:** Soğuk Savaş yıllarına damgasını vuran stratejik çalışmalar analitik ve metodolojik yönleriyle öne çıkmışlardır. Strateji konusuna sivil uzmanların katkı yapmaya başlaması ve pozitivizm bilimsel yöntemlerle stratejik güvenlik çalışmaları arasında bir sinerji oluşturmuştur. 1976 yılında basılmaya başlanan International Security dergisi bu alanda yapılan yayınlara önemli ölçüde yön vermiştir.
e) **Düşünce kuruluşları ve araştırma fonları:** Düşünce kuruluşları ve araştırma fonları da Stratejik Çalışmaların ortaya çıkmasında ve gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. RAND Cooperation bunun en gözde örneği olmuştur. Bu kuruluşları önemli şey yapan akademik çalışmalara ve üniversitede açılan kurslara sponsor olmalarıdır.

Barış çalışmaları ise İkinci Dünya Savaşından sonra gelişmiş bir alandır. Paul Rogers (2017:5)'e göre Soğuk Savaş döneminde İki kutup arasında yaşanan nükleer silahlanma yaşarışı ve bunun ortaya çıkardığı tehditler barış çalışmalarını sınırlandırmıştır. Fakat barış çalışmaları hızlı bir şekilde Kuzey-Güney refah fakirlik bölünmesinin temel meselelerini ve küresel çevre kısıtlamalarının potansiyel etkilerini

ele almaya başlamıştır. Bununla beraber barış çalışmalarıyla ilgili olarak ciddi tartışmalar gerçekleştirilmiş ve barış çalışmaları "yatıştırma çalışmaları olarak isimlendirilmiştir. Collins (2017:56)'e göre ise barış çalışmaları Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının ortaya çıkardığı yıkıma tepki olarak gelişmiş ve Soğuk Savaş dönemi oluşturduğu koşullar bu çalışmaları daha da teşvik etmiştir.

Barış çalışmalarının temel motivasyonu olan barış kavramının ise literatürde farklı tanımlamaları olduğunu görmek mümkündür. Barış kavramına önemli katkılar yapan Johan Galtung negatif barış ve pozitif barış ayrımını yapmış ve yapısal şiddet kavramı ile barış kavramının içeriğinin genişlemesine katkı sağlamıştır. Galtung (1969: 167-183)'e göre Barış, en yalın haliyle şiddetin yokluğu olarak görülebilir. Barışın kendisi ise ulaşılması zor ama imkânsız değildir. Negatif barış, basit olarak bir savaş halinin veya doğrudan bir şiddetin olmaması halidir. Pozitif barış ise sosyal adalet anlayışına vurgu yapan sosyal adaletsizliğin ve yapısal formda şiddetin olmamasını da kapsamaktadır.

Kenneth Boulding (1963: 73-74)'e göre barış araştırmasının ilk şartı, "barışın bir parçası olduğu sistemin kimliğinin belirlenmesidir." Bu nedenle farklı sistemler için farklı barış tanımları vardır. Bu nedenle her çatışmaya özgü farklı bir barış arayışı olmalıdır

Barış çalışmalarının sahip olduğu bakış açısı aslında Stratejik güvenlik çalışmalarında var olduğundan 1960'lardan sonra yapılan barış çalışmalarında ana günden silahsızlanma olmuştur. Bunda 1962 yılında ABD ve SSCB arasında yaşanan Küba Füze Krizinin etkili olduğunu söylemek mümkündür. Silahsızlanma çalışmaları stratejik güvenlik çalışmalarından bağımsız değildir. Fakat barış çalışmaları hem ahlaki kaygılar içeren hem de stratejik rekabetin tüm taraflarını kapsayan kolektif bir yaklaşımken, stratejik güvenlik çalışmaları tek taraflı çalışmalardır (Birdişli, 2016: 59-61).

Barış çalışmaları Soğuk Savaş döneminde yaşanan gerginliklerine ve küresel nükleer savaş riskine bir tepki olarak ilk yıllarında Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'da gelişmiştir. Bu alanda yapılan en önemli çalışmalar üniversitelerde kurulan enstitüler, düşünce kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bunlardan bazıları 1959 yılında kurulan Oslo Barış Araştırmaları Enstitüsü (PRIO), 1964'te yılında kurulan Japon Barış Araştırmaları gurubu, 1966 yılında kurulan Stockholm Barış Araştırmaları Enstitüsü, 1973 yılında kurulan İngiltere'de Society of Friends (Dostlar Topluluğu)'dur (Collins, 2017: 56).

4.2.2. Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı

Eleştirel çalışmalar 1923 yılında Almanya'da kurulan Toplumsal Araştırma Enstitüsü'nde tarih, felsefe, siyaset bilimi, sosyoloji gibi farklı alanlardan bir araya gelen akademisyenlerin, pozitivizme ve modern topluma yönelik eleştirilerini yaptıkları düşünce ekolü olan Frankfurt ekolü ile başlamıştır. Bu ekolün en önemli temsilcileri Theodor Adorno, Marx Horkheimer, Harbert Marcuse, Jürgen Habermas'dır. Bu kişiler, insanın toplumsal eleştiri yoluyla, baskılardan kurtulup özgürleşmesine katkıda bulunan her felsefi görüşe sıcak bakmakla birlikte, daha çok Marksist bir çerçeve içinde kalmışlardır. Karl Marx ve onun 20.yy'daki en önemli temsilcisi olan Antonio Gramsci'den fazlasıyla etkilenmişlerdir (Birdişli, 2017: 65).

Geleneksel güvenlik yaklaşımında ilgi odağı devlet ve onun güvenliği olmuştur. Temel varsayım devletin güvende olduğu sürece insanların da güvende olacağı yönündedir. Fakat Mutimer (2017: 68)'e göre Eleştirel Güvenlik çalışmalarında bu

durumdan rahatsızlık uyandırmıştır. Eleştirel güvenlik çalışmaları, devletlerin insanların güvenliğini göz ardı ettiğinde veya inşalara güvenlik sağlama kapasitesine sahip olmadığında ortaya çıkacak durum üzerine odaklanmıştır. Bu durum eleştirel güvenlik çalışmalarında devletlerin dışında olan şeylerinde güvenlik için bir referans nesnesi olmasına neden olmuştur. Güvenliğin referans noktasını sorgulamak kaçınılmaz bir şekilde güvenliğin doğasının ve kapsamının da sorgulanmasını zorunlu kılmıştır.

Kardaş (2007:144-145)'e göre Eleştirel güvenlik çalışmalarının temel hedefi, bireyleri ve grupları yapısal ve yerel engellerden ve yanlışlardan kurtarmak, teorik ve politik bir yönelimle daha insancıl bir düzen kurma adına diyaloğu ve özgürleştirici pratikleri geliştirmektir. Özetle Eleştirel güvenlik çalışmaları ve teorisyenleri ağırlıklı olarak "özgürleştirme" olgusu üzerinde durmaktadırlar. Eleştirel güvenlik teorisyenlerinin yaklaşımlarının özünü de bu olgu oluşturmaktadır.

Eleştirel güvenlik çalışmaları teorisyenleri ayrıca kapitalizmi de ağır bir şekilde eleştirmektedirler. Birçok teorisyen barış ve güvenliğin sağlanmasının tek yolunun kapitalizmin sahip olduğu ekonomik mantığın dönüştürülmesini savunmaktadır. Eleştirel teorisyenlere göre kapitalizmin sahip olduğu ekonomi mantığının yarattığı ekonomik krizler, istikrarsızlıklar, doğal kaynakların ticari amaçlarla sömürülmesi, eşitsiz gelir dağılımı güvenliği tehdit eden en önemli unsurlardır. Bununla beraber kapitalizmin eleştirisi üzerine kurulu yaklaşımların yanı sıra birçok teorisyen Soğuk Savaş sonrası dönemde etnik ayrımcılık, hızlı nüfus artışı, refah, küresel ısınma, göç, doğal kaynakların bilinçsiz bir şekilde tüketilmesi ve çere kirliği gibi sorunların güvenlik tehditlerini farklılaştırdığını savunmaktadır (Karabulut, 2015: 81-82).

Sonuç olarak Eleştirel güvenliğin bu düşünsel derinliğine Frankfurt Okulu önemli ölçüde kaynaklık etmiştir. Frankfurt Okulu bu eleştirel yöntemi ile güvenlik alanında çalışan birçok düşünürü ve ekolü etkilemiştir. Bu bağlamda bu yapılan eleştirel çalışmaların başında Feminist Güvenlik Teorisi ve Yapısal Şiddet Teorisi gelmektedir. Ayrıca Paris Ekolü ve Galler(Welish) Ekollerini içermektedir (Birdişli, 2016: 64). Bu ekoller çalışmanın beşinci bölümünde ayrıntılı bir şekilde incelenecektir.

4.2.3. Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşım

Konstrüktivizm, ilk kez Nicholas Onuf (1989: 2) 1989 yılında "*World of Our Making*" isimli kitabında kullanmasıyla ortaya çıkmasından bu yana Uluslararası İlişkiler için giderek daha önemli bir yaklaşım haline gelmiştir. Konstrüktivizm kavramının günümüz Uluslararası İlişkiler disiplinindeki yeri tartışılmakla birlikte disiplinin gelişmesi ve yeni konularda tartışma zemini hazırlaması açısından önemlidir. Birdişli (2016:84)'e göre Konstrüktivizm, bir teori değil adeta materyalizm ve idealizmin sentezinden oluşan bir analiz yöntemidir.

Adler (1997:322)'e göre ise Konstrüktivizm, somut materyal dünyanın ve uluslararası olguların açıklanmasında insan davranışlarını, karşılıklı etkileşimleri, bunlardan doğan ve değişken olan normları kuralları ve bilgisel yorumları ön plana alan teorik bir yaklaşımdır. Bu tanımdan yola çıktığımızda Konstrüktivizmin disiplinler arası bir yaklaşım olduğunu söyleyebiliriz. Konstrüktivizmin başta psikoloji olmak üzere, siyaset bilimi, sosyoloji, antropoloji gibi diğer sosyal bilimlerden etkilenmiştir.

Konstrüktivizm devletlerin uluslararası arenada temel aktör olduklarını kabul ederler. Konstrüktivizm için devlet davranışlarının analizinde devletlerin sahip olduğu kimliklerin önemli olduğunu çünkü bu kimlikler sayesinde daha sağlıklı bir analizin yapılacağını kabul ederler. Konstrüktivizmin en önemli temsilcilerinden biri olan Alexander Wendt (1994: 384)'e göre devletlerin uluslararası yapı içeresinde karşılıklı

etkileşimleri olmuştur ve bu etkileşim ülkelerin tarihsel siyasal kimliklerini oluşturmaya başladığını belirtmiştir.

Tarihsel siyasal kimliklerin oluşması devletlerin ulusal çıkar ve hayatta kalmaları için uygulayacakları politikaların temelini oluşturmuştur. Konstrüktivizm uluslararası sistemin yapısının tamamen devletler tarafından belirlendiğini ve bu süreç içinde devletlerin kendilerini ve diğerlerini, sosyal bir ortam içinde kurguladıkları ve bu kurgulamanın sonucunda yarattıkları kimliklerin son tahlilde çıkarlarını tanımladığını savunmaktadır. Devletlerin kimlikleri ise devletlerin diğer devletlerle olan etkileşim sürecinde belirlenir ve oluşan bu yeni kimlik, niteliğine bağlı olarak, devletin çıkarını belirler (Karabulut, 2015:84-85).

Konstrüktivizmin en önemli vurgusu devletlerin "sosyal bir varlık", uluslararası ilişkilerin ise "sosyal bir alan" olduğu düşüncesidir. Bu bağlamda sürekli olarak uluslararası kuralların, normların, kurumların, düşünsel unsurların ve bilişsel faktörlerin siyasi rolüne dikkat çekilmektedir (Küçük, 2009: 776). Realistler arasındaki popüler görüş, konstrüktivizmin genel olarak güvenlik güç politikalarına odaklanmasından kaçındığı ve bunun yerine devletlerarası rekabetin yönetilmesi ve daha geniş siyasi topluluk biçimlerinin kurumsallaştırılması için iyi huylu normların geliştirilmesine odaklanmasıdır (Mearsheimer, 1994: 95).

Matt Mcdonald (2013: 64)'e göre Konstrüktivizmin güvenlik konularına dikkat çekmesine rağmen uluslararası güvenlik teorisini ne ölçüde geliştirdikleri sınırlıdır. Birdişli (2017: 123)'e göre ise Konstrüktivizmin uluslararası güvenlik çalışmalarına yansıması sosyal yapıların güvenlik konusuna olan katkısı şeklinde olmuştur. Güvenlik ya da güvensizliğin kaynağını sosyal yapılar içinde arayan Konstrüktivist güvenlik, ilk olarak 1990 sonrası dönemde Birleşmiş Milletlerin güvenliği yeniden tanımlama girişiminde kendini göstermektedir. Soğuk Savaşın sona ermesi üzerine güvenliği iki kutuplu realist yapı yerine sosyal adalet, çevre sorunlarını, ekonomi, politika, toplum gibi konular içinde inceleyen Birleşmiş Milletleri daha sonra Kopenhag Üniversitesinde yapılan çalışmalar izlemiştir.

5. GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ EPİSTEMOLOJİK EVRENE KATKILARI

Bu çalışmanın daha önce ki bölümlerinde bahsedildiği gibi literatürde güvenlik kavramının birden çok tanımını bulmak mümkündür. Bu durum güvenlik kavramının içeriğine yönelik farklı yaklaşımlar ortaya çıkarmıştır. Bu farklı yaklaşımların sonucunda ise farklı güvenlik ekolleri oluşmuştur. Bununla birlikte güvenlik çalışmalarının tarihsel sürecine baktığımızda bu alanın ilk zamanlarında askeri uzmanların ilgi alanı olduğunu görmekteyiz ve zamanla bu alana sivil uzmanlar ve akademisyenler katılmışlardır. Güvenliğin ve güvenlik çalışmalarının artan bu popülerliğine kayıtsız kalmayan birçok sivil toplum kuruluşu ve enstitü güvenlik alanında birçok çalışma yapmış ve hatta güvenlik çalışmalarının gündemini belirlemiştir.

Çalışmanın bu bölümünde güvelik çalışmalarının oluşturduğu ekollere ve güvenlik alanında çalışmalar yapmış sivil toplum kuruluşları ve enstitülere yer verilmiştir.

5.1. Güvenlik Ekolleri

Güvenlik, Buzan (1991:16)'a göre tanımlanması zor, tartışmalı ve muğlak bir kavramdır. Güvenlik kavramının tartışmalı ve tanımlanması zor bir kavram olmasının belki de en büyük nedeni güvenliğin referans nesnesinin ne olduğu, neyin güvenliği? ya da kimin güvenliği? sorularına verilen farklı cevaplardır. Bu farklı cevaplar farklı güvenlik yaklaşımlarını ve farklı güvenlik ekollerini oluşturmuştur. Çalışmanın bu başlığı altında Frankfurt Ekolü, Welsh (Galler) Ekolü, Paris Ekolü ve Kopenhag Ekolüne yer verilmiştir.

a. Frankfurt Ekolü:

Frankfurt Ekolü, birçoğu Marksist olan aydınların akademik kurumlaşma çabalarının bir sonucu olarak 1923'te, Frankfurt Üniversitesi'ne bağlı olarak Sosyal Araştırmalar Enstitüsü adıyla ortaya çıkmıştır. Daha çok, Horkheimer, Adorno, Marcuse Lowenthal, Pollock gibi kişilerle anılan Frankfurt Okulu'nu karakterize eden, bir dogmaya dönüştüğünü ileri sürdükleri Marksizmi felsefi-teorik bir zemin üzerinde yeniden kurma iddiasıdır. "Marksizmi kemikleşmiş Ortodoks yorumlardan kurtarmak" adına tutulan yol, Kant'ta ve Weber'de "yeni kökler" bulmaya yönelmiştir. Zamanla Marksizmle olan ilişkileri daha da zayıflarken, Weber'in etkisi öne çıkmıştır. Özellikle modernitenin ve modern toplum bağlamında kapitalist toplumun eleştirisi adına yaptıkları, postmodern literatürün temeli olarak kabul edilmektedir. Bugün yaygın biçimde pozitivizmle Marksizmi eşitleyen yüzeysel akademik önyargının temel taşları da Frankfurt Okulu tarafından döşenmiştir. "Eleştirel Okul" olarak da adlandırılan Frankfurt Okulu'nun dikkat çekici özelliği, görünüşte etkili bir politik içerik taşımasına rağmen, açık politik tavır almaktan daima kaçınmış olmasıdır (Holz, 2014: 11-12).

Enstitü'nün ilk yöneticilerinden olan Grünberg'in yöneticiliği döneminde altı temel çalışma alanı saptanmıştır. Bunlar: tarihsel materyalizm ve Marksizm'in felsefi temeli, teorik ekonomi politik, planlı ekonominin sorunları, proletaryanın konumu, sosyoloji ve son olarak toplumsal öğretilerin ve partilerin tarihi. Burada ki sıralamanın ön planında Frankfurt Okulu'nun ideoloji eleştirisinin temeli niteliğindeki bilimsel sosyalizmle felsefe arasındaki ilişki sorunu yer almaktadır (Slater, 1998: 21).

Birdişli (2017: 101-102)'e göre Marksist eğilimli olan Frankfurt ekolü sahip olduğu özbilinçsel reflektivist bir epistemoloji sayesinde bir anlamda eleştirinin eleştirisi diyebileceğimiz bir yaklaşım sergilemektedir. Frankfurt Okulu'nun Marksizm'e yönelik eleştirisi altyapı üst yapı ilişkisiyle başlar ve bu okula göre günümüzde ekonomik ve siyasal alan giderek daha da bütünleşmiştir. Güvenlik çalışmaları bakımından bunun anlamı klasik Marksistlerin ile sürdüğü gibi devlet tarafından yürütülen güvenlik politikalarının aslında sadece sermayenin algıladığı tehditlerden ibaret olduğu tezinin yetersiz olduğudur.

Marksizm ile Frankfurt ekolünün uzlaştığı en göze çarpan noktalardan biri ise güvenliğe insan odaklı yaklaşımlarıdır. Marksist teoride devlete olan yaklaşım devletin, egemen sınıfın hegemonyasının devam ettirmesinin bir aracı olduğu yönündedir. Bu yüzden devlet odaklı güvenlik politikalarının toplumun tümüne ait politikalar gibi görünmesinin yanlış olacağını belirtirler (Topakkaya, 2008: 388).

Frankfurt ekolü güvenliğe yaklaşımı insan odaklı olmasının yanı sıra bu ekolün düşünürleri genellikle güvenlik sorununu sınıf ilişkileri yerine otorite ve önyargılar üzerinden çözümlemeyi tercih etmişlerdir. Kızılçelik (2008:97)'e göre bunun nedeni büyük çoğunluğu Yahudi kökenli olan Frankfurt ekolünün düşünürlerinin Hitler iktidarında Alman faşizmin mağdurları olmaları ve büyük sıkıntı yaşamalarıdır. Bundan dolayı bazı insanların neden faşizme yönelimleri olduğu sorunsalından yola çıkarak ırksal ön yargı, saldırgan ulusçuluk gibi belli başlı karakter özellikleri ile inançlar arasındaki bağlantıyı incelemişler.

b. Welsh (Galler) Ekolü:

Galler ve Aberyswyth ekolü olarak da bilinen Welsh ekolü Soğuk Savaş'ın bittiği yeni dönemde güvenliğin akademik ve politik çevrelerce yeniden tanımlanarak güvenliğin yeni koruma alanlarının belirlenmeye çalıştığı bir süreçte öne çıkmıştır (Birdişli, 2016: 72-73). Galler ekolü, İngiltere Aberyswyth Üniversitesi'nde Ken Booth, Richar Wyn Jones, Andrew Linklater, Keith Krause ve Micheal Williams gibi akademisyenler tarafından gerçekleştirilen eleştirel güvenlik çalışmalarıyla tanınmaya başlamıştır.

Galler ekolünü en iyi şekilde ifade edecek kitaplar Critical Security Studies and World Politics (Eleştirel Güvenlik Çalışmaları ve Dünya Politikası) ve Theory of World Security (Dünya Güvenliği Teorisi) kitaplarıdır. Bu çalışmalarda öne çıkan isim Kent Booth olmuştur. Booth ilk kitabın editörlüğünü yapmış ve ikinci kitabı kendisi yazmıştır. Galler ekolünün en önemli isimlerinden biri olan Ken Booth (1997:160)'a göre güvenliğin ne olduğu öznel olarak oluşturulmuş bir epifenomendir. Yani bir gerçekliğin sonucunda oluşan ikinci bir gerçekliktir. Siyasetle ilgili farklı dünya görüşleri ve söylemler, güvenlik konusunda farklı görüşler ve söylemler sunar. Güvenlik konusunda ki yeni düşünceler güvenlik konusunun sadece askeriyenin ötesindeki meselelerin gündemini genişletmek meselesi değildir.

Mutimer (2017: 74)'e göre Ken Booth bu her iki kitapta kendisini Eleştirel Güvenlik çalışmaları alanı içinde çalışma yapan biri olarak gören herkesin, kendisinin eleştirel güvenlik teorisi oluşturmaya yöneldiğini kabul etmeyebileceğini belirtmektedir. Yani Booth sınırlı eleştirel güvenlik teorisi anlayışı ortaya koymaktadır. Eleştirel Güvenlik Çalışmaları ve Dünya Politikası kitabında Booth, söz konusu ekolü tanımlarken Gramsici, Marksist ve Eleştirel Uluslararası İlişkileri, Frankfurt Okuluna dahil etmiştir. Genel olarak Frankfurt Okulunun özel olarak da Jürgen Habermas'ın çalışmalarından faydalanmıştır.

Bilgin (2013:101-102)'e göre Galler ekolünün eleştirel güvenlik çalışmaları tarafından yapılan ilk analitik hamle güvenlik anlayışımızı derinleştirmektedir. Bu durum, analistlerin, devlet düzeyinin altında ve üzerinde bulunan diğer referans nesnelerini merkezden uzaklaştırmalarına ve göz önünde bulundurmalarına olanak tanıyan kapsamlı kavramların ve politika gündemlerinin ardındaki politikayı ortaya çıkarmaktadır. İkinci hamle, göz önünde bulundurulması için güvenlik anlayışımızı sınırlamaktadır. Bir dizi kritik güvenlik çalışması, sorunları "güvenlikleştirmez", "güvenliği politize eder".

Birdişli (2010: 242-244)'e göre Galler Ekolü'nü diğer eleştirel güvenlik yaklaşımlarından ayıran en önemli özellik; güvenlik sorunsalını özgürleşme (emancipation) ekseninde ele alması ve Soğuk Savaş sonrası dönemde ortaya çıkan tehditleri de "kimlik sorunları ve ötekileştirmenin neden olduğu marjinalleşme" üzerinden çözümlemesidir. Özgürleşme kavramı Galler Ekolü için anahtar kavram konumundadır. Frankfurt Okulu düşünürlerinden Horkheimer tarafından bireysel insan varlığının önündeki engellerin kaldırılarak mutluluğunun artırılması olarak tanımlanan özgürleşme, eleştirel düşüncenin günümüzdeki en önemli temsilcilerinden biri olan Jürgen Habermas ve Galler Ekolü tarafından geliştirilerek güvenlik çalışmaları içinde yoğun biçimde kullanılmıştır.

c. Paris Ekolü:

Paris Ekolü Michael Foucault'un iktidar ve güç arasında ki ilişkiler üzerine yaptığı analizlerinde ortaya çıkan insan odaklı eleştirel güvenlik çalışmalarından biridir. Paris ekolü güvenliği olumsuz etkileyen konular ve politikalar üzerinde durur. Bu yönüyle Aberyswyt ve Kopenhag ekolü güvenliğe optimistik yaklaşımı temsil ederken, Paris ekolü pesimist yaklaşımı temsil etmektedir. Paris ekolü güvenlik çalışmalarına *Biogüvenlik* kavramını kazandırmıştır (Birdişli, 2016: 77).

Bu bağlamda Paris Ekolü, güvenlikle ilgili olarak, elit bilgi ve rutine edilmiş bürokratik uygulamalarla güvenlik ve güvensizliğin karşılıklı olarak nasıl oluşturulduğunu gösteren güvenlik uygulamalarıyla ilgilidir. Bu uygulamalar, bireylerin ve grupların belirli konular ve diğer gruplar / bireyler açısından kendilerini nasıl yönlendirdiğini şekillendirir. Fransız filozof Michel Foucault ve Fransız sosyolog Pierre Bourdieu'dan esinlenen Didier Bigo'nun geliştirdiği Paris Okulu'nun güvenlik yaklaşımı Avrupa merkezlidir. Okul, iç güvenlik sorunlarının sınırlar ötesine taşımasıyla iç ve dış güvenlik alanlarının birleştiğini ve bunun sonucunda ulus-ötesi bir "polis" mekanizmasının oluştuğunu ve güvenlik politikaları ürettiğini savunur. Güvensizlikler, Paris Okuluna göre söylemle ve uygulanan güvenlik politikaları, yani pratikle inşa edilir (Açıkgülmeşe. 2012: 107).

Paris Ekolünde bilginin, iktidarla eşdeğerde olduğu vurgulanarak, güvenlik sektörünün profesyonelleşmesini eleştirir. Bu alan sivil denetime kapalı bir hale gelmektedir. Güvenliğin söylemi bir kere kurulduğunda artık geriye yapılabilecek pek bir şey kalmamaktadır. Güvenlik söylemi ise ayrıcalıklı konumda bulunan devlet elitleri marifetiyle kurgulanır ve bu süreçte tüketilen bilginin oluşturulma sürecine bir uzmanlar kadrosu eşlik eder. Sivil katılım yok denecek kadar azdır. Bu durum da doğal olarak, devletlerin ilgili birimlerine olması gerektiğinden fazla fonksiyon ve yetki yüklemesi yapar. Suiistimallere açık bir pozisyon alan bu birimler, ulusal güvenlik söylemleri çerçevesinde kullanılan dilin uygulayıcısı ve dahi tasdik makamı işlevini görürler. Söz konusu kurumlara tahsis edilmiş aşırı kaynakların mobilize edilmesiyle birlikte güvenliğe dair pratikler de hayat bulur (Mische, 1977:44-50).

d. Kopenhag Ekolü:

Kopenhag Ekolü, Danimarka'daki Kopenhag Barış Araştırmaları Enstitüsü'nde çeşitli akademisyenlerin toplu araştırma gündemine verilen isimdir. Bu ekol Barry Buzan ve Ole Weaver 'in çalışmalarının etrafında toplanmıştır. Kopenhag Ekolünde güvenliğin nasıl yapılandırıldığı ve dünya siyasetinde nasıl yer edindiği temel bir sorundur. Kopenhag Okulu 1980'lerin sonlarında Güvenlik Çalışmaları alanındaki geleneksel/realist güvenlik anlayışının eleştirisi olarak doğmuş (Mcdonald, 2013: 71-72).

Bu ekolün önde gelen isimlerinden olan Barry Buzan, Ole Weaver ve Jaap de Wild'in 1998'de yayınladıkları *Security: A New Framework for Analysis* (Güvenlik: Yeni Bir Analiz Çerçevesi) isimli kitap Kopenhag ekolünün Güvenlik çalışmalarına bakış açısı yansıtmaktadır. Bu kitap Barry Buzan'ın "sektörel güvenlik" analizi kavramı ve Ole Weaver'in "güvenlikleştirme" kavramı etrafında şekillenmiştir (Mutimer, 2017: 73). "Güvenlikleştirme" kavramı Kopenhag Ekolünün güvenlik çalışmalarına en önemli katkılarından birisidir. Sektörel güvenlikte yer alan koruma alanları "güvenlikleştirme" kavramına uyarlanmıştır (Birdişli, 2016: 96).

Barry Buzan'ın 1980 yılında yazdığı *People State and Fear* (İnsanlar Devlet ve Korku) adlı kitabında dönemin Ulus-Devlet merkezli Realist paradigmaları nedeniyle Güvenlik kavramının hep askeri yönünün genel kabul gördüğünü belirtmiştir. Ayrıca Buzan 1980 ve sonrası yapının analizinde salt askeri bir güvenlik bakış açısı yetersiz kalmakta ve bu yetersizliğin önüne geçmek içinde Güvenlik kavramının parçalara ayrılarak sektörel bazda bakılması gerektiğini belirtmiştir. Buzan salt militarist bir güvenlik anlayışının reddederek beş farklı güvenlik sektörünün kendi paradigmaları çerçevesinde analiz edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bunlar: Askeri Güvenlik, Ekonomik Güvenlik, Sosyal Güvenlik, Çevresel Güvenlik, Politik Güvenlik (Buzan, 1991: 285-286).

Bilgin (2010: 81-83)'e göre Kopenhag Ekolünün diğer bir önemli kavramı olan güvenlikleştirme kavramının en önemli katkısı Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında geçirdiği dönüşüme yeni ve daha ikna edici bir açıklama getirmek olmuştur. Avrupa örneğinden hareket eden Kopenhag Ekolü, sorunların ve ilişkilerin güvenlik dışına çıkarılması stratejisinin yaygınlaşması ve sadece devletin bekasını ilgilendiren acil konuların güvenlik konusu olarak kabul edilmeye devam edilmesini önermektedir. Bu şekilde Kopenhag Ekolü dar bir güvenlik tanımından yana tercih belirtmektedir.

Kopenhag Ekolüne göre karşılaşılan her sorun bir güvenlik sorunu olmayabilir. Ancak herhangi bir sorun belirli bir süre zarfında güvenlik sorunu haline gelebilir. Güvenlik sorunu haline gelen bir sorunun güvenlikleştirilmesi o soruna karşı olağan dışı önlemlerin alınmasına olanak tanır. Bundan dolayıdır ki Kopenhag Ekolü akademisyenleri güvenlikleştirmeyi sorunun aşırı siyasallaştırılması olarak görmektedir. Bu nedenle bu durum kaçınılması gereken bir durumdur (Birdişli, 2016:98).

Kopenhag Ekolüne göre herhangi bir sorun siyasi olmaktan çıkarılabilir, siyasallaştırılabilir ya da güvenlikleştirilebilir. Güvenlikleştirici aktörler hükümet, siyasi elit, ordu veya sivil toplum olabilir. Güvenlikleştirici aktörler belli muhatapları tehdidin yaşamsal doğası konusunda ikna etmek için güvenlik dilini kullanmaktadır. Güvenlikleştirme eylemi, sadece ilgili kitlelerin referans nesnesinin varlığına yönelik tehdit olduğu konusunda ikna edilmeleri durumunda başarılı olma ihtimali yüksek olacaktır. Her güvenlikleştirme süreci siyasi ve güvenlikle ilgili eylemleri içermektedir. Güvenlikleştirme eylemi, söylemin ikna ediciliğine bağlı olarak başarısız ya da başarılı olmaktadır (Emmers, 2017: 134-135).

Sonuç olarak Kopenhag ekolü özellikle "sektörel güvenlik" ve "güvenlikleştirme" kavramları üzerinden geleneksel güvenlik anlayışını değiştirmeye ve yeni bir güvenlik anlayışı geliştirmeye çalışmıştır. Barry Buzan'ın 1980'lerde yayınlamış olduğu "People State and Fear" adlı çalışması güvenlik kavramının genişlemesi ve derinleşmesi yönünde yapılmış önemli çalışmalardan biridir.

5.2. Güvenlik Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları ve Enstitüler

Düşünce kuruluşları ve enstitüler sahip oldukları kurumsal yapılar ve kimlikleriyle güvenlik çalışmalarının gelişmesinde ve kurumsallaşmasında itici güç olmuşlardır. En siyasallaşmış konuları kurumsallaştıran düşünce kuruluşlarının hedefi zaman zaman sınırlarının çizilmesi zor olan güvenlik çalışmalarının çerçevesini belirlemek olmuştur (Buzan ve Hansen, 2009: 62). Buzan ve Hansen (2009:60)'a göre kurumsallaşma bir çeşit süredurum (inertia) yaratır. Bu düşünce kuruluşları ve kurumsallaşma aracılığıyla mevcut zamanın herhangi bir alana yönelik çalışmaları sınırlarıyla birlikte geleceğe taşınmış olur.

Bu düşünce kuruluşları ve enstitülerin bazıları hükümet desteğiyle kurulmuş, bazıları merkezi hükümetten kaynak alarak çalışmalarını yürütmüş bazıları ise üniversitelerin bünyelerinde çalışmalarını yapmıştır. Bunlardan en önemlileri*: Brookings Institution, RAND Cooperation, Heritage Foundation, Peace Research Institute Oslo, Saltzman Institute of War and Peace Studies (SIWPS), The Mershon Center for International Security Studies'*dir.

a. **Brookings Institution:** 1927 yılında kurulmuştur. Kuruluşu, kamu politikası konularını ulusal düzeyde analiz etmeye adamış ilk özel kuruluş olan Hükümet Araştırmaları Enstitüsü (The Institute for Government Research) (IGR) kurulduğu 1916'ya kadar dayanır. Brooking Enstitüsü, Washington DC'de bulunan kâr amacı gütmeyen bir kamu politikası kuruluşudur. Misyonunu, yerel, ulusal ve küresel düzeyde toplumu ilgilendiren sorunları çözmek için yeni fikirlere yol açan derinlemesine bir araştırma yürütmek olarak belirlemiştir (Brookings, 2017).

b. **RAND Cooperation:** Dünya çapında ofislere sahip küresel bir kuruluş olan RAND Cooperation 14 Mayıs 1948 II. Dünya Savaşı'ndan sonra askeri planlamayı, araştırma ve geliştirme kararlarıyla birleştirmek için oluşturulan RAND Cooperation daha sonra sivil toplum kuruluşu haline getirilmiştir. RAND'ın görev misyonu en basit haliyle politika yapıcıların mevcut en iyi bilgilere dayanan kararlar almalarına yardımcı olmak şeklinde tanımlanmıştır (RAND, 2017).

c. **Heritage Foundation:** Heritage Foundation kurulduğu tarih olan 1973'den beri kendisini Amerikan muhafazakâr hareketin kalesi olarak tanımlamaktadır. Ülkenin, en geniş destekli muhafazakâr araştırma, eğitim ve düşünce kuruluşudur. Vakfın misyonu temel politika konularında araştırmalar yaparak elde edilen bulguları kongre üyeleriyle, yürütme organındaki politika yapıcılarıyla, ülkenin haber medyasıyla ve akademik topluluklarla paylaşmak ve bu bulguları pazarlamak olarak belirlenmiştir (Heritage, 2017).

d. **Peace Research Institute Oslo:** 1959 yılında kurulan, Barış Araştırma Enstitüsü Oslo (PRIO), politika ile ilgili araştırmalar yapan bağımsız bir araştırma kurumudur. Bu tür bir araştırmaya ek olarak, PRIO lisansüstü eğitim yürütmekte ve çatışma çözümü, diyalog ve uzlaşma, kamuoyu bilgilendirme ve politika oluşturma faaliyetleri yoluyla barışın teşviki ile uğraşmaktadır. Enstitünün çalışma dili İngilizcedir. Bu Enstitüdeki araştırmacıların amaçları toplumları bir araya getiren veya birbirinden ayıran süreçleri anlamaya çalışmak, çatışmaların nasıl ortaya çıktığını ve nasıl çözülebileceğini araştırmak, farklı şiddet türlerinin insanları nasıl etkilediğini araştırmak, toplumların krizlerle nasıl mücadele ettiğini ve kriz tehdidini incelemek olarak belirlenmiştir (PRIO, 2017).

e. **Saltzman Institute of War and Peace Studies (SIWPS):** Dwight D. Eisenhower'ın sponsorluğunda 1951'de Columbia Üniversitesinde kurulan enstitüsünün ismi Mart 2003'de Saltzman Savaş ve Barış Çalışmaları Enstitüsü'nü (SIWPS) değiştirilmiştir. "Savaşın insanın manevi, entelektüel ve maddi ilerlemesi üzerindeki felaketli sonuçlarının" anlaşılmasını desteklemek için kurulan enstitü, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki uluslararası ilişkiler konusunda önde gelen araştırma merkezlerinden biri haline gelmiştir. Enstitünün kendisi resmi bir öğretim programına sahip değildir; daha ziyade, üyeleri, Siyaset Bilimi Bölümü ve Columbia'daki Uluslararası ve Kamu İşleri Okulu (SIPA) aracılığıyla çok çeşitli öğretim faaliyetleri yürütmektedir (SIWPS, 2017).

f. **The Mershon Center for International Security Studies:** Mershon Uluslararası Güvenlik Çalışmaları Merkezi, ulusal güvenlikle ilgili konuların araştırılması için Ohio Eyalet Üniversitesinde kurulmuştur. Bu kuruluş aynı zamanda para yardımları ile desteklenmektedir. Merkez ayrıca ulusal ve uluslararası güvenlik konularında en yeni araştırmaları tartışmak üzere dünyanın dört bir yanından akademisyenleri, hükümet görevlilerini ve iş liderlerini bir araya getiren konferanslar, sempozyumlar ve atölyeler düzenlemektedir (Mershon Center, 2017).

5.3. Akademik Dergiler

Güvenlik çalışmaların yer aldığı dergileri güvenlik konusuna artan ilginin bir göstergesi olarak görmek mümkündür. Buzan ve Hansen (2009: 97)'e göre uluslararası güvenlikle ilgili akademik çalışmalar başlarda daha az uzmanlaşmış dergilerde yer almıştır. Güvenlikle ilgili akademik çalışmaların artmasıyla beraber bu alanda uzmanlaşmış dergilerin sayısı da artmıştır. Özellikle bu alanda uzmanlaşmış başlıca dergiler olarak 1977 yılında yayın hayatına başlayan *Terrorism/Studies in Conflict and Terrorism*, 1978 yılında yayın hayatına başlayan *Journal of Strategic Studies*, 1980 yılında yayın hayatına başlayan *Arms Control/Contemporary Security Policy*, 1986 yılında yayın hayatına başlayan *Intelligence and National Security*, 1988 yılında yayın hayatına başlayan *Terrorism and Political Violence* ve son olarak 1990 yılında yayın hayatına başlayan *Security Studies* dergileri gösterilebilir.

6. TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ TARİHİ

Güvenlik çalışmalarının tarihi incelendiğinde Türkiye'de ki çalışmaların oldukça yeni olduğu görülmektedir. Özellikle 2000'li yıllara kadar güvenlik çalışmaları belirli alanlarda belirli konularda yoğunlaşmıştır. 2000'li yıllarda sonra ise Türkiye'de güvenlik çalışmalarına yönelik ilginin arttığı ve bununla beraber geleneksel askeri güvenlik konularının dışına çıkan akademisyenlerin, çevre güvenliği ve ekonomik güvenlik gibi farklı alanlara yöneldiği görülmüştür. Şüphesiz güvenlik çalışmalarına ilginin artması ve Türkiye'de güvenliğin akademik çalışmalara daha çok konu olmaya başlaması ve ivme kazanması, yeni üniversitelerin kurulması, güvenlikle ilgili devlet yükseköğrenim kurumları bünyesinde açılan lisansüstü programlar ile düşünce kuruluşları ve araştırma merkezleri sayesinde olmuştur.

Bu bağlamda Türkiye'de 45 devlet üniversitesinde ve 19 vakıf üniversitesinde "Uluslararası İlişkiler" bölümü bulunmaktadır. 19 devlet ve 23 vakıf üniversitesinde ise "Siyaset Bilimi ve Uluslararası" ilişkiler bölümü bulunmaktadır (Yökatlas, 2018). Bununla birlikte TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinde, Milli Savunma Üniversitesinde, MEF Üniversitesinde, Dokuz Eylül Üniversitesinde, Polis Akademisinde, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde gibi üniversitelerde güvenlik bilimleri ve güvenlik çalışmaları ile ilgili lisansüstü programlar bulunmaktadır. Ayrıca İstanbul ve Ankara'da faaliyet gösteren Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BILGESAM), Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM), Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA), Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM), Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Türkiye Ekonomik, Siyasal ve Stratejik Araştırmalar Merkezi (TESAM), Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı (TESEV) düşünce kuruluşları ve araştırma merkezleri güvenlik üzerine çalışmalar yapmaktadırlar.

Ulusal Tez Merkezi'nin verilerine göre Türkiye'de uluslararası ilişkiler bölümünde güvenlik alanında yapılan en eski tarihli yüksek lisans tezi 1988 yılında S. Murat TAMER'in *Türkiye'nin genel güvenlik sorunları* adlı çalışmasıdır. Bu çalışma İstanbul Üniversitesinde yapılmıştır. Bu çalışmayı yine aynı üniversitede yapılan 1991 yılında Ali İLKBAŞ'ın *Avrupa Topluluğu sosyal güvenlik sistemleri ve organizasyonlarında AT modelleri* adlı çalışması izlemiştir fakat bu çalışmaların içeriğine erişim sağlanamamıştır. Bundan dolayı bu çalışmalar bizim analizlerimizin dışında kalmıştır. Yine Ulusal Tez Merkezi'nin verilerine göre bu alanda yapılmış ilk doktora tezi 1993 yılında yayınlanan Mesut Hakkı ÇAŞIN'ın *Çağdaş dünyada uluslararası güvenlik stratejileri ve silahsızlanma* adlı çalışmasıdır.

Ulusal Tez Merkezi'ne kayıtlı olan yüksek lisans ve doktora tezleri incelendiğinde 2000'li yıllara kadar güvenlik üzerine yapılan tezlerin büyük bir kısmının İstanbul Üniversitesinde, Ankara Üniversitesinde, Gazi Üniversitesinde ve Uludağ Üniversitesinde yapıldığı görülmektedir. Ayrıca bu tezlerin büyük bir çoğunluğunun odak noktası Avrupa Birliği ilgili güvenlik konuları olmasının yanında Avrupa Güvenlik Sistemi ve bu sistem içinde Türkiye'nin yeri ve NATO sonrası ABD ve Türkiye'nin ilişkilerinde güvenlik konuları tartışılmıştır.2000'li yıllarda ise Türkiye'de yeni güvenlik çalışmalarına yönelik ilginin arttığı ve bununla beraber geleneksel askeri güvenlik konularının dışına çıkan akademisyenlerin, çevre güvenliği ve ekonomik güvenlik gibi farklı alanlara yöneldiği görülmüştür.

Türkiye'de güvenlik çalışmalarına kaynaklık eden dergilerde bulunmaktadır. Bunlardan ilk akla gelenler Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Uluslararası İlişkiler Dergisi ve Güvenlik Stratejileri Dergisidir.

Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi (UHP) Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) tarafından yayımlanan, yayın hayatına 2005 yılında başlayan uluslararası ilişkiler ve hukuk konulu bilimsel bir dergidir (Türkçebilgi, 2018). Ankara Üniversitesi SBF Dergisi 1943 yılında yayın hayatına başlamış ve 1999 yılından itibaren ise hakemli dergi statüsünü almıştır (Politics.ankara.edu.tr, 2018). Uluslararası İlişkiler Dergisi, Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK) Derneğinin siyasi tarih, devletler hukuku, strateji ve diplomasi alanlarında hazırlayıp yayınladığı basılı hakemli bir akademik çalışmadır (Uidergisi, 2018). Güvenlik Strateji Dergisi ise Atatürk Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (ATASAREN) tarafından yayınlanan disiplinler arası hakemli bir dergidir. 2005 yılında Harp Akademileri Komutanlığı Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (SAREN) bünyesinde yayına başlayan Güvenlik Stratejileri Dergisi'nin tüm yayın hakları, 2016 yılında Millî Savunma Üniversitesi bünyesinde teşkil edilen Atatürk Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'ne devredilmiştir (Dergipark.gov.tr, 2018).

Literatürde 2000'li yıllara kadar güvenlik çalışmalarının Realist ekol çerçevesinde şekillendiği görülmektedir. Kardaş (2015: 346)'a göre Tarihsel olarak karar vericilerin ve siyasi elitlerin güvenlik, savaş ve barış ile ilgili düşünce ve davranış kalıpları bunda etkili olmuştur. 2000'li yıllardan sonra ise güvenlik çalışmalarında farklı kuramsal yaklaşımların ve güvenlik anlayışlarını ve güvenlik politikalarını inceleyen çalışmaların sayısı artmıştır.

Türkiye'de ki güvenlik üzerine yapılan akademik çalışmalarda farklı kurumsal ve farklı kavramsal çalışmaların artmasında öncü rolü Kadir Has ve Sakarya ve Marmara üniversitelerinde güvenlik üzerine çalışan akademisyenlerin öncü rolü oynadığını söylemek mümkündür. Özellikle Kadir Has üniversitesinde ki akademisyenlerin Kopenhag ekolü, bölgesel güvenlik çalışmaları, Türkiye'nin güvenlik politikaları ve Türkiye'nin güvenlik stratejileri ve güvenlik kültürü üzerine yaptıkları çalışmalarla Türkiye de ki güvenlik çalışmalarına katkı sağlamaktadırlar.

Türkiye'nin NATO üyeliğinin 60. yılında, Uluslararası İlişkiler Konseyi ve NATO Kamu Diplomasisi Birimi'nin katkılarıyla yayına hazırlanan Editörlüğünü Prof. Dr. Mustafa Aydın'ın yaptığı Prof. Dr. Mithat Çelikpala, Prof. Dr. Ali Karaosmanoğlu ve Prof. Dr. Sinem Akgül Açıkmeşe gibi akademisyenlerin yer aldığı 10 serilik *Güvenlik Çalışmaları Serisi 1-10* güvenlik çalışmaları için önemli bir kaynaktır. Bu çalışma serisine konu olan başlıklarını Soğuk Savaş sonrası NATO'nun dönüşümü ve bölgesel ittifaklar, 21. yüzyılda çeşitlenen tehdit algısı, doğrudan güvenlik riskleri ve NATO'nun mücadele stratejileri ve Türkiye-NATO ilişkileri ve bunların Türk güvenlik ve dış politikasının şekillenmesindeki rolü şeklinde özetlemek mümkündür.

Türkiye'de ki güvenlik çalışmaları literatürüne farklı kavramsal çalışmaları kazandıran diğer bir örnek ise Doçent Dr. Tuncay Kardaş öncülüğünde hazırlanan *Ortadoğu'da Toplumlararası Güvenlik İkilemi* isimli çalışmadır. Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) da 2012 de yayınlanan bu çalışmada güvenlik ikilemi kavramı devlet düzeyinde değil toplumsal düzeyde ele alınmıştır. Literatürde ki bu farklı kavramsal ve kuramsal çalışmaları ve çeşitlenmeyi göstermek için daha fazla örnek vermek mümkündür. Bu tez çalışmasının analiz ve değerlendirme kısmında bunlara daha ayrıntılı bir şekilde yer verilecektir.

7.TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ÜZERİNE YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALARIN NİTEL ANALİZİ

Bu tez çalışmasında Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmalarının tarihsel süreçte gelişimini incelenerek niteliksel bir sınıflandırması yapılmaktadır. Türkiye'de güvenlik çalışmalarının tarihi oldukça yenidir. Türkçe literatürde güvenlik çalışmalarını birincil verilerden inceleyen ve bu çalışmaları niteliksel olarak sınıflandıran bir çalışmaya tarafımızca ulaşılamadığı için bu çalışmanın özgün değeri Türkiye'de akademik alanda yapılmış güvenlik çalışmalarını birincil verilere dayanarak analiz etmiş ve sınıflandırmış olmasıdır. Çalışmanın bu bölümü Türkiye'de güvenlik çalışmaları nasıl yapılmaktadır? Nerede yapılmaktadır? Hangi alanlarda yoğunlaşmaktadır? Sorularının etrafında şekillenmektedir.

7.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan akademik çalışmaları niteliksel olarak sınıflandırarak bu çalışmaların yoğunlaştığı veya zayıf kaldığı alanları saptayıp gelecekte yapılacak çalışmalar için bir projeksiyon oluşturmak, güvenlik konusunda yapılan çalışmaların literatür analizini yapmak, çalışma sonunda güvenlik konusunda yapılan çalışmalarla ilgili bir tipoloji geliştirerek alana ve bilim dünyasına katkı sağlamak olarak belirlenmiştir.

7.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu tezin inceleme alanını Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan lisansüstü tezleri, akademik makaleleri ve güvenlikle ilgili kitapları kapsamaktadır. Erişim sağlanan kaynaklar Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'ne kayıtlı olan yüksek lisans ve doktora tezleri, TR Dizin Sosyal ve Beşerî Bilimler Veritabanı'nda (SBBV) listelenen ve genel ağ erişimi olan akademik makaleler ve güvenlikle ilgili kitaplardır. Bu doğrultuda kırk beş doktora tezine yüz seksen üç yüksek lisans tezine yüz on sekiz akademik makaleye ve otuz dokuz kitaba erişim sağlanmıştır. Bu çalışmanın evreni 1990-2016 arasında yapılmış akademik çalışmalarla sınırlıdır. Bu çalışmada nitel analiz için seçilen güvenlik çalışmalarının uluslararası ilişkiler disiplini ile alakalı olmasına ayrıca dikkat edilmiştir.

Bu bağlamda çalışmanın ilk bölümünde konu ile ilgili yapılan daha önce ki çalışmalardan bahsedilmiştir. İkinci bölümde ise güvenlik kavramının etimolojik ve epistemolojik analizi yapılmış ve güvenlik kavramının geçirdiği evreler incelenmiştir. Daha sonra ki bölümlerde ise güvenlik çalışmalarının tarihsel sürecine değinilerek güvenlik çalışmaları sınıflandırılmıştır. Bu bölümlerde seçilen konu başlıkları üzerinde literatür taraması yapılarak çeşitli kaynaklardan veriler toplanmış ve bu verilerin işlenmesinde tarihsel betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın ana gövdesini oluşturan **Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan akademik çalışmaların nitel analizi** ise üç farklı yöntemle yapılmıştır. Bu yöntemler;

a) Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma; Elde edilen güvenlik çalışmalarının başlıkları öncelikli olarak bu çalışmaların teorik bir çalışma mı yoksa bir olay analizi mi olduğu yönünde analiz edilmiş ardından bu çalışmaların ele aldıkları konuları sistem düzeyinde mi veya devlet düzeyinde mi işledikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bunun sonucunda erişim sağlanan

güvenlik çalışmaları Teorik-Sistem Düzeyi, Teorik-Devlet Düzeyi, Olay Analizi-Devlet Düzeyi, Olay Analizi-Sistem Düzeyi ve Eklektik Çalışmalar şeklinde sınıflandırılmıştır.

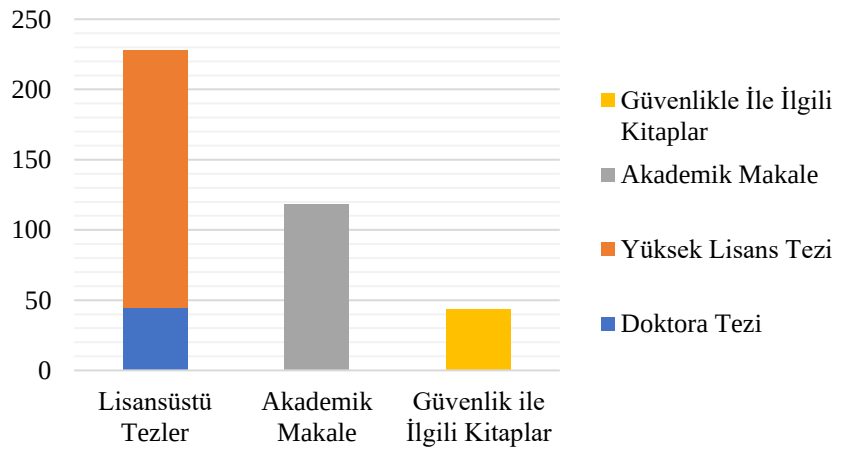
b) Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma; Realist Güvenlik, Eleştirel Güvenlik ve Konstrüktivist Güvenlikle ilgili kavramlar listesi oluşturulmuş ve bu listede yer alan kavramlarla elde edilen güvenlik çalışmalarında yer alan anahtar kavramlar eşleştirilmiştir. Bu analiz yönteminin sonunda elde edilen güvenlik çalışmaları Realist Güvenlik, Eleştirel Güvenlik ve Konstrükvitist Güvenlik olmak üzere 3 farklı gruba göre sınıflandırılmıştır. Anahtar kavramlar üzerinden yapılan analizde oluşturulan anahtar kavramlar realist teorinin, eleştirel teorinin ve konstrüktüvist teorinin kullandığı anahtar kavramlar üzerinden oluşturulmuştur. Oluşturulan anahtar kavramlar listesine çalışmanın ekler kısmında yer verilmiştir. Bununla beraber anahtar kavramlara göre yapılan bu sınıflandırma da Fikret BİRDİŞLİ'nin *Teori ve Pratikte Uluslararası Güvenlik (Kavram-Teori-Uygulama)* adlı kitabında güvenlik çalışmalarının sınıflandırılması ile ilgi oluşturduğu tipoloji kullanılmıştır. Erişim sağlanan ve incelenen çalışmalar bu tipolojiye göre sınıflandırılmıştır. Bununla beraber eklektik çalışmalara da yer verilmiştir.

c) Çalışmanın Yapıldığı Yer Üzerinden Sınıflandırma; Bu analiz yönteminde elde edilen güvenlik çalışmalarından lisansüstü tezlerin hangi üniversitelerde yoğunlaştığı ile akademik makalelerin hangi dergilerde yoğunlaştığı analiz edilmiştir. Fakat erişim sağlayamadığımız güvenlikle ilgili kitaplar bu analizin dışında tutulmuştur.

7.3. Türkiye'de Güvenlik Üzerine Yapılan Çalışmalar Hakkında Bulgular

Bu tez çalışmasının ana odak noktası Türkiye'de yapılmış güvenlik çalışmalarıdır. Bu doğrultuda Türkiye'de yapılmış olan lisansüstü tezlere, akademik makalelere ve kitaplara erişim sağlanmıştır. Ulaşılan bu çalışmaların nicel dağılımı aşağıda ki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.1. Güvenlik Üzerine Yapılan Çalışmalar Hakkında Bulgular

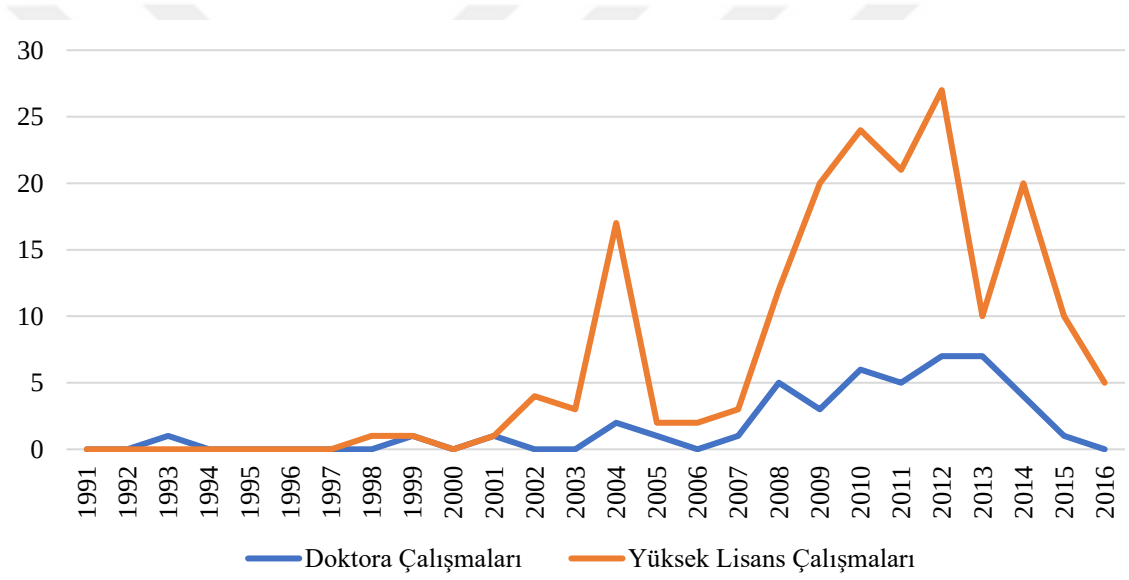
Grafik 7.1'de görüldüğü üzere yapılan literatür taramasında, 45 doktora tezine, 183 yüksek lisans tezine, 118 akademik makaleye ve 39 kitaba erişim sağlanmıştır.

7.3.1. Güvenlikle İlgili Lisansüstü Tezler ve Nitel Analizi

Çalışmanın bu bölümünde erişim sağlanan kırk beş doktora tezi ve yüz seksen üç yüksek lisans tezi tablolar haline getirilerek analiz düzeyleri bakımından, anahtar kavramlar bakımından ve çalışmanın yapıldığı yer bakımından sınıflandırılmıştır. Hazırlanan tablolara ise çalışmanın ekler kısmında yer verilmiştir.

Çalışmanın evreni 1991-2016 yılları arasında yapılmış akademik çalışmaları kapsamaktadır. Bu doğrultuda erişim sağlanan lisansüstü çalışmaların tarihsel grafiği aşağıda görüldüğü gibidir.

Grafik 7.2. Lisansüstü Çalışmalarının Tarihsel Grafiği

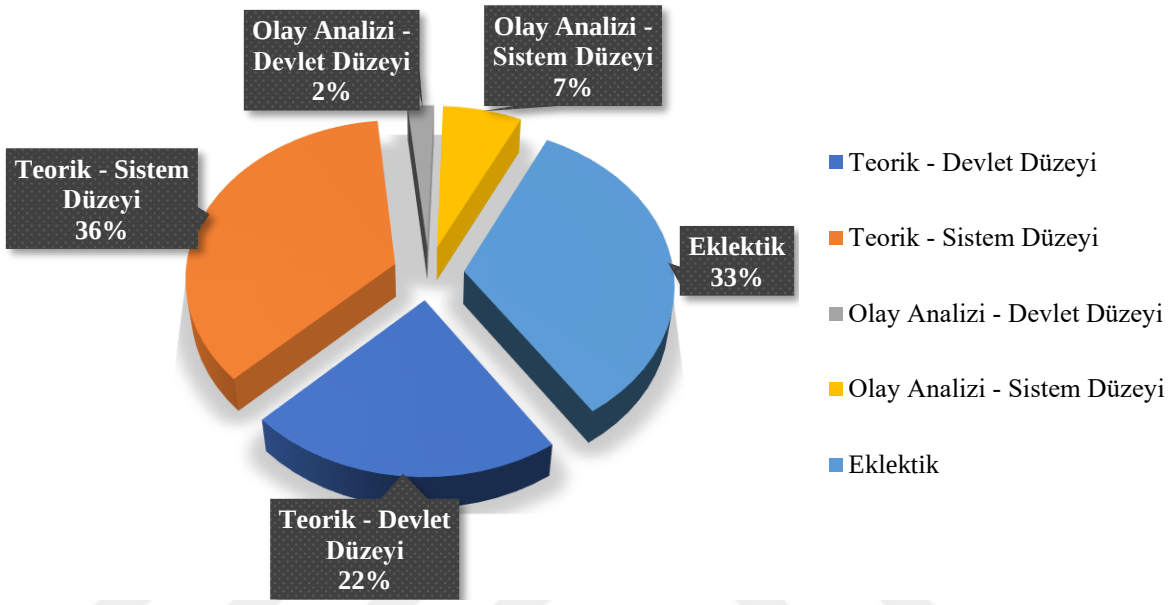
Grafik 7.2'de görüldüğü üzere erişim sağlayabildiğimiz Ulusal Tez Merkezine kayıtlı en erken tarihli doktora alanında yapılmış güvenlik tezi 1993 yılında yayınlanan Mesut Hakkı ÇAŞIN'ın *Çağdaş Dünyada uluslararası güvenlik stratejileri ve silahsızlanma* adlı çalışmasıdır. Erişim sağlayabildiğimiz ve inceleyebildiğimiz en erken tarihli yüksek lisans tezi ise 1998 yılında Ahmet CURAL'ın *Türkiye-İsrail Askeri ve Ekonomik İşbirliğinin Türkiye'nin Bölgesel Güvenliğine Etkileri* adlı çalışmasıdır. 2012 yılı lisansüstü çalışmalarının zirveye ulaştığı yıl olarak görülmektedir. Bu yıl içerisinde yirmi yedi yüksek lisans tezi ve yedi doktora tezi literatürde yerini almıştır. Son yıllarda hem yüksek lisans tezlerinde hem de doktora tezlerinde bir azalış görülmektektedir. Fakat 2017 yılında Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) 100/2000 bursu sayesinde önümüzdeki birkaç yıl içerisinde güvenlik alanında yapılmış doktora tezlerinde bir artış olacağını beklenmektedir.

7.3.1.1. Lisansüstü Tezleri Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma

Bu başlık altında erişim sağlanan lisansüstü tezlerin başlıkları üzerinden analiz düzeyleri sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma Teorik-Sistem Düzeyi, Teorik-Devlet

Düzeyi, Olay Analizi-Devlet Düzeyi ve Olay Analizi-Sistem Düzeyi şeklinde yapılmıştır. Bununla beraber eklektik çalışmalara da yer verilmiştir. Bu doğrultuda yapılan doktora tezlerinin başlıklarının analiz düzeyleri bakımından sınıflandırılması aşağıda yer alan grafikte görüldüğü gibidir.

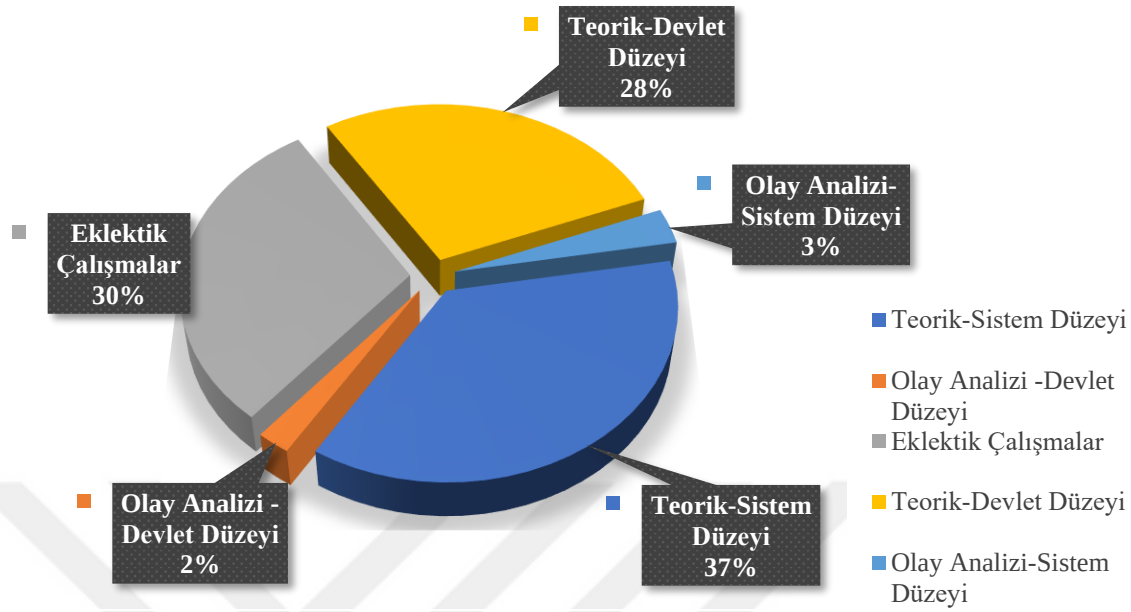
Grafik 7.3. Doktora Tezlerinin Başlık Analizi

Grafik 7.3'de görüldüğü üzere erişim sağladığımız kırk beş adet doktora tezini incelendiğinde bu çalışmaların büyük bir kısmının teorik ve sistem düzeyine odaklanmış çalışmalar olduğunu görülmektedir. Son dönemlerde yapılan çalışmaların teorik çerçevesinin Kopenhag Ekolünün güvenlikleştirme kavramı etrafında şekillendiği görülmektedir. Analiz düzeyi sistem olan çalışmaların büyük bir kısmı ise bölgesel güvenlik örgütlerine ve Avrupa Birliğine odaklanmaktadır. Bununla beraber teorik çalışmalar içerisinde en az yer alan çalışmalar üçüncü dünya güvenliği ile ilgili yapılan çalışmalar olduğu görülmektedir. Analiz edilen doktora çalışmalarında eklektik olan çalışmaların sayısı grafik içerisinde ikinci sıradadır. Erişim sağladığımız kırk beş doktora tezinin, kırk dördünde geçen kavramlar daha önce literatürde kullanılmış veya belirli bir ekolün kavramlarıyken sadece bir çalışma alana yeni bir kavram kazandırmıştır. Bu çalışma Birdişli 'nin (2011) *Yeni Ulusal Güvenlik Politikalarının Metaekolojik Temelleri ve Türkiye'nin Ulusal Güvenliği* adlı çalışmadır. Bu çalışma literatüre *Metaekoloji* kavramını kazandırmıştır. Çalışmada, çevre, sermaye ve güvenlik üçgeni içerisinde üretilmiş olan *Metaekoloji* kavramı ile sermayenin veya devletin çevreyi yaşam alanı olarak değil, çevresel kaynaklardan ibaret gördüğü belirtilmektedir.

Erişim sağlanan yüksek lisans tezlerinin başlıklarının analiz düzeyleri bakımından sınıflandırılması ise aşağıda yer alan grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.4. Yüksek Lisans Tezlerinin Başlık Analizi

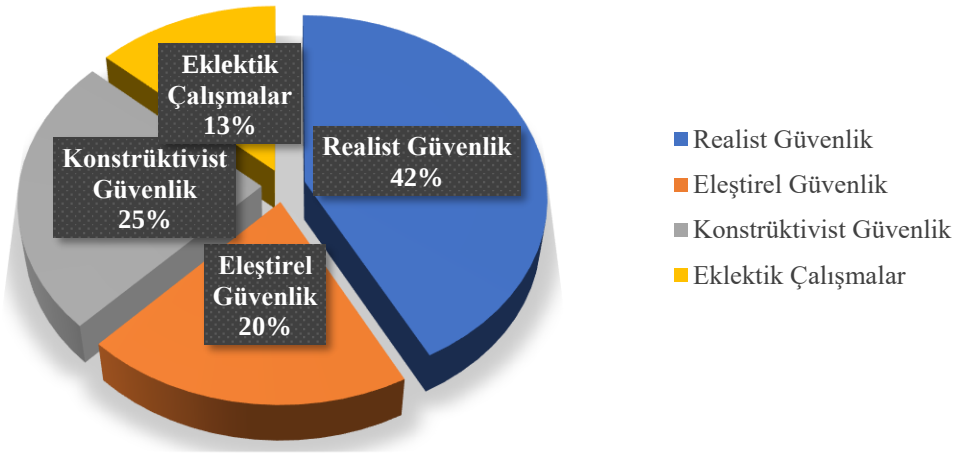

Analiz edilen yüksek lisans tezlerinin, doktora tezleri ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Doktora tezlerinde olduğu gibi yüksek lisans tezlerinde de teorik ve sistem düzeyinde yapılan çalışmalar ağırlıktadır. Bu çalışmaları eklektik çalışmalar izlemektedir. Olay analizi yapan lisansüstü tezler ise oldukça azdır.

7.3.1.2. Lisansüstü Tezleri Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma

Çalışmanın bu bölümünde erişim sağlanan lisansüstü tezler anahtar kavramlar üzerinden yapılan analizler sonucunda realist güvenlik, eleştirel güvenlik ve konstrüktüvist güvenlik olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca bu sınıflandırmaya uymayan eklektik çalışmalara da yer verilmiştir. Erişim sağlanan doktora tezlerinin nitel analizi aşağıda yer alan grafikte görüldüğü gibidir.

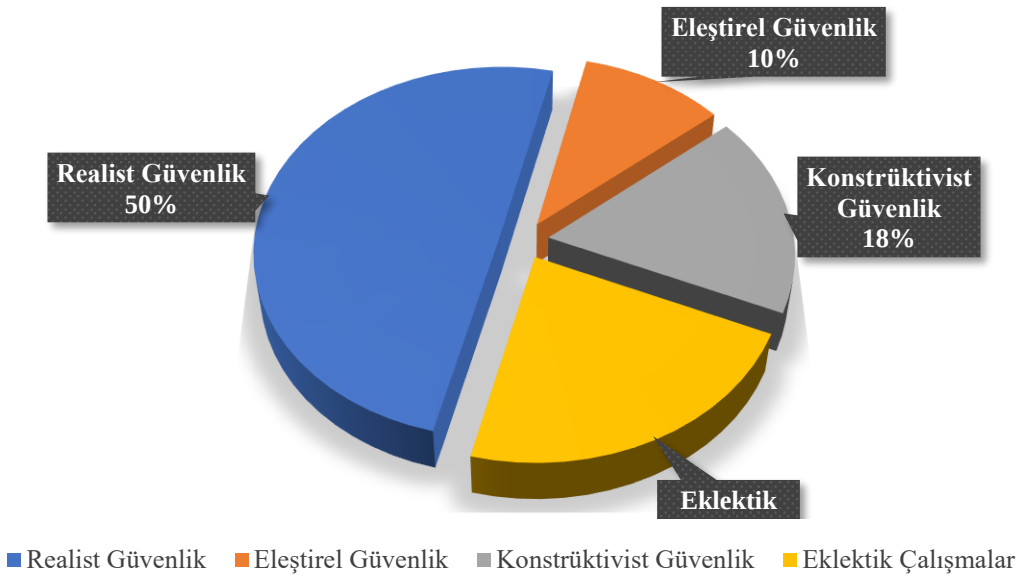
Grafik 7.5. Doktora Çalışmalarının Nitel Analizi

Çalışma kapsamında erişim sağlanan doktora tez sayısı daha önce de belirtildiği üzere 45'tir. Bu doğrultuda Grafik 7.5'de görüldüğü üzere realist güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 19 olup bu sayının evrene oranı %42'dir. Konstrüktivist güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 11 olup, bu sayının evrene oranı %25'dir. Eleştirel güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 9 olup, bu sayının evrene oranı %20'dir. Eklektik çalışmalar sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 6 olup, bu sayının evrene oranı %13'dür. Grafikte görüldüğü üzere, Türkiye'de güvenlik alanında yapılan doktora çalışmalarının büyük bir kısmının realist güvenlik sınıfında yer aldığı görülmektedir.

Erişim sağlanan yüksek lisans tezlerinin nitel analizi ise aşağıda ki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.6. Yüksek Lisans Çalışmalarının Nitel Analizi

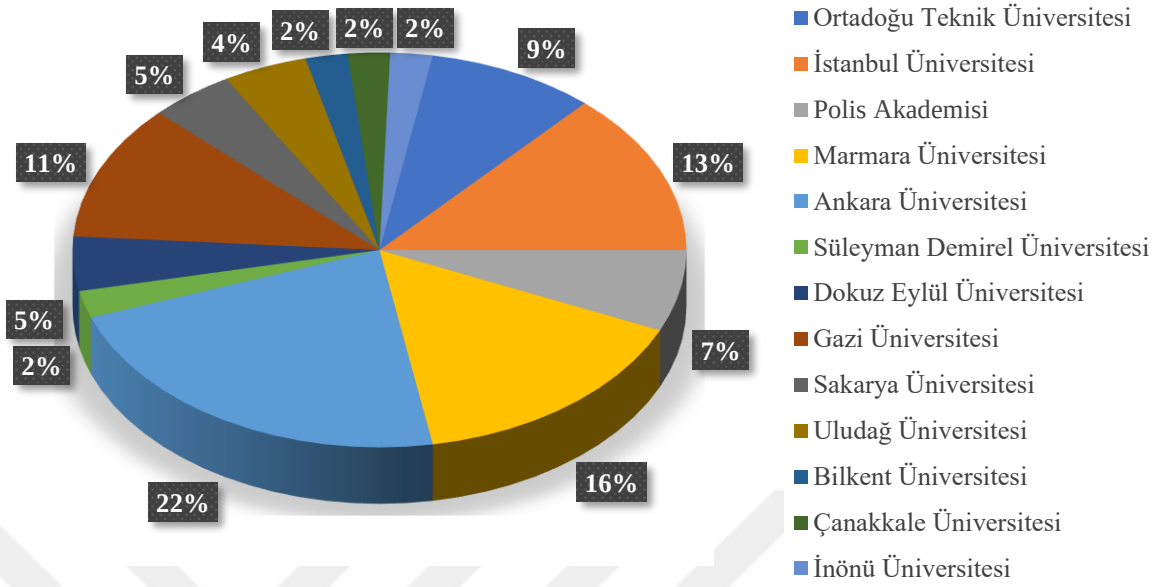
Çalışma kapsamında erişim sağlanan yüksek lisans tez sayısı daha önce de belirtildiği üzere 183'dür. Bu doğrultuda Grafik 7.6'da görüldüğü üzere realist güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 91 olup, bu sayının evrene oranı %50'dir. Konstrüktivist güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 32 olup, bu sayının evrene oranı %18'dir. Eleştirel güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 19 olup, bu sayının evrene oranı %10'dur. Eklektik çalışmalar sınıfında yer alan çalışmaların sayısı 41 olup, bu sayının evrene oranı %22'dir. Grafikte görüldüğü üzere, Türkiye'de güvenlik alanında yapılan yüksek lisans tez çalışmalarının yarısının realist güvenlik sınıfında yer aldığı görülmektedir.

Doktora ve yüksek lisans çalışmaları birlikte değerlendirildiğinde realist çalışmaların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Bununla beraber doktora tezlerinde eklektik çalışmaların yüksek lisans tezlerinde ise yer alan eleştirel çalışmaların oranlarının diğer çalışmalara nazaran daha düşük olduğu görülmektedir.

7.3.1.2. Lisansüstü Çalışmaları Çalışmanın Yapıldığı Yer Üzerinden Sınıflandırma

Bu başlık altında erişim sağladığımız doktora tezleri ve yüksek lisans tezleri yapıldıkları yer yönünden analiz edilmiş ve ayrı ayrı grafiklerde belirtilmiştir. Doktora tezlerinin grafiği aşağıda görüldüğü gibidir.

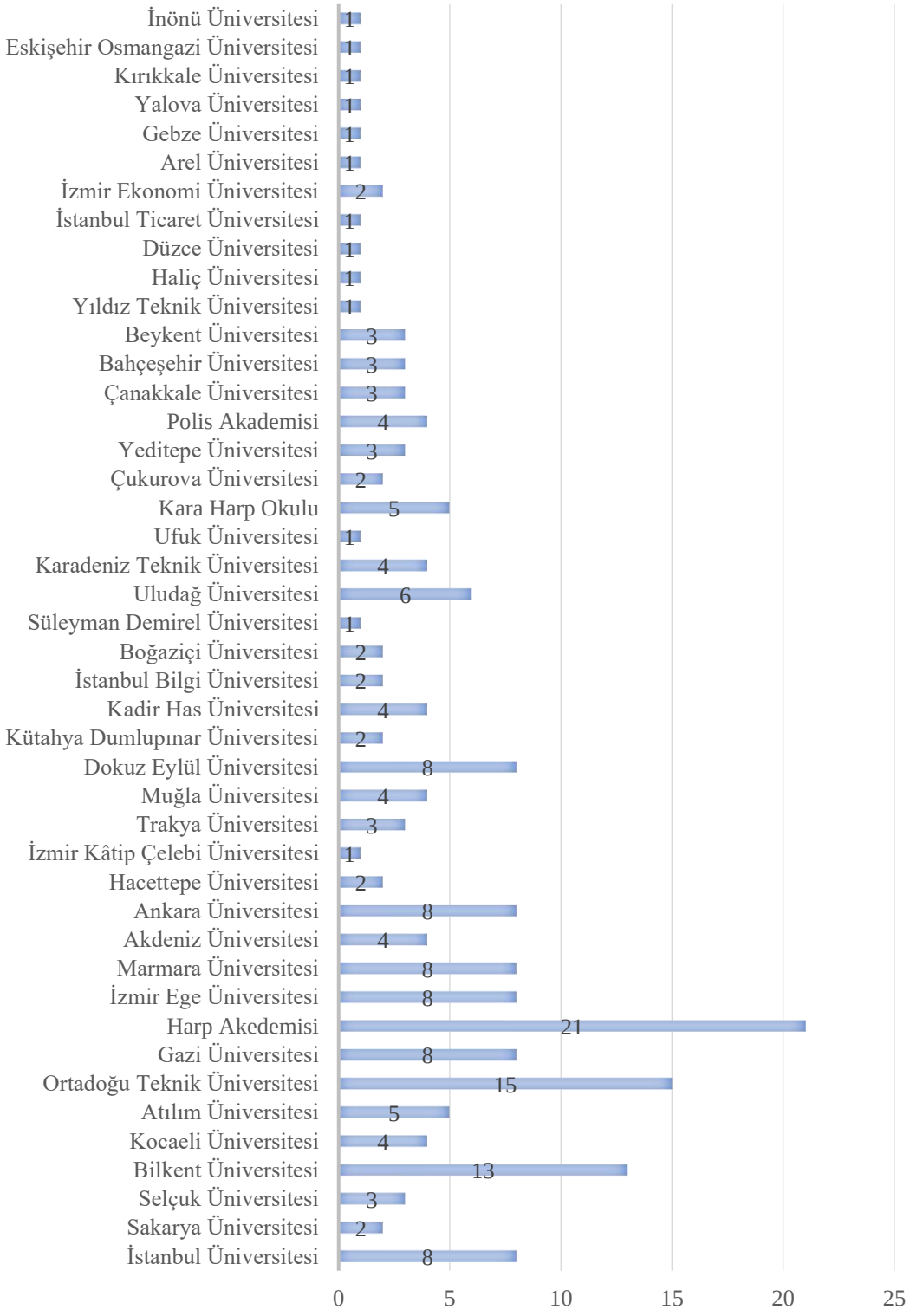
Grafik 7.7. Doktora Tezlerinin Yapıldığı Yerler

Grafik 7.7'de görüldüğü gibi 1991-2016 yılları arasında yapılmış doktora tezleri incelendiğinde bu tezlerin on bir farklı üniversitede yapıldığı görülmektedir. Bu üniversitelerden sadece bir tanesi vakıf üniversitesidir. Güvenlik üzerine yapılan doktora çalışmaları özellikle Ankara Üniversitesinde, Marmara Üniversitesinde ve İstanbul Üniversitesinde yoğunlaşmaktadır. Ankara Üniversitesinde yapılan doktora tezlerinin sayısı 10 olup, bu sayının evrene oranı %22'dir. Marmara Üniversitesinde yapılan doktora tezlerinin sayısı 7 olup, bu sayının evrene oranı ise %16'dır. İstanbul Üniversitesinde yapılan yüksek lisans tezlerinin sayısı ise 6 olup, bu sayının evrene oranı %13'dür.

Yüksek lisans tezlerinin grafiği ise aşağıdaki gibidir.

Grafik 7.8. Yüksek Lisans Tezlerinin Yapıldığı Yerler

Grafik 7.8'de görüldüğü üzere erişim sağladığımız 183 yüksek lisans tezleri incelendiğinde bu tezlerin kırk beş farklı yerde yapıldığı görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinin büyük bir kısmının başta Harp Akademileri Komutanlığı Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nde, Ortadoğu Teknik Üniversitesinde ve Bilkent Üniversitesinde yoğunlaştığı görülmektedir.

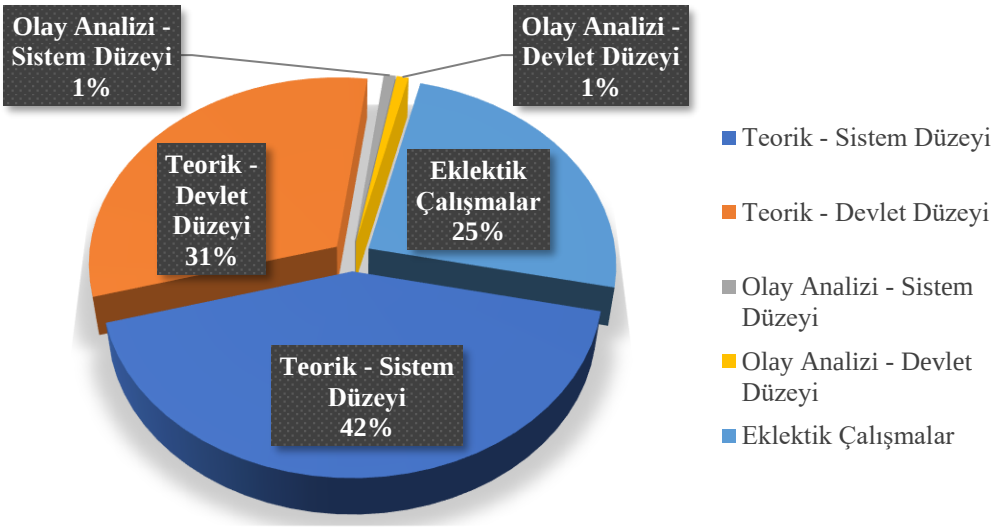
7.3.2 Akademik Makaleler ve Analizi

Çalışmanın bu bölümünde TR Dizin Sosyal ve Beşerî Bilimler Veritabanı'nda (SBBV) listelenen ve genel ağ erişimi olan doksan makale tablolar haline getirilerek analiz düzeyleri bakımından, anahtar kavramlar bakımından ve çalışmanın yapıldığı yer bakımından sınıflandırılmıştır. Hazırlanan tablolara ise çalışmanın ekler kısmında yer verilmiştir.

7.3.2.1 Akademik Makaleleri Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma

Erişim sağladığımız 118 akademik makale bu başlık altında teorik-sistem, teorik-devlet, olay analizi-devlet düzeyi, olay analizi-sistem düzeyi kategorileri çerçevesinde analiz edilmiştir. Bununla beraber eklektik çalışmalara da yer verilmiştir. Akademik makalelerin başlıklarının analiz düzeyleri bakımından sınıflandırılması aşağıda ki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.9. Akademik Makalelerin Başlık Analizi

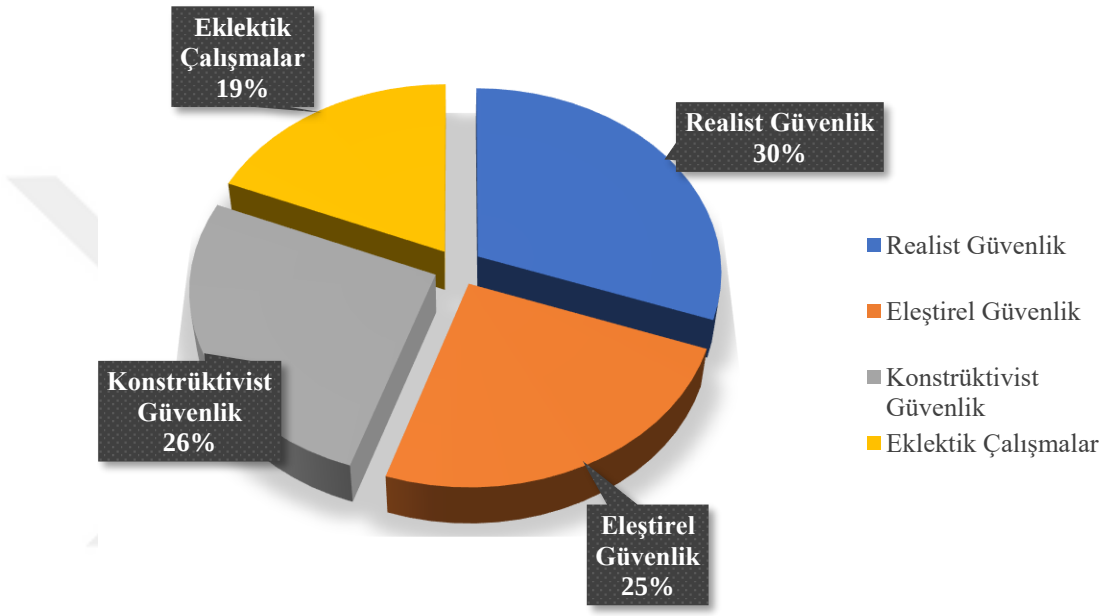

Grafik 7.9'da görüldüğü üzere akademik makalelerde incelendiğinde sistem düzeyinde yapılan teorik çalışmaların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Teorik ve sistem düzeyinde yapılan çalışmaların sayısı 50 olup, bu sayının evrene oranı ise %42'dir. Teorik ve devlet düzeyinde yapılan çalışmaların sayısı ise 37 olup, bu sayının evrene oranı %31'dur. Eklektik çalışmaların sayısı ise 29 olup, evrene oranı %25'dür. Erişim sağlanan yüksek lisans tezleri incelendiğinde sadece 2 çalışmanın olay analizi yaptığını bunlardan biri olayı analizini sistem düzeyinde, diğerinin ise olay analizini devlet düzeyinde yaptığı görülmektedir. Hem lisansüstü tezlerde hem de akademik makalelerde en az yapılan çalışmalar olay analizleri yapan çalışmalar olmuştur.

7.3.2.2. Akademik Makaleleri Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma

Bu başlık altında erişim sağlanan makaleler anahtar kavramlar üzerinden yapılan analizler sonucunda realist güvenlik, eleştirel güvenlik ve konstrüktüvist güvenlik olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca bu sınıflandırmaya uymayan eklektik çalışmalara da yer verilmiştir. Akademik makalelerin nitel analizi aşağıda ki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.10. Akademik Makalelerin Nitel Analizi

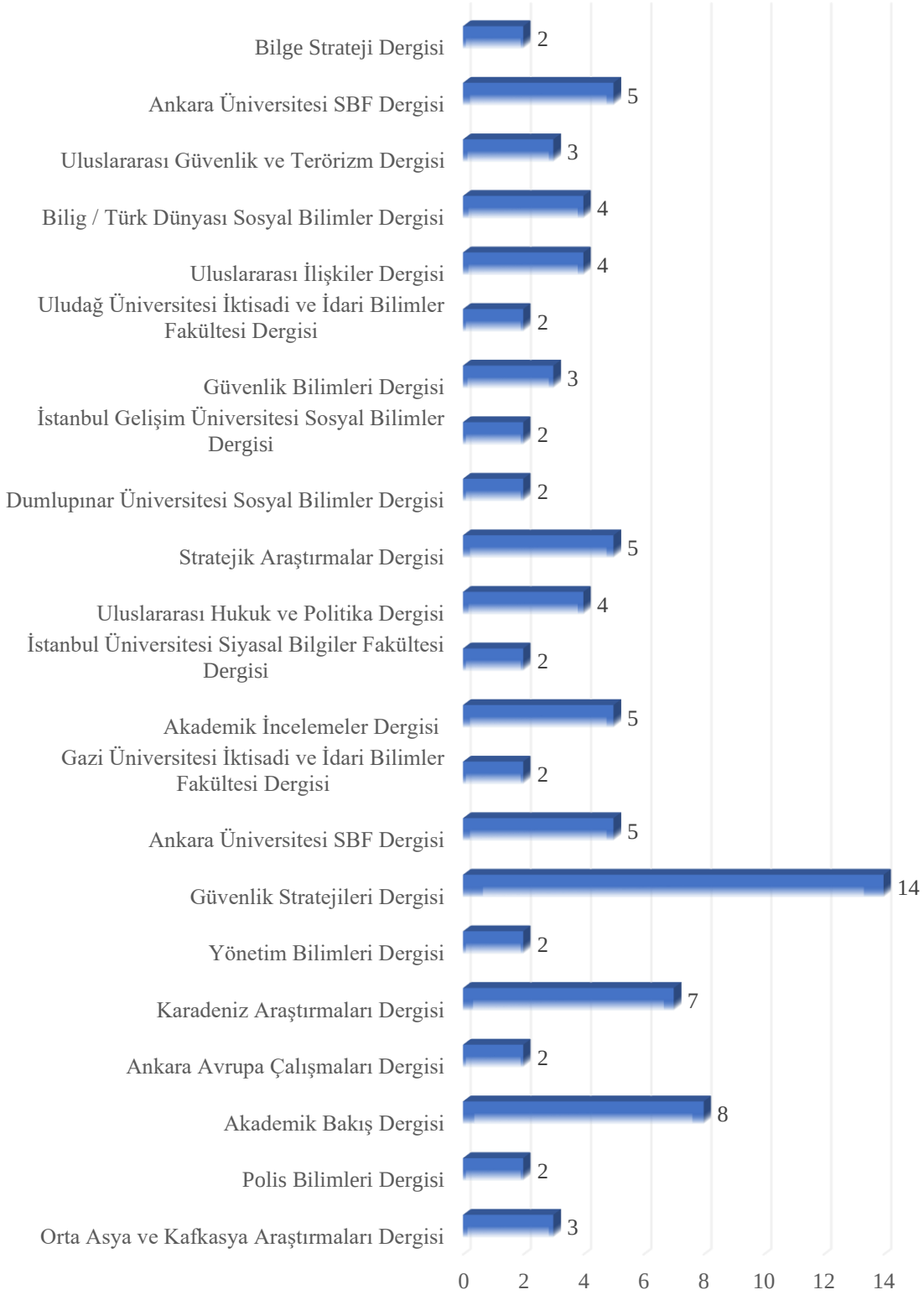

Grafik 7.10'da görüldüğü üzere erişim sağlanan 118 akademik makale incelendiğinde realist güvenlik sınıfında yer alan çalışmaların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Realist güvenlik içerisinde yer alan çalışmaların sayısı 36 olup, bu sayının evrene oranı %30'dur. Konstrüktivist güvenlik içerisinde yer alan çalışmaların sayısı ise 31 olup, bu sayının evrene oranı %26'dir. Eleştirel güvenlik içerisinde yer alan çalışmaların sayısı ise 29 olup, bu sayının evrene oranı %25'dir. Eklektik çalışmaların sayısı ise 19 olup, bu sayının evrene oranı %19'dir.

7.3.2.3. Akademik Makaleleri Yapıldıkları Yer Üzerinden Sınıflandırma

Bu başlık altında erişim sağladığımız akademik makalelerin yayınlandıkları dergiler analiz edilmiştir. Akademik makalelerin yayınlandığı dergiler ve bunların sayısı aşağıda ki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.11. Akademik Dergilerin Yayınlandığı Dergiler

Grafik 7.11'de görüldüğü üzere güvenlik ile ilgili yazılan makaleler en çok Güvenlik Stratejileri Dergisi, Akademik Bakış Dergisi ve Karadeniz Araştırmaları Dergisinde yayınlanmıştır.

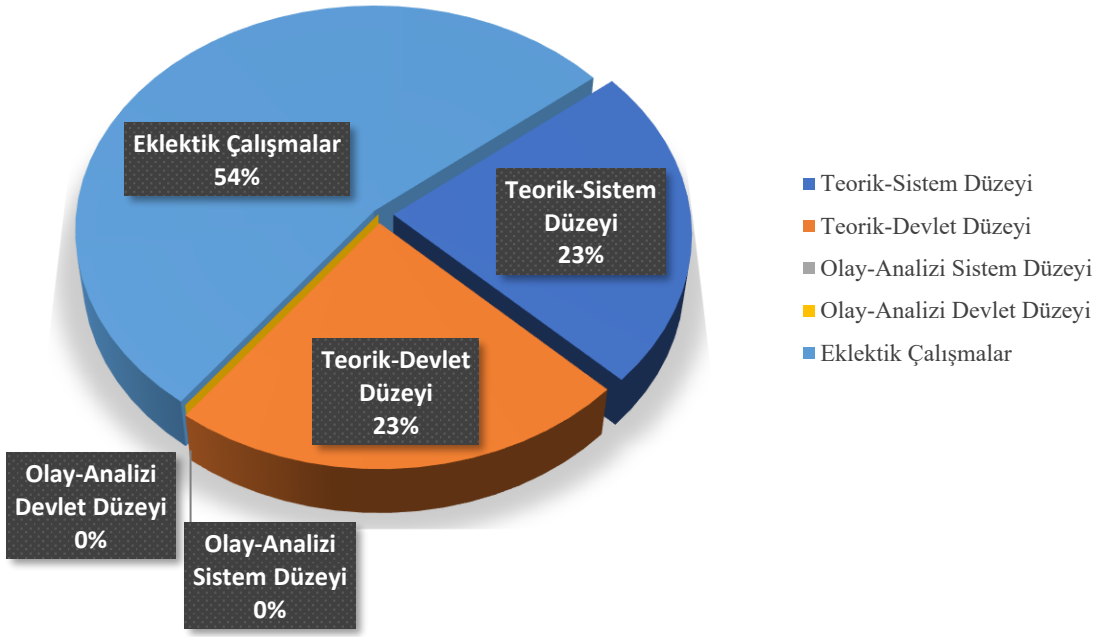
7.3.3. Güvenlikle İlgili Kitapların Nitel Analizi

Çalışmanın bu başlığı altında erişim sağladığımız otuz dokuzun kitabın analiz düzeyleri bakımından ve anahtar kavramlar üzerinden analizi yapılmıştır.

7.3.3.1. Güvenlikle İlgili Kitapları Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma

Bu başlık altında erişim sağlanan 39 kitabın başlıklar üzerinden analizi yapılmış ve bu kitaplar analiz düzeyleri bakımından sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma aşağıda ki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 7.12. Güvenlikle İlgili Kitapların Başlık Analizi

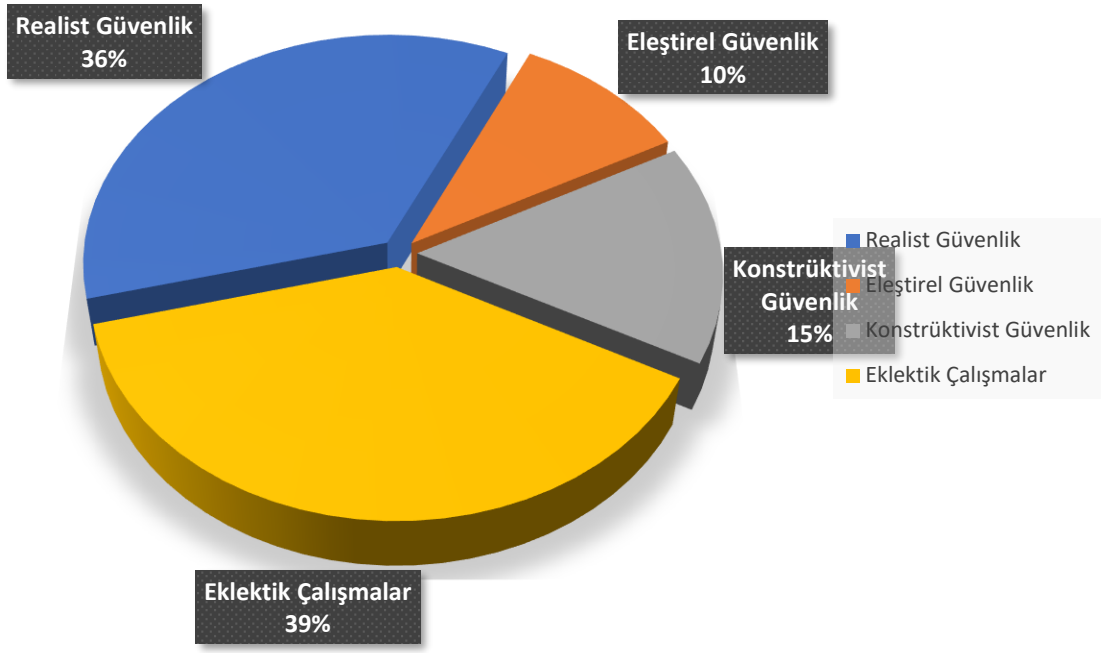

Grafik 7.12'de görüldüğü üzere güvenlikle ilgili kitapların büyük bir kısmını eklektik ve derleme kitaplar oluşturmaktadır. 39 kitap içerisinde eklektik çalışmaların sayısı 21 olup, bu sayının evrene oranı %54'dür. Teorik ve devlet düzeyinde yapılan çalışmaların sayısı ise 9 olup, bu sayının evrene oranı %23'dür. Teorik ve sistem düzeyinde yapılan çalışmaların sayısı ise 9 olup, bu sayının evrene oranı %23'dür. Güvenlikle ilgili erişim sağlanan kitaplar içerisinde olay analizi yapan bir çalışmaya rastlanmamıştır.

7.3.3.2. Güvenlikle İlgili Kitapları Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma

Bu başlık altında erişim sağlanan kitaplar anahtar kavramlar üzerinden yapılan analizler sonucunda realist güvenlik, eleştirel güvenlik ve konstrüktüvist güvenlik olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca bu sınıflandırmaya uymayan eklektik çalışmalara da yer verilmiştir. Akademik makalelerin nitel analizi aşağıda ki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 7.13. Grafikle İlgili Kitapların Nitel Analizi

Grafik 7.13'de görüldüğü üzere erişim sağlanan 39 kitabı incelediğimizde 15 kitabın eklektik çalışmalar içerisinde yer aldığını görmekteyiz. Bununda nedeni erişim sağlanan kitapların büyük bir kısmının derleme kitaplar olması ve bu kitapların farklı yaklaşımları bünyesinde barındırmasıdır. Realist güvenlik sınıflandırması içerisinde yer alan kitapların sayısı ise 14 olup bu sayının evrene oranı %36'dir. Realist güvenlik bu çalışmalar içerisinde ikinci sırayı almaktadır. Konstrüktivist güvenlik sınıflandırması içerisinde yer alan çalışmaların sayısı ise 6 olup, bu sayının evrene oranı %15'dür. Eleştirel güvenlik sınıflandırması içerisinde yer alan çalışmaların sayısı ise 4 olup, bu sayının evrene oranı ise %10'dur.

8. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

İnsanın var oluşundan itibaren geçirdiği her bireysel ve toplumsal evrede kullanılan bir kavram olan güvenlik, tarihsel süreç içerisinde zamanın şartlarına ve değişen durumlara uyarlanmış bir kavramdır. Bundan dolayıdır ki güvenlik sosyolojide, psikolojide, tarih alanında ve siyaset biliminde kendisini göstermiş ve böylece sosyal ve siyasal politikalar yoluyla günlük yaşamın yansımaları haline gelmiştir (Birdişli, 2016b: 4-5).

Güvenlik kavramının giderek öneminin artması ve günlük yaşamın yansımaları haline gelmesi akademik alanda da güvenliğe olan ilgiyi arttırmıştır. Uluslararası İlişkiler disiplinin temel çalışma alanlarından biri olan güvenlik çalışmaları daha çok ABD'de yapılan çalışmalarla gelişmiştir. Güvenlik çalışmaları Soğuk Savaş döneminin koşulları çerçevesinde yalnızca devlet merkezli askeri konuların yoğunlaştığı bir alan iken Soğuk Savaş döneminde yaşanan detant dönemi ardından da Soğuk Savaşın bitişiyle beraber güvenlik çalışmalarında bir dönüşüm yaşanmıştır. Bu dönüşüm ile birlikte devlet dışı aktörler ve askeri nitelikli olmayan sorunlar da güvenlik çalışmalarına dahil olmuştur.

Türkiye'de yapılan güvenlik çalışmaları niteliksel olarak tasnif ederek çalışmaların yoğunlaştığı ve zayıf kaldığı alanları tespit etmek amacıyla yapmış olduğumuz bu çalışmada erişim sağlayabildiğimiz lisansüstü tezler, akademik makaleler ve kitaplar incelenmiştir. Tarafımızca Türkiye'de uluslararası ilişkiler alanında yapılmış güvenlik çalışmalarını birincil kaynaklardan inceleyen ve bu çalışmaları sınıflandıran bir çalışmaya Türkçe literatürde rastlanmamıştır. Bundan dolayı bu çalışmanın özgün değeri ve bilimsel alana katkı kesimini Türkiye'de akademik alanda yapılmış güvenlik çalışmalarını birincil verilere dayanarak analiz etmesi ve sınıflandırması oluşturmaktadır.

Çalışmamızın temel sorunsalı Türkiye'de güvenlik çalışmaları hangi kuramlar etrafında, hangi konu başlıkları altında ve hangi üniversitelerde yapıldığı yönündedir. Çalışmamızda bu sorunsala cevap vermek için üç farklı analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemler:

a) Analiz Düzeyleri Bakımından Sınıflandırma
b) Anahtar Kavramlar Üzerinden Sınıflandırma
c) Çalışmanın Yapıldığı Yer Üzerinden Sınıflandırma

Yapmış olduğumuz analizler sonucunda Türkiye'de güvenlik çalışmalarının 1980'li yıllarda başladığı ve 2000'li yıllardan sonra bu alana olan ilginin arttığını görmekteyiz. Collins'in de (2017: 393)'de belirtiği gibi güvenlik çalışmalarının 1940'larda başladığını göz önüne alırsak Türkiye'deki güvenlik çalışmaların yeni bir alan olduğunu söyleyebiliriz

Soğuk Savaşın son yıllarında askeri tehditlerin öneminin azalması ile birlikte daha önceleri göz ardı edilen ekonomik, çevresel, siyasi, toplumsal sorunların güvenlik için daha önemli bir hale gelmiştir. Bu durum Stratejik Çalışmaların kavramsal çerçevesinin sorgulanmaya başlamasına neden olmuştur. 1994'de Birleşmiş Milletlerin güvenliğin içeriği ve koruma alanları yeniden tanımlanmış olması da güvenlik çalışmaları için önemli dönüm noktalarından biridir. Birdişli (2017:80)'e göre Birleşmiş Milletler'in bu tanımlaması ile beraber güvenlik yerine güvensizliğin nedenlerine odaklanılmaya başlanmıştır. Yapmış olduğumuz analizler sonucunda Türkiye'deki güvenlik çalışmalarında güvensizliğin nedenlerine odaklanılan çalışmaların hem çok az sayıda olduğunu hem de 2010 yılından sonra başladığını görmekteyiz.

Bu tez çalışmasında yapmış olduğumuz analizler sonucunda hem lisansüstü tezlerde hem de akademik makalelerde teorik çalışmaların ağırlıkta olduğunu saptamış bulunmaktayız. McSweeny'e göre (1994: 24) güvenlik teorilerden türemiş bir kavramdır. McSweeny'in bu tanımlaması yapılan güvenlik çalışmalarında neden teorik çalışmaların ağırlıkta olduğunu anlamlandırmamızda yardımcı olur. Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan teorik çalışmalar özellikle Avrupa'da yapılan uluslararası güvenlik çalışmalarında kullanılan terminolojinin ve teorik birikimin Türkiye'ye yansıması olarak görülebilir. Örnek verecek olursak Kopenhag ekolünün terminolojisinde yer alan güvenlikleştirme kavramı 2004'yılından itibaren lisansüstü tezlerde işlenen konulardan biri olmuştur.

Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan çalışmalarda en az işlenen konular insani güvenlik ve feminist güvenlik ile ilgili konular olmuştur. İnsani güvenlik çalışmaları literatürde ancak kendisine 2009 yıllından sonra yer bulmaya başlamıştır. Feminist güvenlik yaklaşımı ile ilgili yapılan çalışmalar ise 2012 yılında literatürde yer bulmuştur. Türkiye'de güvenlik üzerine yapılan çalışmaların büyük bir kısmının sistem ve devlet üzerine yapıldığını görmekteyiz. Sistem üzerine yapılan çalışmalar ise başta Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler başlıkları etrafında şekillenmektedir. Devlet odaklı yapılan güvenlik çalışmaları ise ülkelerin ulusal güvenlikleri ve bu güvenliklerine yönelik tehditleri üzerinden yapılmıştır. Türkiye'de yüksek lisansını ve doktorasını yapan yabancı uyruklu öğrencilerin büyük bir kısmında geldikleri ülkelerin ulusal güvenliği ile ilgili çalışmalar yapmıştır.

Bilgin (2005: 183-184)'e göre 2000'li yıllara kadar güvenlik askeri kavramlarla açıklanan askerlerin uğraş alanı olarak görülmüş ve realist bir akış açısıyla ele alınmıştır. Yaptığımız analizler sonucu bunun hale geçerli olduğunu görmekteyiz. Özellikle yüksek lisans tezlerinin büyük bir kısmının Harp Akademileri Komutanlığında yapılmış olması bu durumu açıklar niteliktedir.

Türkiye'de güvenlik çalışmaları ağırlıklı olarak realist bir bakış açısıyla ele alınmış olsa da 2000'li yıllardan sonra özellikle konstrüktüvist ve eleştirel çalışmaların sayısında da bir artış vardır. Lisansüstü tezlerde ve akademik makalelerde bu durumu görebiliriz. Güvenlikle ilgili kitaplar ise genellikle derleme ve editörlü kitaplardır. Çalışılan konuların çeşitlenmesi Türkiye'de güvenlik çalışmalarının dünya ile aynı seviyeye gelmesi açısından önemli görülebilir.

Sonuç olarak elde ettiğimiz bulgular Türkiye'de güvenlik alanında yapılan lisansüstü tezlerde ve akademik makalelerde realist yaklaşımın ağırlıkta olduğu yönündedir. Güvenlikle ilgili kitaplar ise genellikle derleme ve editörlü kitaplardır. Realist yaklaşımlı çalışmaları sırasıyla konstrüktüvist ve eleştirel çalışmalar izlemiştir. Erişim sağladığımız çalışmaların ağırlıklı olarak teorik çalışmalar olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışmalar genellikle devlet ve sistem üzerine odaklanmış çalışmalardır. Olay analizi ile ilgili yapılan çalışmaların sayısı ise oldukça azdır.

Erişim sağladığımız doktora tezleri incelemelerimiz sonucunda bu tezlerin on üç farklı üniversitede yapıldığı görülmektedir. Güvenlik üzerine yapılan doktora çalışmaları özellikle Ankara Üniversitesinde, Marmara Üniversitesinde ve İstanbul Üniversitesinde yoğunlaşmaktadır. Yüksek lisans tezleri kırk beş farklı yerde yapılmıştır. Yüksek lisans tezlerinin büyük bir kısmının başta Harp Akademileri Komutanlığı Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nde, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde ve Bilkent Üniversitesi'nde yoğunlaştığı görülmektedir. Güvenlik ile ilgili yazılan makaleler en çok Güvenlik Stratejileri Dergisi, Akademik Bakış Dergisi ve Karadeniz Araştırmaları Dergisinde yayınlanmıştır.

Türkiye'de güvenlik çalışmalarının geleceğine ve bu alanda çalışan araştırmacılara yönelik öneriler;

a) Türkiye'de güvenlik oldukça yeni ve gelişen bir alan bundan dolayı Yükseköğretim Kurulu (Yök) güvenlik alanında araştırma yapan araştırmaları 100/2000 bursunda olduğu gibi desteklemelidir.
b) Üniversiteler bünyesinde lisans ve yüksek lisans derslerinde güvenlik derslerinin sayısı arttırılması ve güvenlik çalışmaları enstitüleri kurulmalıdır.
c) Türkiye'de ki güvenlik çalışmaları teorik konularda Avrupa'da var olan güvenlik ekollerinin bir yansıması şeklindedir. Bu doğrultuda Türkiye'de güvenlik alanına ilgi duyan kişilerin özgün teoriler ve özgün yaklaşımlar geliştirmelidirler.
d) Soğuk Savaş sonrasında uluslararası sistemde yaşanan değişimlerle beraber tehdit kavramının içeriği genişlemiş çevresel sorunlar, yoksulluk, işsizlik, küresel ısınma gibi kavramlarda tehdit kapmasına girmiştir. Bu yüzden Türkiye'de güvenlik alanlında çalışma yapan araştırmalar konstrüktüvist ve eleştirel yaklaşımlara yönelmelidirler.

KAYNAKLAR

ACAR, Ş, D., 2004. Kafkasya'nın güvenliği ve Türkiye'nin Rolü, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

AÇIKGÜLMEŞE, S., 2012. "Güvenlik Çalışmalarında Değişim", Strateji ve Güvenlik, Ed: Mustafa Aydın ve Ahmet Haluk Atalay, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Yayını, Eskişehir, ss.102-115.

AÇIKMEŞE, A, S., 2008. Kopenhag Okulu ve Realist Güvenlik Çalışmalarında Aktör, Tehdit ve Politika Avrupa Güvenliği Üzerine Bir Değerlendirme, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AÇIKMEŞE, A, S., 2011. "Algı mı, Söylem mi? Kopenhag Okulu ve Yeni Klasik Gerçeklikte Güvenlik Tehditleri", Uluslararası İlişkiler, Cilt 8, Sayı 30, s. 43-73.

ADIBELLİ, B., 2009. Merkez Çevre Yaklaşımında Çin'in Tehdit Algılaması Ve Güvenlik Yapılanması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ADISÖNMEZ, U. C., 2012. "İnsan Güvenliği Yaklaşımı Nedir ve Uluslararası Güvenlik Ajandasına Nasıl Bir Katkı Sağlamıştır: Kanada ve Japonya Örnekleri", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 24, s. 1-28.

ADLER, E., 1997. "Seizing the Middle Ground: Constructivism in World Politics", Europan Journal of International Relations, ss. 319-359.

AĞÇA, F., 2007. Avrupa Birliği'nin Güvenlik ve Savunma Politikaları İçinde Türkiye'nin Konumu, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

AĞÇA, F., 2010. AB'nin Güvenlik ve Savunma Politikası ve Türkiye'nin Konumu, Papatya Bilim Yayınevi, Ankara, 288.

AĞIR, B. S., 2011. "Güvenlik Kavramını Yeniden Düşünmek: Küreselleşme, Kimlik ve Değişen Güvenlik Anlayışı", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Sayı: 22, s. 97-131

AĞIR, S, B., 2004. Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Türkiye'nin Değişen Güvenlik Politikaları Çerçevesinde Türkiye-İsrail Stratejik Yakınlaşması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

AĞIR, S, B., 2013. Güvenlik Çalışmaları Alanında Kopenhag Okulu'nun Toplumsal Güvenlik Kavramsallaştırması Çerçevesinde Bir Etnik Çatışma Örneği Olarak Kosova Sorunu, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AĞIR. B. S., 2014. "Güvenlik Ve Göç Kavşağında Kosova Sorunu", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, CİLT:69, Sayı: 3, s. 455- 479

AHMED, E., 2004. Bağımsızlığından Günümüze Makedonya Cumhuriyeti'nin Güvenlik Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

AK, T., 2013. Ulusal Güvenlik-Çevresel Güvenlik Ekseninde Silahlı Kuvvetler Çevre İlişkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AKA, B, H., 2009. Değişen Uluslararası Sistem Bağlamında Avrupa Bütünleşmesinin Güvenlik Boyutu, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

AKBAŞ, Z., 2012. "Türkiye'nin Fırat ve Dicle Sınır aşan Sularından Kaynaklanan Güvenlik Sorunu ve Çatışma Riski", Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 72, s. 93-116.

AKÇAY, E. Ve AKBAL Ö., 2013, "ABD Güvenlik Politikasında Söylem ve Pratik", Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 22, s. 7-29.

AKÇAY, E., DİNÇER, B., 2015. "Güvenlik Politikaları Ekseninde Afrika Birliği: Teori ve Pratik", Bilge Strateji Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 17, s. 85-126.

AKDEMİR, E., 2014. Bir Arap Ülkesinde Bahar: Suriye'de Arap Baharı ve Türkiye'nin Güvenliğine Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

AKPINAR, S., 2014. Irak'ta Güvenlik Sektörü Reformu Mülti-Etnik Topluluklarda Çatışma Sonrası Güvenlik Güçlerinin Oluşturulması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

AKSU, M., TURHAN, F., 2013. "Yeni Tehditler, Güvenliğin Genişleme Boyutları ve İnsani Güvenlik", Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 2, s. 69-80.

AKŞEMSETTİNOĞLU, G., Uluslararası Sistemin Aktörleri ve Yeni Transatlantikçilik ABD ile AB Arasındaki Dış Politika ve Güvenlik İlişkileri Üzerine Bir Çalışma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

AKTAŞ, A., 2011. "Güvenlikleştirme Yaklaşımı ve Türkiye'nin Ulusal Güvenlik Anlayışındaki Dönüşüm", Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 1, Sayı:2, s. 7-47.

AL, Ö., 2014. Soğuk Savaş Sonrası Uluslararası Güvenlik Sorunlarının Çözümünde Birleşmiş Milletler'in Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ALAGÖZ, B., 2013. İran İslam Cumhuriyeti Dış Politikasında Etkili Bir Unsur Olarak Güvenlikleştirme Siyaseti 2003 Irak Savaşı Sonrası İran'ın Basra Körfezi Politikası, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ALAGÖZ, B., KANDEMİR, E., 2015. "11 Eylül Sonrası Dönemde Bölgesel Güvenlik ve İran'ın Afganistan Siyaseti", Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 2, s. 109-140.

ALAKUŞ, İ., ve EYLEMER, S., 2015. "İnşacılık Çerçevesinde Avrupa Birliği'nin İran Nükleer Krizine Yaklaşımı", Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, Sayı: 46, s. 166-186.

ALBAYRAKOĞLU, E. P., 2011. "İklim Değişikliği Ve Güvenlik: Türkiye Örneği", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 9, s. 59-75.

ALKAN, E, A., 2014. Küreselleşme ve Ekonomik Güvenlik, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

ALKAN, M., 2015, "Avrupa Birliği Enerji Güvenliği Ve Ukrayna Meselesi", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Sayı: 44, s. 215-227.

ALKIŞ, N., 2009. Önce Güvenlik Yaklaşımı: Singapur ve Azerbaycan Örneklerinde Güvenliğin Öncelikleştirilmesinin Nedenleri ve Bu Öncelikleştirmenin Demokrasiye Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ALPTEKİN, A., 2010, Soğuk Savaş Sonrası Avrupa Güvenliğinin Yeniden Oluşumu ve Türkiye'nin Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ALTUNDAĞ, Z., 2010. Karl Deutsch'un Güvenlik Topluluğu Kuramını XXI. Yüzyılda Okumak: Şangay İşbirliği Örgütü, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ANLAR, A., 2013. Karadeniz Bölgesi'nde Güvenlik Devamlılık ve Değişim, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ARAL, B., 2016. Küresel Güvenlikten Küresel Tahakküme BM Güvenlik Sistemi ve İslam Dünyası, Küre Yayınları, İstanbul. 344s.

ARAS, B., ve TOKTAŞ, S., 2010. Araştırma Merkezlerinin Yükselişi Türkiye de Dış Politika ve Ulusal Güvenlik Kültürü, Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, Ankara, 183s.

ARI, T., 2012. Uluslarası İlişkilerde Postmodern Analizler - 1 Kimlik Kültür Güvenlik ve Dış Politika, Marmara Kitap Merkezi Yayınları, İstanbul, 200s.

ARICAN, İ, M., 2003. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası Ekseninde AB- ABD İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ARICIOĞLU, A., 2010. Kafkasya Bölgesinin Türkiye Enerji (Petrol ve Doğalgaz) Güvenliğinde Yeri ve Önemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ARIÖZ, Z., 2012. Uluslararası İlişkiler Disiplininde Feminizm, Yeni Savaş Bağlamında Feminist Güvenlik Yaklaşımı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ARİA, S., 2015. İstanbul Süreci'nin Afganistan'ın İstikrarına Etkisi: Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi Çerçevesinde Bir Değerlendirme, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

ARSLAN, İ., 2014. Soğuk Savaş Sonrasında Afrika'daki Çatışmaların Önlenmesi Afrika Barış ve Güvenlik Mimarisi Ve Darfur Krizi Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çanakkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

ARSLAN, Z., 2006, "11 Eylül Sonrasında Yeni Güvenlik Anlayışı, İnsan Hakları ve Demokratik Kolluk", Polis Bilimleri Dergisi, Cilt: 8, Sayı:2, s. 121-136.

ASLAN, S, N., 2010. Göç ve Güvenlik Tarih, Pratik Ve Teori, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AŞAN, P., 2008. Bütünleşme Yoluyla Güvenlik: Çoğulcu Bir Güvenlik Topluluğu Olarak AB, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AŞIK, A., 2011. Değişen Karadeniz Jeopolitiğinde Ukrayna Ve Gürcistan'ın Yeri ve Türkiye'nin Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ATAGANG, Ö, İ., 2010. 21. yüzyıl Güvenlik Politikalarında Enerji ve Hindistan'ın Enerji Güvenliği Siyaseti, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ATAYEV, V., 2012. Uluslararası Sistem ve Güvenlik Sorunlarının Türkmenistan Dış Politika Karar Alma Süreci Üzerine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ATEŞ, D, R., 2004. Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AYBAR, S., ve ÖZGEKER, U., 2009, "Batı Enerji Güvenliği ve Türkiye", Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:11, Sayı: 2, s. 319-334.

AYDIN, A.,2016. "Orta Asya'da ki Güvenlik Sorunlarının Çözümünde Şangay İş birliği Örgütü nün Etkinliği", Journal of Turkish Studies, Cilt: 11, Sayı:1, s.145-160.

AYDIN, M., BRAUCH, G, H., vd. 2015. Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan Güvenliğe, 2. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 516s

AYDIN, M., EREKER, F., 2014. "Türkiye'de Güvenlik: Algı, Politika, Yapı", Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 43, s. 127-156.

AYOOB, M., 1994. "Security in the Third World: searching forth the Core Variable", Seeking Security and Development –The Impact of Military Spending and Arms Transfers-, Norman A. Graham (Ed.), USA, Lynee Reinner Publishers, ss. 15-28, s. 15-16.

AYTAÇ, B, G., 2013. Üçüncü Dünya Güvenliği ve İnsani Müdahale, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BAĞMURATOV, B., 2014. Orta Asya'da Bir Güvenlik Örgütü Olarak Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BAHARÇİÇEK, A., İNAN, C., 2013. "Dış Politika'nın Belirlenmesinde Ulusal Güvenlik Algısının Rolü", Akademik Yaklaşımlar Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 1, s. 101-120.

BAKAN, Z., 2007. "Soğuk Savaş Sonrasında Yeni Güvenlik Teorileri ve Türkiye'nin Güvenlik Algılamaları", 21. Yüzyıl Dergisi, Cilt:1, Sayı:3, s. 35-50.

BALATEKİN, G, S., 1999. İsrail'in Güvenliği ve Hayat Sahası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BALDWIN, D. A., 1996. "Security Studies and End of the Cold War", World Politics, 48 (1), ss. 117-141.

BALDWİN, D., 1995. "Security Studies and the End of the Cold War", World Politics, 48/1 ss. 117-141

BALPINAR, Z., 2011. İsrail-Filistin Çatışması İsrail'in Filistinlilere Yönelik Güvenlik Politikasında Devamlılık ve Değişim (1948-2008), Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BALPINAR, Z., 2013. "İsrail'in Güç Kullanımı Esaslı Güvenlik Anlayışının Thomas Hobbes' un "Doğa Hâli" Kavramıyla Analizi", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 17, s. 85-126.

BALPINAR, Z.,2012. İsrail Güvenlik Politikasında Süreklilik ve Değişim, Açılım Kitap, İstanbul, 560s.

BANDEOĞLU, Z., 2016. "Kopenhag Siyasi Kriterlerinin Türkiye'nin Ulusal Güvenliğine Yansımaları", Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 28, s. 313-358.

BARLAS, B., 2014. Değişen Uluslararası Sistemde Türkiye'nin Güvenlik ve Barış Algısı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.

BARUTÇU, A., 2012. Uluslararası Anlaşmazlıkların Çözümünde AGİT'in Rolü Dağlık Karabağ Olayı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta

BAŞ, A., 2014. Küreselleşme Sürecinin Orta Doğu Bölgesi'nde Güvenliğe Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.

BAYKOTAN, D, C., 2011. Güvenlik Açısından Kıbrıs Sorununa İlişkin Türk-Amerikan İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

BAYLIS, J ve SMITH, S., 2001. The Globalization of World Politics -An Introduction to International Relations-, New York, Oxford University Press.

BAYRAK, E, Y., 2004. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası; Kosova ve 11 Eylül Sonrası Dönemde Uygulanışı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BAYRAKTAR, Ü., 2012. Arap Baharı Sonrası Ortadoğu'daki Statüko Karşıtı Yapılanmaların Türkiye'nin Güvenlik Stratejilerine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

BAYRAM, Ç, D., 2016. İnsan Güvenliği Ve Terörizm, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

BAYSAL, B., ve LÜLECİ, Ç., 2011. "Kopenhag Okulu ve Güvenlikleştirme Teorisi", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Sayı: 22, s. 61-96

BAYSOY, E., 2011, "Bir Güvenliksizleştirme Aracı Olarak Terörizm", Stratejik Araştırmalar Dergisi, Sayı: 17, s. 97-123.

BEDİRHANOĞLU, P., DÖLEK, Ç., HÜLAGÜ, F., 2016. "Eleştirel Güvenlik Çalışmalarının Marksist Eleştirisine Katkı: Devlet, Zor ve Sınıf Mücadelesi Bağlamında "Güvenliği" Yeniden Düşünmek", Praksis, Cilt: 40, s. 9-40.

BENAM, H, Ç., 2011. Avrupa Birliği İç Güvenliği, Yeni Sınır Yönetimi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

BIÇAKÇI, S., 2013. 21. Yüzyılda Siber Güvenlik, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul. 62s.

BİLGİCİ, M., 2014. NATO'nun Akdeniz Güvenlik Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BİLGİÇ, A., 2011. "Güvenlik İkilemi'ni Yeniden Düşünmek Güvenlik Çalışmalarında Yeni Bir Perspektif", Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 29, s. 123-142

BİLGİÇ, A., 2015. "Dünya Politikasında Güvenlik İkilemleri: Çatışan Anlayışlar, Değişen Örnekler Ve Kavramın Geleceğine Yönelik Bir Çalışma", Uluslararası Hukuk ve Politika, Cilt: 11, Sayı: 44, s. 1-32.

BİLGİN, P., 2005. "Turkey's changing security discourses: The challenge of globalisation", Europan Journal of Political Research, 44 (1), ss. 174-201

BİLGİN, P., 2010, "Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Yeni Güvenlik Çalışmaları", Stratejik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 14, s. 69-95.

BİLGİN, P., 2010. "Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Yeni Güvenlik Çalışmaları", Stratejik Araştırmalar Etüt Merkezi, ss. 69-96

BİLGİN, P., 2010. "Türkiye Coğrafyasında Yalnız Güçlü Devletler Ayakta Kalabilir: Jeopolitik Gerçeklerin Türkiye'de Kullanımları", Türkiye'de Ordu, Devlet ve Güvenlik Siyaseti, Der.: E. Balta Paker ve İ. Akça, İstanbul, Bilgi Üniversitesi, ss.453-474

BİLGİN, P., 2013. "Critical Theory", *Security Studies an Introduction,* Ed: Williams, D, P., 2nd edition. Routledge, New York. ss. 90-106.

BİNGÖL, O., 2010, "ABD Ulusal Güvenlik Stratejisinin Küresel Uygulayıcıları: Coğrafi Muharip Komutanlıklar", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Sayı: 19, s. 133-166.

BİRDİŞLİ, F., 2007. 1990 sonrası yeniden yapılanan dünyada Türkiye'nin güvenlik siyasası, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

BİRDİŞLİ, F., 2009. "Neoliberalizmin Ulusal Güvenlik Siyasaları Üzerindeki Etkileri Ve Türkiye'nin Güvenlik Siyasası Üzerine Bir İnceleme", Öngörü Dergisi, Cilt: Sayı: 13 s.

BİRDİŞLİ, F., 2010. "Eleştirel Güvenlik Çalışmaları Kapsamında Frankfurt Okulu ve Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik Sorunlarına Eleştirel Bir Yaklaşım: Galler Ekolü", *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, sayı 20. Ss 229-256

BİRDİŞLİ, F., 2010. "Eleştirel Güvenlik Çalışmaları Kapsamında Frankfurt Okulu ve Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik Sorunlarına Eleştirel Bir Yaklaşım: Galler Ekolü", Cilt: 10, Sayı: 20, s. 1-256.

BİRDİŞLİ, F., 2011. "Ulusal Güvenlik Kavramının Tarihsel ve Düşünsel Temelleri", Kayseri Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, No. 31, ss. 149-169.

BİRDİŞLİ, F., 2011. "Ulusal Güvenlik Kavramının Tarihsel ve Düşünsel Temelleri", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 31, s. 149-169.

BİRDİŞLİ, F., 2011. Yeni Ulusal Güvenlik Politikalarının Metaekolojik Temelleri ve Türkiye'nin Ulusal Güvenliği, Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

BİRDİŞLİ, F., 2012. "İran'ın Nükleer Teknoloji Politikası ve Türkiye İçin Yaratacağı Sonuçlar", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 15, s. 33-53.

BİRDİŞLİ, F., 2012. Metaekolojik Güvenlik, Orion, Ankara. 200s.

BİRDİŞLİ, F., 2013. "Şiddet İçermeyen Eylemler Ve Ulusal Güvenlik", Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 2, s.117-133

BİRDİŞLİ, F., 2016. "Arap Baharı ve Güvenlik Ortadoğu'da Durumsal Determinizm", Yeni Türkiye Dergisi, Cilt: 22, Sayı: 87, s. 541-556.

BİRDİŞLİ, F., 2016a. "Güvenlik Kültürü Üzerine Bir İnceleme: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Güvenlik Algısı", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(43), ss. 641-655.

BİRDİŞLİ, F., 2016b. Teori ve Pratikte Uluslararası Güvenlik, 2. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 259s.

BİRDİŞLİ, F., 2016c. "Farklı Ulus Anlayışlarının Ulusal Güvenlik Politikalarına Yansıması", ss. 1-44

BİRDİŞLİ, F., 2017. Teorikte ve Pratikte Uluslararası Güvenlik, 3.baskı, Seçkin Kitap Evi, Ankara, 207 s.

BİRER, İ., 2004. Avrupa Güvenlik Yapılanması ve Türkiye, Yayınlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BOOTH, K., 1997, "Security and self: Reflections of a fallen realist" Critical Security Studies: Concepts and Ceases, Ed: Krause, K, ve M, C, Williams, UCL Press: London. ss. 83-119.

BORKOEVA, J., 2011. Kollektif Güvenlik Anlaşması Teşkilatı (KGAT) ve Rusya'nın Diğer KGAT Üye Devletleri Üzerindeki Etkisinin Sınırlılıkları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BORMAN, İ., 2012. Kıbrıs'ta Güvensizlik ve Güven Kıbrıs Sorunu Bağlamında Güvenlik İkilemini Yeniden Düşünmek, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BOZKURT, G. S., 2011. "Türkiye'nin Güvenlik Politikası ve Karadeniz Bölgesi Havzasında Rusya", Karadeniz Araştırmaları Dergisi

BOZTAŞ, A., 2012. Üçüncü Dünya Güvenliği Yaklaşımları Kapsamında Afrika'nın Büyük Göller Bölgesi'nde ki Çatışmaların Analizi, Yayınlanmamış Doktora Tezi Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

BRAUCH, G. H., 2015. "Güvenliğin Yeniden Kavramsallaştırılması: Barış, Güvenlik, Kalkınma ve Çevre Kavramsal Dörtlüsü" Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan

Güvenliği, Der: Mustafa Aydın vd., İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 167-197.

BROOKİNGS INSTİTUTE, 2017. https://www.brookings.edu/about-us/, (15.12.2017).

BULUT, S., 2008. "Sovyet Tehdidine Karşı Güvenlik Arayışları: I. ve II. Menderes Hükümetlerinin (1950-1954) NATO Üyeliği ve Balkan Politikası", Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, Cilt: s11, Sayı: 41, s.35-61

BULUT, S., 2010. Türk Güvenlik Kültürünün Avrupalılaşması: Gerçek mi Efsane mi?, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BUZAN, B, ve HANSEN, L., 2009. The Evolution of International Security Studies. Cambridge University Press, New York ss. 384.

BUZAN, B., "People, States and Fear: An Agenda for İnternational Security Studies in Post-Cold War Era", News York , Harvester Wheatsheaf, 1991, s. 285.

BUZAN, B., 1991. "People, States and Fear: An Agenda for İnternational Security Studies in Post-Cold War Era", News York, Harvester Wheatsheaf, s.17.

BUZAN, B., 1991. People, States and Fear: An Agenda for International Security Studies in the Post-Cold War Era, Harwester Wheatsheaf, New York

BUZAN, B., ve HANSEN, l., 2009. The Evolution of International Security Studies, Cambridge Universty Press, Cambridge, ss.384.

BUZAN, B., WEÆVER, O. Ve WİLDE, D, J., 1997. Security A New Framework For Analysis, Lynne Rıenner Publishers, London.

BÜYÜKBAŞ, H., 2006, "Avrupa Güvenlik Strateji Belgesi ve Türkiye", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt: 61, Sayı: 1, s. 37-66.

CANPOLAT, Z., 2012. Avrasya'da Yeni Bir Bölgesel Güvenlik Sorunu Olarak Fergana Vadisi (Etnik Çatışmalar Ve Terörizm Ekseninde), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

CAROLİNE, T., 2003. "Third World Security", İnternational Politics –Endurin Concepts And Contemporary Issues-, Robert J.Art ve Robert Jervis (Ed), USA, Longman Publisher, S. 265.

CAVLAK, H., 2011, "Avrupa Birliği'nin Güvenlik Kimliği", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 42, s. 288-305.

CİHANGİR, İ., 2010. İkili ve Bölgesel Güvenlik Unsurları ve Türkiye-İran İlişkilerine Yansımaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

COLLİNS, A., 2017. Çağdaş Güvenlik Çalışmaları, 3. Basım Çev: Nasuh Uslu, Uluslararası İlşkiler Kütüphanesi, İstanbul

CURAL, A., 1998. Türkiye-İsrail Askeri ve Ekonomik İşbirliğinin Türkiye'nin Bölgesel Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇAĞLAR, E, Ş., 2013. Yirmi Birinci Yüzyılda Türkiye'nin Güvenlik Riskleri: Bağımsız Kürt Devleti'nin Kurulma İhtimalinin Doğurabileceği Sorunlar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇAĞRI, E., 2001. "ABD'nin Ulusal Güvenlik Anlayışı", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ss. 78-93.

ÇALIŞKAN, N., 2009. AB Güvenlik Entegrasyonunun Son Ayağı Olarak AGSP, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇAŞIN, H, M., 1993. Çağdaş Dünyada Uluslararası Güvenlik Stratejileri ve Silahsızlanma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇAVAŞ, N, İ., 2008. Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik Kavram ve Algılamalarındaki Değişiklikler ve Bunların Güvenlik Stratejilerine Yansıması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇAYHAN, E., 1996. Avrupa'da Yeni Güvenlik Arayışları Nato-AB-Türkiye, Afa Yayınları, 159s.

ÇAYHAN, E., 2002, "Avrupa Güvenlik Ve Savunma Politikası ve Türkiye", Akdeniz İİBF Dergisi, Cilt:9, Sayı: 3, s. 127-145.

ÇEHRELİ, İ., 2004. Çin'in Asya-Pasifikteki Dış Güvenlik Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇELEBİ, Ö., 2007. "Güvenlik", Uluslararası İlişkiler "Giriş, Kavram ve Teoriler", Haydar Çakmak (Ed.), Platin Yayınları, Ankara

ÇELİK, A., 2012. 21. Yüzyılda Ulusal Güvenliğin Sağlanmasında Kurumlararası İstihbarat Paylaşımının Önemi: ABD Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÇELİK, Ü., 2009. Avrupa Birliği'nde Askeri Yapılanma ve Sivil Kriz Yönetimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

ÇELİKKAN, O., 2010. İklim Değişikliğinin Türkiye'nin Enerji Ve Ekonomi Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÇELİKTAŞ, B., 2016. Siber Güvenlik Kavramının Gelişimi ve Türkiye Özelinde Bir Değerlendirme, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

ÇETİNKAYA, S., 2012. 21. Yüzyılda Ulusal Güvenliğin Sağlanmasında Ekonomik İstihbaratın Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÇEVİK, U., 2010. Ortadoğu Bağlamında Türkiye İsrail Güvenlik İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

ÇILDIR, S., 2002. Avrupa Birliği'nde Güvenlik ve Savunma Kimliği Arayışları ve Batı Avrupa Birliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.

ÇITAK, E, ve ŞEN, O., 2014. Uluslararası İlişkilerde Güvenlik, Uluslararası İlişkiler Kütüphanesi, İstanbul, 218s.

ÇİÇEKÇİ, C., 2011. Güvenlikleştirme Kuramı Ve İnsan Güvenliği Çerçevesinde 11 Eylül 2001 Sonrası Avrupa'da İslami Kimlik Algısı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

ÇİÇEKÇİ, C., 2012. Uluslararası Güvenlik Çalışmaları Uluslararası İlişkilerde Eleştirel Güvenlik Kuramı, Kriter Basım Yayın Dağıtım, Ankara, 142s.

ÇİYAN, D., 2012. Almanya'nın Avrupa Güvenliğine Dair Tutumunun Gelişimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇOBAN, F., 2009. Değişen Jeopolitiği Bağlamında Çin'in Güvenlik Politikaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇOLAK, G, F., 2013. Afrika Birliği Örgütü'nden Afrika Birliği'ne Barış Ve Güvenlik Politikalarının Dönüşümü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇOLAK, Ö., 2015. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Daimî Üyelik, Temsiliyet ve Veto Hakkı Tartışmaları Çerçevesinde Reform İhtiyacı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

ÇOLAK, P., 2011. Avrupa Birliği'nin Gelişen Sınır Politikalarının Türkiye'ye Etkisi: Frontex ve Interreg, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

DEDEMEN, F., 2016. "Geleceğin Güvenlik Ortamının Şekillenmesinde Hibrit Savaş Modelinin Değerlendirilmesi ", Güvenlik Bilimleri Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, s. 141-176.

DEDEOĞLU, B., 2004. "Yeniden Güvenlik Topluluğu: Benzerliklerin Karşılıklı Bağımlılığından Farklılıkların Birlikteliğine", Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt: 61, Sayı: 01, s. 37-66.

DEDEOĞLU, B., 2016. Uluslararası Güvenlik Ve Strateji, Yeniyüzyıl, İstanbul, 185s.

DEDEOĞLU, C., 2010. Türkiye'de Çevre-Güvenlik İlişkisinin Ergene Havzası Örneği Üzerinden İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

DEĞİRMENCİ, O, H., 2012. Güvenlikleştirme Perspektifinden Avrupa Birliği'nin Güney Kafkasya Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

DEL ROSSO JR, S. J., 1995. "The Insecure State: Reflections on The State and Security in a Changing World", Daedalus, 124(2), ss. 175-207.

DEMİR, İ., 2008. "Uluslararası Sistem İçerisinde Küçük Ülkelerin Ulusal Güvenliği", KMU İİBF Dergisi, Cilt:8, Sayı: 2, s. 241-252.

DEMİR, S., 2016, "21. Yüzyılda Barış ve Güvenliğin Tesisinde NATO'nun Rolü", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 18, s. 235-252.

DEMİRAY, M. VE İŞCAN, İ. H. 2008. "Uluslararası Sistemde Güvenlik Kavramının Değişimi Ekonomik Ve Jeopolitik Arka Planı", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 21 ss

DEMİRAY, M., İŞCAN, İ., 2008. "Uluslararası Sistemde Güvenlik Kavramının Değişimi Ekonomik Ve Jeopolitik Arka Planı", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 1, sayı: 21, s. 141-170.

DEMİREL, N., 2015. BM Güvenlik Konseyi ve Uluslararası Barışın Korunması, Derin Yayınları, İstanbul, 464s.

DERGİPARK, 2018. http://dergipark.gov.tr/, (06.01.2018).

DOĞAN, F., 2010. Güvenlik Açısından Avrupa Birliğinde Değişen Vatandaşlık Politikaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

DOĞAN, F., ÖZLÜK, D., 2016. "Feminist Uluslararası İlişkiler Ve Uluslararası İlişkiler Eleştirisi: Cinsiyet, Devlet Ve Güvenlik", Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 16, Sayı: 32, s. 53-70

DOĞAN, N., 2003, "Avrupa Güvenliğinde Son Gelişmeler ve Türkiye: Güvenlik ve Savunma Endişeleri Açısından Türkiye'nin AB üyeliğinin Önemi", Sayı:29, s. 63-78.

DÖLEK, B., 2014. Güvenliğin Özelleştirilmesinin Neo-Marxıst Analizi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

DÖNMEZ, S., 2010. Güvenlik Anlayışının Dönüşümü İttifak Kavramı ve NATO, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

DURAKOVİC, E., 2013. Güvenlik Topluluğu Kavramı Üzerine Bir Analiz: Karadağ'ın Avrupa Birliği Üyelik Süreci Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

DÜZMEN, E, H., 2012. Soğuk Savaş Sonrası NATO'nun Değişen Güvenlik Politikalarının Türkiye'ye Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

EFE, H., 2007, "AB'nin Gelişen "Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası" ve Türkiye, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 3, s.127-145.

EKİNCİ, D., 2014, "Çatışan Küresel Güçler Ve Karadeniz Güvenliği: Abhazya Üzerine Bir Değerlendirme", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Sayı: 40, s. 1-16.

EKŞİ, M., 2009. "Körfez'de Güvenlik: Güvenlik Sistemi, Güvenlik Sorunları ve Yapılanmaları", Akademik Ortadoğu, Cilt: 3, Sayı:2, s. 113-130.

EMEKLİER, B., 2011. "Thomas Hobbes ve John Locke'un Güvenlik Anlayışlarının Karşılaştırmalı Bir Analizi" *Güvenlik Stratejisi Dergisi*, Sayı: 13, 99-123.

EMEKLİLER, B., 2011. "Thomas Hobbes Ve John Locke' un Güvenlik Anlayışlarının Karşılaştırmalı Bir Analizi", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 13, s. 99-123

EMİNOĞLU, A., 2009. Yeni Güvenlik Algılaması Kapsamında Küresel Isınma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

ERBİL, Y., 2010. Rusya-Ukrayna Doğalgaz Krizi ve Enerji Güvenliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ERDAL, L., ve KARAKAYA, E., 2012. "Enerji Arz Güvenliğini Etkileyen Ekonomik, Siyasî Ve Coğrafî Faktörler", Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 31, Sayı: 1, s. 107-136.

ERDEM, E. İ., 2010. "İnsani Güvenlik Kavramı Bağlamında Çevre Güvenliği", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 19, s. 255-281.

ERDOĞAN, İ., 2013. "Küreselleşme Olgusu Bağlamında Yeni Güvenlik Algısı", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 12, s. 265-292.

ERDOĞAN, M., 2011. 11 Eylül Dönemi Sonrası ABD ve AB'nin Terör Konusundaki Kurumsal Bakış Açıları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

ERENEL, F., CAYMAZ, E., 2013. "Uluslararası Örgütlerin Güvenlik Sorunlarının Çözümünde Yeterliliği: Afrika Birliği Örneği", Küresel Eğilimler Serisi, Cilt: 1, Sayı: 1, s. 117-136.

ERHAN, Ç., 2001, "ABD'nin Ulusal Güvenlik Anlayışı", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt: 56, Sayı: 4, s. 78-93.

ERKAN, A. Ç., "2015. "Enerji Arz Güvenliğinde Enerji Nakil Hatları Güzergâhlarının Önemi Ve Karadeniz", Karadeniz Araştırmaları, Sayı:45, s.127-150

ERKAN, E, K., 2011. Kimlik-Güvenlik İlişkisinin Bir Örneği Olarak Avrupa Komşuluk Politikası ve AB Güvenliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

EROL, S, M., ve EFEGİL, E., 2012. Türk Dış Politikasında Güvenlik Arayışları, Barış Platin Basın Yayın, Ankara, 368s.

ERSOY, Ö., 2013. Afganistan Kaynaklı Uyuşturucunun Uluslararası Bir Güvenlik Sorununa Dönüşmesi İç ve Dış Dinamikler, Mücadele Politikaları, Yayınlanmamış Doktora Tezi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Polis Akademisi, Ankara

ERTEM, H., 2016. "Kimlik ve Güvenlik İlişkisine Konstrüktivist Bir Yaklaşım: "Kimliğin Güvenliği" ve "Güvenliğin Kimliği", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Sayı: 12, s. 237.

ESLEN, N., 2010. "İklim Değişikliği Ve Türkiye'nin Güvenliğine Etkileri", Stratejik Araştırmalar Dergisi, CİLT: 8, Sayı: 15, s. 237-275.

EYİNÇ, F., 2011. Avrupa Birliği'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Sisteminin Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

EYUBOĞLU, Z. İ., 1995. Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü, İstanbul: Sosyal, 2. Baskı, ss. 306-307

FREDERICK, J., ve ARENDS, M., 2009. "Homeros'dan Hobbes ve Ötesine: "Güvenlik" Kavramının Avrupa Geleneğindeki Boyutları", Uluslararası İlişkiler Dergisi, 6(22), ss. 3-33

GALTUNG, J., 1969. "Violence, Peace and Peace Research," Journal of Peace Research 167, erişim tarihi 27.03.2017, www.jstore.org/stable/422690. 16 Galtung, "Violence," 168-169.

GENÇ, D., 2011. ABD ve RF'nin Güney Kafkasya'ya İlişkin Enerji Rekabetinin Türkiye'nin Enerji Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

GENÇALP, E., 2004. Avrupa Birliği'nin Güvenlik Politikalarında Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın (AGSP) Yeri ve NATO İle İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

GÖK, A., 2011. Avrupa Birliği'nin Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası ve NATO İle İlişkileri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÖK, G., 2016. "Kimin Güvenliği? Uluslararası Göç-Güvelik İlişkisi ve Uluslararası Örgütlerin Rolü", Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, KOSBED, Sayı: 31, s.65-82.

GÖKTEPE, C., ve BİLGİÇ, T., 2014. "İngiliz Güvenlik ve Dış Politikasında Kıbrıs (1945-1974)", Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 68, s. 141-168.

GÖNEN, H., 2007. Modern Japonya'nın Ulusal Güvenlik Arayışı, Alp Yayınevi, Bursa, 208s.

GÖRAL, E., 2011. Avrupa Enerji Güvenliği Politikası ve Türkiye, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÜÇ, E., 2008. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GÜL, M., 2015. "Kuruluşundan 21. Yüzyıla: 1990'larda NATO'da Devamlılık ve Dönüşüm", Akademik İncelemeler Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 1, s. 247-265.

GÜLDÜRDEK, A., 2009. Eleştirel Güvenlik Okulu Altında Galler Okulu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

GÜMÜŞ, Ş., 2009. Avrupa Birliğinin Göç ve İltica Politikalarının Güvenlikleştirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÜN, Ç., 2014. Ulusal Güvenlik Politikalarının Belirlenmesinde İstihbaratın Rolü ve Önemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

GÜNDÜZHEV, A., 2013. Rusya Federasyonu'nun Kafkasya Politikaları Ve Bölge Enerji Güvenliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

GÜNER, M., 2004. Avrupa Birliği'nin Yeni Güvenlik ve Savunma Politikası (AGSP) ve NATO'nun Geleceği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

GÜNEY, A, N., 2006. Batı'nın Yeni Güvenlik Stratejileri AB-NATO-ABD, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 167s.

GÜNGÖR, H., 2009. Transatlantik Güvenlik Mimarisi Bağlamında Türkiye'nin Karar Alma Mekanizmalarının Analizi; 1 Mart Tezkeresi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

GÜNYEL, C., 2011. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikalarının Oluşum ve Gelişim Süreci, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÜREŞ, G., 2011. 2000-2010 Arası Dönemde Türkiye'nin Rusya ile İlişkilerinin Güvenlik Boyutu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GÜRKAYNAK, M., 2004. Avrupa'da Savunma ve Güvenlik, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 266s.

GÜRPINAR, B, 2010. Türkiye'de Milli Güvenlik Söyleminin Dış Politikada İşlevselleşmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÜRSOY, B., 2004. Soğuk Savaş Sonrasında Çok Yönlü Tehdit Algılamaları: Asimetrik Tehdit, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

GÜRZEL, G, A., 2012. Nunn-Lugar Programı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Önlenmesine İlişkin Yapılanan Güvenlik Rejimi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

HABİBLİ, G., 2013. Güney Kafkasya'da Güvenlik Bağlamında İran-Azerbaycan İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

HASANOV, M, A., 2016. Güney Kafkasya'nın Askeri- Jeostratejik Durumu ve Azerbaycan'ın Güvenlik Politikası, Ötüken Yayınları, İstanbul, 282s.

HEKİM, H., ve BAŞIBÜYÜK, O., 2013. "Siber Suçlar ve Türkiye'nin Siber Güvenlik Politikaları", Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi, Cilt:8, Sayı:3, s.135-158.

HERİTAGE FOUNDATİON, 2017. https://www.heritage.org/about-heritage/mission, (15.12.2017).

HOBBES, T., 1992. Leviathan, Çev: Semih Lim, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

HOLZ, H, H., 2014. Frankfurt Okulu Eleştirisi, Evrensel Basın Yayım, 2. baskı İstanbul

ISKENDEROVA, S., 2014. Karşılıklı Normalleşme Ve Bölgesel Güvenlik Dağlık Karabağ Sorununun Çözüm Sürecinin Analizi T.E.N.S. Yoluyla, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

IŞIN, D, N., 2008. Avrupa Birliği'nin Güvenlik Politikaları Bağlamında Türk Dış Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

İBA, S., 2013. Uluslararası Güvenlik Anlayışında Gıda Güvenliği Sorunsalı: Avrupa Birliği-Türkiye Karşılaştırmalı Analizi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İÇER, A., 2014. Milli Güvenlik Bağlamında Yabancı Dilin Önemi: ABD Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İÇİN, Ö., 2013. "Değişen Güvenlik Anlayışının Uluslararası Örgüt Örnekleri Üzerinden Analiz Edilmesi", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 25, s. 99-148.

İNCE, Y., 2016. Soğuk Savaş Başlangıcında Türkiye'ye Yönelik Sovyetler Birliği Tehdidi ve Güvenlik Politikaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İRGİN, R., 2008. Avrupa Birliği'nin Güvenlik Politikalarında Yasadışı Göç, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

İŞERİ, E., DİLEK, O., 2012. "Yeni Enerji Jeopolitiğinde NATO'nun Enerji Güvenliğinde Tamamlayıcı Rolü ve Türkiye'nin Potansiyel Katkıları", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 10, s. 229-248.

İŞYAR, G, Ö., 2004. Bölgesel ve Global Güvenlik Çıkarları Bağlamında Sovyet Rus Dış Politikaları ve Karabağ Sorunu, Alfa Akademi Basım Yayım, Bursa, 697s.

İŞYAR, Ö., 2008. "Günümüzde Uluslararası Güvenlik Stratejileri: Kavramsal Çerçeve ve Uygulama", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 3, s. 1-42

JABBAROVA, S., 2012. SSCB Sonrası Orta Asya'da Sınıraşan Sular Meselesi ve Bölgesel Güvenliğe Etkiler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

JAMANKULOVA, N., 2011. Bağımsızlık Sonrası Kırgızistan Güvenlik Politikaları ABS ve Rusya'yı Dengeleme Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

JETISHI, F., 2012. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın Gelişim Süreci ve Kosova Kirizi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KABAAĞAÇ, S. ve ALOVA, E., 1995. Latince/Türkçe Sözlük, Sosyal Yayınlar, İstanbul

KAHRAMAN, M., 2013. "Güvenlik Bilimine Kavramsal Ve Terimsel Bir Yaklaşım", Polis Bilimleri Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 4, s. 23-44

KALIR, E., 2008. 11 Eylül Sonrası ABD'nin Güvenlik Politikası ve Dünyaya Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

KANAPİYANOVA, Z., 2012. Küreselleşme ve Uluslararası Nükleer Politikalar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

KANAT, S., KODAMAN, T., İREN A., 2006. "İnsani Güvenlik ve Terörizmle Mücadele", Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 2, s. 567-588.

KARA, M., 2010. Avrupa'nın Güvenlik ve Savunma Politikasında Türkiye'nin Yeri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KARABULUT, A., DEĞER, 2015. F., "Uluslararası İlişkilerde Güvenlik Kavramı ve Realist Yaklaşım'a Genel Bakış", İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 2, s. 69-79.

KARABULUT, B., 2009. "Küreselleşme Sürecinde Güvenlik Alanında Değişimler Karadeniz'in Güvenliğini Yeniden Düşünmek", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Cilt: 7, Sayı:1, s. 153-173.

KARABULUT, B., 2009. Küreselleşme Sürecinde Güvenliği Yeniden Düşünmek, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KARABULUT, B., 2015. Güvenlik, Barış Platin Basın Yayın, Ankara, 324s.

KARACA, K, R., 2013. Asya'da Güvenlik Sorunları ve Yansımaları, Bilgesam Yayınları, İstanbul. 224s.

KARACASULU, N, Z., 2011. Bölgesel Güvenlik Analizi Afganistan, Beta Yayınları, İstanbul, 115s.

KARAKAŞ, U., 2014. Özgürleşme Olarak Güvenlik Çerçevesi Yoluyla İnsan Güvenliğinin Yeniden İnşası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KARAMAN, T., 2004. Karadeniz'in Güvenliği ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KARDAŞ, T., 2014. "Güvenlik", Uluslararası İlişkilere Giriş, ed: Şaban Kardaş ve Ali Balcı, Küre yayınları, ss.337-351.

KARDAŞ., T., ÖZTÜRK, T., ERENLER, M., ve ÖZTÜRK., H. 2014. "Ortadoğu'da Toplumlar Arası Güvenlik İkilemleri", Ortadoğu Analiz, 63 (6).

KAYA, A., 2012. Siber Güvenliğin Milli Güvenlik Açısından Önemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KAYA, A., 2013. "Sınır Güvenliği Paradigmalarındaki Değişim Ve Türkiye'nin Sınır Güvenliği Yapısının Analizi", Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 2, s. 11-38.

KAYA, İ., 2011. İngiliz Dış Politikası Ekseninde Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KAYA, Ö, T., 2004. Ortak Dış Güvenlik Politikası Avrupa Birliği'nin Küresel Siyasette Birleşik ve Etkin Bir Aktör Olma Arayışı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KAYA, S, Ö., 2009. Mikro-Milliyetçiliğin Uluslararası Güvenlik Boyutu Kapsamında Kafkasya'da Etnik Çatışmalar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

KAYA, T, Ö., 2010. 11 Eylül Sonrası Dönemde Avrupa Birliği'nin Bir Dış ve Güvenlik Politikası Aktörü Olarak Rolünün Analizi Orta Doğu Barış Süreci, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KAYGUSUZ, Ö., 2014. "Devlet İnşası ve Küresel Güneyde Güvenlik: Güçlü Devlet Arayışının Kuramsal ve Siyasal Açmazları", Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 39, s. 27-61.

KAYNAKÇA

KAYPAK, Ş., 2008. "Güvenlikte Yeni Bir Boyut; Çevresel Güvenlik", Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 8, Özel Sayı:8, s.1-22.

KAYPAK, Ş., 2013. "Çevresel Güvenlik ve Sınır aşan Çevre Suçları", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 38, s. 22.

Kenneth E. BOULDİNG, E, K., 1963. "Is Peace Researchable?" Background 6 4 (Winter 1963): 73-74, erişim tarihi 28.03.2017, www.jstor.org/stable/3013633.

KESER, H., 11 Eylül Sonrası Dönem ve Değişen Yeni Dünya Düzeninde Stratejik Güvenlik Bağlamında Doğu Akdeniz'de İngiliz Üsleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KESKİN, C., 2009. Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Rusya'nın Güvenlik Politikaları Bunun ABD-AB ve Türkiye'ye Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KINCIR, F., 2015. Çin'in Enerji Güvenliği Politikalarının Orta Doğu Ülkeleri İle İlişkileri Üzerine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KINIK, H., GÜNTAY, V., 2016. "Siber Güvenlik Temelinde Kritik Altyapılar Ve Hazar Havzası", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 47, s. 252-259.

KIRATLI, S., 2016, "Avrupa Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası ve Üç Büyükler: Almanya, Fransa ve İngiltere", Akademik İncelemeler Dergisi, Cilt:11, Sayı: 1, s. 207-224.

KIYICI, H., 2012. Uluslararası İlişkiler Teorilerinde Güvenlik Kavramı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

KIZILCELİK, S., 2008. Frankfurt Okulu, Ankara: Anı Yayıncılık

KOCAMAZ, H., 2011. Afrika'da Barış Koruma Harekatları: Ruanda, Demokratik Kongo ve Sudan Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

KOÇ, A, M., 2010. Türkiye'nin Güvenlik Algılamaları Açısından 1979 İslam Devrimi Sonrası İran Dış Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Ankara.

KOÇER, G., 2007. "Karadeniz'in Güvenliği: Uluslararası Yapılanmalar ve Türkiye", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, s. 195-217.

KOLASİ, K., 2011. Sosyalizm Sonrası Arnavutluk'taki Güvenlik Sorunlarına Eleştirel Bir Bakış, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KONA, G. G., 2004. "Ortadoğu'da Güvenlik Algılaması ve Dahili Risk Faktörlerinin Etkisi", Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi, Sayı:8, s. 113-138.

KORHAN, H., 2010. Enerji Güvenliği ve Türkiye, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KORKMAZ, B., 2016. Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Yasadışı Göçün Uluslararası Güvenliğine Etkileri: Avrupa Birliği Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

KORKMAZ, V., 2008. Asya'da Bölgesel Güvenlik ve Kimlik Kurgusu Kuram, Anlatı ve Uygulama, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

KORKMAZ, V., 2010, "Bölgesel Güvenlik Üzerine Kuramsal Tartışmalar", Stratejik Araştırmalar Dergisi, Cilt:9, Sayı: 15, s. 135-168.

KOYUNCU, Ç., 2012. "Feminist Uluslararası İlişkiler Yaklaşımları Açısından Güvenlik Konusunun Analizi", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt: 67, Sayı: 1, s. 111-139.

KURAZKHOJAYEVA, D., 2008. Kazakistan'ın Ulusal Güvenlik Sorunları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KÜÇÜK, M. 2009. "Uluslararası İlişkiler Kuramında Konstrüktivist Dönüşü Anlamak", Ege Akademik Bakış, Vol: 9, No:2, 771-795, s. 776.

KÜÇÜKŞAHİN, A. 2006. "Güvenlik Bağlamında, Risk Ve Tehdit Kavramları Arasındaki Farklar Nelerdir Ve Nasıl Belirlenmelidir?", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Sayı: 4, s. 7-40.

KÜÇÜKUYSAL, Ö., 2010. Milli Güvenlik Kurulu İle ABD'deki Ulusal Güvenlik Konseyi'nin Yetki ve İşlevlerinin Karşılaştırmalı Analizi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

LAKHAYEVA, A., 2012. 1990 Sonrası Rusya ve Kazakistan İlişkilerinin Dış Politika ve Güvenlik Boyutu, Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

LEVY, A, M., 1990. "Is the Environmental a National Security Issue ?", International Security, Vol.20. No. 2, Fall 2005, s.40.

LOCKE, J., 2018. Yönetim Üzerine İkinci İnceleme, 4. Baskı Çev: Fahri Bakırcı, Eksi Kitaplar, Ankara.

LÜLECİ, Ç., 2013. Güvenlikleştirmeden Güvenlik Dışsallaştırmaya: Türkiye'nin İran Politikasını Çözümlemek, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

MAMMADLI, A., 2014. Bölgesel Güvenlik Dengeleri Bağlamında Rusya-İran İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

MANDACI, N., ÖZERİM, G., 2013. "Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa'da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güvenlikleştirilmesi", Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt:10, Sayı: 39, s. 105-130.

MANTAR, İ., 2010. Avrupa Güvenlik Ve Savunma Politikasının Gelişimi Ve Genişleme Sürecinde Transatlantik Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

MASALA, C., 1990. "Demographic Pressure and Ecological Restraints: The Case of Mediterrian", İnternational Security Challenges in a Changing World, Kurt R. Spillman and Joachim Krause (Ed.), Bern, Peter Lang, s.80.

MASON, R., 2014, "Afganistan'da Güvenlik ve Kalkınma: Rekabet, Uzlaşı ve Yeniden Yapılanma", Orta Asya ve Kafkas Araştırmaları Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 17, s. 99-121.

MC SWEENY, B., 1999. Identity and Interests: A Sociology of International Relations, Cambridge University Press, Port Chester, New York, USA, 239s.

MCDONALD, M., 2013. "Constructivisms" *Security Studies an Introduction*, Ed: Williams, D, P., 2nd edition. Routledge, New York. ss.63-76.

MEARSHEİMER, J, J. 1994. "The False promise of International Institutions", Internatioal Security, 19(3) 5-49.

MENGİ, E., 2014. Güvenlik Bağlamında Avrupa Birliği (AB), NATO ve ABD İlişkileri: AGSK'dan ODGP'ye Geçiş, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

MERAL, M., 2015. Siber Güvenlik Kapsamında Kritik Altyapıların Korunmasının Önemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

MİCHAEL W. Doyle, "Kant, Liberal Legacies, and Foreign Affairs, Part I", Philosophy and Public Affairs, Cilt 12, No 3 (Yaz 1983), s. 205-235

MİRZAYEV, V., 2015. Kafkasya Jeopolitiği İçinde Güney Kafkasya'nın Stratejik Önemi ve Güvenlik Sorunları, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.

MİSCHE, G., ve MİSCHE, P., 1997. Toward a Human World Order: Beyond the National Security Straitjacket, Paulist Press, New York, ss. 44-68

MİŞ, N., 2012. Güvenlikleştirme teorisi ve Türkiye'de Güvenlikleştirme Siyaseti 1923-2003, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

MİŞ., N., 2011. "Güvenlikleştirme Teorisi ve Siyasal Olanın Güvenlikleştirilmesi", Akademik İncelemeler Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 2, s. 345-381.

MOTORCU, E., 2012. İran'ın Nükleer Çalışmaları ve Ortadoğu Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

MUKHTAR, R, A., 2011. 11 Eylül Sonrası ABD'nin Demokrasi Teşviki ve Enerji Güvenliği, Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

MUMCU, C., 1999. Askeri- Güvenlik Krizlerinin Analizi Ve Kardak Kriz, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

MUSAYEV, A., 2010. Rusya Federasyonu'nun Ulusal Güvenlik Politikası: Geniş Güvenlik Perspektifi İçin Bir Örnek, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

MUSTAFA, K, M., 2014. Darfur Sorununun Sudan'ın İç Güvenliğine Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Ankara.

MUSTAFAYEV, Z., 2015. Enerjinin Ulusal Güvenlik Üzerindeki Etkileri: Hazar Havzası ve Azerbaycan Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Ankara.

MUTİMER, D., 2017. "Eleştirel Güvenlik Çalışmaları:Ayrılıkçı Tarih", Çağdaş Güvenlik Çalışmaları, ed: Alan Collins, çev: Nasuh Uslu, 3. Basım, Röle Akademik Yayıncılık, İstanbul. ss. 67-86.

NOORY, T, M., 2011. Afganistan'daki Güvenlik Sorunları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya

NUHİÇ, H., 2010. Uluslararası Hukuk ve Birleşmiş Milletler Kararları Çerçevesinde Saldırı Kavramı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

NYE, J ve LYNN-JONES, S., 1998. "International Security Studies: A Report of a Conference on the State of the Field", International Security, Cilt 12, No 4, s. 5-27

OĞULTÜRK, C, M., 2015. Soğuk Savaş Sonrası Yeni Avrupa Güvenliği ve NATO'nun Transformasyonu, Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Gebze Üniversitesi Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Gebze.

OĞUZ, Ş., 2014. Soğuk Savaş Sonrası Dönemde NATO'nun Nükleer Silah Politikasının Uluslararası Güvenliğe Etkileri ve Türkiye, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

OĞUZLU, T., 2015. "Güvenlik Kültürü ve Türk Dış Politikası", Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 72, s. 223-250.

OKAN, K., 2015. Devlet Güvenlik Kavramının Asimetrik Tehditlere Göre Simetrik Evrimi Taşla Sopadan Siber Savaşa, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

OLUDOUN, T., 2014. "BM Güvenlik Konseyi Reformu: Bir Katalizör Olarak Barış ve Güvenlik", Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 39, s 63-96.

ONUF, N. 1989. World of our Making: Rules and Rule in Social Theory and International Relations, University of South Caroline Press, Columbia.

ONYEADOR, F, F., 2014. 11 Eylül Sonrası Güvenlik Çağında NATO-AB İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ORALLI, L. E., 2007. "Güvenlik Politikaları Bağlamında AB- ABD İlişkileri Ve Irak Savaşı", Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt.9, Sayı: 3, s. 225-248

ORHAN, B, P., 2004. İngiltere ve Avrupa Güvenlik Entegrasyonu: 1945-2003 Yılları Arasında Avrupa Güvenlik Meseleleri Hakkında İngiltere'nin Tutumu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

OTABATMAZ, T., 2014. Avrupa Güvenlik Anlaşmaları Çerçevesinde Güney Kafkasya Bölgesi İçin Bir Çözüm Modeli, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

OZAN, E., 2010. Türkiye'nin Ulusal Güvenlik Politikasının Avrupalılaşması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÖĞÜN, M. N., ve KAYA, A., 2009. "Siber Güvenliğin Milli Güvenlik Açısından Önemi ve Alınabilecek Tedbirler", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Sayı: 18, s.145-181.

ÖRNEK, S., MIZRAK, B., 2016. "Bir Güvenlik Sorunu Olarak Kıbrıs'ın Enerji Kaynakları ve Uluslararası Aktörlerin Politikaları", Bilge Strateji Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 15, s. 13-32.

ÖZARSLAN, B. B., 2012. "Soğuk Savaş Sonrası Karadeniz'de Güvenlik Politikaları ve Türk-Rus İlişkileri", Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 1, s. 135-166.

ÖZCAN, B, A., 2004. Uluslararası Güvenlik Sorunları ve ABD'nin Güvenlik Stratejileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ÖZÇOBAN, C., 2012. 21. Yüzyılda Ulusal Güvenliğin Sağlanmasında Siber İstihbaratın Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÖZDAL, B., 2004. Avrupa Güvenlik Politikası ve Savunma Politikası ve Türkiye, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

ÖZDAL, B., 2005. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın Türkiye AB İlişkilerine Etkileri, Alfa Akademi Basım Yayım, Bursa, 242s.

ÖZDEMİR, E., 2013. Ortadoğu Barışında Güvenlik ve İşbirliği Modeli Arayışları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÖZDEMİR, H., 2006. AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası Açısından Kazakistan'ın Bölgedeki Önemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖZDEMİR, Ö., 2016. "Değişen Uluslararası Güvenlik İnşasında Toplumsal Cinsiyet Özgürleşme Olarak Güvenlik Çerçevesi Yoluyla İnsan Meselesi", Güvenlik Bilimleri Dergisi, Cilt: 5, Sayı, 2, s. 22-59.

ÖZER, S., OĞUZ, C., ve ATVUR, S., 2010. "NATO ve AB'nin Değişen Güvenlik Stratejilerinin Afganistan Örneğinde Değerlendirilmesi", Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt:10, Sayı: 19, s. 257-285.

ÖZERİM, G, M., 2012. Avrupa'da Radikal Sağ Partiler ve Göç Karşıtlığı Güvenlik Temaları Ekseninde Göç Karşıtı Söylemin İnşası, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ÖZERİM, G., 2014, "Avrupa'da Göç Politikalarının Ulusüstüleşmesi Ve Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa Göç Tarihinde Yeni Bir Dönem Mi?", Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1.

ÖZGEDİZ, G., 2004. Üçüncü Dünya'da Güvenlik, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÖZGEN, Y., 2011. Beşar Esad Dönemi Suriye Dış Politikası ve Türkiye'nin Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÖZGÜR, O., 2013. Avrupa Birliği ve Yasadışı Göçmen/Mülteci Sorunu: Sınır Güvenliği ve Türkiye'ye Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ÖZKAN, A., 2016. "Güvenlik Paradigmasında Sınır aşan Bir Çevre Sorunsalı: "Nükleer Zarar", Alternatif Politika Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 1, s. 128-159.

ÖZKAN, G., 2010. "Türkiye'nin Orta Asya ve Kafkasya'daki Bölgesel Politikasında Enerji Güvenliği", Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 7, s. 17-40.

ÖZKAN, G., ve DEMİRTEPE, T, M., 2013. Uluslararası Sistemde Orta Asya Dış Politika ve Güvenlik,Usak Yayınları, İstanbul, 324s.

ÖZKURAL, N., 2004. Polonya'nın Avrupa Bütünleşmesi ve Demokratikleşme Çerçevesinde Soğuk Savaş Sonrası Dönemdeki Doğu ve Dış Güvenlik Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir Ekonomi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ÖZMEN, Ö., 2014. Kopenhag Okulu'nun Güvenlik Anlayışı Ekseninde Avrupa Birliğinde Göç-Güvenlik İlişkisinin Oluşturulması: Fransa ve İngiltere Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

PAKER, B, E., 2012. Küresel Güvenlik Kompleksi / Uluslararası Siyaset ve Güvenlik, İletişim Yayıncılık, İstanbul, 190.

PAKER, B, E., ve AKÇA, İ., 2010. Türkiye'de Ordu, Devlet ve Güvenlik Siyaseti, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 513s.

PAKİN, E., 2003. Sovyet Güvenlik Politikası Bağlamında Sivil-Asker İlişkileri: Brejnev'den Gorbaçev'e, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

PEACE RESEARCH INSTİTUTE OSLO, 2017. https://www.prio.org/About/, (15.12.2017).

PEKŞEN, D, H., 2010. Küreselleşmenin Güvenlik Anlayışına Etkileri (1991-2010), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

PEKŞEN, H. D., 2012. "NATO'nun Dönüşümünün Sınırları: Bir Uygulama Vakası Olarak Enerji Güvenliği", Güvenlik Stratejileri Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 23, s. 35-69.

PİRİNÇÇİ, F., 2010. Orta Doğu'daki Silahlanma Girişimlerinin Küresel ve Bölgesel Güvenliğe Etkisi Soğuk Savaş Dönemi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

POLITICSANKARA, 2018. http://www.politics.ankara.edu.tr/, (06.01.2018).

RAKHMANOVA, U., 2015. Orta Asya Cumhuriyetlerinde Su Güvenliği ve Hidropolitik Yaklaşımlar: Kırgızistan Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

RAND CORPORATION, 2017. https://www.rand.org/about.html, (15.12.2017).

REÇBER, K., 2006, "Avrupa Güvenlik Ve Savunma Sisteminde Nato'nun Dışlanma Olasılığına Hukuksal Bir Bakış", İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi, Sayı:34, s. 19-33.

RUSTAMOV, R.., 2008. Azerbaycan Dış Politikasında Kimlik, Tehdit Algılaması ve Güvenlik Yaklaşımları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

SAĞNAK, E., 2009. Tartışılan ASGP: Örnek Olay Olarak Kosova ve Irak Krizleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SALİHOĞLU, G., 2009. Avrupa Birliğinde Küresel Güvenlik Politikaları Transatlantik İlişkiler ve Terör, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SALTZMAN INSTİTUTE OF WAR AND PEACE STUDİES (SIWPS), 2017. https://sipa.columbia.edu/experience-sipa/about-sipa, (15.12.2017).

SAMEEN, A, A., 2011. ABD'nin İşgalinin Ardından Türkiye-Irak Güvenlik İlişkilerinde: Kuzey Irak Faktörü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

SANCAK, K., 2013. "Güvenlik Kavramı Etrafındaki Tartışmalar Ve Uluslararası Güvenliğin Dönüşümü", Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 6, s. 123-134.

SANCAKTAR, C., DEMİR, S., ve ÇOMAK, H., 2016. Uluslararası Güvenlik, Beta Yayınları, İstanbul, 854s.

SANDIKLI, A., 2012. Teoriler Işığında Güvenlik, Savaş, Barış ve Çatışma Çözümleri, Bilgesam Yayınları, İstanbul, 544s.

SARI, G., 2003. Globalleşme Sonrası Çağdaş Stratejik İstihbarattaki Yeni Ufuklar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SARIKAMIŞ, A., 2004. Soğuk Savaş Sonrası Avrupa Güvenliğinde AB-NATO İlişkisi Birlikte Varolma veya Ayrılma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

SAVAŞ, Ö., 2008. Milli Güvenlik Kültürünün Kriz Yönetimindeki Rolü: Kardak Krizi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

SAVAŞERİ, U, İ., 2014. Avrupa Birliği Entegre Sınır Yönetiminin Türkiye'nin Sınır Güvenliğine Etkisi Ve Yeniden Yapılandırma Çalışmaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

SELVİ, Ç., 2009. Güvenlik Boyutu İtibariyle, Avrupa Birliği Enerji Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

SENÇERMAN, Ö., 2015. "Demokratik Kongo Cumhuriyeti Doğusundaki İç Çatışmalara Çevresel Güvenlik Perspektifinden Bir Bakış", Barış Araştırmaları ve Çatışma Çözümleri Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 2, s. 44-67.

SEVEN, E., 2015. Realist Okulunun Güvenlik Kavramlaştırmasının Sınırları: Campbell ve Waever' İn Güvenlik Kavramı İncelemelerinin Bir Soruşturması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

SHEEHAN, M., 2005. International Security: An Analytical Survey, Lynee Rienner, USA

SHULTZ, R., GODSON, R, H, ve QUESTER, H, G (Ed.), 1997. Security Studies For The 21. Century, Virginia-USA, Brassesy's.

SIDDIKOĞLU, H., 2016. "The Role Of The State In Internatıonal Securıty Sınce The End Of The Cold War", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt: 71, Sayı: 3, s. 827-853

SİLİNİR, M., 2014. ABD'nin Yeni Güvenlik Anlayışında İslam Algısı, Yayınlanmamış Doktora Tezi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Polis Akademisi, Ankara

SLATER, P., 1998. Frankfurt Okulu, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

SONGÜLEN, Z., 2008. Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Farklı Güvenlik Yaklaşımlarının Avrupa Birliği Güvenlik Politikalarındaki İzdüşümleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

SÖYLEMİŞ, T., 2007, "Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası ve Üç Kritik Sınavı: Makedonya, Kongo ve Bosna Hersek Misyonlar", Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, Cilt:3, Sayı:12, s. 42.

ŞAFAK, C, İ., 2010. Kolektif Savunmadan Küresel Güvenliğe Geçiş Kapsamında NATO'nun Muhtemel Yeni Stratejik Konseptine Bakış, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

ŞAHİN, Ç., 2004. Güvenlikleştirme Soğuk Savaş Sonrasında Türkiye Örneğinde Yeni Bir Güvenlik Analizi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ŞAHİN, G., 2016. Küresel Güvenlik Ve NATO Teori- Aktör- Tehdit – Risk, Deta Yayıncılık, Ankara, 320s.

ŞAHİNER, B., 2009. Avrupa Birliği ve İnsani Güvenlik, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ŞANLI, S., 2012. Uluslararası İlişkiler Bağlamında Güvenlik ve Strateji Boyutunda Akdeniz, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ŞATANA, N., ÖZPEK, B., 2010. "ABD ve Türkiye'de Geçmişten Günümüze Güvenlik Çalışmaları", Ortadoğu Etütleri, Cilt: 2, Sayı: 2, s. 75-114.

ŞATANA, N., ve ÖZPEK., B, B., 2010. "A.B.D ve Türkiye'de Geçmişten Günümüze Güvenlik Çalışmaları", Ortadoğu Etütleri Dergisi, 2 (2). ss. 75-114.

ŞEHİTOĞLU, H. O., 2016. "Güvenlik Yaklaşımları Perspektifinde Meskûn Mahalde Harekât", Güvenlik Bilimleri Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, s. 1-33.

ŞEN, M., 2011. Orta Doğu'da Güvenlik Bölgeselleşmesi Çerçevesinde Arap Ligi ve Körfez İşbirliği Teşkilatı'nın Analizi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ŞENEL, F., 2012. Avrupa Birliği Güvenlik Politikaları Kapsamında Terör İle Mücadele Yöntemleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TABAK, A., 2009. AB Enerji Güvenliği Anlayışı Ve Türkiye'nin Olası Üyeliği, Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TABAK, H., 2008. Uluslararası İlişkilerde Değişen Güvenlik Algılamaları Ekseninde Avrupa Güvenliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Ankara.

TAMÇELİK, S., 2009. Kıbrıs ta Güvenlik Stratejileri ve Kriz Yönetimi. ODTÜ Yayın, Ankara, 476s.

TANGÖR, B., 2010. Avrupa Birliği nin Dış Güvenlik ve Savunma Politikaları OGSP, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 234s.

TANGÖR, B., 2012. "Kuramsal Tartışmalar Işığında İnsan Güvenliği ve Politikaları", Uluslararası Hukuk ve Politika, Cilt: 8, Sayı: 30, s. 59-92.

TANRIBAKAN, N., 2009. Güney Kafkasya'da İsrail: Güvenlik ve Enerji Tehditleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

TANRISEVER, O., 2011, "11 Eylül Sonrası Dönemde Kafkasya'da Bölgesel Güvenlik: Eski Çatışmalar Ve Yeni Açılımlar", Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 11, s. 1-17.

TAŞDEMİR, H., ve YİYANÇ, R., 2002. Uluslararası Güvenlik Sorunları ve Türkiye. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 344s.

TAVAS, T., 2011. Uluslararası Güvenlik Sisteminde Değişim: Kolektif Müdahale Doktrinini Yükselişi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TELATAR, G., 2005. 11 Eylül Sonrası Rusya- ABD Rekabeti ve Bunun Orta Asya Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

TERZİ, M, ve YENAL, S., 2014. Uluslararası Güvenlik ve Terörizm, Sinopsis Yayınları, Ankara, 322s.

TEZKAN, Y., 2005. Jeopolitikten Milli Güvenliğe, Ülke Kitapları Yayınevi, İstanbul, 239s.

THE MERSHON CENTER FOR INTERNATİONAL SECURİTY STUDİES, 2017. https://mershoncenter.osu.edu/about-mciss.html, (15.12.2017).

TİRAŞ, M., 2012. Hafız Esad Sonrası Türkiye-Suriye İlişkilerinin Güvenlik Politikalarına Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TOKATLI, G, S., 2016. Türkiye Avrupa Birliği İşbirliğindeki Olası Etkileri Güvenlik ve Dış Politika Açısından Analiz Etmek, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir Ekonomi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

TOKTAŞ, Ş., ve ARAS, B., 2012. "Türkiye'de Ulusal Güvenlik Kültürü: Araştırma Merkezleri Üzerine Niteliksel Bir Araştırma", Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 1, s. 153-173

TOPRAKKAYA, A., 2008. "Tarihsel Materyalizm Bağlamında Marx'ı Yeniden Okumak". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1-3, ss378-395

TORUN, A., 2012. Ulusal Güvenlik ve Küreselleşme: Türkiye'nin Ulusal Güvenlik Politikasının Dönüşümünde Küreselleşmenin Rolü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TORUN, Z., 2016. "Dış Politika, Güvenlik ve Savunma Politikalarının Avrupalılaşmasını İncelemek İçin Neden Ilımlı Bir Konstrüktivist Yaklaşım Gereklidir?", Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 2, s. 161-187.

TOSUN, S., 2012. Avrupa Birliği Güvenlik Ve Savunma Yapılanması Ve Türkiye, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

TUNA, Ç., 2012. Başarısız Devletlerin Bölgesel Güvenliğe Etkisi: Afganistan-Pakistan Etkileşimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

TUNA, K, Ş., 2011. Stratejik ve Kritik Madenlere İlişkin Küresel Politikalar Çerçevesinde Türkiye'deki Stratejik ve Kritik Madenlerin Ulusal Güvenliğe Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

TÜRE, T., 2012. 9/11 Sonrası Dönemde Liberal Devletlerin Liberal Olmayan Güvenlik Uygulamaları: Aberystwyth & Paris Ekolleri'nin Karşılaştırmalı Bir İncelemesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TÜREDİ, O., ve KİŞİ, H., 2012. "Orta Güçlerin Deniz Tedarik Zinciri Güvenlik Açıkları", Güvenlik Strateji Dergisi, Sayı: 23, s. 103-137.

TÜRKÇEBİLGİ, 2018. https://www.turkcebilgi.com/, (06.01.2018).

TÜRKER, H., 2007. Avrupa Güvenlik Ve Savunma Politikası, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 211s.

TÜRKOĞLU, B., 2009. Vladimir Putin Dönemi'nde Rusya'nın Yumuşak Güvenlik Politikası: 2000–2008, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TÜRKOĞLU, O., 2011. "Mülteciler ve Ulusal/Uluslararası Güvenlik", Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 30, Sayı: 2, s. 101-118.

TÜYSÜZOĞLU, G., 2013. "Güvenlik İsteminin Dış Politika Oluşum Sürecine Etkisi: Ermenistan-İran İlişkilerinin Güvenlikleştirme Kuramı Bağlamında Anlamlandırılması", Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi, Cilt: 8, Sayı,:16, s. 96-123.

TÜYSÜZOĞLU, G., 2014, "Karadeniz Havzası'ndaki Çatışma Gerçekliğinin Güvenlikleştirme Yaklaşımı Çerçevesinde Anlamlandırılması", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Sayı: 41, s. 87-109.

UÇAK, Y., 2008. Amerika Birleşik Devletleri Ve Avrupa Birliği'nin Akdeniz Bölgesinde Değişen Güvenlik Algılamaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

UÇARAY, B., 2002. Ekonomik Karşılıklı Bağımlılık ve Güvenlik Rusya-AB Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

UĞURLU, Ö., 2009. Çevresel Güvenlik ve Türkiye'de Enerji Politikaları, Örgün Yayınevi, İstanbul, 434s.

UİDERGİSİ, 2018. http://www.uidergisi.com.tr/, (06.01.2018).

ULLMAN, Richard H., "Redefining Security", International Security, Cilt 8, No 1 (Yaz 1983), s1. 129-153.

ULMAN, R. H., 1983. "Redefining Security", International Security, 8(1), ss. 129-153.

UYSAL, C., 2001. Akdeniz Güvenlik Süreci, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÜNAL, N, A., 2015. Siber Güvenlik ve Elektronik Bileşenleri, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 160s.

ÜNLÜ, İ., 2009. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının Ortak Bir Avrupa Ordusu Oluşturma Yönünde Gelişimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

VARDAR, S., 2010. Kosova Örneğinde Avrupa Birliği'nin Güvenlik Politikası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

VURAL, E., 2010. Bölgesel Güvenlik Kompleksi Olarak Orta Doğu AKP Dönemi Türk Dış Politikasında Devamlılık ve Değişim, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

VURAL, H., 2012. İran Toplum Yapısının Dış Politikasına ve Ortadoğu Güvenliğine Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

WÆVER, Ole ve Barry Buzan, "After the Return to Theory: The Past, Present, and Future of Security Studies", Alan Collins (der.), Contemporary Security Studies (Oxford: Oxford University Press, 2007), s. 383-402.

WAİSOVA, S., 2003. "Human Security- The Contamporary Paradigm?-", Perspectives Central European Reivew of İnternational Relations Affairs, vol. 20, s.58.

WALT, S. M., 1991. "The Renaissance of Security Studies", International Studies Quarterly, Vol.35, No. 2, ss. 211-239

WALTZ, K. N., 1979. Theory of International Politics, Addison-Wesley, 251s.

WEÆVER, O., 2004. "Peace and Security: Two Concepts and Their Relationship", (eds. Stefano Guzzini; Dietrich Jung), Contemporary Security Analysis and Copenhagen Peace Research, Routledge, s. 54.

WENDT, A., Collective Identitity Formation and İnternational State, American political Science Rewiev, Vol. 88, No. 2, 1994, s. 384

WILLIAMS, D, P., 2013. "Security Studies: An Introduction", Security Studies An Introduction, (Ed., Paul D. WILLIAMS), 2nd Edition, Routledge, London-New York, 2013, s. 1

WOLFERS, A., 1952. "National Security: As an Ambiguous Symbol", Political Science Quarterly, Academy of Political Science Publish, 67(4), ss. 481-502.

YANIK, M., 2012. Küresel Isınmanın Güvenlik Boyutu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YAPICI, E, Y., 2015. Ulusal Güvenlik Bağlamında İslam Devrimi Sonrası İran Dış Politikası: Mahmud Ahmedinejad Dönemi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yalova.

YAVAŞ, A., 2012. Enerji Güvenliği Bağlamında Kazakistan'ın Rusya Federasyonu ve Çin Halk Cumhuriyeti İle İlişkileri Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

YAVAŞ, G., 2010. Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi Perspektifinden Avrupa-Akdeniz Güvenliği ve İtalya, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YDYRYS, K., 2012. Rusya Federasyonu'nun "Yakın Çevre" Politikası ve Orta Asya Güvenliği Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YENER, A., 2015. Türkiye ile İngiltere ve Galler arasında Güvenlik aktörleri Karşılaştırması, Yayınlanmamış Doktora Tezi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Polis Akademisi, Ankara

YENER, Z., 2013. Siber Uzay Güvenliği: Ulusal Güvenlik ve Uluslararası Güvenliğe Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

YILDIRIM, 2014. Uluslararası Barış ve Güvenliği Tehdit Eden Sorunlarda Kuvvet Kullanma: NATO'nun Kosova Müdahalesi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

YILDIRIM, Y., 2010. NATO ve Sınırötesi Terörizmle Mücadele: 2001-2010, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YILDIZ, A., 2012. Türkiye ve Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası (AGSP) Sorunlu Bir İlişkinin Anatomisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YILMA, S., 2016. "Çin'in Nükleer Askeri Stratejisi ve Ulusal Güvenliği", İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 1, s. 151-185.

YILMAZ, B., 2012. TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA KAMU DİPLOMASİSİ: IRAK ÖRNEĞİ, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.

YILMAZ, E., 2013. "AB' nin Güvenlik Politikası Ve Karadeniz Bölgesi İle İlişkileri", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 39, s.1-14.

YILMAZ, M, M., 2007. Avrupa Birliği'nde Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YILMAZ, S., 2005. Ulusal Güvenlik ve istihbarat Türkiye ve ABD Üzerine Kavramsal Bir Çerçeve, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YILMAZ, S., 2007. 21. Yüzyılda Güvenlik ve İstihbarat, Milenyum Yayınları, İstanbul, 574s.

YILMAZ, S., 2013, "AB'nin Güvenlik Politikası Ve Karadeniz Bölgesi İle İlişkileri", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Ankara, Cilt: 39, s. 1-14.

YİĞİT, K., 2006. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası Avrupa Güvenliği İçin Gerekli Olan Nedir? Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YORULMAZ, M., 2011. "Nükleer Güç Ve Güvenlik Sorunu Bağlamında ABD ve İran", Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 3, s. 201-218.

YORULMAZ, M., 2013. "Bölgeselleşen Güvenlik Anlayışında Yeni Açılımlar Ve Türkiye'nin Güvenlik Algısında Yaşanan Değişimler", Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 2, s. 288-297.

YORULMAZ, M., 2014. "Değişen Uluslararası Güvenlik Algılamaları Bağlamında Türkiye Yunanistan İlişkilerinde Değişmeyen Güvenlik Paradoksu", Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 1, s. 103-135.

YORULMAZ, M., 2016. Amerika Birleşik Devletleri-Rusya Federasyonu ilişkilerinde Güvenlik İkilemi (2001-2012), Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 440s.

YÖKATLAS, 2018. https://yokatlas.yok.gov.tr/, (06.01.2018).

YURDAKUL, D., 2009. Rusya-Çin İlişkileri ve Kuzeydoğu Asya Güvenliği: 1991-2009, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YUVANÇ, M., 2011. "Uluslararası Güvenlik Ortamında Stratejik Çeviklik: Kriz Dönemi Sürelerinin Kantitatif Analizi", Stratejik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 16, s. 93-115.

YÜKSEL, S., 2013. Türkiye-AB İlişkileri Bağlamında Göçün Güvenlikleştirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ZHUSSÐPBEK, G., 2008. Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının Gelişim süreci ve Sovyet Sonrası Coğrafya Güvenliğine Etkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ZHUSSİPBEK, G., 2009, "2007 Lizbon Antlaşması, Avrupa Güvenlik Ve Savunma Politikası'nın Tanımı Ve Özellikleri, Güvenlik Aktörü Olarak AB'nin Nitelikleri", Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 1, s. 139-164.

ZHYLKYSHYBAYEVA, M., 2008. Bölgesel Güç Dengesi Işığında Kazakistan'ın Güvenliği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı	:Yusuf Zakir BASKIN
Doğum Yeri ve Tarihi	:MUŞ / 24.01.1991

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi	: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi / İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi / Uluslararası İlişkiler Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi	: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı
Doktora Öğrenimi	: -
Bildiği Yabancı Diller	:İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri	: 1945 Sonrası Uluslararası Göç Hareketlerinin Mekânsal Dağılımının, Türünün Ve Nedenlerinin Saptanması Üzerine Bir İnceleme

İş Deneyimi

Stajlar	: -
Projeler	: -
Çalıştığı Kurumlar	:

İletişim

E-Posta Adresi	: yusuf.zakir.baskin@gmail.com
Tel.	: 0536 251 98 97

Tarih	: 17.07.2018

EK-1: Doktora Tezleri

NO	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	ÇALIŞMANIN TARİHİ	ÇALIŞMANIN YAZARI	ÇALIŞMANIN DANIŞMANI	ÇALIŞMANIN YAPILDIĞI ÜNİVERSİTE
1.	11 EYLÜL SONRASI DÖNEMDE AVRUPA BİRLİĞİ'NİN BİR DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI AKTÖRÜ OLARAK ROLÜNÜN ANALİZİ ORTA DOĞU BARIŞ SÜRECİ	2010	Taylan Özgür KAYA	Prof. Dr. Sevilay KAHRAMAN	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı, AB'nin 11 Eylül 2001 sonrası dönemde ortaya çıkan yeni uluslararası güvenlik ortamında bir dış ve güvenlik politikası aktörü olarak rolünün analiz edilmesidir. Bu tez, AB'nin bir dış ve güvenlik politikası aktörü olarak oynamak istediği rol (rol kavramları) ile dış ve güvenlik politikası eylem ve kararları (rol performansı) arasındaki uyumu 11 Eylül 2001 sonrası dönemde Orta Doğu Barış Süreci çerçevesinde incelemektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği'nin Dış ve Güvenlik Politikası, Rol Kuramı, Rol Kavramları, Rol Performansı, Orta Doğu Barış Süreci					
2.	AFGANİSTAN KAYNAKLI UYUŞTURUCUNUN ULUSLARARASI BİR GÜVENLİK SORUNUNA DÖNÜŞMESİ İÇ VE DIŞ DİNAMİKLER, MÜCADELE POLİTİKALARI	2013	Ömer ERSOY	Doç. Dr. Murat SEVER	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Afganistan'ı dünyanın en geri kalmış toplumları arasına götüren sebepleri inceleyerek küresel boyutlara ulaşan uyuşturucu probleminin ülkenin sosyo-ekonomik ve istikrar gündemiyle bağlantısını ortaya koymaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uyuşturucu, Güvenlik, İstikrar, Taliban, Uluslararası Askeri Güç					
3.	ASKERİ- GÜVENLİK KRİZLERİNİN ANALİZİ VE KARDAK KRİZ	1999	Cumhur MUMCU	Yrd. Doç. Gülden AYMAN	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın konusu uluslararası krizleri çözümlemeye çalışan teorik çerçevelerden yola çıkarak Kardak Krizinin incelenmesidir. Bu çalışma askeri güvenlik içerisinde ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Askeri Güvenlik, Çatışma, Güvenlik Krizleri					
4.	ASYA'DA BÖLGESEL GÜVENLİK VE KİMLİK KURGUSU KURAM, ANLATI VE UYGULAMA	2008	Vişne KORKMAZ	Prof. Dr. Büşra ERSANLI	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, güvenlik ve kimlik kurgusu arasındaki ilişkiyi bölgesel güvenlik uygulamaları çerçevesinde, Asya bölgesel güvenlik mekanizma ve yapılarını analiz ederek incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, böyle bir analiz için disiplinler arası bir incelemenin (uluslararası ilişkiler kuramları, bölgesel kimlik anlatıları ve bölgesel güvenlik uygulamaları) gerektiği varsayımından yola çıkarak, kuram-anlatı ve uygulama arasındaki ilişkiyi bölgesel güvenlik-kimlik ilişkisinin açıklanmasında temel çıkış noktası olarak almaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası İlişkilerde Güvenlik, Bölgesel Güvenlik, Güvenlik Kurgusu, Kimlik					
5.	ULUSLARARASI ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜNDE AGİT'İN ROLÜ DAĞLIK KARABAĞ OLAYI	2012	Abdullah BARUTÇU	Prof. Dr. Hasan İBİCİOĞLU	Süleyman Demirel Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma AGİT'in hangi sebeplerle oluşturulan bir teşkilat olduğu ve dünyada değişen güvenlik algılarına göre nasıl bir tarihsel gelişimi ve AGİT tarafından DKS'nin çözümü hakkında Minsk Grubu başta olmak üzere oluşturulan mekanizmalar ve icra edilen faaliyetler hakkında bilgi vermeyi amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** ABD Barış Enstitüsü, AGİT, Dağlık Karabağ Özerk Bölgesi, Dağlık Karabağ Sorunu, Minsk					

6.	ABD'NİN YENİ GÜVENLİK ANLAYIŞINDA İSLAM ALGISI	2014	Murat SİLİNİR	Prof. Dr. Mustafa ÇUFALI	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel amacı, Soğuk Savaş'ın sona ermesi ile başlayan ve 11 Eylül sonrasında daha da güçlenen ve siyasal ve güvenlik elitlerini de etkileyebilmiş olan negatif İslam algısı ile ABD'nin inşa etmeye çalıştığı yeni güvenlik anlayışı arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmanın temel iddiası, ABD'deki önemli bir kısım siyasal ve güvenlik elitlerinin İslam algısının, ABD'nin inşa etmeye çalıştığı yeni güvenlik anlayışını etkileyebildiğidir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** ABD'nin Yeni Güvenlik Anlayışı, İslam Algısı, Medeniyetler Çatışması, İslamofobia, Güvenlik, Oryantalizm					
7.	AVRUPA BİRLİĞİ İÇ GÜVENLİĞİ, YENİ SINIR YÖNETİMİ	2011	Çiğdem Hajıpouran BENAM	Prof. Dr. İhsan D. Dağı	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez Avrupa Birliği'nin değişen iç güvenlik kavramsallaştırması ve yeni sınır yönetimi modeli, üçüncü ülkelere etkisi ve sonuçta doğan güç ilişkileri üzerinedir. Bu tez güvenlik kavramının anlamını ve rolünü sorgulamaktadır, dahası Foucault'un fikirleri paralelinde, güvenliğin kitleleri yönetmede bir araç olduğunu savunmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Güvenlik, Göç, Sınır, İltica					
8.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARI İÇİNDE TÜRKİYE'NİN KONUMU	2007	Fehmi AĞÇA	Prof. Dr. Canan BALKIR	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada AB'nin güvenlik ve savunma politikaları incelenmiş ve Türkiye'nin bu politikalarda ki konumunun önemi literatür taraması yapılarak tartışmaya sunulmuştur. Yazar Türkiye'nin AB güvenlik politikaları açısından önemli olduğunu vurgulamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Tehdit, Güvenlik, Bütünleşme Kuramları, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası					
9.	AVRUPA ENERJİ GÜVENLİĞİ POLİTİKASI VE TÜRKİYE	2011	Emirhan GÖRAL	Doç. Dr. Gülden AYMAN	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Avrupa'daki büyük ülkelerinin enerji politikalarının uluslararası siyasetin sistemsel etkilerinden ne derece etkilendiğini ve Türkiye'nin Avrupa'nın enerji güvenliği üzerinde ne derece etkisinin olduğunu ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda tez neo-realist bir yaklaşım kullanmakta ve uluslararası sistemin tek kutuplu yapısının Avrupa'nın büyük devletlerinin dış politika ve enerji politika davranışlarını soğuk savaşın bitiminden beri etkilemekte olduğunu tartışmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji Güvenliği, Enerji Güvenliği Teorileri					
10.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASININ GELİŞİM SÜRECİ VE SOVYET SONRASI COĞRAFYA GÜVENLİĞİNE ETKİSİ	2008	Galym ZHUSSÐPBEK	Prof. Dr. Füsun ARSAVA	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Avrupa Birliğinin Güvenlik ve Savunma Politikası globalist paradigma ve Gramsci'nin hegemonya kavramı ekseninde ele alınmıştır. Bu bağlamda neoliberal küreselleşme sürecinde AB ve ABD'nin temel belirleyici güç olduğu iddia edilmektedir. Yazar bu iddiayı R. Cox'un "hegemon devlet-merkezli" neogramsciyen yaklaşımı ve W. Robinson'un "ulus ötesi kapitalist sınıf merkezli" yaklaşımı ile desteklemeye çalışmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Soğuk Savaş Dönemi, NATO, AB-NATO İlişkileri					
11.	AVRUPA GÜVENLİK YAPILANMASI VE TÜRKİYE	2004	İsmail BİRER	Prof. Dr. Refet YİNANÇ	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında, ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra yeni bir sorun yaşanmaması adına Avrupa'da oluşturulmaya çalışılan güvenlik kuruluşları, birbirleriyle ilişkileri ve pratikteki uygulamaları bir bütünlük içerisinde incelenerek, Türkiye'ye etkileri açısından sorgulanmış ve güçlü bir Birlik oluşturulmasına yönelik çıkış yolları değerlendirilmiştir. Çalışmanın teorik boyutu temelde 'Realizm' üzerine oturtulmuş olduğundan, Avrupa'ya yönelik güvenlik algılamaları, Türkiye'nin endişeleri, güvenlik alanında dış politika alternatifleri ve tüm tarafların menfaatine olacak güçlü bir Avrupa için çıkış yolu üzerine yapılmış olan sentez de yine Realizm perspektifinden					

yorumlanarak, Avrupa güvenlik yapılanması ve Türkiye'ye etkileri konusunda ulaşılan sonuç bu bölümde açıklanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Avrupa Güvenlik Yapılanması					
12.	AVRUPA'DA RADİKAL SAĞ PARTİLER VE GÖÇ KARŞITLIĞI GÜVENLİK TEMALARI EKSENİNDE GÖÇ KARŞITI SÖYLEMİN İNŞASI	2012	Mehmet Gökay ÖZERİM	Doç. Dr. Nazif MANDACI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması, Avrupa'da göç karşıtı politikaların Güvenlikleştirme sürecinin bir ürünü olduğunu ve bu sürecin en etkin aktörlerinden olan radikal sağ partilerin göç karşıtı söylemlerini ve yaklaşımlarını bazı ortak güvenlik temalarını kullanarak bir inşa süreci kapsamında oluşturmakta olduklarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Göç, Avrupa Birliği, Güvenlikleştirme, Aşırı Sağ Partiler					
13.	AZERBAYCAN DIŞ POLİTİKASINDA KİMLİK, TEHDİT ALGILAMASI VE GÜVENLİK YAKLAŞIMLARI	2008	Rafig RUSTAMOV	Doç. Dr. İlhan UZGEL	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Konstrüktivizm `in alt-bileşeni olarak geliştirilen Bölgesel Güvenlik Kompleksi Kuramı ve Güvenlikleştirme yaklaşımının sağlamış olduğu analitik araçlarla Azerbaycan dış politikasında kimlik, bölge, tehdit inşası ve güvenlik yaklaşımları arasındaki ilişkiye eğilmeye çalışmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Konstrüktivizm, Güvenlik, Güvenlikleştirme					
14.	BÖLGESEL GÜÇ DENGESİ IŞIĞINDA KAZAKİSTAN'IN GÜVENLİĞİ	2008	Meruyert ZHYLKYSHYBAYEVA	Doç. Dr. İlhan UZGEL	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın hipotezi neo-realist paradigma üzerinden kurgulanmaktadır. Ülkenin güvenlik sorunları analiz edilmeye çalışılmış ve ülke üzerinde yaşanan güç mücadelesi ABD, Rusya, Çin ve Türkiye örneğinde ele alınarak Kazakistan'ın güvenliğinin nasıl etkilendiği veya uzun vadede nasıl zarar göreceği üzerinde durulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Realizm, Neorealizm, Güvenlik					
15.	BÖLGESEL GÜVENLİK KOMPLEKSİ TEORİSİ PERSPEKTİFİNDEN AVRUPA-AKDENİZ GÜVENLİĞİ VE İTALYA	2010	Gökçen YAVAŞ	Doç. Dr. Çiğdem NAS	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Avrupa Birliği'nin kurucu üyelerinden biri olan İtalya'nın, Avrupa-Akdeniz güvenliğinin inşasında oynadığı kolaylaştırıcı rolünü Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi (BGKT) ile açıklamaktır. Tezin başlıca konuları; İtalya'nın AB/Avrupa Güvenlik Kompleksi'nin bir temsilcisi olarak bölgedeki güvenlik oluşturma sürecindeki güvenlik sağlayıcı rolü ve AB ile paralel olarak yürüttüğü güvenlik söylemleri ve uygulamalarıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik, Akdeniz Güvenliği, Avrupa Birliği					
16.	ÇAĞDAŞ DÜNYADA ULUSLARARASI GÜVENLİK STRATEJİLERİ VE SİLAHSIZLANMA	1993	Mesut Hakkı ÇAŞIN	Prof. Dr. Şükrü HANİOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Güvenlik Stratejileri ve Silahsızlanma kavramlarını irdeleyebilmek ve varılan akademik sonuçlara ait verilerin gelecekte başka araştırmacılara katkıda bulunabilmesine vesile olmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Savaş, Savaş ve İnsan, Silahsızlanma					
17.	DEĞİŞEN ULUSLARARASI SİSTEM BAĞLAMINDA AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİNİN GÜVENLİK BOYUTU	2009	Halit Burç AKA	Prof. Dr. Beril DEDEOĞLU	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, ikinci dünya savaşından günümüze kadar uluslararası sistemde meydana gelen değişimlere bağlı olarak öne çıkan genel güvenlik anlayışlarının, Avrupa bütünleşmesinin güvenlik boyutunu ne ölçüde etkilediğini ortaya koymaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Uluslararası İlişkiler Teorileri, Güvenlik					

18.	ENERJİ GÜVENLİĞİ VE TÜRKİYE	2010	Hakan KORHAN	Prof. Dr. Faruk SÖNMEZOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Tez kapsamında, Türkiye'nin enerji güvenliği politikaları ve bu politikaların temel bileşenleri, Türkiye'nin enerji ürünlerini tedarik ettiği ülkelerin ve kendi enerji güvenliği politikaları bakımından Türkiye'ye önem veren ülkelerin politikaları çerçevesinde açıklanmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Doğal Kaynak-Enerji İlişkisi, Enerji Güvenliği, Enerji Güvenliği Politikaları					
19.	GÜVENLİK ANLAYIŞININ DÖNÜŞÜMÜ İTTİFAK KAVRAMI VE NATO	2010	Suat DÖNMEZ	Yrd. Doç. Dr. Özlem KAYGUSUZ	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada son dönemde dünya düzeninde meydana gelen değişimler ışığında güvenlik anlayışının nasıl bir dönüşüm geçirdiği ortaya konulmaya çalışılmış. İttifakların, güvenlik kavramındaki dönüşümlere nasıl tepki gösterdiklerinin analiz edilmesi ve bu bağlamda ittifakların yaşayabilecekleri olası yapısal ve işlevsel değişikliklerin saptanması amaçlanmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güç ve Güç Dengesi, İttifak, NATO					
20.	GÜVENLİKLEŞTİRME TEORİSİ VE TÜRKİYE'DE GÜVENLİKLEŞTİRME SİYASETİ 1923-2003	2012	Nebi MİŞ	Yrd. Doç. Dr. Tuncay KARDAŞ	Sakarya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Türkiye Cumhuriyet tarihinde rejimin güvenliği üzerinden üretilen tehdit söyleminin gerçek bir tehditten daha çok söylem yoluyla siyasal işlevler için yönetim tekniği olarak nasıl kullanıldığını tarihsel süreklilik içinde ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlikleştirme Teorisi, Siyasi Militarizasyon, Siyasetin Güvensizliği					
21.	İRAN İSLAM CUMHURİYETİ DIŞ POLİTİKASINDA ETKİLİ BİR UNSUR OLARAK GÜVENLİKLEŞTİRME SİYASETİ 2003 IRAK SAVAŞI SONRASI İRAN'IN BASRA KÖRFEZİ POLİTİKASI	2013	Bilgehan ALAGÖZ	Doç. Dr. Ayşegül SEVER	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada İran İslam Cumhuriyeti dış politikası ve Basra Körfezi siyasetinde bölge aktörlerinin birbirleriyle karşılıklı etkileşim içinde olduğu ve bunun da Güvenlikleştirme siyasetinin sıklıkla uygulanmasına sebep olduğu incelenmiştir. Temel çıkış noktasını İran dış politikasının ve İran'ın Basra Körfezi siyasetinin oluşturduğu bu tezde bu iki temel konuya farklı bir perspektif ile bakmanın mümkün olduğu düşüncesinden hareketle Güvenlik Çalışmalarına alternatif bir bakış açısı sunan Kopenhag Okulu'nun temel argümanlarını kullanmanın mümkün olup olmadığı sorgulanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İran Dış Politikası, İran'ın Basra Körfezi Siyaseti, Kopenhag Okulu					
22.	İSRAİL-FİLİSTİN ÇATIŞMASI İSRAİL'İN FİLİSTİNLİLERE YÖNELİK GÜVENLİK POLİTİKASINDA DEVAMLILIK VE DEĞİŞİM (1948-2008)	2011	Zafer BALPINAR	Prof. Dr. Beril DEDEOĞLU	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma İsrail'in Filistinlilere yönelik güvenlik politikasını, Arap devletleriyle mücadele ve genel güvenlik politikasından ayrıştırarak ele almayı amaçlamıştır. Bunu yaparken İsrail ile Filistin tarafları arasındaki çatışmanın temel sorunsalını oluşturan silahlı mücadele, sınırlar, toprak, yerleşim yerleri, mülteciler ve Kudüs temaları kullanılmıştır. Çatışmanın temel nedeninin Filistin toprağında varolma ve varlığını sürdürme çabası ile bu çaba doğrultusunda izlenen politikalar olduğu esas alınmıştır. Süreç incelenirken, İsrail'in politik duruşu, güvenlik uygulamaları, uygulama-tema/tema-güvenlik politikası ilişkisi irdelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İsrail, Filistin, İsrail-Filistin Çatışması, İsrail'in Güvenlik Politikaları					

23.	KARADENİZ BÖLGESİ'NDE GÜVENLİK DEVAMLILIK VE DEĞİŞİM	2013	Aslıhan ANLAR	Prof. Dr. Mustafa TÜRKEŞ	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez Karadeniz Bölgesi'nde güvenliğin nasıl sağlandığı ve sürdürülebildiğini araştırmaktadır. Bu inceleme sırasında Neorealist teorinin uluslararası yapı kuramı bölgesel yapıya uyarlanarak kullanılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karadeniz Bölgesi, Bölgesel Güvenlik, Bölgesel Yapı, Anarşik Hiyerarşi, Etki Alanı					
24.	KIBRIS'TA GÜVENSİZLİK VE GÜVEN KIBRIS SORUNU BAĞLAMINDA GÜVENLİK İKİLEMİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK	2012	İpek BORMAN	Prof. Dr. Atila ERALP	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Kıbrıs sorunu bağlamında güvenlik ikilemini yeniden düşünmektedir. Kıbrıs'ta yerleşik siyasi söylemleri ve toplumsal güvensizlikleri incelemekte ve sorunsallaştırmaktadır. Temel olarak; anarşi, düzen ve güven merkezli güvensizlik mantıklarından yararlanılarak, Kıbrıs sorununun eleştirel güvenlik bakış açısıyla yeniden kavramsallaştırılmasını savunmaktadır. Bu anlamda, Kıbrıs'taki güvenlik paradoksunun uzlaşı ve güven İnşası yoluyla aşılması bakımından yeniden düşünülmesi fikrini öne sürmektedir. Bu çalışma, ayrıca gerek devlet gerekse de toplum düzeyinde insan faktörünün uzlaşı ve güven İnşaası süreçlerindeki rolüne dikkat çekerek, bu süreçlerin adadaki iki toplumu millet sonrası ve çoğulcu bir topluma dönüştürmede anahtar olduğu sonucuna varmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kıbrıs Sorunu, Güvenlik İkilemi, Eleştirel Güvenlik, Güven ve Uzlaşı					
25.	KOPENHAG OKULU VE REALİST GÜVENLİK ÇALIŞMALARINDA AKTÖR, TEHDİT VE POLİTİKA AVRUPA GÜVENLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	2008	Sinem Akgül AÇIKMEŞE	Prof. Dr. Mustafa AYDIN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Güvenlik Çalışmaları çatısı altında yer alan iki yaklaşım güvenliğin ana unsurları temelinde ve Avrupa örneğinde karşılaştırılmaktadır. Tez, 1980'lerde günümüzdeki diğer güvenlik yaklaşımları gibi realist güvenlik anlayışına tepki olarak doğan Kopenhag Okulu'nun farklılaşmaya çalıştığı bu yaklaşımdan aslında fazla uzaklaşamadığı argümanı üzerine kurulmuştur. Realist Güvenlik Çalışmalarını yeknesak bir okul olarak değerlendirmeyen bu çalışmada, Kopenhag Okulu'nun kimi zaman realist anlayışın ortak paydasıyla, kimi zaman yapısal, kimi zaman da neo-klasik realistlerle yolunun kesiştiği savı ileri sürülmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Kavramı, Realist Güvenlik, Kopenhag Okulu, Güvenlikleştirme Teorisi					
26.	KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE GÜVENLİĞİ YENİDEN DÜŞÜNMEK	2009	Bilal KARABULUT	Prof. Dr. Haydar ÇAKMAK	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada güvenlik alanındaki geleneksel tehdit algılamalarına eklemlenen yeni güvenlik tehditlerin neler olduğu ve bu konuda ne gibi önlemler alınabileceği ortaya konmaya çalışılmıştır. Ayrıca, devlet dışı birimlerin güvenlik alanına eklemlenme süreci ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güvenlik Türleri, Güvenliğin Sınıflandırılması, Yeni Güvenlik Yaklaşımları, Küreselleşme ve Güvenlik					
27.	AVRUPA GÜVENLİK POLİTİKASI VE SAVUNMA POLİTİKASI VE TÜRKİYE	2004	Barış ÖZDAL	Prof. Dr. Mehmet GENÇ	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Türkiye'nin güvenlik ve savunma stratejilerinde Avrupa Birliği'nin konumu ve Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerine etkileri araştırılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada temel tez olarak egemenlik teorileri ve tarihsel süreç ışığında Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının, Avrupa Birliği üyesi Devletler arasında bir uzlaşma olmamasından dolayı yakın bir gelecekte, etkin bir biçimde uygulanmasının mümkün olmadığı savunulmuştur **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Ortak Dış Politika ve Güvenlik					

28.	NUNN-LUGAR PROGRAMI KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN YAPILANAN GÜVENLİK REJİMİ	2012	Aylin G. GÜRZEL	Prof. Dr. Özgür ÖZDAMAR	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezde Nunn-Lugar Ortak Tehdit Azaltma (CTR) Programının bir güvenlik sistemi haline dönüştüğü ileri sürülmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Rejimi, Amerikan-Rus Stratejik İlişkileri, Kitle İmha Silahları, Nükleer Güvenlik					
29.	ORTA DOĞU'DAKİ SİLAHLANMA GİRİŞİMLERİNİN KÜRESEL VE BÖLGESEL GÜVENLİĞE ETKİSİ SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ	2010	Ferhat PİRİNÇÇİ	Prof. Dr. Tayyar ARI	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Günümüz güvenlik ve silahlanma politikalarının anlaşılabilmesi için yararlı bir çerçeve sunmayı amaçlayan bu çalışma, silahlanmanın kendine özgü doğasını dikkate alarak, Soğuk Savaş döneminde Orta Doğu'daki silahlanma girişimlerini, nedenleri ve sonuçlarıyla birlikte analiz etmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Silahsızlanma, Tehdit Algılaması, Ofansif Realizm, Güvenlik, Savaş					
30.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDE NATO'NUN NÜKLEER SİLAH POLİTİKASININ ULUSLARARASI GÜVENLİĞE ETKİLERİ VE TÜRKİYE	2014	Şafak OĞUZ	Doç. Dr. Bilal KARABULUT	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Soğuk Savaş sonrası dönemde NATO'nun nükleer silah politikasının uluslararası güvenliğe etkisi ve Türkiye'nin bu süreçteki rolü incelenmiştir. Soğuk Savaş sonrası dönemde Soğuk Savaş dönemine kıyasla NATO'nun güvenlik politikalarında nükleer silahların rolünün daha da azaldığı ve askeri önemini neredeyse tamamen yitirdiği tezi savunulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Nükleer Silahlar, Kitle İmha Silahlarının Yayılımı, Füze Savunma Sistemi, Caydırıcılık					
31.	SOĞUK SAVAŞ SONRASINDA AFRİKA'DAKİ ÇATIŞMALARIN ÖNLENMESİ AFRİKA BARIŞ VE GÜVENLİK MİMARİSİ VE DARFUR KRİZİ ÖRNEĞİ	2014	İbrahim ARSLAN	Yrd. Doç. Dr. Soner KARAGÜL	Çanakkale Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Afrika'nın entegrasyon sürecinde barış ve güvenliğin sağlanmasına yönelik çabalar, kıtada görülen silahlı çatışmalar ve örnek olay bağlamında Darfur krizi analiz edilmekte; kolektif savunma ve güvenlik anlayışıyla oluşturulan Afrika Barış ve Güvenlik Mimarisinin kapasitesi yorumlanarak yetersizliğinin giderilmesine yönelik çözümler önerilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Hukuk, Afrika'da Entegrasyon Çabaları, Barış ve Güvenliğin İnşaası, Uluslararası Toplum					
32.	TÜRKİYE İLE İNGİLTERE VE GALLER ARASINDA GÜVENLİK AKTÖRLERİ KARŞILAŞTIRMASI	2015	Ali YENER	Prof. Dr. Arif KÖKTAĞ	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, güvenlik kavramaları ve örgüt teorileri ışığında, Türkiye ile İngiltere-Galler'in iç güvenlik aktörlerinin geçirdiği tarihi süreçleri irdelemek ve mevcut işlevlerini açıklamak, çağdaş liberal demokrasi ilkeleri doğrultusunda bir değerlendirmeye tabi tutarak karşılaştırmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Türkiye'de İç Güvenlik İngiltere ve Galler'de İç güvenlik					
33.	TÜRKİYE'DE MİLLİ GÜVENLİK SÖYLEMİNİN DIŞ POLİTİKADA İŞLEVSELLEŞMESİ	2010	Bulut GÜRPINAR	Prof. Dr. Faruk SÖNMEZOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Tezin konusu, milli güvenliğin Türkiye'de siyasal alanda doğuşundan başlayarak izlediği yoldan hareketle dış politikada konumlanışını incelemektir. Bunun için Hükümet Programları, TBMM Tutanakları ve MGK Basın Bildiri'nden söylem analizi yöntemiyle yararlanılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Milli Güvenlik, Milli Güvenlik ve Söylem Analizi, Milli Güvenlik ve Dış Politika					

34.	ULUSAL GÜVENLİK VE İSTİHBARAT TÜRKİYE VE ABD ÜZERİNE KAVRAMSAL Bir Çerçeve	2005	Sait YILMAZ	Doç. Dr. Haydar ÇAKMAK	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada İkinci Dünya Savaşı'ndan bugüne kadar uluslararası ilişkiler disiplinin geçirdiği süreç gözden geçirilirken uluslararası güvenlik ve istihbarat arasındaki ilişkiye doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunabilecek kavramsal ve teorik boyutlara yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde istihbarat ve ulusal güvenliğin temel esasları, kapsam ve süreçleri üzerinde durulmuştur. Bu tez çalışmasında uluslararası ilişkiler ve istihbaratın 21'nci Yüzyıl boyunca izleyebileceği gelişim süreci ve nihayet, bu kapsamda Türk Dış Politika sürecine ilişkin sonuçlar çıkarılmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik ve İstihbarat Uluslararası İlişkiler ve İstihbarat				
35.	ULUSAL GÜVENLİK-ÇEVRESEL GÜVENLİK EKSENİNDE SİLAHLI KUVVETLER ÇEVRE İLİŞKİSİ	2013	Tarık AK	Doç. Dr. Bülent DURU	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma; ilk olarak, ulusal devletten bireye ve uluslararası topluma doğru çoğulculaşan güvenlik kavramını çevre boyutuyla açıklamış, çevre ve güvenlik ilişkisini sistemleştirmiş, tarihsel süreç içerisinde çevre kavramıyla ilişkili olarak güvenliğin konusunda ve aktörlerindeki değişimi ortaya koymuştur. Daha sonra, çevresel güvenlik yaklaşımına karşı dünyada uluslararası örgütlenmeler ile birlikte, ulus devlet askeri unsurlarının yapısal ve işlevsel dönüşümleri açıklanmış, kurum içi hangi tedbirlerin alındığına odaklanılmıştır. Son olarak da Türkiye'de Silahlı Kuvvetler bünyesinde çevresel güvenlik ve çevre hassasiyetine ilişkin işlevsel ve yapısal düzenlemeler ortaya konulmuş, bu kapsamda öngörülen görev ve sorumluluklar ile alınması gereken temel önlemler, uluslararası ve Türkiye'deki hukuki düzenlemeleri kapsayacak biçimde değinilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güvenlik Yaklaşımında Genişleme ve Çevresel Güvenlik, Askeri Unsurlar Açısından Çevresel Güvenlik, Türkiye'de Silahlı Kuvvetler ve Çevresel Güvenlik				
36.	ULUSLARARASI GÜVENLİK ANLAYIŞINDA GIDA GÜVENLİĞİ SORUNSALI: AVRUPA BİRLİĞİ-TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	2013	Sezin İBA	Doç. Dr. Sevim BUDAK	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada AB müzakere sürecinin Türkiye'nin gıda güvenliği politikası üzerinde etkisi incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Çalışmaları, Avrupa Birliği, Gıda Güvenliği					
37.	ULUSLARARASI GÜVENLİK SİSTEMİNDE DEĞİŞİM: KOLEKTİF MÜDAHALE DOKTRİNİNİ YÜKSELİŞİ	2011	Taner TAVAS	Prof. Dr. Mehmet Emin ÇAĞIRAN	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Çalışma, güvenlik sistemindeki değişim ve dönüşümü değerlendirmenin yolunun kolektif müdahale doktrininin uygulamasındaki değişimleri ve farklılıkları incelemekten geçtiği anlayışıyla ve bu temel kurumdan hareketle sistemin tümünü okumayı amaçlamaktadır. Bu anlayışla, çalışmada çeşitli kolektif müdahale örnekleri ele alınmakta, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 51. maddesinde ifadesini bulan meşru savunma kurumu ile saldırı eyleminin tanımında kaydedilen genişlemeye dikkat çekilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Kolektif Güvenlik Sistemi, Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Güvenlik ve Kriz Yönetimi				
38.	ULUSLARARASI SİSTEMİN AKTÖRLERİ VE YENİ TRANSATLANTİKÇİLİK ABD İLE AB ARASINDAKİ DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK İLİŞKİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	2001	Gökhan AKŞEMSETTİNOĞLU	Doç. Dr. Mithat BAYTUR	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Transatlantik temeli üzerinde Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa Birliği arasındaki dış politika ve güvenlik ilişkilerinin incelenmesidir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Yeni Uluslararası Sistem, Uluslararası Aktör ve Globalizm, Transatlantik Güvenliği					

39.	ÜÇÜNCÜ DÜNYA GÜVENLİĞİ VE İNSANİ MÜDAHALE	2013	Gizem Bilgin AYTAÇ	Doç. Dr. Burak Samih GÜLBOY	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada uluslararası müdahalenin çok aktörlü boyutu ve insani müdahalenin insani eylem boyutu küresel sivil toplum algısıyla da araştırılmış bu nedenle, 1990 sonrası Irak'ın yaşadığı müdahale bu perspektifte değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Güvenlik, Eleştirel Güvenlik Teorisi, İnsani Müdahale, Üçüncü Dünya Ülkeleri					
40.	ÜÇÜNCÜ DÜNYA GÜVENLİĞİ YAKLAŞIMLARI KAPSAMINDA AFRİKA'NIN BÜYÜK GÖLLER BÖLGESİ'NDE Kİ ÇATIŞMALARIN ANALİZİ	2012	Asena BOZTAŞ	Yrd. Doç. Dr. Nesrin KENAR	Sakarya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, üçüncü dünya güvenliği yaklaşımlarından en kapsamlı olarak görülen ve bölgedeki çatışmaları en fazla açıklama kapasitesine sahip olan Mohammed Ayoob ve William Reno'nun yaklaşımları kavramsal çerçeve olarak ele alınmış ve alan çalışması olarak da çatışmaların yoğun olarak yaşandığı bölge olan Afrika'nın Büyük Göller Bölgesi'ndeki güvenlik sorunlarına yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Afrika, Büyük Göller Bölgesi, Üçüncü Dünya, Güvenlik, Üçüncü Dünya Güvenlik Yaklaşımları					
41.	YENİ ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKALARININ METAEKOLOJİK TEMELLERİ VE TÜRKİYE'NİN ULUSAL GÜVENLİĞİ	2011	Fikret BİRDİŞLİ	Prof. Dr. Mihriban ŞENGÜL	İnönü Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada ulusal güvenlik zaman içinde değişen üretim biçimi ve sermaye birikim modeli bağlamında ele alınarak tarihsel bağlamda incelenmiştir. Yazar çevre, sermaye ve güvenlik üçgeni içerisinden üretmiş olduğu Metaekoloji kavramı ile sermayenin/devletin çevreyi yaşam alanı olarak değil, çevresel kaynaklardan ibaret gördüğünü belirtmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Çevresel Güvenlik, Küreselleşme, Metaekoloji, Neoliberalizm, Uluslararası Politik Ekonomi					
42.	GÜVENLİK BAĞLAMINDA AVRUPA BİRLİĞİ (AB), NATO VE ABD İLİŞKİLERİ: AGSK'DAN ODGP'YE GEÇİŞ	2014	Ergun MENGİ	Prof. Dr. Çağrı ERHAN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmadan, Soğuk savaş (SS) sonrası ortaya çıkan küresel tehditler kapsamında Avrupa Güvenliği bağlamında AB'nin savunma boyutunda, AGSP'nin bağımsız güçlü Avrupa savunması yolunda mı ilerleyeceği, yoksa AGSP-NATO, dolayısıyla AB-ABD iş birliği içinde transatlantik bağı güçlü tutarak mı gelişeceğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada başta Fransa olmak üzere AB ülkelerinin yaklaşımları ele alınmış, bulguların konjonktürel karşılaştırmalı bir analizi yapılarak, tarihi perspektif içinde incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güvenlik Algılamaları ve Değişimler, Avrupa Güvenlik Politikaları					
43.	MERKEZ ÇEVRE YAKLAŞIMINDA ÇİN'İN TEHDİT ALGILAMASI VE GÜVENLİK YAPILANMASI	2009	Barış ADIBELLİ	Prof. Dr. Ersin ONULDURAN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin temel amacı Çin'in Soğuk Savaş sonrası tehdit algılamasındaki değişimi ve bu değişimi tetikleyen tarihsel faktörleri incelemektedir. Tezin temel argümanı Çin'in pragmatik bir dış ve güvenlik politikası izlemesinin aksine daha sistematik ve tarihsel gerçeklerin ve tecrübenin ışığı altında bir dış politika izlediğidir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Merkez-Çevre Yaklaşımı, Çin'in Tehdit Algılaması ve Güvenlik Yapılanması, Yaşam Sahası Politikası, Enerji Güvenliği					
44.	ULUSAL GÜVENLİK VE KÜRESELLEŞME: TÜRKİYE'NİN ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKASININ DÖNÜŞÜMÜNDE KÜRESELLEŞMENİN ROLÜ	2012	Abdullah TORUN	Prof. Dr. İlhan UZGEL	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın iki temel amacı vardır. Birincisi, Birincisi, küreselleşmenin ekonomik boyutunun ulusal güvenlik üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. İkinci amaç ise, 1990'ların sonlarından itibaren bir dönüşüm sürecine girdiği varsayılan, Türkiye'nin geleneksel ulusal güvenlik sistem ve politikasının dönüşümünde					

küreselleşmenin rolünü incelemeye çalışmaktır. Bununla beraber çalışmanın iki temel argümanı vardır. Birincisi, küreselleşme sürecinde devletlerin ulusal güvenlik sistem ve politikalarının neoliberal küreselleşme projesinin gerektirdiği bir biçimde dönüştürüldüğüdür. İkinci argümana göre, 1990'ların sonlarından itibaren dönüşüm sürecine girdiği varsayılan Türkiye'nin ulusal güvenlik sistem ve politikasının bu dönüşümünde, neoliberal küreselleşmeye uyum sürecinin dayattığı koşullar etkili olmaya başlamış ideolojik, tarihsel ve jeopolitik öncelikler ikincil sıraya düşmüştür. Bu argümanın açık anlamı şudur: Küreselleşme sürecinde Türkiye'nin ulusal güvenlik sistem ve politikasındaki aktörler ve söylemler değişirken, ulusal güvenlik sorunları varlığını korumuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Küreselleşme, Ulusal Güvenlik, Güvenlik, Güvenlik Politikalarının Dönüşümü					
45.	GÜVENLİK ÇALIŞMALARI ALANINDA KOPENHAG OKULU'NUN TOPLUMSAL GÜVENLİK KAVRAMSALLAŞTIRMASI ÇERÇEVESİNDE BİR ETNİK ÇATIŞMA ÖRNEĞİ OLARAK KOSOVA SORUNU	2013	Bülent Sarper AĞIR	Prof. Dr. İlhan UZGEL	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel amacını, kimlik temelli devlet-içi çatışmaların anlaşılmasında toplumsal güvenlik kavramsallaştırmasının analitik önemini ve yararlılığını ortaya koymaktır. Çalışmanın sorunsalını ise, geleneksel güvenlik anlayışının devlet-içi ya da devlet-altı güvenlik sorunlarını ve/veya çatışmalarını açıklayamaması oluşturmaktadır. Çalışmanın temel varsayımı olarak, toplumsal güvenlik kavramı ile geleneksel güvenlik anlayışının kolektif kimlik grupları ile bağlantılı devlet-içi güvenlik sorunlarını ele almakta karşılaştığı sorunların üstesinden gelinebileceği ileri sürülmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag Ekolü, Güvenlik, Kosova Örneği, Etnik Çatışma					

EK-2: YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

NO	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	ÇALIŞMANIN TARİHİ	ÇALIŞMANIN YAZARI	ÇALIŞMANIN DANIŞMANI	ÇALIŞMANIN YAPILDIĞI ÜNİVERSİTE
1.	11 EYLÜL DÖNEMİ SONRASI ABD VE AB'NİN TERÖR KONUSUNDAKİ KURUMSAL BAKIŞ AÇILARI	2011	Mustafa ERDOĞAN	Yrd. Doç. Dr. Tuncay KARADAŞ	Sakarya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: 11 Eylül 2001 Terörist Saldırıları sonrasında ABD ve AB'nin dış politikalarındaki değişimin ve bu değişimin sonuçlarının ortaya konulması, olaylara gösterilen tepkiler ve olaylar sonrasında atılan adımların değerlendirilmeye çalışılmasıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, 11 Eylül, Terörizm					
2.	11 EYLÜL SONRASI ABD'NİN DEMOKRASİ TEŞVİKİ VE ENERJİ GÜVENLİĞİ	2011	Ali Reza MUKHTAR	Yrd. Doç. Dr. Paul WILLIAMS	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı ABD'nin petrol bağımlısı olduğu ülkelerde demokrasi teşvikine gerçekten bağlı mı olduğu yoksa 11 Eylül sonrasında ABD enerji güvenliği menfaatinin, dış politika ilkesi olan yurt dışında demokrasi teşvikini gölge de mi bıraktığını ortaya çıkarmaktadır. Bu araştırmanın hipotezi ABD'nin yüksek enerji bağımlılığı olduğu ülkelerde demokrasi teşvikine daha az eğilimli olduğu şeklinde biçimlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Demokrasi, Demokrasi Teşviki, Enerji Güvenliği					
3.	11 EYLÜL SONRASI ABD'NİN GÜVENLİK POLİTİKASI VE DÜNYAYA ETKİLERİ	2008	Ekip KALIR	Prof. Dr. Hasret ÇOMAK	Kocaeli Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada ABD'nin 1997, 1999 ve 11 Eylül 2001 sonrası yenilediği Ulusal Güvenlik Stratejisinin nasıl biçimlendiği ve bunun güvenlik politikalarına etkileri incelenmiştir. Bu çalışmanın amacı ABD'nin Ulusal Güvenlik Sisteminin oluşumu ve Soğuk Savaş sonrası yenilenmesini öğrenmek, 11 Eylül sonrası Bush Doktrinini açıklamak, terörist saldırıları sonrasında yaşanan uluslararası gelişmeler ve icra edilen Afganistan ve Irak Harekatı'nın BM, NATO ve AB'nin geleceğine yönelik etkilerini değerlendirmek olarak belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Uluslararası Güvenlik ve İşbirliği, ABD Güvenlik Politikaları					
4.	11 EYLÜL SONRASI DÖNEM VE DEĞİŞEN YENİ DÜNYA DÜZENİNDE STRATEJİK GÜVENLİK BAĞLAMINDA DOĞU AKDENİZ'DE İNGİLİZ ÜSLERİ	2008	Hazel KESER	Yrd. Doç. Dr. Gözde YILMAZ	Atılım Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında Kıbrıs'ta İngiltere'ye ait olan Agrotur ve Dikelya egemen askeri üslerinin değişen dünya düzenindeki konumu ele alınarak Kıbrıs'ın İngiltere odaklı olarak diğer egemen güçler açısından politik, stratejik ve güvenlik bağlamında nasıl bir konumda olduğu üzerinde durulmuş; üslerin ve stratejik istasyonların küresel çatışma ortamında savunma, güvenlik, strateji, ekonomik menfaat bağlamında ne kadar hassas ve vazgeçilmez olduğu sorularına cevap verilmeye çalışılmıştır. Bu tez çalışmasında süreç analizi yöntemi kullanılmış ve bu yöntemle, Kıbrıs'ta İngiliz üslerinin stratejik önemi, ulusal çıkarlara katkısı ve Kıbrıs meselesinde oynadığı rol daha iyi değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** 11 Eylül, Kıbrıs, Stratejik Güvenlik, Stratejik Üsler, Espiyonaj, Siber Tehditler, Ekonomik Tehditler					
5.	11 EYLÜL SONRASI GÜVENLİK ÇAĞINDA NATO-AB İLİŞKİLERİ	2014	Ikenna Ifeanyichukwu ONYEADOR	Yrd. Doç. Dr. Sevilay KAHRAMAN	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı, AB ve NATO arasındaki ilişkiyi 11 Eylül 2001 sonrası uluslararası güvenlik ortamında meydana gelen sorunlarla başa çıkma yönünden derinlemesine incelemektir. Bu çalışma AB ve NATO arasındaki ilişkinin aynı anda hem işbirlikçi hem de rekabetçi olduğunu savunmaktadır. Çalışmada, AB ve NATO arasındaki ilişkinin kriz yönetimi operasyonları sayesinde erişilen bazı gerçek kazanımlarıyla hem işbirlikçi hem de rekabetçi olmasına rağmen güvenlikle ilgili diğer konularda daha fazla işbirliğine gerek duyulduğu sonucuna ulaşılmaktadır.					

Çalışmanın Anahtar Kavramları: İşbirliği, Rekabet, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikaları, Uluslararası Güvenlik, NATO-AB İlişkileri					
6.	21. YÜZYIL GÜVENLİK POLİTİKALARINDA ENERJİ VE HİNDİSTAN'IN ENERJİ GÜVENLİĞİ SİYASETİ	2010	İhsan Ömer ATAGENÇ	Doç. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma "enerji güvenliği" kavramı ile ilgili teorik bir altyapı vermeyi amaçlamakla beraber bu çalışmanın temel konusu Hindistan enerji güvenliği politikalarıdır. Bu çalışma Hindistan'ı enerji bağlamında yorumlamaya çalışırken bölgesel ilişkilerini de irdelediği için Asya-Pasifik coğrafyasının güneyinde yaşanan gelişmeleri açıklayabilmek noktasında da birtakım önemli noktalara temas etmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Enerji Güvenliği, Enerji Politikaları, Hindistan, Güney Asya					
7.	21. YÜZYILDA ULUSAL GÜVENLİĞİN SAĞLANMASINDA EKONOMİK İSTİHBARATIN ROLÜ	2012	Şeref ÇETİNKAYA	Prof. Dr. Tolga YARMAN	Harp Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, 21. yüzyılda ulusal güvenliğin tesis edilmesinde ekonomik istihbarat faaliyetlerinin ne derece önemli olduğunu belirlemek için yapılmıştır. Soğuk Savaş sonrası dönemde güvenlik algısında yaşanan değişimler irdelenmiş, yeni anlayış çerçevesinde ulusal güvenlik kavramı açıklanmıştır. Ulusal güvenlik ile ekonomi arasındaki bağlantı istihbarat faaliyetleri düzeyinde incelenmiş, ekonomiye yönelik tehditlere değinilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ekonomik İstihbarat, Ulusal Güvenlik, Güvenlik, İstihbarat, Ekonomik Güvenlik					
8.	21. YÜZYILDA ULUSAL GÜVENLİĞİN SAĞLANMASINDA KURUMLARARASI İSTİHBARAT PAYLAŞIMININ ÖNEMİ: ABD ÖRNEĞİ	2012	Atakan ÇELİK	Prof. Dr. B. Sıddık Binboğa YARMAN	Harp Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada 11 Eylül saldırılarının ardından ulusal güvenlik kavramının nasıl değiştiğini ve ABD istihbarat sisteminin istihbarat paylaşımı konusunda nasıl etkilendiğini ortaya koymak amaçlanmış ve ülkemizdeki istihbarat sistemini incelenerek yapılması gerekenler belirtilmeye çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışmada İstihbaratın, tehditleri önlemek maksadıyla ve barışı korumaya yönelik yapıldığı varsayılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** ABD, İstihbarat, İstihbarat Paylaşımı					
9.	21. YÜZYILDA ULUSAL GÜVENLİĞİN SAĞLANMASINDA SİBER İSTİHBARATIN ROLÜ	2014	Cuma ÖZÇOBAN	Yrd. Doç. Dr. Şamil ÜNSAL	Harp Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, 21. yüzyılda ulusal güvenliğin tesis edilmesinde siber istihbarat faaliyetlerinin ne derece önemli olduğunu belirlemek için yapılmıştır. Soğuk Savaş sonrası dönemde güvenlik alanındaki değişimlere değinilmiş, yeni anlayış çerçevesinde ulusal güvenlik kavramı açıklanmıştır. Çalışmada, ulusal güvenliğin sağlanmasında yeni bir boyut olarak hayatın her aşamasında yer alan siber uzayın önemi üzerinde durularak, bu alandaki siber saldırılarla mücadelede siber istihbaratın gerekliliği açıklanmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Siber İstihbarat, Ulusal Güvenlik, Siber, Güvenlik					
10.	9/11 SONRASI DÖNEMDE LİBERAL DEVLETLERİN LİBERAL OLMAYAN GÜVENLİK UYGULAMALARI: ABERYSTWYTH & PARİS EKOLLERİ'NİN KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEMESİ	2012	Tuğçe TÜRE	Doç. Dr. Pınar BİLGİN	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, liberal devletlerin liberal olmayan güvenlik uygulamalarının devlet dışı aktörler üzerindeki etkilerini teröre karşı savaş bağlamında Aberystwyth ve Paris Ekollerini karşılaştırmalı bir biçimde bir araya getirerek eleştirel bir bakış açısından incelemektedir. Bu amaçla, liberal bir devlet olan Birleşik Krallık örnek vakası çerçevesinde, Aberystwyth ve Paris Ekolleri karşılaştırılmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Eleştirel Güvenlik Çalışmaları, Özgürlük, Güvenlik, Liberal Olmayan Güvenlik Uygulamaları, Aberystwyth Ekolü, Paris Ekolü, Birleşik Krallık					

11.	1990 SONRASI RUSYA VE KAZAKİSTAN İLİŞKİLERİNİN DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK BOYUTU	2012	Assel LAKHAYEVA	Prof. Dr. Tanju TOSUN	Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezde bağımsızlık sonrası dönemde Kazakistan ile Rusya arasında gelişen güvenlik ilişkileri incelenmektedir. Tarihi süreçten başlayarak Kazakistan'ın Rusya ile ilgili güvenlik algıları, özellikle de bağımsızlık sonrası dönemdeki kaygıları ele alınmıştır. Kazakistan'daki Rus-Slav nüfusun ülke güvenliğine etkileri, Çin Halk Cumhuriyeti ile ilişkilerin boyutları, Afganistan kaynaklı güvenlik tehdidi algılamaları, ekonomik bütünleşmenin güvenlik arayışlarına katkıları irdelenmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Rusya Dış Politikası, Kazakistan Dış Politikası, Kolektif Güvenlik, Şanghay İş birliği Örgütü, Ortak Dış Politika					
12.	2000-2010 ARASI DÖNEMDE TÜRKİYE'NİN RUSYA İLE İLİŞKİLERİNİN GÜVENLİK BOYUTU	2011	Gülşah GÜREŞ	Doç. Dr. Oktay F. TANRISEVER	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması, Türkiye'nin Rusya ile 2000-2010 yılları arasındaki ilişkilerinin güvenlik boyutunu incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, ikili ilişkilerin güvenlikle ilgili siyasi, askeri ve enerji boyutları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu tez, Türkiye-Rusya arasındaki son dönemdeki yakınlaşmayı stratejik ortaklık veya stratejik ortaklık düzeyine erişme potansiyeline sahip bir işbirliği olarak algılayan görüşün aksine, bu ülkelerin ikili ilişkilerini güvenlik alanında daha derin düzeyde işbirliği geliştirmeye engel olan mevcut sınırlar nedeniyle pragmatik işbirliği şeklinde geliştirmekte olduğunu savunmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Pragmatik İşbirliği, Stratejik Ortaklık					
13.	AB ENERJİ GÜVENLİĞİ ANLAYIŞI VE TÜRKİYE'NİN OLASI ÜYELİĞİ	2009	Ayşegül TABAK	Yrd. Doç. Dr. Paul Williams	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, AB'nin enerji güvenliği anlayışını ve bu bağlamda Türkiye'nin artan üyelik şansını anlamayı amaçlamıştır. Bu çalışma, Türkiye'nin jeostratejik pozisyonun Türkiye'nin Birlik için önemini arttıracağına ve Birlik üyeliği için yolunu açacağını savunur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Enerji Güvenliği, Yeşil Kitap, Jeostrateji					
14.	AVRUPA BİRLİĞİ ENTEGRE SINIR YÖNETİMİNİN TÜRKİYE'NİN SINIR GÜVENLİĞİNE ETKİSİ VE YENİDEN YAPILANDIRMA ÇALIŞMALARI	2014	İbrahim Uğur SAVAŞERİ	Doç. Dr. Fuat AKSU	Harp Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada "sınır güvenliği" kavramı kapsamında AB Entegre Sınır Yönetimi'nin Türkiye'nin sınır güvenliği mimarisi üzerindeki etkileri ve yeniden yapılandırma çalışmaları analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede yapılan analiz, metodolojik açıdan küresel, bölgesel ve ulusal seviyede bir mekânsal ölçeğe dayandırılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Sınır, Sınır Güvenliği, Entegre Sınır Yönetimi, Güvenlik Topluluğu, Güvenlikleştirme					
15.	AB GÜVENLİK ENTEGRASYONUNUN SON AYAĞI OLARAK AGSP	2009	Neşe ÇALIŞKAN	Yrd. Doç. Dr. Münevver CEBECİ	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının, Avrupa güvenlik bütünleşmesine Avrupa Birliği'nin uluslararası aktörlüğü ve güvenilirliğini arttırmak suretiyle yaptığı katkıları analiz etmektedir. Tezin ana argümanı, AGSP'nin Avrupa bütünleşmesinin son safhası olarak değerlendirilebileceği, ancak, AB'nin ve üye ülkelerin bunu başarmak için yapmaları gereken daha çok şey olduğu yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** AB Güvenlik ve Savunma Politikası, Güvenlik, Avrupa Birliği					
16.	AVRUPA BİRLİĞİ VE İNSANİ GÜVENLİK	2009	Burcu ŞAHİNER	Yrd. Doç. Dr. Rana İZCİ	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin temel argümanı, Avrupa Birliği (AB) kalkınma ekseninde gerçekleştirdiği çalışmalar neticesinde uluslararası arenada insan güvenliği konusunda uluslararası işbirliğini sağlayabilecek küresel bir lider konumundadır. AB'nin insani kalkınma konusunda yıllarca gösterdiği çabalar, özellikle insan haklarına saygı,					

demokratikleşme, liberalizasyon, hukukun üstünlüğü, iyi yönetişim ve çevresel koruma gibi alanlarda başarılı bir örnek olarak görülmektedir. Ancak, insan hayatına yönelik ani ve tahmin edilemez tehditler karşısında bir başka deyişle insan güvenliğinin 'korkudan ari olma' kısmında ise AB nispeten zayıf ve daha az aktif bir aktör olarak değerlendirilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, İnsani Güvenlik, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği ve İnsani Güvenlik					
17.	ABD VE RF'NİN GÜNEY KAFKASYA'YA İLİŞKİN ENERJİ REKABETİNİN TÜRKİYE'NİN ENERJİ GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2011	Duygu GENÇ	Prof. Dr. Hasan KÖNİ	Harp Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın genel amacı, ABD ve RF'nin Güney Kafkasya'ya ilişkin enerji rekabetinin Türkiye'nin enerji güvenliğine etkilerini belirlemektir. ABD-RF rekabetinde, Türkiye'nin çıkarlarını uygun hale getirebilmek için gereken dış politika davranışlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Hipotez olarak; "ABD ve RF'nin, Güney Kafkasya'ya ilişkin enerji rekabeti, Türkiye'nin enerji politikasını olumsuz etkileyen bir faktördür" ifadesi ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güç Mücadelesi, Güney Kafkasya, Türkiye'nin Enerji Güvenliği, Petrol, Doğalgaz					
18.	ABD'NİN İŞGALİNİN ARDINDAN TÜRKİYE-IRAK GÜVENLİK İLİŞKİLERİNDE: KUZEY IRAK FAKTÖRÜ	2011	Ali A. SAMEEN	Doç. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma ABD işgalinden sonraki süreçte Türkiye-Irak güvenlik ilişkilerinde Kuzey Irak faktörüne odaklanırken, Kuzey Irak'ın Türkiye ve bölge için neden bir tehdit olarak algılandığı sorunsalına cevap aramaya çalışmaktadır. Bu çalışmanın amacı Kuzey Irak'ın önümüzdeki süreçte küresel ve bölgesel oyunda rolünün ne olacağını ve başta Türkiye olmak üzere bölge ülkeleriyle ilişkilerde bir tehditten ziyade bir fırsat olarak algılanması için ne yapılması gerektiğini tartışmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Körfez Savaşı, Kuzey Irak'ın Jeopolitiği, Bölgesel Güçler, Türkiye'nin Kuzey Irak Politikası					
19.	AB'NİN ORTAK DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI AÇISINDAN KAZAKİSTAN'IN BÖLGEDEKİ ÖNEMİ	2006	Hülya ÖZDEMİR	Yrd. Doç. Dr. Esra HATİPOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Kazakistan'ın sahip olduğu jeopolitik konum ve zengin enerji kaynakları ise AB'nin enerji güvenliği ve istikrarın korunması açısından Kazakistan'ı diğer Orta Asya ülkelerinden daha ayrıcalıklı bir konumda değerlendirmesine neden olduğu savunulmakta, tezin araştırma konusunu da AB'nin gerçekten bir Orta Asya politikası olup olmadığı ve eğer varsa bu politikada Kazakistan'ın öne çıkma sebepleri ve öneminin araştırılması olarak belirlenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Orta Asya, Jeopolitik, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Kazakistan, Güvenlik Politikaları					
20.	AFGANİSTAN'DAKİ GÜVENLİK SORUNLARI	2012	Muzaffer Toofan NOORY	Doç. Dr. Işıl Kazan ÇELİK	Akdeniz Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı, Afganistan'daki güvenlik sorunlarını incelemek ve bu sorunlara çözüm önerileri getirmektir. Afganistan'daki güvenlik sorunlarını sadece askeri olarak görmek ve değerlendirmek doğru neticeler vermediği savunulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Ulusal Güvenlik, Askeri Güvenlik, Çevresel Güvenlik, İnsani Güvenlik, Afganistan					
21.	AFRİKA BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ'NDEN AFRİKA BİRLİĞİ'NE BARIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKALARININ DÖNÜŞÜMÜ	2013	Fadime Gözde ÇOLAK	Prof. Dr. İlhan UZGEL	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Afrika Birliği Örgütünün barış ve güvenlik siyasetinde ortaya çıkardığı dönüşümün Afrika kıtasına özgü nedenleri ile küresel faktörleri ele almak ve bu nedenlerin birbirleriyle olan etkileşimini incelemek bu tez çalışmasının temel sorunsalıdır. Tezin varsayımı iki alt argümana dayanmaktadır. Bunlardan ilki, yaşanan dönüşümü, tamamen Afrika'nın inisiyatifi ile gerçekleşen yeni bir bölgeselleşme süreci olarak ele almakta ve bu süreci küresel uyuşmazlık çözüm sistemine bir tepki olarak değerlendirmektedir. İkincisi ise, bu süreci küresel uyuşmazlık çözüm sistemine yönelmiş bir tepki değil, aksine yeni küresel barış ve güvenlik nosyonunun bir parçası olarak ele almaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Barış ve Güvenlik, Bölgeselleşme, Afrika Birliği Örgütü, Barış ve Güvenlik Siyaseti					

22.	AFRİKA'DA BARIŞ KORUMA HAREKATLARI: RUANDA, DEMOKRATİK KONGO VE SUDAN ÖRNEĞİ	2011	Hüsamettin KOCAMAZ	Doç. Dr. Kenan DAĞCI	Harp Akademileri
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı BM'nin Afrika'da yürüttüğü barış koruma harekâtlarında başarısız olma nedenlerini belirlenen değişkenler ışığında incelemektir. Başarısızlığa neden olduğu kabul edilen birçok bağımsız değişken olmasına karşın iki tanesinin barış koruma harekâtlarına önemli oranda etki ettiği düşünülmektedir. Bağımsız değişkenlerden ilki BM'nin barış koruma anlayışı, ikincisi ise BM'nin örgüt yapısı ile bu yapıdaki karar alma sistemi olduğu savunulmaktadır. Çalışmada İngiliz Okulu yaklaşımının, "düzen-adalet" diğer bir ifadeyle "devlet-insan" ikileminden hangisinin "barış ve güvenliğin odağında" olduğu tartışması esas alınarak kuramsal çerçeve oluşturulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Barış Koruma, Birleşmiş Milletler, Afrika, İngiliz Okulu					
23.	AKDENİZ GÜVENLİK SÜRECİ	2001	Ceren UYSAL	Prof. Dr. Cengiz OKMAN	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Avrupa için güvenlik kavramı sadece askeri değil, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarıyla da ele alınmıştır. Bu çerçevede NATO'nun ve AB'nin bölgedeki rollerinden ve bu aktörlerin güvenlik kavramının değişik boyutlarına ilişkin girişimlerinden ve Akdeniz bölgesinde yaşanan tehditlerin önüne geçilmesi için çabalarından bahsedilmiştir. Çalışmanın hipotezi ise Akdeniz bölgesinin güvenliğinin AB için büyük bir önem teşkil ettiği, Türkiye'nin de bu durumu Avrupa Birliği ile ilişkilerini daha da sağlamlaştıracak bir araç olarak değerlendirebileceği yönünde olmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Yeni Güvenlik Endişeleri, Akdeniz Güvenliği					
24.	ALMANYA'NIN AVRUPA GÜVENLİĞİNE DAİR TUTUMUNUN GELİŞİMİ	2012	Deniz ÇİYAN	Prof. Dr. Mustafa TÜRKEŞ	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez Almanya'nın Soğuk Savaş sonrasındaki dönemde Avrupa güvenliğine dair tutumunu değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, Almanya'nın Avrupa güvenlik algısının birleşmeden sonra yeni ve farklı anlamda bir iddialılığa doğru değiştiğini göstermekte ve bahsi geçen iddialılığın Avrupalı bir Almanya içinde hayat bulduğunu öne sürmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Almanya, Avrupa Güvenliği, Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikaları					
25.	AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE AVRUPA BİRLİĞİ'NİN AKDENİZ BÖLGESİNDE DEĞİŞEN GÜVENLİK ALGILAMALARI	2008	Yiğit UÇAK	Yrd. Doç. Dr. Emel OKTAY	Hacettepe Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Akdeniz'in soğuk savaş dönemi boyunca güvenlik açısından önemli görüşmediği, soğuk savaş sonrası yaşanan gelişmeler ve 11 Eylül sonrasında ABD'nin Orta Doğuya yaptıkları müdahaleler ve Avrupa da yapılan bombalı eylemler ile birlikte Akdeniz'in güvenlik açısından öneminin arttığı savunulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Akdeniz Güvenliği, Avrupa Birliği, Transatlantik İşbirliği, 11 Eylül, Avrupa-Akdeniz Ortaklığı					
26.	ARAP BAHARI SONRASI ORTADOĞU'DAKİ STATÜKO KARŞITI YAPILANMALARIN TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK STRATEJİLERİNE ETKİLERİ	2012	Ünal BAYRAKTAR	Doç. Dr. Kerem BATIR	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında, Arap Baharı sonrasında büyük öneme sahip Ortadoğu'da ortaya çıkan statüko karşıtı yapılanmaların Türkiye'nin güvenlik politikalarına etkileri anlatılmaya çalışılmıştır. Güvenlik ve güvenlik stratejileri tanımları yapılarak Türkiye'nin güvenlik stratejisinin inşasındaki anayasal süreç incelenmiştir. Türkiye'nin coğrafi boyutu, ulusal menfaatleri ve hedefleri doğrultusunda, ulusal güvenlik ortamını olumsuz etkileyen unsurlar belirtilmeye çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışmada Türkiye'den farklı olarak ABD, Rusya, AB'nin güvenlik stratejileri ile güvenlik tehditleri boyutuna yaklaşımlarına da yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Arap Baharı, Örgütsel Yapılanma, Güvenlik Politikaları, Bölgesel Strateji, Orta Doğu					

27.	AVRASYA'DA YENİ BİR BÖLGESEL GÜVENLİK SORUNU OLARAK FERGANA VADİSİ (ETNİK ÇATIŞMALAR VE TERÖRİZM EKSENİNDE)	2012	Zafer CANPOLAT	Doç. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Fergana Vadisi'nin, Avrasya'nın istikrar ve güvenliğindeki yeri üzerinde durulmuş ve etnik çatışmalar ile terörizm ekseninde Vadi'nin çatışma üretme potansiyeli tespit edilmeye çalışılmıştır. İdari, coğrafi ve demografik olarak Özbekistan, Kırgızistan ve Tacikistan tarafından paylaşılmış olan Vadi 'de çatışma kültürünü tetikleyen olgular incelenerek, Vadi ile ilgili yerel ve uluslararası aktörlerin rolü üzerinde değerlendirmelerde bulunulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Hegemonya, Fergana Vadisi, Uluslararası Aktörler, Etnik Çatışma					
28.	AVRUPA BİRLİĞİ GÜVENLİK POLİTİKALARI KAPSAMINDA TERÖR İLE MÜCADELE YÖNTEMLERİ	2012	Fatih ŞENEL	Yrd. Doç. Dr. M. Hakan KESKİN	Ufuk Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada ilk olarak güvenlik ve terör tanımlarının üzerinde durulmuştur. AB açısından güvenliğe ilişkin tehdit algılamasının yeni bir nitelik kazandığına dikkat çekilmiş güvenlik konsepti sorununun öncelikli kavramı olarak kabul edilen ve çalışma konusunun temelini teşkil eden terör ve terörizmin kavramsallık algılamaları, gelişim seyri ile genişleme stratejisi ile ilgili temel yaklaşımlara yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Güvenlik, Terör, Terörizm					
29.	AVRUPA BİRLİĞİ GÜVENLİK VE SAVUNMA YAPILANMASI VE TÜRKİYE	2007	Suat TOSUN	Prof. Dr. Sibel TURAN	Trakya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı on dönemde güvenlik ve savunma alanında yaşanan değişimler sonucunda Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının alacağı şekil ve Türkiye'nin üyelik süreci ile birlikte olası gelişmeler ışığında atacağı adımları öngörebilmek olmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik Stratejisi, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, AGSP Operasyonları					
30.	AVRUPA BİRLİĞİ VE YASADIŞI GÖÇMEN/MÜLTECİ SORUNU: SINIR GÜVENLİĞİ VE TÜRKİYE'YE ETKİLERİ	2013	Ogün ÖZGÜR	Doç. Dr. Fuat AKSU	Harp Akademileri
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, küreselleşme ile birlikte daha da artan göç faaliyetleri kapsamında AB üye ülkelerine yönelen yasadışı göçmen/mülteci hareketlerini, boyutlarını ve oluşturduğu sorunları ortaya koyarak, bu konuda alınan önlemler çerçevesinde sınır güvenliği konusunda izlenen politikaları ve yeni oluşumları inceleyerek, izlenen bu politikaların Türkiye'ye etkilerini ortaya konulması olarak belirlenmiştir. AB'nin göç/göçmenlik konularına ve sınır güvenliğine atfettiği önem Türkiye'nin güvenlikleştirme anlayışına uygun olmayışı ve AB ile imzalanan geri kabul anlaşmasının yeni ekonomik, sosyal, idari, hukuksal ve siyasal sorunlarla neden olacağı bu çalışmanın hipotezleri arasındadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Göçmen, Mülteci, Sınır Güvenliği, Türkiye					
31.	AVRUPA BİRLİĞİ'NDE GÜVENLİK VE SAVUNMA KİMLİĞİ ARAYIŞLARI VE BATI AVRUPA BİRLİĞİ	2002	Sezai ÇILDIR	Yrd. Doç. Dr. Suavi TUNCAY	Muğla Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Avrupa Birliğinin gelişme, bütünleşme ve entegrasyon gibi süreçlerini ve bu alanda ki gelişmeleri incelemek etki ve sonuçları üzerine bir değerlendirme yapmak olarak belirlenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Entegrasyon, Avrupa Birliği, Ortak Dışişleri, Güvenlik, Savunma, Batı Avrupa Birliği					
32.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN YENİ GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI (AGSP) VE NATO'NUN GELECEĞİ	2004	Murat GÜNER	Prof. Dr. Ali Nazım SÖZER	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma öncelikli olarak Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının gelişimi, kurumsal yapısı ve işleyişi ile Batı Avrupa Birliği'nin bu politika sürecinde ki yeri incelenmiş ve daha sonra Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası çerçevesinde NATO-AB irdelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, NATO, Batı Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikaları, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği					

33.	AVRUPA BİRLİĞİ'NDE ASKERİ YAPILANMA VE SİVİL KRİZ YÖNETİMİ	2009	Ümit ÇELİK	Doç. Dr. İrfan Kaya ÜLGER	Kocaeli Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın esas amacı, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının arka planında yer alan, AGSP'yi belli bir ciddiyet seviyesine ulaştıran ve dengeleyici özelliklere sahip bulunan Avrupa Kriz Yönetimi'nin askeri ve sivil yönünü, AB'nin üç kıtada üstlendiği tüm askeri ve sivil operasyonları analiz etmek ve AB'de askeri yapılanmanın tarihten günümüze dek geldiği noktayı göstermek olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada, AB Barış Güçlerinin NATO'ya rakip bir güç olarak mı yoksa NATO'yu tamamlayıcı bir unsur olarak mı geliştirildiğinin yanıtı aranmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Avrupa Birliği, Transatlantik, Terör					
34.	AVRUPA BİRLİĞİNDE KÜRESEL GÜVENLİK POLİTİKALARI TRANSATLANTİK İLİŞKİLER VE TERÖR	2009	Gözde SALİHOĞLU	Yrd. Doç. Dr. Münevver CEBECİ	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Avrupa Birliği ve ABD'nin küresel güvenlik politikalarının gelişimini ve bunun Atlantik ötesi ilişkiler üzerinde ki etkilerini terörizm bağlamında incelemek olarak belirlenmiştir. Bu çalışma AB ve ABD arasında terör hususundaki fikir ayrılıklarının analizini ve incelenmesini amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Avrupa Birliği, Transatlantik, Terör					
35.	AVRUPA BİRLİĞİ'NDE ORTAK DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI	2007	M. Mustafa YILMAZ	Prof. Dr. Havva TUNÇ	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada "Avrupa Birliği'nde Ortak Dış ve Güvenlik Politikası" (ODGP), adlı çalışmada küresel ve bölgesel krizlerin Avrupa Birliği dış faaliyetlerinde meydana getirdiği değişiklikler incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, NATO, Güvenlik ve Savunma					
36.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI VE NATO İLE İLİŞKİLERİ	2011	Ali GÖK	Doç. Dr. Kıvanç ULUSOY	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı ise AGSP'nin kuruluşundan önceki arka planını, sonrasında ise günümüze kadar nasıl geliştiğini ve NATO ile olan ilişkilerini inceleyerek iki kurum arasında iş birliği mi yoksa rekabet mi olduğu sorusuna cevap aranmaktadır. Çalışmanın bütününde AGSP incelenirken temelde NATO ile olan ilişkiler çerçevesinden değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Örgütleri, Avrupa Birliği, NATO, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası					
37.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GELİŞEN SINIR POLİTİKALARININ TÜRKİYE'YE ETKİSİ: FRONTEX VE INTERREG	2011	Pınar ÇOLAK	Doç. Dr. Bahar RUMELİLİ	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında eleştirel jeopolitik teorisinin sınıra yaklaşımı konusunda ortaya koyduğu temel değerlendirmeler göz önüne alınarak AB'nin gelişen sınır politikalarının genelde tüm birlik komşusu ülkeler ile olan sınıra yapmış olduğu etki açısından özelde ise Türkiye sınırının yapı ve işlevine yapmış olduğu etki açısından incelenmiştir. Bu nedenden öncelikle sınır kavramının tarihsel açıdan dönüşümü, eleştirel jeopolitik teorisinin temel yaklaşımları ve bu çerçevede sınırların yapı ve işlevlerine göre sınıflandırılması incelenmiş, sonrasında bu bilgiler ışığında AB'nin sınırları analiz edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Sınır Politikaları, Frontex, Interreg					
38.	AVRUPA BİRLİĞİNİN GÖÇ VE İLTİCA POLİTİKALARININ GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ	2009	Şenay GÜMÜŞ	Doç. Dr. Bianca KAİSER	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmasının amacı, Avrupa Birliği'nin göç ve iltica politikalarının güvenlikleştirilmesi ve bunun Avrupa Entegrasyonu üzerindeki etkilerini incelemek olarak belirlenmiştir. Çalışmanın temel argümanı Avrupa Birliği'nin göç ve iltica politikalarının Avrupa Ülkelerine gelen göç ve iltica başvurularından doğan problemleri çözmek amacı ile güvensizleştirildiği ve güvenlikleştirme sürecinin Avrupa Entegrasyonunun derinleşmesi ve genişlemesi açısından olumsuz etkilere sahip olduğudur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Göç ve İltica Politikaları, Güvenlikleştirme					

39.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK POLİTİKALARI BAĞLAMINDA TÜRK DIŞ POLİTİKASI	2008	Naciye Deniz IŞIN	Prof. Dr. Hüsamettin İNANÇ	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Çalışmanın amaçları Soğuk Savaş döneminden sonra oluşan Yeni Dünya Düzeninde, değişen dengeler ve güvenlik kavramının günümüz dünyasındaki önemini ve AGSP kavramının ne olduğu ve Türkiye'nin bu kavrama ilişkin bakış açısı, katkıları ve NATO içindeki konumunu açıklamak olarak belirlenmiştir. Çalışmanın temel argümanı Türkiye, NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip oluşu ve enerji havzalarına ve çatışma alanlarına komşuluğunu sağlayan jeopolitik konumuyla AB'nin güvenlik politikaları için kaçınılmaz ve olmazsa olmaz bir öneme sahiptir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Dış Politika, Yeni Dünya Düzeni, Avrupa Birliği, NATO, Türkiye					
40.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK POLİTİKALARINDA AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI'NIN (AGSP) YERİ VE NATO İLE İLİŞKİLERİ	2004	Ebru GENÇALP	Yrd. Doç. Dr. Oğul ZENGİNGÖLÜL	İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Çalışmanın amacı, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının basit bir örgüt politikası olmanın ötesinde bir oluşum olduğunu ortaya koyarak, gelişim sürecinde karşılaşılan sorunları irdelemek ve NATO ile ilişkilerini değerlendirmektir. Bu çalışmada, Soğuk Savaş dönemi öncesi ve sonrasında değişen Avrupa güvenlik sistemi içerisinde, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının yeri ve NATO ile ilişkileri değerlendirilmiştir. NATO ve dünya politikasındaki etkili konumu ile Amerika Birleşik Devletleri'nin Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasına yaklaşımı, 11 Eylül 2001 tarihinde gerçekleştirilen terörist saldırılar sonrasında izlenen dış politika bağlamında irdelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, NATO, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, Batı Avrupa Birliği					
41.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK POLİTİKALARINDA YASADIŞI GÖÇ	2008	Ramazan İRGİN	Doç. Dr. ÇAMAN	Kocaeli Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, değişen güvenlik algısı çerçevesinde Avrupa Birliği'ne (AB) gerçekleşen yasadışı göç hareketlerinin güvenlik politikalarına olan etkisi incelenmiştir. Bu çerçevede çalışmanın amacı, değişen güvenlik politikalarına paralel olarak AB'nin güvenlik yaklaşımını ve 21. yüzyıla ait olan yeni güvenlik tehdidi yasadışı göçün Avrupa'nın güvenlik politikalarındaki yerini ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ayrıca Yasadışı göçü oluşturmak istedikleri refah toplumuna tehdit olarak gören AB vatandaşlarının güvenlik kaygılarının giderilmesi bağlamında AB'nin yaptıkları çalışmalar Soğuk Savaş dönemindeki yaklaşımlardan farklılaşmış olması çalışmada vurgulanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, AB Güvenlik Politikaları, Yasadışı Göç					
42.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ORTAK GÜVENLİK VE SAVUNMA SİSTEMİNİN TÜRKİYE AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	2011	Fevzi EYİNÇ	Doç. Dr. Şuhnaz Yılmaz ÖZBAĞCI	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Avrupa Birliği'nin ortak güvenlik ve savunma sistemi Türkiye açısından değerlendirilmiştir. Bu çalışma, Liberal Hükümetlerarasıcılık kuramı ve Realizm kuramının zayıf devletlerin sistemdeki baskın gücün yanında yer alması yaklaşımı çerçevesinde hazırlanmıştır. Çalışmanın odaklandığı problem, Türkiye'nin dışında kaldığı AP'nin ortak güvenlik ve savunma sisteminin, Türkiye'ye yönelik mevcut ve muhtemel etkilerinin araştırılmasıdır. Çalışmanın sonucunda, AB'nin güvenlik ve savunma alanında yavaş ama sürekli bir gelişim kaydettiği, bu alanda kamuoyu desteğini arkasına aldığı ve hem sert hem de yumuşak güç kullanabilen uluslararası bir aktör olma arayışında olduğu görülmüştür. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, NATO, Güvenlik ve Savunma, Türkiye, Lizbon Antlaşması					
43.	AVRUPA GÜVENLİK ANLAŞMALARI ÇERÇEVESİNDE GÜNEY KAFKASYA BÖLGESİ İÇİN BİR ÇÖZÜM MODELİ	2014	Tolga OTABATMAZ	Doç. Dr. Hasan Ali KARASAR	Atılım Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında Güney Kafkasya'nın jeopolitik önemi ortaya konmuş ve büyük devletlerin bölge politikaları ve ayrıca Avrupa'nın güvenliğini					

sağlamak amacıyla imzalanan anlaşmalar ile bölge ülkelerinin söz konusu anlaşmalar kapsamındaki politikaları incelenmiştir. Tezde güvenlik anlaşmalarına odaklanılmış söz konusu anlaşmaların Güney Kafkasya bölgesinde güvenliği sağlamada neden başarısız oldukları, bu anlaşmaların güvenlik ihtiyaçlarına yeniden ne şekilde cevap verecek hale getirileceği konusu incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik Anlaşmaları, Güney Kafkasya, Jeopolitik					
44.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI EKSENİNDE AB- ABD İLİŞKİLERİ	2003	Merve İrem ARICAN	Yrd. Doç. Dr. Özkan TÜTÜNCÜ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma temelde Avrupa Güvenlik yapılanmasını ele almış, özelde ise bu yapılanma içerisinde AB-ABD ilişkilerini incelemiştir. Çalışmanın amacı ise Avrupa ile ABD arasında ki çatışma alanlarını saptamak ve bu alanda Türkiye'nin konumu belirlemek olarak ifade edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Savunma, Avrupa Birliği, Batı Avrupa Birliği, NATO					
45.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARININ OLUŞUM VE GELİŞİM SÜRECİ	2011	Cihan GÜNYEL	Prof. Dr. Mesut Hakkı ÇAŞIN	Kadir Has Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının oluşum süreci, günümüze kadar yaşadığı önemli gelişmelere bakılmış, günümüzdeki durumu ve sorunları incelenmiş, geleceği ile ilgili olası gelişmeler üzerinde durulmuştur. Bu çalışmada Avrupa'nın güvenlik algılayışına ve dönemsel bazda değişen güvenlik tehditlerinin Avrupa Birliği'nin güvenlik algısındaki etkisine bakılarak bir değerlendirme yapılmıştır. Avrupa Birliği'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Politikasını oluşturma çabaları incelenmiş, günümüzdeki gelişmeleri, sorunları ve geleceği ile ilgili muhtemel gelişmeleri ve sorunları incelenmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası, Küreselleşme, Güvenlik					
46.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI AVRUPA GÜVENLİĞİ İÇİN GEREKLİ OLAN NEDİR?	2006	Kasım YİĞİT	Soli ÖZEL	İstanbul Bilgi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Avrupa Birliği'nin güvenlik ve savunma politikasının önemini tartışmak ve ortak Avrupa kimliğinin, bu politikanın hayata geçilmesinde önemli bir rol oynayabileceğini vurgulamaktır. Çalışmada 1648 Westphalia Antlaşması'ndan bu yana güvenlik konuları, ulusal egemenlik ve ulusal kimlik bağlamında değerlendirilmekte ve analiz edilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikaları, Güvenlik					
47.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI	2008	Eda GÜÇ	Prof. Dr. A. Füsun ARSAVA	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada 1950'ler ve 1980'ler arasındaki dönemde Avrupa'da ortak bir güvenlik yaklaşımı oluşturma çabaları, Petersburg ve St. Malo Deklarasyonları çerçevesinde Avrupa'nın geçirdiği değişim ve Soğuk Savaş sonrasındaki koşullar, AGSP'nin işleyişi askeri yetenekleri ve kurumsal yapısını ele alarak operasyon yeteneğinin kapsam incelenmiştir. Son olarak Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının oluşumu ve geleceği neorealist teori kapsamında değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenliği, Avrupa Birliği ve Güvenlik Politikaları					
48.	AVRUPA BİRLİĞİ'NDE GÜVENLİK VE SAVUNMA KİMLİĞİ ARAYIŞLARI VE BATI AVRUPA BİRLİĞİ	2002	Sezai ÇILDIR	Yrd. Doç. Dr. Suavi Tuncay	Muğla Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel amacı Avrupa Birliğinde güvenlik ve savunma kimliği arayışlarını incelemek, etki ve sonuçları üzerine bir değerlendirme yapmak olarak ifade edilmiştir. Çalışmanın temel argümanı Avrupa Birliğinin temel yapı taşlarından olan Ortak Dışişleri ve Savunma Kimliği ve bunun önemli bir unsuru olan Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliğinin, siyasal birliğin önemli bir adımını olduğu yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Entegrasyon, Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, Batı Avrupa Birliği					
49.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI; KOSOVA VE 11 EYLÜL SONRASI DÖNEMDE UYGULANIŞI	2004	Yunus Emre BAYRAK	Doç. Dr. Mine Eder	Boğaziçi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin temel amacı, otonom bir Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının ne derece mümkün olduğunu analiz etmek olarak belirtilmiştir. Çalışmada					

11 Eylül ve sonrasında gelişen Afganistan Savaşı ve Irak savaşlarının "realist bir geri dönüşe" yol açtığı savunulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, 11 Eylül, Uluslararası Güvenlik, Savunma Politikası					
50.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI'NIN GELİŞİM SÜRECİ VE KOSOVA KİRİZİ	2012	Fatoş JETISHI	Prof. Dr. Çağrı ERHAN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının Soğuk Savaş öncesinde ve sonrasındaki gelişimini ve Kosova Krizi çerçevesindeki uygulamasını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Buna bağlı olarak, bu tezde Avrupa Birliği'nin ne derece bağımsız bir silahlı güç, güvenlik ve savunma politikası oluşturabileceğini analiz etmeyi amaçlamış ve Kosova'ya yönelik Genişleme Stratejileri ve Zirve Kararları çerçevesindeki tutumunu incelemiştir **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Savunma ve Güvenlik Politikası, Kosova Krizi, Genişleme Stratejisi					
51.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASININ GELİŞİMİ VE GENİŞLEME SÜRECİNDE TRANSATLANTİK ETKİSİ	2010	İsmail MANTAR	Yrd. Doç. Dr. Uğur ÖZGÖKER	Kadir Has Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında Avrupa güvenlik ve savunma kimliği politikasının gelişim süreci ve ABD'nin bu sürece etkileri üzerinde durulmuştur. Ayrıca AGSP Avrupa ve Amerika ilişkilerine olumlu katkı yapabilir mi ve gelişim sürecinde aşamaların değerlendirildiği bu çalışmamızda AGSP çalışmalarının ABD faktörü göz ardı edilerek başarıya ulaştırılamayacağı değerlendirilmesi varsayımı üzerinde durulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası					
52.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASININ ORTAK BİR AVRUPA ORDUSU OLUŞTURMA YÖNÜNDE GELİŞİMİ	2009	İsa ÜNLÜ	Yrd. Doç. Dr. Timuçin KODAMAN	Süleyman Demirel Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı; II. Dünya Savaşı sonrasında yeni güvenlik tanımları yapmak ve bu güvenliği yeni organizasyonlarla sağlama amacı güden özelde batı Avrupa devletleri genelde ise Atlantik ittifakı ile birlikte Avrupa devletlerinin savunma ve güvenlik alanında yaptıkları girişimleri, yapılan bu girişimlerde ulaşılmak istenenin bir Avrupa ortak ordusu olup olmadığını ve bunu destekleyecek ortak endüstriye bakış açılarını incelemek olarak belirlenmiştir. Çalışmanın sonucunda AB'nin temel gayesi, uluslararası krizlere müdahale edebilecek yeteneklerini geliştirmek veya artırmak, böylelikle politik alanda oluşturduğu kurumsal çerçeveyi destekleyecek bir askeri güç elde etmeyi amaçladığı. Fakat yeteneklerinin buna yetip yetmeyeceği, kendi iç ve uluslararası dinamiklere bağlı olduğu belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Savunma ve Güvenlik Politikası, NATO					
53.	AVRUPA'NIN GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASINDA TÜRKİYE'NİN YERİ	2010	Mehmet KARA	Prof. Dr. Haydar ÇAKMAK	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması da AGSP'nin oluşumuna kadar söz konusu olan tarihsel yapıyı inceleyerek, buna yönelik olarak AGSP'nin başarısını ve başarı potansiyelini ortaya koymaya çalışacak ve bu süreç ve potansiyelde, Türkiye'nin yerinin ne olduğunu ve ne olması gerektiğini irdelenmiştir. Çalışmada antlaşmalar, görüşmeler ve müzakereler temel alınarak, Türkiye'nin AGSP'ye ilişkin çekincelerinin ve katkılarının neler olabileceği üzerinde anlatımlarda ve değerlendirmelerde bulunulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Kavramı, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Güvenlik ve Savunma Politikası, NATO					
54.	BAĞIMSIZLIĞINDAN GÜNÜMÜZE MAKEDONYA CUMHURİYETİ'NİN GÜVENLİK POLİTİKASI	2004	Ergin AHMED	Yrd. Doç. Dr. Göksel İŞYAR	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Makedonya Cumhuriyeti'nin güvenlik politikaları realist teori çerçevesinde incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Realizm, Güvenlik Politikaları					
55.	BAĞIMSIZLIK SONRASI KIRGIZİSTAN GÜVENLİK POLİTİKALARI ABS VE RUSYA'YI DENGELEME POLİTİKASI	2011	Nazila JAMANKULOVA	Yrd. Doç. Dr. Hakan GÜNEŞ	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, ABD ve Rusya'nın Orta Asya'ya yönelik izlediği politikalar ve Kırgızistan'ın söz konusu büyük güçlerle ilişkileri ortaya konulmaya					

çalışılmıştır. Kırgızistan'ın ABD ve Rusya ile ilişkileri, askeri-siyasi işbirliği çerçevesinde değerlendirilmiştir. Kırgızistan'ın ABD ile işbirliğinden kaçınmadığı fakat Rusya'ya daha çok önem verdiği kanaatine yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güvenlik Politikaları, Askeri İşbirliği, Siyasi İşbirliği					
56.	BAŞARISIZ DEVLETLERİN BÖLGESEL GÜVENLİĞE ETKİSİ: AFGANİSTAN-PAKİSTAN ETKİLEŞİMİ	2012	Çağla TUNA	Prof. Dr. Hayati AKTAŞ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı, başarısız devletlerin bölgesel güvenlikteki yerini ortaya koyarak diğer devletleri de başarısızlığa sürükleyip sürüklemediklerini saptamak olarak ifade edilmiştir. Bu bağlamda, başarısızlığın askeri, ekonomik ve sosyal etkileri ortaya konulmuştur. Durum çalışması kapsamında Afganistan ve Pakistan incelenmiştir. Özellikle iki toplum arasındaki mevcut etnik ve dini bağların etkileşim seviyesini oldukça yükselttiği, bu nedenle de Afganistan'ın Pakistan'ı istikrarsızlaştırıcı bir etki yarattığı tespit edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Başarısız Devletler, Bölgesel Güvenlik, Başarısız Devletler İndeksi, Afganistan, Pakistan					
57.	BEŞAR ESAD DÖNEMİ SURİYE DIŞ POLİTİKASI VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2011	Yeşim ÖZGEN	Doç. Dr. Kenan DAĞÇI	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması Türkiye-Suriye arasındaki ilişkilerin kimlik ve algı yönünde yaşanan değişimleri ve konjonktürel gelişmeleri esas alarak iki ülke arasındaki ilişkilerde meydana gelen olumlu gelişmeleri açıklamaya çalışmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Türkiye-Suriye, Stratejik işbilirği, Sosyal-Yapılandırmacılık, Kimlik, Algı					
58.	BİR ARAP ÜLKESİNDE BAHAR: SURİYE'DE ARAP BAHARI VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİNE ETKİSİ	2014	Eray AKDEMİR	Dr. Öğ. Alb. Hamza ÖZASLAN	Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Suriye'de yaşanan Arap Baharı sürecini anlamlandırmak için Suriye tarihi incelenmiş, süreç içerisinde rol alan aktörlerin Suriye meselesine yaklaşımları açıklanmış ve Türkiye'ye yönelik tehditler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucunda; Suriye'de yaşanan gelişmelerin Türkiye'nin güvenliğine yönelik yeni tehditlerin ortaya çıkmasına sebep olduğu tespit edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Arap Baharı, Güvenlik, Türkiye					
59.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ'NİN DAİMİ ÜYELİK, TEMSİLİYET VE VETO HAKKI TARTIŞMALARI ÇERÇEVESİNDE REFORM İHTİYACI	2015	Ömer ÇOLAK	Yrd. Doç. Dr. E. Aslı ÇOMU	Çukurova Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması, BMGK'nin daha iyi anlaşılmasını sağlamak adına, BMGK'nin işlevini, yapısını ve işleyişini detaylı bir şekilde ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır. Bu tez çalışmasının temel argümanı Günümüz uluslararası sisteminde, devletler üzerinde en bağlayıcı konuma sahip yapılanma olarak karşımıza çıkan BM Teşkilatı'nın işleyiş sürecinde kilit bir role sahip olan BMGK'nin günümüz şartlarına uygun olmadığı yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Birleşmiş Milletler, Güvenlik Konseyi, Veto Hakkı, Daimi Üyelik					
60.	BÖLGESEL GÜVENLİK DENGELERİ BAĞLAMINDA RUSYA-İRAN İLİŞKİLERİ	2014	Aytan MAMMADLI	Prof. Dr. Ömer Göksel İŞYAR	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında bölgesel güvenlik dengelerini doğrudan etkileyen nükleer, askeri ve enerji alanlarında Rusya ve İran arasındaki ikili ilişkileri, Kafkaslar, Orta Asya ve Ortadoğu bölgeleri bağlamında Rusya ve İran arasındaki bölgesel ilişkileri incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik, Güvenlik, Dış Politika					

61.	BÖLGESEL GÜVENLİK KOMPLEKSİ OLARAK ORTA DOĞU AKP DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA DEVAMLILIK VE DEĞİŞİM	2010	Ebru VURAL	Yrd. Doç. Dr. Sevilay KAHRAMAN	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez, Türkiye'yi bölgesel güvenlik kompleksi teorisi içerisine yerleştirerek Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) dönemi Türk dış politikası tartışmalarına katkıda bulunmayı amaçlar ve Türkiye'nin Orta Doğu güvenlik kompleksine karşı geleneksel ihtiyatlı, görece pasif rolü ve görece kayıtsız duruşundaki devamlılık ve değişimi inceler. Bundan dolayı, analizin çerçevesi bölgesel güvenlik kompleksi teorisi, Türkiye'ye bölgesel güvenlik komplekslerinde atfedilen roller ve rol değişimleridir. Bu çalışma, tarihsel bir çerçeve içerisinde, AKP dönemi Türk dış politikasındaki devamlılık ve değişimi sorgular ve AKP döneminde Türkiye'nin rolünün yalıtkan devlet fonksiyonundan gevşek coğrafi sınırlar biçimini benimseyen arayüz mantığına doğru gittiği sonucuna varır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Bölgesel Güvenlik, Dış Politika					
62.	ÇİN'İN ASYA-PASİFİKTEKİ DIŞ GÜVENLİK POLİTİKASI	2004	İsmet ÇEHRELİ	Prof. Dr. M. Hakkı ÇAŞIN	Yeditepe Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Çin'in en önemli karar alma organı olan ulusal lider ve onun çekirdek kadrosundan başlayarak daha aşağıdaki seviyelere kadar dış politika karar alma mekanizmaları incelenmiştir. Çin'in diğer ülkelerle yürüttüğü ekonomik ilişkiler ve Asya-Pasifik'teki üç büyük devletle (Rusya, Japonya, ABD) olan dış politikası Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulduğu tarih olan 1949 'dan günümüze kadar incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güvenlik Politikaları, Uluslararası Politika					
63.	ÇİN'İN ENERJİ GÜVENLİĞİ POLİTİKALARININ ORTA DOĞU ÜLKELERİ İLE İLİŞKİLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ	2015	Fatih KINCIR	Prof. Dr. Burak Samih GÜLBOY	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Çin Halk Cumhuriyeti'nin enerji güvenliği politikalarının Orta Doğu ülkeleri ile ilişkilerine etkilerini değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışma, dünyanın siyasi, askeri ve demografik açıdan en istikrarsız bölgelerinden birisi olan Orta Doğu'da, dünyanın son dönemlerde en istikrarlı ve hızlı ekonomik büyümesini yaşayan Çin'in politikalarını ele almaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Enerji Güvenliği, Çin					
64.	DARFUR SORUNUNUN SUDAN'IN İÇ GÜVENLİĞİNE ETKİSİ	2014	Mustafa KHALİD MUSTAFA	Prof.Dr. Arif KÖKTAŞ	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Darfur Sorununun Sudan'ın iç güvenliğine etkilerini incelemektir. Çalışma, Darfur Sorununun tarihsel, ekonomik, siyasal ve uluslararası nedenlerini ve sorunun Sudan'ın iç güvenliğine etkilerini ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın savunduğu iddia; Darfur Sorununun, etnik ve dini temele dayanmadığı ve bölgede meydana gelen ölümlerin etnik temizlik veya soykırım amacı taşımadığı, sorunun ve çatışmaların ekonomik yetersizliklerle ortaya çıktığı sonrasında bölgede güç sahibi olmak isteyen devletlerin çıkar kavgalarının yattığıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Darfur Sorunu, İç Güvenlik, Çatışma, Soykırım					
65.	DEĞİŞEN JEOPOLİTİĞİ BAĞLAMINDA ÇİN'İN GÜVENLİK POLİTİKALARI	2009	Fatma ÇOBAN	Doç. Dr. Fırat PURTAŞ	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada jeopolitik kavramı çerçevesinde Çin'in jeopolitiğinin temel bileşenleri ortaya çıkarılmaya çalışılarak geleneksel ve geleneksel olmayan tehdit algılamaları ekseninde merkez – çevre güvenlik kavramları irdelenmiştir. Çin yapılan jeopolitik analizlerin neredeyse tamamında ağırlığı olan etken ve küresel bir güç odağıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Jeopolitik, Merkez-Çevre Teorisi					

66.	DEĞİŞEN KARADENİZ JEOPOLİTİĞİNDE UKRAYNA VE GÜRCİSTAN'IN YERİ VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2011	Ahmet AŞIK	Doç. Dr. Fuat AKSU	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, güvenlik, jeopolitik ve bölgeselleşme kavramları teorik olarak incelenmiştir. Soğuk Savaş sonrası Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan jeopolitik değişim ortaya konarak, Ukrayna ve Gürcistan'ın bu değişimde oynadığı rol iç ve dış faktörler değerlendirilerek analiz edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karadeniz Bölgesi, Jeopolitik, Soğuk Savaş					
67.	DEĞİŞEN ULUSLARARASI SİSTEMDE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK VE BARIŞ ALGISI	2014	Burhan BARLAS	DOÇ. DR. FÜSUN ÖZERDEM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada güvenlik amaçlı kurulmuş bölgesel ve küresel uluslararası örgütlerden BM, NATO ve AGİT detaylandırılarak güvenlik ile ilişkileri hakkında bilgi verilecek ve uluslararası arenadaki güvenlik rolleri üzerinde durulmuş ve güvenliğe yönelik var olan tehditler ile barışı sağlamak için kullanılan yöntemler incelenmiştir. Bu çalışmada çatışma çözümü perspektifinde, çatışma çözümünde uygulanan araçlar ve örnek bir çatışma çözümü olarak IRA-PKK karşılaştırması yapılacaktır. Bu karşılaştırma ile farklı bir bölgede ve ülkede yer alan terör veya çatışma süreçleri Türkiye'ye bir yol gösterebilir mi? Sorusunun cevabı aranmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Barış Algısı, Barış Hareketleri, Barış Çözümü					
68.	DEVLET GÜVENLİK KAVRAMININ ASİMETRİK TEHDİTLERE GÖRE SİMETRİK EVRİMİ TAŞLA SOPADAN SİBER SAVAŞA	2015	Kartal OKAN	PROF.DR. Çağrı ERHAN	Bahçeşehir Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı siber savunmalarını kurma yolunda devletlere daha basit ancak daha etkili yapısal organizasyon önermektir. Böyle bir örgütü oluşturmak/kurmak için öncelikle uygun bir yaklaşım gereksiniminden dolayı siber güvenlik konusuna Uİ teorilerinin perspektifiyle değerlendirilmiş ve bu yaklaşımların modası geçmiş ve yetersiz olduğu kanaatine varılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Siber güvenlik, Güvenlik, Siber alan					
69.	EKONOMİK KARŞILIKLI BAĞIMLILIK VE GÜVENLİK RUSYA-AB ÖRNEĞİ	2002	Burcu UÇARAY	PROF. DR. Duygu SEZER	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Rusya ile AB arasındaki ekonomik karşılıklı bağımlılık ilişkisinin doğasını ve bunun tarihten gelen gergin ilişkilerin yumuşamasındaki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ekonomik Bağımlılık, Güvenlik, Rusya, ABD					
70.	ELEŞTİREL GÜVENLİK OKULU ALTINDA GALLER OKULU	2009	Ayşen GÜLDÜRDEK	Yrd. Doç. Dr. A. Şevket OVALI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, Soğuk Savaşın klasik güvenlik anlayışına eleştirel bir bakış açısı getiren Galler Okulunun yeni güvenlik yaklaşımını ve eleştirilerini incelemektedir. Bu tartışmaların ışığında, Soğuk Savaş s ırasında ihmal edilen "insan güvenliği" kavramı ve bu kavramın gerekliliği ve önemi güncel örneklerle desteklenmiştir **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Eleştirel Güvenlik Çalışmaları, Galler Ekolü, İnsan Güvenliği, Özgürleşme					
71.	ENERJİ GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA KAZAKİSTAN'IN RUSYA FEDERASYONU VE ÇİN HALK CUMHURİYETİ İLE İLİŞKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	2012	Ahmet YAVAŞ	Doç. Dr. Giray Saynur BOZKURT	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada enerji kaynaklarının ulusal ve uluslararası güvenlikle ilişkisi Kazakistan örneği üzerinden incelenmektedir. Çalışmanın temel argümanı					

Kazakistan'ın enerji kaynaklarından ekonomik anlamda faydalanabilmesi bölgede güvenli ve istikrarlı bir ortamın olmasını gerektiği ve enerji güvenliğinin ülkeler arasında yarattığı karşılıklı bağımlılık olgusu günümüzde iş birliğini ön plana çıkarmakta olduğu yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Enerji Güvenliği, Ekonomik Bağımlılık					
72.	ENERJİNİN ULUSAL GÜVENLİK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: HAZAR HAVZASI VE AZERBAYCAN ÖRNEĞİ	2015	Zamin MUSTAFAYEV	Doç. Dr. Orçun İMGA	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, enerjinin ulusal güvenlik üzerindeki etkilerini açıklamak ve anlamak için katkı yapmak, bu etkileri de Hazar Havzası ve Azerbaycan örnekleriyle göstermek olarak belirlenmiştir. Çalışmanın iddiası; 19 ve 20.yy.dan bu yana değişik güvenlik anlayışları ışığında yapılan mücadeleler ve çıkan savaşların büyük bir kısmı enerji kaynakları ile dolaylı ve dolaysız ilgili olmuş, kaynaklara ulaşan ve etkin kullanan devletler bu mücadele ve savaşlarda bir adım önde olarak ulusal güvenliklerini sağlamış ve birçok devlet enerji uğrunda yapılan mücadelelerden etkilenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji Güvenliği, Enerji Arz Güvenliği, Enerji Talep Güvenliği, Ulusal Güvenlik					
73.	GLOBALLEŞME SONRASI ÇAĞDAŞ STRATEJİK İSTİHBARATTAKİ YENİ UFUKLAR	2003	Gökhan SARI	Prof. Dr. Mesut Hakkı CAŞIN	Yeditepe Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, uluslararası dünya düzeni ve konjonktürel kırılmalara bağlı olarak gelecek stratejik istihbarat yapılanmasını uluslararası ilişkiler açısından değerlendirmek ve mevcut anlam kargaşasından sıyrılarak istihbarat konseptini ortaya çıkarmak olarak ifade edilmiştir. Araştırma sonucunda genel konsept olarak, yüksek teknolojinin ve yeni dünya düzeninin istihbaratın özünü değiştirmediği ancak ilgi alanı ve tekniğinde değişiklik meydana getirdiği görülmüştür. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ulusal Güvenlik, İstihbarat, Stratejik İstihbarat					
74.	GÖÇ VE GÜVENLİK TARİH, PRATİK VE TEORİ	2010	Nazlı Sinem ASLAN	Prof. Dr. Pınar BİLGİN	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, göç ve güvenlik arasında bir ilişkinin varlığını önceden varsaymadan göçün bazı aktörlerin uygulamalarında güvenlikleştirilmesini tarihsel ve bağlamsal bir çerçevede incelemekte ve göçü güvenlikle ilişkilendirmenin siyasiliğini vurgulamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Göç, Güvenlik, Eleştirel Güvenlik					
75.	GÜNEY KAFKASYA'DA GÜVENLİK BAĞLAMINDA İRAN-AZERBAYCAN İLİŞKİLERİ	2013	Gültekin HABİBLİ	Prof. Dr. Çağrı ERHAN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması Güney Kafkasya'da güvenlik bağlamında İran-Azerbaycan ilişkilerini incelemeyi hedeflemiştir. Çalışmanın temel argümanı İran-Azerbaycan ilişkilerinin başlıca dinamiği güvenlik algısı olduğu yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Kafkasya					
76.	GÜNEY KAFKASYA'DA İSRAİL: GÜVENLİK VE ENERJİ TEHDİTLERİ	2009	Namık TANRIBAKAN	Doç. Dr. Nilüfer KARACASULU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, İsrail'in Güney Kafkaslarla ilgili politikalarının şekillenmesi üzerinde etkili olan enerji güvenliği konuları ele alınmıştır. Çalışmada ayrıca Azerbaycan-İsrail ilişkileri incelenmiştir. Çünkü çalışmanın temel argümanına göre Azerbaycan İsrail'in bölgedeki geniş enerji kaynaklarına ulaşmasına yardımcı olabilecek bir mihver ülke olarak değerlendirilmektedir. Son olarak çalışmada Yukarı Karabağ ve Güney Osetya- analizi yapılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji Güvenliği, İsrail, Enerji Boru Hatları					
77.	GÜVENLİĞİN ÖZELLEŞTİRİLMESİNİN NEO-MARXIST ANALİZİ	2014	Burçak DÖLEK	Yrd. Doç. Dr. Tore FOUGNER	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, özel güvenlikteki artışı eleştirel ekonomi politik bakış açısı içerisinde incelemektedir. Bu amaçla, güvenliğin özelleştirilmesi devlet-piyasa-güvenlik bağlantısı çerçevesinde neo-Marxist bakış açısı kullanılarak analiz edilmekte olup; Batılı ve Afrika ülkelerinde özel güvenlikten kaynaklı sermaye birikimine dikkat					

çekilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenliğin Özelleştirilmesi, Neo-Marxism, Ekonomi Politiği, Devlet-Piyasa-Güvenlik Bağı					
78.	GÜVENLİK AÇISINDAN AVRUPA BİRLİĞİNDE DEĞİŞEN VATANDAŞLIK POLİTİKALARI	2010	Filiz DOĞAN	Doç. Dr. Çiğdem NAS	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada günümüz Avrupa'sında güvenlik ve vatandaşlık ilişkisine yönelik çalışmalara odaklanılmıştır. Ayrıca çalışmada Avrupa devletlerinin çoğunun son yıllarda ağırlıklı olarak güvenliği dikkate alarak vatandaşlık kavramını sorguladıkları ve şekillendirdikleri yönündeki görüşü ispat etmeye çalışmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Avrupa Birliği, Vatandaşlık Politikaları					
79.	GÜVENLİK AÇISINDAN KIBRIS SORUNUNA İLİŞKİN TÜRK-AMERİKAN İLİŞKİLERİ	2011	Ceren Devran BAYKOTAN	Doç. Dr. Tuncay KARDAŞ	Sakarya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu araştırmanın konusu Kıbrıs sorunu ve bu sorunun Türk- Amerikan ilişkileri üzerindeki etkisidir. Bu çalışmanın amacı Türkiye ve ABD güvenlik endişelerinin Kıbrıs konusu bağlamındaki ilişkilerinde temel rol oynadığını sunmaktır. Çalışmanın sonuçları Kıbrıs hem Türkiye hem de ABD için stratejik açıdan önem taşıdığı ve. Türkiye için ada Türk topraklarının güvenliği açısından hayati öneme sahip olduğu yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kıbrıs, Türk-Amerikan İlişkileri, Güvenlik					
80.	GÜVENLİK BOYUTU İTİBARİYLE, AVRUPA BİRLİĞİ ENERJİ POLİTİKASI	2009	Çağrı SELVİ	Doç. Dr. Nazif MANDACI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada başlıca Avrupa Birliği'nin günümüzdeki ve gelecekteki enerji talep ve harcamaları, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi konuları, AB'nin enerji politikasını yönlendiren prensiplerine, politik ve kurumsal yapılanmasına ve Avrupa Birliği'ni yeni enerji politikası oluşumuna yönelten etkenlere değinilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Enerji Politikası, Enerji Arzı Güvenliği, Avrupa Birliği Enerji İhtiyacı					
81.	GÜVENLİK TOPLULUĞU KAVRAMI ÜZERİNE BİR ANALİZ: KARADAĞ'IN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİK SÜRECİ ÖRNEĞİ	2013	Ervina DURAKOVİC	Yrd. Doç. Dr. Murat Necip ARMAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı güvenlik topluluğu kavramı konusuna bir çerçeve oluşturmaktır. bu çalışma, güvenlik topluluğu kavramın doğuşu, teorik gelişimi, kavrama ilişkin yeni yaklaşımlar ve yenilikler, güvenlik topluluğu kavramın uygulama alanları ve örnekleri ve komşularla olan ilişkiler konularını ele almaktadır. Bu çalışmada elde edilen sonuç güvenlik topluluklarının sosyal olarak inşa edildiği, sosyalizasyon ve toplumsal öğrenme politikalarıyla devletlerin dış politika davranışlarını değiştirebileceği, devletler arasındaki işlemlerin ve iletişimin yoğun olduğu durumlarda devletlerin sosyal yapılarının güvenilir barışçıl beklentiler yönünde değiştirilebileceğine yönelik olmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Topluluğu, Avrupa Birliği, Batı Balkanlar, Karadağ					
82.	GÜVENLİKLEŞTİRME KURAMI VE İNSAN GÜVENLİĞİ ÇERÇEVESİNDE 11 EYLÜL 2001 SONRASI AVRUPA'DA İSLAMİ KİMLİK ALGISI	2011	Ceyhun ÇİÇEKÇİ	Yard. Doç. Dr. Soner KARAGÜL	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel amacı, "aforoz kültürünü üreten bir söylem olarak güvenlikleştirme süreçlerinin ortaya çıkardığı "ötekinin, insan güvenliği açısından yarattığı sakıncaları belirlemek ve bu bağlamda Konstrüktivist kurama normatif bir eleştiri getirmektir. Günümüzde hususiyetle AB ülkelerinde görülen İslam karşıtlığı (Islamophobia), güvenlik söylemleri üzerinden analiz edilmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlikleştirme, İnsan Güvenliği, Batı, İslam, Kimlik					
83.	GÜVENLİKLEŞTİRME PERSPEKTİFİNDEN AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜNEY KAFKASYA POLİTİKASI	2012	Hüseyin Onur DEĞİRMENCİ	Doç. Dr. Sinem AKGUL AÇIKMEŞE	Kara Harp Okulu
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Kopenhag Okulu'nun güvenlikleştirme teorisi kullanılarak AB'nin Güney Kafkasya'ya yönelik tehdit tanımlamaları ve tanımlanan bu					

tehditlerin güvenlikleştirme analizi yapılmaya çalışmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag Okulu, Güvenlikleştirme, Avrupa Birliği, Güney Kafkasya					
84.	GÜVENLİKLEŞTİRME SOĞUK SAVAŞ SONRASINDA TÜRKİYE ÖRNEĞİNDE YENİ BİR GÜVENLİK ANALİZİ	2004	Çiğdem ŞAHİN	Yrd. Doç. Dr. Tanju TOSUN	Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı Güvenlikleştirme kavramını tanıtmak ve Soğuk Savaş sonrasında Türkiye örneğinde somutlaşmasına temel hazırladığı düşünülen Anayasal ve yasal düzenlemeleri takiben, 1990'larda gelinen durumu genel hatlarıyla ortaya koymak olarak belirtilmiştir. Çalışmada yasal düzenlemelerde ve resmi söylemlere temel olan belirli yayınlarda güvenlik kavramına yaklaşımın nasıl olduğu ve 1990'larda güvenlikten ne anlaşıldığı araştırılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Soğuk Savaş Sonrası, Güvenlik Yaklaşımları, Güvenlikleştirme					
85.	GÜVENLİKLEŞTİRMEDEN GÜVENLİK DIŞSALLAŞTIRMAYA: TÜRKİYE'NİN İRAN POLİTİKASINI ÇÖZÜMLEMEK	2013	Çağla LÜLECİ	Doç. Dr. Şevket OVALI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Türkiye-İran ilişkilerinin 1990-2011 arası değişen dinamiklerine odaklanırken, bu süreçte Türk siyasetçilerinin iç siyasete dair söylemlerinin oldukça etkili olduğunu iddia etmektedir. Kopenhag Okulu'nun geliştirdiği Güvenlikleştirme Teorisi'nden faydalanarak, iç siyaset ile dış siyaset arasındaki bağlantının incelenmesi için yapılandırılmış bir çerçeve sunmaktadır. Çalışmanın temel sorunsalı iç siyasetteki değişimler Türkiye'nin İran'a yönelik politikasını nasıl etkilediği yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlikleştirme, Türk Dış Politikası, Güvenlikleştirme Teorisi					
86.	HAFIZ ESAD SONRASI TÜRKİYE-SURİYE İLİŞKİLERİNİN GÜVENLİK POLİTİKALARINA ETKİSİ	2012	Mehmet TİRAŞ	Prof. Dr. Tayyar ARI	Beykent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Hafız Esad Sonrası Türkiye-Suriye ilişkilerinin güvenlik politikalarına etkisini ele almıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Soğuk Savaş, Güvenlik, PKK, Hatay Meselesi, Su Sorunu					
87.	İKİLİ VE BÖLGESEL GÜVENLİK UNSURLARI VE TÜRKİYE-İRAN İLİŞKİLERİNE YANSIMALARI	2010	İlknur CİHANGİR	Doç. Dr. Yücel ACER	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Türkiye-İran ilişkilerinde mevcut güvenlik unsurlarının neler olduğunun tespiti ve bu unsurların ikili ilişkilere olan etkisi analiz edilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın sonunda ise Türkiye-İran ilişkilerinde, güvenliğin kimi zaman bir uzlaşma unsuru olarak karşımıza çıktığı, kimi zamanda ilişkilerde ayrıştırıcı bir rol üstlendiğinin gözlemlenildiği belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Bölgesel Güvenlik, Türkiye-İran İlişkileri					
88.	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TÜRKİYE'NİN ENERJİ VE EKONOMİ GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2010	Osman ÇELİKKAN	Prof. Dr. Hasan SAYGIN	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, ikim değişikliğini önlemek için alınması gereken önlemlerin, Türkiye'nin enerji ve ekonomi güvenliğine muhtemel etkilerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda iklim değişikliğine önlem almanın Türkiye için önemli sonuçlarının olacağı değerlendirilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İklim Değişikliği, Güvenlik, Yenilenebilir Enerji, Kyoto Protokolü					
89.	İNGİLİZ DIŞ POLİTİKASI EKSENİNDE AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI	2011	İmran KAYA	Prof. Dr. Çınar ÖZEN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Avrupa'nın en önemli askeri güçlerinden biri olan İngiltere'nin AGSP sürecini ne yönde etkilediğini ve yönlendirdiğini ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Çalışmanın temel argümanına göre Avrupa'nın en önemli askeri güçlerinden biri olan İngiltere, Avrupa güvenlik ve savunma politikalarının şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir ve politik tercihleriyle Avrupa ve Atlantik güvenlik düzenlemelerini önemli ölçüde etkilemektedir.					

Çalışmanın Anahtar Kavramları: Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, İngiliz Dış Politikası					
90.	İNGİLTERE VE AVRUPA GÜVENLİK ENTEGRASYONU: 1945-2003 YILLARI ARASINDA AVRUPA GÜVENLİK MESELELERİ HAKKINDA İNGİLTERE'NİN TUTUMU	2004	Pınar Buket ORHAN	Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez İngiltere'nin Avrupa güvenlik entegrasyonu çerçevesindeki güvenlik anlayışını incelemektedir. Bu çalışmaya göre İngiltere'nin politikalarının Avrupa Savunma ve Güvenlik Politikasının oluşumu ve gelişimi açısından son derece önemlidir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik Entegrasyonu, İngiltere Güvenlik anlayışı, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası					
91.	İNSAN GÜVENLİĞİ VE TERÖRİZM	2016	Duygu Çağla BAYRAM	Prof. Dr. Hayati AKTAŞ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Araştırmanın en temel problemi, güvenlik algısının tek bir düzlemde hareket edemeyeceğinin, insan güvenliği alanının hatırı sayılır ölçüde bilgilendirilmesi yapılarak, ortaya konması ve insan güvenliğine yönelik farklı tehdit unsurlarından terörizm tehdidi ışığında, sonrasında terörizm olgusu da irdelenerek, pratikte yaşanan çelişkinin ve ikilemin değerlendirilmesidir. Bu araştırmanın amacı insan güvenliği alanını tanıyarak bu alana yönelik ciddi bir tehdit olan terörizm ile bağlantısını, bu bağlantı kapsamından doğan çelişkili durum göz önünde bulundurularak, irdelemek ve akabinde insanın güvenliği adına iyi tanınması gereken terörizm tehdidinin detaylı bir değerlendirmesini yapmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İnsan Güvenliği, Güvenlik Genişlemesi, Güvenlik-Özgürlük İkilem, Terörle Mücadele Çelişkisi					
92.	IRAK'TA GÜVENLİK SEKTÖRÜ REFORMU MÜLTİ-ETNİK TOPLULUKLARDA ÇATIŞMA SONRASI GÜVENLİK GÜÇLERİNİN OLUŞTURULMASI	2014	Salih AKPINAR	Doç. Dr. Talha KÖSE	İstanbul Şehir Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, 2003 Amerikan işgalinden sonra Irak'ta güvenlik sektörü reformu arkasındaki dinamikleri kavrama amacıyla yazılmıştır. Bu çalışmada ki analiz Barış-İnşası, Ulus-İnşası ve Devlet-İnşası kavramları üzerinden yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda Irak'ta ne Devlet-İnşasının, ne de Ulus-İnşasının başarılı olmadığını gösterilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Sektörü, Devlet-İnşası, Ulus İnşası, Barış İnşası					
93.	İRAN TOPLUM YAPISININ DIŞ POLİTİKASINA VE ORTADOĞU GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2012	Hazar VURAL	Doç. Dr. Fuat AKSU	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Araştırmanın amacı, İran toplum yapısının bu ülkenin izlemekte olduğu dış politikaya ne ölçüde yansımakta olduğunu araştırarak, İran'ın izlemekte olduğu dış politikanın bölgesel istikrarın inşasında ne ölçüde etkili olduğunu ve bu dış politikanın bölgeyi yakın tarihte güvenlik açısından nasıl etkilediğini/etkileyeceğini incelemek olmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, İran Dış Politikası					
94.	İRAN'IN NÜKLEER ÇALIŞMALARI VE ORTADOĞU GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2012	Ebru MOTORCU	Yrd. Doç. Dr. Ulaş CANDAŞ	Akdeniz Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı İran nükleer krizini ele almak ve küresel güçlerin bu kriz sürecindeki rolünü ayrıntılı bir şekilde incelemektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İran, Nükleer Silahlanma, Jeopolitik Önem, Küresel Güçler					
95.	11 EYLÜL SONRASI RUSYA- ABD REKABETİ VE BUNUN ORTA ASYA GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2005	Gökhan TELATAR	Prof. Dr. Tayyar ARI	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Orta Asya'da bölge içi ve bölge dışı dinamiklerden kaynaklanan güvenlik sorunlarını ve bunların bölgesel ve uluslararası sonuçlarını analiz etmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Çatışma, Güvenlik, Jeopolitik					

96.	İSRAİL'İN GÜVENLİĞİ VE HAYAT SAHASI	1999	S. Güray BALATEKİN	Doç. Dr. Levent ÜRER	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma kısa sürede yükselen bir güç olan "İsrail devletinin altında yatan nedir?", "Güvenliğini ve Hayat Sahasını oluşturacak kuvvetini kimliğinden mi alıyor?" sorularına cevap vermeye çalışmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İsrail, Güvenlik, Hayat Sahası					
97.	İSTANBUL SÜRECİ'NİN AFGANİSTAN'IN İSTİKRARINA ETKİSİ: BÖLGESEL GÜVENLİK KOMPLEKSİ TEORİSİ ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME	2015	Suhrab ARİA	Doç. Dr. Ferhat PİRİNÇÇİ	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisine çerçevesinde Afganistan'ın istikrarını etkileyen içsel, bölgesel ve küresel dinamikler farklı açılardan ayrıntılarıyla açıklanmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgeselleşme, Bölgesel ve Küresel Dinamikler, Bölgesel Güvenlik Kompleksi, İstanbul Süreci, Afganistan					
98.	KAFKASYA BÖLGESİNİN TÜRKİYE ENERJİ (PETROL VE DOĞALGAZ) GÜVENLİĞİNDE YERİ VE ÖNEMİ	2010	Aylin ARICIOĞLU	Doç. Dr. Zerrin Ayşe ÖZTÜRK	Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu Çalışmamızda ki Türkiye'nin, değişen hükümetler süresince geçerli olan farklı enerji politikalarının yerine istikrarlı bir enerji politikasına sahip olması için dış aktörlerin etkisinin enerji politikası yapımı ve uygulama süresi boyunca minimize edilmesinin, Türkiye enerji güvenliğinin sağlanması için neler yapılabileceğinin ve Kafkasya Bölgesi'nin Türkiye enerji güvenliğindeki öneminin analizidir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kafkasya, Enerji Güvenliği, Enerji Politikası					
99.	KAFKASYA JEOPOLİTİĞİ İÇİNDE GÜNEY KAFKASYA'NIN STRATEJİK ÖNEMİ VE GÜVENLİK SORUNLARI	2015	Veli MİRZAYEV	Yrd. Doç. Dr. İlkur TÜRE	Muğla Sıtkı Kocman Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada tarihsel süreç içerisinde Kafkasya'nın jeopolitiğinden, stratejik öneminden ve güvenlik sorunlarından bahsedilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Stratejik Güvenlik, Stratejik Önemi, Jeopolitik, Kafkasya					
100.	KAFKASYA'NIN GÜVENLİĞİ VE TÜRKİYE'NİN ROLÜ	2004	Demet Şefika ACAR	Doç. Dr. Süleyman KARAÇOR	Konya Selçuk Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Kafkasya'nın stratejik öneminden bu bölgede yaşayan güvenlik sorunlarından ve güvenliği etkileyen uluslararası aktörlerden bahsedilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kafkasya, Kafkasya Güvenlik Sorunları, Jeopolitik, Stratejik Önem, Stratejik Güvenlik					
101.	KARADENİZ'İN GÜVENLİĞİ VE KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ	2009	Tülin KARAMAN	Doç. Dr. Sait YILMAZ	Beykent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında; Karadeniz'in değişen jeopolitiğine paralel olarak artan güvenlik ihtiyacının, bölgesel işbirliği olan KEİ ile sağlanabileceği ve Türkiye'nin öncülüğünde kurulan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin", "Karadeniz Güvenlik İşbirliği'ne" dönüşmesi için KEİ'de ne gibi değişikliklere gidilmesi gerektiği incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karadeniz, Karadeniz Güvenliği, Jeopolitik, Stratejik Güvenlik					
102.	KARL DEUTSCH'UN GÜVENLİK TOPLULUĞU KURAMINI XXI. YÜZYILDA OKUMAK: ŞANGAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ	2010	Zehra ALTUNDAĞ	Doç. Dr. Murat ÇEMREK	Selçuk Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, bir bölgesel örgüt olan ŞİÖ'nün Deutschyen "güvenlik topluluğu" kavramı bağlamında analizi yapılmıştır **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Topluluğu, Şangay İşbirliği Örgütü, Karl Deutsch					

103.	KARŞILIKLI NORMALLEŞME VE BÖLGESEL GÜVENLİK DAĞLIK KARABAĞ SORUNUNUN ÇÖZÜM SÜRECİNİN ANALİZİ T.E.N.S. YOLUYLA	2014	Sevınj ISKENDEROVA	Doç. DR. Yaprak GURSOY	İstanbul Bilgi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada akademik literatürün yani sıra bu sürecin önemli politik figürlerine ait demeç, açıklama ve söylemler gibi ikincil verilerden de faydalanarak Türkiye-Ermenistan ikili ilişkileri doğrultusundaki liberal temayül Dağlık Karabağ Sorunu 'nün çözümünü nasıl etkilemiştir? Sorusuna cevap verilmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Dağlık Karabağ Sorunu, Pozitif Söylemler, Negatif Söylemeler					
104.	KAZAKİSTAN'IN ULUSAL GÜVENLİK SORUNLARI	2008	Dinara KURAZKHOJAYEVA	Prof. Dr. Sertaç BAŞEREN	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasında, Kazakistan'a yönelik iç ve dış tehditler açıklanacaktır. Ayrıca çalışmada Kazakistan'ın jeopolitik ve stratejik açıdan önemine vurgu yapılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kazakistan, Ekonomik Güvenlik, Stratejik Güvenlik, Jeoekonomik					
105.	KİMLİK-GÜVENLİK İLİŞKİSİNİN BİR ÖRNEĞİ OLARAK AVRUPA KOMŞULUK POLİTİKASI VE AB GÜVENLİĞİ	2011	Kamil Efkan ERKAN	Prof. Dr. Nurşin ATEŞOĞLU GÜNEY	Yıldız Teknik Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Soğuk Savaş sonrası AB'nin güvenlik politikasında ötekileştirme örneği olarak Avrupa Komşuluk Politikası çerçevesinde Akdeniz politikasına bakılmıştır. Çalışmada kimlik güvenlik ilişkisi Konstrüktivizm Teorisi yardımıyla incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Kimlik, Ötekileştirme, Ben-Öteki, Avrupa Komşuluk Politikası					
106.	KOLEKTİF SAVUNMADAN KÜRESEL GÜVENLİĞE GEÇİŞ KAPSAMINDA NATO'NUN MUHTEMEL YENİ STRATEJİK KONSEPTİNE BAKIŞ	2010	İskender Cahid ŞAFAK	Prof. Dr. Cengiz OKMAN	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Soğuk Savaş sonrasında değişen güvenlik anlayışı bağlamında NATO'nun muhtemel Yeni Stratejik Konseptine dair bir değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Stratejik Konsept, Küresel Güvenlik, Hacimsel Güvenlik, Kapasite Odaklı Ortaklık					
107.	KOLLEKTİF GÜVENLİK ANLAŞMASI TEŞKİLATI (KGAT) VE RUSYA'NIN DİĞER KGAT ÜYE DEVLETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN SINIRLILIKLARI	2011	Janargul BORKOEVA	Doç. Dr. Oktay F. TANRISEVER	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez Kolektif Güvenlik Anlaşması Teşkilatı (KGAT) ve Rusya'nın diğer KGAT üye devletleri üzerindeki etki kaynaklarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu tez KGAT'ın Rusya merkezli bölgesel güvenlik örgütü olarak devam etmesine rağmen, 2000 yıllarında diğer KGAT üye devletlerinin artan tehdit algısı çeşitliliği ve diğer bölgesel güvenlik örgütlerinin Sovyet sonrası bölgeye artan ilgisinden dolayı Rusya'nın diğer KGAT üye devletlerine olan etkisinin yavaş yavaş sınırlandığını savunuyor. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik Kompleksi, Kolektif Güvenlik Anlaşması Teşkilatı					
108.	KOPENHAG OKULU'NUN GÜVENLİK ANLAYIŞI EKSENİNDE AVRUPA BİRLİĞİNDE GÖÇ-GÜVENLİK İLİŞKİSİNİN OLUŞTURULMASI: FRANSA VE İNGİLTERE ÖRNEĞİ	2014	Özge ÖZMEN	Yrd. Doç. Dr. Başak KALE	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Avrupa Birliği'nde göçün güvenlik meselesi haline getirilmesini araştırmaktır. Bu çalışma, Kopenhag Okulu'nun güvenlikleştirme kuramını, göç-güvenlik ilişkisini göz önüne alarak incelemektedir.					

Çalışmanın Anahtar Kavramları: Kopenhag Ekolü, Güvenlikleştirme, Göç					
109.	KOSOVA ÖRNEĞİNDE AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK POLİTİKASI	2010	Selen VARDAR	Prof. Dr. Kamuran REÇBER	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmasının amacı Ortak Dış Politika Güvenlik ve Savunma Politikasının oluşum sürecini Kosova örneğinde incelemek ve egemenlik teorileri çerçevesinde neden Avrupa Birliği üye Devletleri arasında dış politika, güvenlik ve savunma alanlarında tam bir uzlaşmanın sağlanamadığını analiz etmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası					
110.	KÜRESEL ISINMANIN GÜVENLİK BOYUTU	2012	Mehmet YANIK	Prof. Dr. Yaşar ONAY	Haliç Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada küresel ısınmanın bir başka boyutu olarak dünya politikasına ile ulusal/uluslararası güvenliğe etkileri sunulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Küresel Isınma, Güvenlik Sorunu, Devlet Politikası					
111.	KÜRESELLEŞME SÜRECİNİN ORTA DOĞU BÖLGESİ'NDE GÜVENLİĞE ETKİLERİ	2014	Adem Baş	Doç. Dr. Zafer Akbaş	Düzce Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı, küreselleşme sürecinin Orta Doğu ulus devletlerinden olan Suriye ve Mısır'da paylaşılabilir ancak emanet edilemez bir özelliğe sahip olan güvenliğe etkilerini ortaya koymaktır. Bu çalışmanın analiz birimi sistem, analiz düzeyi ise aktör olan bu çalışmada küreselleşme sürecinin, bölgede beklenmeyen olaylara sebep olduğu ve güvensizliği yaygınlaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Küreselleşme, Orta Doğu, Ulus Devlet, Güvenlik					
112.	KÜRESELLEŞME VE EKONOMİK GÜVENLİK	2014	Ayşe Ece ALKAN	Doç. Dr. Işıl KAZAN	Akdeniz Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezde güvenlik kavramının tanımı ve süreç içerisindeki genişletilmesinden bahsedilmiştir. Özellikle ekonomik güvenlik kavramı üzerinde durulmuş ekonomik güvenlik kavramı üzerinden küresel sistemin birey ve insani yaşam standartları üzerine etkileri temel hareket noktası olarak alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Küreselleşme, Ekonomik Güvenlik, Sosyal Güvenlik					
113.	KÜRESELLEŞME VE ULUSLARARASI NÜKLEER POLİTİKALAR	2012	Zhuldyz KANAPİYANOVA	Doç. Dr. Aslıhan Aykaç YANARDAĞ	İzmir Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmadaki gelişmekte olan ülkeler kendini dünyaya duyurma ve korunma amacıyla nükleer silah edinme çabası içerisine girmiştir. Bu çalışma realizm teorisi çerçevesinde ele alınmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Küreselleşme, Realizm, Nükleer Silahlanma, Nükleer Politikalar					
114.	KÜRESELLEŞMENİN GÜVENLİK ANLAYIŞINA ETKİLERİ (1991-2010)	2010	Hasan Deniz PEKŞEN	Doç. Dr. Süha ATATÜRE	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, neorealizmin anarşik sistemde aktörlerin kendilerine yetebilmek için güç geliştirmek zorunda olmaları, işlevselci neoliberal kuramın bir çatışmasızlık ortamı karşılıklı bağımlılık ile sürdürülebilir olması ve bağımlılık kuramlarının ekonomik yapıyı kontrol eden güçlerin bunu sürdürebilmek için bağımlılığa dayalı bir yapı oluşturdukları kabulleri üzerine kurulmuştur. Bu çalışmada küreselleşme sürecinin 1991 yılından sonra güvenliğin bileşenlerine yaptığı etkiler değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Küreselleşme, Güç Kullanımı, Risk ve Tehditler, Güç					

115.	MİKRO-MİLLİYETÇİLİĞİN ULUSLARARASI GÜVENLİK BOYUTU KAPSAMINDA KAFKASYA'DA ETNİK ÇATIŞMALAR	2009	Özge Seçil KAYA	Doç. Dr. Siret HÜRSOY	İzmir Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, mikro-milliyetçiliğin Kafkasya'da Soğuk Savaş sonrası yaşanan etnik çatışmalarda ne derece etkin olduğunu, uluslararası güvenlik boyutu kapsamında ve sosyal yapısalcılık kuramı çerçevesinde incelemektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Mikro-Milliyetçilik, Sosyal Yapısalcılık, Kafkasya					
116.	MİLLİ GÜVENLİK BAĞLAMINDA YABANCI DİLİN ÖNEMİ: ABD ÖRNEĞİ	2014	Alper İÇER	Doç. Dr. Öğ. Alb. Ali IŞIK	Kara Harp Okulu
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada yabancı dilin gerekliliği milli güvenliğin sağlanabilmesi için anahtar konumda olan milli güç unsurları altında değerlendirilmiştir **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Milli Güç, Milli Güvenlik					
117.	MİLLİ GÜVENLİK KURULU İLE ABD'DEKİ ULUSAL GÜVENLİK KONSEYİ'NİN YETKİ VE İŞLEVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	2010	Özer KÜÇÜKUYSAL	Prof. Dr. Yaşar GÜRBÜZ	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Milli Güvenlik Kurulu ile ABD'deki Ulusal Güvenlik Konseyi incelenmiş ve karşılaştırma yapılmıştır. Sonuç olarak, başarılı bir ulusal güvenlik politikasının diplomatik, ekonomik, istihbarat ve askeri faktörleri içine alan uluslararası durumun dikkatli analizine dayandığı vurgulanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Milli Güvenlik, Milli Güvenlik Konseyi, Milli Güvenlik Kurulu					
118.	MİLLİ GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN KRİZ YÖNETİMİNDEKİ ROLÜ: KARDAK KRİZİ ÖRNEĞİ	2008	Özlem SAVAŞ	Prof. Dr. Ali KARAOSMANOĞLU	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, milli güvenlik kültürünün kriz yönetimindeki rolünü incelemektedir. Milli güvenlik kültürünün kriz yönetimi sırasında ülkelerin temel kılavuzu olduğu varsayılmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kriz, Kriz Yönetimi, Güvenlik Kültürü					
119.	NATO VE SINIRÖTESİ TERÖRİZMLE MÜCADELE: 2001-2010	2010	Yeşim YILDIRIM	Doç. Dr. Oktay F. TANRISEVER	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez sınır ötesi terörizmle mücadele kapsamında NATO'nun politikalarının, stratejilerinin ve faaliyetlerinin gelişimini incelemektedir. Tezde, 11 Eylül sonrası döneme ağırlık verilmiştir. Bu tez, NATO'nun Afganistan'daki terörizmle mücadelede önemli başarılarına rağmen, henüz sınır ötesi terörizmle mücadelede etkinlik sağlayamadığını ve bu durumun da İttifak'ın hala öncelikle sert güvenlik tehditleriyle mücadele için tasarlanmasından kaynaklandığını iddia etmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Sınırötesi, Terörizm, NATO, NATO'nun Dönüşümü					
120.	NATO'NUN AKDENİZ GÜVENLİK ROLÜ	2004	Metin BİLGİCİ	Prof. Dr. Mesut Hakkı ÇAŞIN	Yeditepe Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı NATO'nun Akdeniz politikasını siyasi-askeri yönleri ile analiz etmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Akdeniz Güvenliği, Askeri Güvenlik					
121.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI NATO'NUN DEĞİŞEN GÜVENLİK POLİTİKALARININ TÜRKİYE'YE ETKİLERİ	2012	Hüseyin Emre DÜZMEN	Prof. Dr. Sibel TURAN	Trakya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Soğuk Savaş Sonrası NATO'nun üstlendiği yeni rolü ve stratejisini, değişen güvenlik politikalarıyla birlikte analiz etmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Güvenlik Politikaları, Türkiye, ABD, Jeopolitik					

122.	ORTA ASYA CUMHURİYETLERİNDE SU GÜVENLİĞİ VE HİDROPOLİTİK YAKLAŞIMLAR: KIRGIZİSTAN ÖRNEĞİ	2015	Upagul RAKHMANOVA	Doç. Dr. Elife Hatun KILIÇBEYLİ	Çukurova Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı da bölge ülkeler arasında su sorununun ülkeler arasında çatışmaya neden olabileceğini araştırmaktır. Temel olarak su güvenliğinin ele alındığı bu çalışmada, konunun yönetsel, hukuksal, toplumsal, siyasal ve ekonomik boyutlarıyla incelenmeye ve konuya bir bütün olarak bakılmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Orta Asya, Su Sorunu, Hidropolitik, Kırgızistan					
123.	ORTA ASYA'DA BİR GÜVENLİK ÖRGÜTÜ OLARAK KOLEKTİF GÜVENLİK ANLAŞMASI ÖRGÜTÜ	2014	Beibit BAĞMURATOV	Yrd. Doç. Dr. Sare AYDIN	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Çalışmanın amacı Doğu'nun NATO'su ve Rus NATO'su olarak ünlenen ve Orta Asya bölgesinde tek güvenlik örgütü olan Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü'nün kapsamlı araştırılmasını sağlamaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kolektif Güvenlik, Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü, Orta Asya Cumhuriyetler					
124.	ORTADOĞU BAĞLAMINDA TÜRKİYE İSRAİL GÜVENLİK İLİŞKİLERİ	2010	Uğur ÇEVİK	Prof. Dr. Sibel TURAN	Trakya Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Türkiye-İsrail ilişkilerinin tarihsel artalanı gözden geçirilerek, kırılma noktaları üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonuç kısmında Ortadoğu'daki güvenlik ilişkileri bağlamında Türkiye-İsrail yakınlaşmasının iki ülkenin de menfaatine olduğu belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İsrail, Stratejik Ortaklık, Güvenlik Anlaşmaları					
125.	ORTADOĞU BARIŞINDA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ MODELİ ARAYIŞLARI	2013	Erbil ÖZDEMİR	Doç. Dr. Poyraz GÜRSON	Atılım Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışmamda bölgenin hem kendi içinde hem dünya genelinde refah, güven ve işbirliği ortamını sağlayabilmek adına tıpkı dünya üzerindeki diğer bölgelerde olduğu gibi öncelikle bu bölgenin güvenlik, istikrar ve işbirliğini sağlayacak etken ve öncü olabilecek bir örgüt ve/veya oluşumun gerekliliği anlatılmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenliğin Bölgeselleşmesi, Bölgesel Güvenlik, Ortadoğu Güvenliği, Ortadoğu					
126.	ORTA DOĞU'DA GÜVENLİK BÖLGESELLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE ARAP LİGİ VE KÖRFEZ İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI'NIN ANALİZİ	2011	Merve ŞEN	Doç. Dr. İbrahim MAZLUM	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı Arap Ligi ve Körfez İşbirliği Teşkilatı'nı Orta Doğu'da güvenlik bölgeselliği çerçevesinde analiz etmektir. Güvenlik bölgeselliği açısından ise bölge krizler, savaşlar ve düşmanlıklar ile ifade edilmektedir. Bu tez Arap Ligi ve Körfez İşbirliği Teşkilatı'nın bölgesel güvenliği sağlamaktaki rollerine ışık tutmayı ve bu örgütlerin mevcut güvenlik kompleksini hangi ölçüde güvenlik topluluğuna dönüştürmeyi başardığını belirlemeyi amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgeselcilik, Güvenlik, Güvenlik Bölgeselliği, Arap Ligi, Körfez İşbirliği Teşkilatı					
127.	ORTAK DIŞ GÜVENLİK POLİTİKASI AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KÜRESEL SİYASETTE BİRLEŞİK VE ETKİN BİR AKTÖR OLMA ARAYIŞI	2004	Taylan Özgür KAYA	Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı, AB'nin ODGP'nın tarihsel gelişimi içinde Avrupalı Devletlerin birleşik ve etkin bir dış ve güvenlik politikası geliştirme çabalarının değerlendirilmesidir. Bu tezin temel argümanı, AB'nin küresel siyasette önemli ve etkin bir aktör olabilmesi için AB Devletleri birleşik bir aktör olarak harekeet etmeli ve tek sesle konuşmalıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Avrupa Birliği, Dış ve Güvenlik Politikası					

128.	ÖZGÜRLEŞME OLARAK GÜVENLİK ÇERÇEVESİ YOLUYLA İNSAN GÜVENLİĞİNİN YENİDEN İNŞASI	2014	Uluç KARAKAŞ	Yrd. Doç. Dr. Ali BİLGİÇ	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, özgürleşme olarak güvenlik çerçevesi yoluyla İnsan Güvenliğinin eleştirel bir incelemesini sağlamak amacıyla yazılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Özgürleşme, İnsani Güvenlik, Eleştirel					
129.	POLONYA'NIN AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİ VE DEMOKRATİKLEŞME ÇERÇEVESİNDE SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDEKİ DOĞU VE DIŞ GÜVENLİK POLİTİKASI	2004	Nergiz ÖZKURAL	Prof. Dr. Alfred REİSCH	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Polonya'nın geçiş sürecindeki dış ve güvenlik politikasını demokratikleşme ve Avrupa entegrasyonu süreci çerçevesinde incelemekte ve Polonya'nın bölgede artan önemine dikkat çekmektedir. Bu çalışmada Avrupa entegrasyonu ve demokratikleşmeye neden olan tarihi etmenler, iç etmenler ve bunların Polonya'nm dış politikası ile olan etkileşimleri analiz edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Dış Politika, Güvenlik, Demokratikleşme					
130.	REALİST OKULUNUN GÜVENLİK KAVRAMLAŞTIRMASININ SINIRLARI: CAMPBELL VE WAEVER' İN GÜVENLİK KAVRAMI İNCELEMELERİNİN BİR SORUŞTURMASI	2015	Elfesiya SEVEN	Doç. Dr. Cem DEVECİ	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tezde Soğuk Savaş sonrası dönemde yeniden şekillenmeye başlayan uluslarası düzenin kurulması ve devam ettirilmesinde, realist okulun temel prensiplerinden biri olan güvenlik meselesinin yeri ve öneminin eleştirisini sunan iki farklı ve çağdaş teori sunulmuştur. Çalışmada David Campbell ve Kopenhag Güvenlikleştirme Okulu'nun görüşleri incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag Ekolü, Ole Weaver, David Capmbell					
131.	RUSYA FEDERASYONU'NUN KAFKASYA POLİTİKALARI VE BÖLGE ENERJİ GÜVENLİĞİ	2013	Arzu GÜNDÜZHEV	Prof. Dr. Hasret ÇOMAK	Kocaeli Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Rusya Federasyonu'nun Kafkasya politikaları ve bölge enerji güvenliği incelenmiştir. Kafkasya'nın coğrafi, etnik ve linguistik yapısı ele alınarak jeopolitik ve jeostratejik önemi, bölgedeki potansiyel ve sıcak çatışma alanları ve nedenleri analiz edilmiştir. Bu tezin amacı, Rusya Federasyonu'nun Kafkasya'ya yönelik politikalarını incelemek, Rusya Federasyonu'nun ortaya koyduğu politikaların enerji güvenliğini ne şekilde etkilediğini tespit etmektir. Bu genel çerçeve içerisinde tezin hipotezi şudur: Rusya Federasyonu'nun Kafkasya politikaları, bölgedeki siyasal, ekonomik, sosyal gelişmeleri doğrudan/dolaylı etkilemektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji, Enerji Güvenliği, Jeopolitik, Jeostratejik					
132.	RUSYA FEDERASYONU'NUN ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKASI: GENİŞ GÜVENLİK PERSPEKTİFİ İÇİN BİR ÖRNEK	2010	Azar MUSAYEV	Doç. Dr. Zühre Aksoy	Boğaziçi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmasının amacı Rusya Federasyonu ulusal güvenlik politikasını Kopenhag Ekolü'nün "güvenlikleştirme" perspektifinden incelemek şeklinde belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Rusya Federasyonu, Kopenhag Ekolü, Güvenlikleştirme					

133.	RUSYA FEDERASYONU'NUN "YAKIN ÇEVRE" POLİTİKASI VE ORTA ASYA GÜVENLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	2012	Kanat YDYRYS	Doç. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu Çalışmada post-Sovyet dönemde Rusya Federasyonu'nun Orta Asya devletlerine yönelik olarak izlediği yakın çevre politikası öncelikle teorik ve tarihsel arka plan çerçevesinde ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Jeopolitik, Jeoekonomi, Rusya, Orta Asya					
134.	RUSYA-ÇİN İLİŞKİLERİ VE KUZEYDOĞU ASYA GÜVENLİĞİ: 1991-2009	2009	Derya YURDAKUL	Prof. Dr. Oktay F. TANRISEVER	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez Sovyet sonrası dönemde Çin-Rusya ilişkilerinin ve Kuzeydoğu Asya ülkeleri güvenliğinin niteliklerini tartışmayı amaçlamıştır. Araştırma sorusu Soğuk Savaş sonrasında Rusya'nın ve Kuzeydoğu Asya ülkelerinin hala ideolojik politikaları takip edip etmedikleridir. Bu bakımdan, bu tez Soğuk Savaş sonrası dönemde bu ülkelerin ideolojik olarak davranmak yerine, pragmatik olarak hareket ettiklerini iddia etmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik, Soğuk Savaş Sonrası					
135.	RUSYA-UKRAYNA DOĞALGAZ KRİZİ VE ENERJİ GÜVENLİĞİ	2010	Yazgan ERBİL	Prof. Dr. Mesut HAKKI CAŞIN	Kadir Has Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada da öncelikle kriz kavramı ve kriz yönetiminin ne anlama geldiğinden bahsedilmiş, Rusya'nın petrol ve doğalgaz politikaları aktarılmış ve enerji güvenliğinin neyi ifade ettiği tartışılmıştır. Bu çalışmada enerjinin bir devlete büyük bir güç kattığı, bu avantajın bir devletin ekonomik ve siyasal olarak yükselmesinde ne kadar büyük bir koz veya artı bir özellik olduğu ve eldeki rezervler ve üretim seviyesiyle enerjiyi bir diplomasi aracı olarak kullanmanın Rusya'ya diğer devletler üzerinde büyük bir güç kattığı öngörülmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kriz Yönetimi, Enerji Güvenliği, Doğal Krizi					
136.	SİBER GÜVENLİĞİN MİLLİ GÜVENLİK AÇISINDAN ÖNEMİ	2012	Adem KAYA	Dr. Mehmet Nesip ÖĞÜN	Kara Harp Okulu
Çalışmanın Amacı: Çalışmada siber güvenlik kavramı ve milli güvenlik açısından önemi ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Siber Güvenlik, Ulusal Güvenlik, Milli Güvenlik					
137.	SİBER GÜVENLİK KAPSAMINDA KRİTİK ALTYAPILARIN KORUNMASININ ÖNEMİ	2015	Mustafa MERAL	Yrd. Doç. Dr. Şamil ÜNSAL	Harp Akademileri
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı; kritik altyapıların ve kontrol sistemlerinin siber güvenlik uygulamaları kapsamında korunmasının önemini vurgulamak ve olası zafiyetlerin doğurabileceği sonuçlara yönelik farkındalığın arttırılmasına katkı sağlamaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Siber Güvenlik, Siber Uzay, Ulusal Güvenlik					
138.	SİBER GÜVENLİK KAVRAMININ GELİŞİMİ VE TÜRKİYE ÖZELİNDE BİR DEĞERLENDİRME	2016	Barış ÇELİKTAŞ	Prof. Dr. Hayati AKTAŞ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı siber güvenlik kavramının ne olduğunu, uluslararası ilişkilerde önemini anlatabilmek ve bu konu ile ilgili yüksek farkındalık ve bilinç seviyesine ulaştırabilmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Siber Güvenlik, Siber Uzay, Kritik Altyapı Sektörleri, Siber Saldırı					

139.	SİBER UZAY GÜVENLİĞİ: ULUSAL GÜVENLİK VE ULUSLARARASI GÜVENLİĞE ETKİLERİ	2013	Zafer YENER	Doç. Dr. Barış ÖZDAL	Uludağ Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada siber uzay güvenliğinin ulus güvenliği ve uluslararası güvenliğe olan etkileri üzerinde durulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Siber Güvenlik, Siber Uzay, Siber Uzay Güvenliği, Siber Savaş					
140.	SOĞUK SAVAŞ BAŞLANGICINDA TÜRKİYE'YE YÖNELİK SOVYETLER BİRLİĞİ TEHDİDİ VE GÜVENLİK POLİTİKALARI	2016	Yavuz İNCE	Yrd. Doç. Dr. Volkan TATAR	Arel Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel sorunsalı; İkinci Dünya Savaşı sonrasında Sovyet tehditlerinin Türk Dış Politikasını nasıl etkilediğini ortaya koymaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Soğuk Savaş, Güvenlik, Sovyet Rusya, NATO					
141.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI AVRUPA GÜVENLİĞİNDE AB-NATO İLİŞKİSİ BİRLİKTE VAROLMA VEYA AYRILMA	2004	Aslıgül SARIKAMIŞ	Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tezin amacı, AGSP'ye özel bir referans vererek AB'nin NATO'ya karşı otonom bir savunma oluşturma arayışının analiz edilmesidir. Temel araştırma sorusu AB ve NATO arasında ne tür bir ilişki var olduğudur. bu çalışmanın temel düşüncesi, AB, AGSP aracılığıyla otonomi kazanma isteğinin Avrupa Güvenliği'nde NATO'nun birincil rolünü tehdit edecek durumda olmadığıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Avrupa Birliği, NATO, Avrupa Savunması					
142.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI AVRUPA GÜVENLİĞİNİN YENİDEN OLUŞUMU VE TÜRKİYE'NİN ROLÜ	2010	Ayfer ALPTEKİN	Prof. Dr. Haydar ÇAKMAK	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Türkiye'nin Avrupa güvenliğindeki rolünün Soğuk Savaş sonrası dönemde farklılaşmış olsa dahi, önemini ve değerini korumaya devam etmekte olduğu vurgulanmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Avrupa Birliği					
143.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDE FARKLI GÜVENLİK YAKLAŞIMLARININ AVRUPA BİRLİĞİ GÜVENLİK POLİTİKALARINDAKİ İZDÜŞÜMLERİ	2008	Zeynep SONGÜLEN	Prof. Dr. Beril DEDEOĞLU	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma çerçevesinde Soğuk Savaş sonrası dönemde AB güvenlik kimliğinin unsurlarının ve parametrelerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada AB güvenlik yapılanmasının realist/neo-realist bakış açısı içerisinden okunması ve klasik yaklaşımlar çerçevesinde değerlendirilmesi, AB güvenliğini kapsamlı ve bütüncül biçimde açıklayamadığı savunulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Sosyal Konstrüktivizm, Güvenlik Kimliği, Yumuşak Güvenlik					
144.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDE RUSYA'NIN GÜVENLİK POLİTİKALARI BUNUN ABD-AB VE TÜRKİYE'YE ETKİSİ	2009	Cihan KESKİN	Doç. Dr. Uğur ÖZGÖKER	Kadir Has Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Rusya'nın Soğuk savaş döneminden sonra geçirdiği evreleri ve bunun bölgeye ve dünyaya olan etkisini incelemek olarak belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Jeopolitik, Soğuk Savaş, Rusya, Soğuk Savaş Sonrası					

145.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDE TÜRKİYE'NİN DEĞİŞEN GÜVENLİK POLİTİKALARI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE-İSRAİL STRATEJİK YAKINLAŞMASI	2004	Bülent Sarper AĞIR	Yrd. Doç. Dr. Tanju TOSUN	İzmir Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel argümanı Ortadoğu kaynaklı paylaşılan güvenlik tehditleri ve Türkiye ve İsrail açısından önemli bölgeler, ülkeler ve uluslararası aktörler ile ilgili benzer bakış açıları, bu iki ülkeyi bir araya getirmiştir. Bunun yanında, askeri ve savunma sanayi işbirliği, Türkiye-İsrail stratejik yakınlaşmasının en somut boyutunu oluşturmuştur. Ayrıca bu çalışmada uluslararası ilişkilerde hala realizmin/neo-realizmin etkisi olduğu savunulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Soğuk Savaş Sonrası, Türkiye-İsrail İlişkileri, Neo-realizm, Stratejik Önem					
146.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDE YASADIŞI GÖÇÜN ULUSLARARASI GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ: AVRUPA BİRLİĞİ ÖRNEĞİ	2016	Burak KORKMAZ	Doç. Dr. Barış ÖZDAL	Harp Akademileri
Çalışmanın Amacı: Tez çalışmasının amacı Soğuk Savaş sonrası dönemde yasadışı göç sorununun Avrupa Birliği (AB)'nin güvenliğine etkilerini incelemektir. Bu çalışma kapsamında Kopenhag Güvenlik Ekolü'nün teorik çerçevesi doğrultusunda söz konusu dönemin Avrupa Komisyonu, EUROPOL, FRONTEX belgelerinde güvenlik algısının gelişimi taranmıştır. Avrupa kamuoyunun yasadışı göçün güvenlikleştirilmesi hususundaki duruşu ise anket çalışması ile ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Yasadışı Göç, Avrupa Birliği, Güvenlik, 11 Eylül, Güvenlikleştirme					
147.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI ULUSLARARASI GÜVENLİK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'İN ROLÜ	2014	Özlem AL	Yrd. Doç. Dr. Pınar BAL	Beykent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Birleşmiş Milletler'in işlevini yitirmesindeki sebepler araştırılarak Afganistan, Irak, Kore ve Kuveyt savaşları, Bosna ve Ruanda soykırımları, Somali ve Suriye'de yaşanan iç çatışma gibi örneklerle BM'nin uluslararası güvenlik ve barışı sağlamadaki başarısızlığı açıklanmaya çalışılmıştır. BM'nin bu başarısızlığı örgüt yapısından uluslararası hukuk boyutuna, küreselleşme ve yeni tehditler karşısındaki duruşundan barış operasyonlarındaki değişimlere kadar ayrı ayrı değerlendirilerek radikal bir değişimden geçmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Soğuk Savaş Sonrası, Birleşmiş Milletler, BM Çözüm Arayışları					
148.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI YENİ AVRUPA GÜVENLİĞİ VE NATO'NUN TRANSFORMASYONU	2005	M. Cem OĞULTÜRK	Prof. Dr. Mesut Hakkı CAŞIN	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Çalışmanın Amacı: Bu akademik çalışmanın NATO savunma örgütünün takip etmeye çalıştığı politikanın, siyasal-askeri yönleri ile analiz edebilmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kolektif Güvenlik, NATO, Avrupa Güvenliği					
149.	SOĞUK SAVAŞ SONRASINDA ÇOK YÖNLÜ TEHDİT ALGILAMALARI: ASİMETRİK TEHDİT	2004	Barış GÜRSOY	Doç. Dr. Tanju TOSUN	İzmir Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Soğuk Savaş dönemi güvenliğin kavramsallaştırılması konusunda neorealizm teorisinden yararlanılmıştır. Soğuk Savaş sonrası dönem için Barry Buzan ve Jon Jovi'nin analizlerinden faydalanılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** 11 Eylül, Asimetrik Tehdit, Çok Yönlü Tehdit Algılamaları					
150.	SOSYALİZM SONRASI ARNAVUTLUK'TAKİ GÜVENLİK SORUNLARINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ	2011	Klevis KOLASİ	Doç. Dr. Emel Gülden OKTAY	Hacettepe Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez komünizm sonrası Arnavutluk'un temel güvenlik sorunlarına eleştirel bir bakış sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada güvenlik konuları Eleştirel Güvenlik Çalışmaları bakış açısından değerlendirerek Arnavutluk'un güvenlik meseleleri bireylerin güvenliği temel alınarak incelenmektedir. Bu tez Arnavutluk'un güvenlik sorunlarının uluslararası kaynaklı olmaktan çok ülke içinden kaynaklandığı öne sürmektedir.					

Çalışmanın Anahtar Kavramları: Güvenlik, Eleştirel Güvenlik					
151.	SOVYET GÜVENLİK POLİTİKASI BAĞLAMINDA SİVİL-ASKER İLİŞKİLERİ: BREJNEV'DEN GORBAÇEV'E	2003	Esra PAKİN	Yrd. Doç. Dr. Nur Bilge CRİSS	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez Breznev'den Gorbaçev'e kadar geçen zaman içerisindeki Sovyet güvenlik politikasını irdelerken, sivil-asker ilişkilerindeki evrimsel sürece dikkat çekmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Sivil-Asker, Silah Kontrolü, Savunma					
152.	SSCB SONRASI ORTA ASYA'DA SINIRAŞAN SULAR MESELESİ VE BÖLGESEL GÜVENLİĞE ETKİLER	2012	Sharifa JABBAROVA	Doç. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	Gazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Tez çalışmasında Orta Asya ülkeleri için ortak olan sınıraşan sular sorunu tarihsel bağlamda incelenmiş, özellikle de SSCB sonrası dönem üzerinde bölgesel güvenliğe etkileri çerçevesinde araştırılmıştır. Çalışmanın amaçları Soruna taraf olan Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ın ekonomik, tarımsal yapılarını, uygulanan su kullanım sistemlerini ve soruna yaklaşımlarını belirlemek ve Uluslararası Hukukun soruna bakışını tespit etmek olarak belirtilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Orta Asya, Su Sorunu, Uluslararası Hukuk, Bölgesel Güvenlik					
153.	TARTIŞILAN ASGP: ÖRNEK OLAY OLARAK KOSOVA VE IRAK KRİZLERİ	2009	Erkan SAĞNAK	Prof. Dr. Eser KARAKAŞ	Bahçeşehir Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez, Avrupa Savunma ve Güvenlik Politikasının Soğuk Savaş öncesinde ve sonrasındaki gelişimini, 11 Eylül sonrasındaki ve Kosova'daki uygulamasını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca bu tezde Avrupa Birliği'nin ne derece bağımsız bir Avrupa Birliği silahlı gücü oluşturabileceğini analiz edilmeye çalışılmıştır. Son olarak çalışmada istikrarlı ve huzurlu bir Avrupa tesis etmenin zorluğu değerlendirilmiş ve Avrupa Savunma ve Güvenlik Politikasının bu işlevi yerine getirebilmek için henüz daha yeterince olgunlaşmadığı sonucuna varılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Entegrasyonu, AB Güvenlik Gücü, Avrupa Savunma ve Güvenlik Politikası, Uluslararası Güvenlik					
154.	TRANSATLANTİK GÜVENLİK MİMARİSİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN KARAR ALMA MEKANİZMALARININ ANALİZİ; 1 MART TEZKERESİ ÖRNEĞİ	2009	Hayriye GÜNGÖR	Doç. Dr. Hüsamettin İNAÇ	Dumlupınar Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel hipotezleri Türk dış politikasının, 2004 yılında Avrupa Güvenlik Belgesi ile uluslararası sorunların çözümünde diplomasi ve siyasi işbirliğini esas alan AB politikalarıyla aynı düzlemde buluştuğu ve ABD'nin, hem AB'de, hem dünyada, hem de Türkiye'de, kendisine karşı oluşan olumsuz havanın değişmesi ve bu ülkelerin desteğini almak maksadıyla, önleyici saldırı ve tek taraflılık ilkesine dayanan dış politikasından taviz vermek zorunda kaldığıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikaları, NATO, Soğuk Savaş, Karar Alma					
155.	TÜRK GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN AVRUPALILAŞMASI: GERÇEK Mİ EFSANE Mİ?	2010	Serkan BULUT	Prof. Dr. Tarık OĞUZLU	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Türkiye'nin Güvenlik Kültürün Avrupalılaşması konusunu araştırarak katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Bu çalışma Türkiye'nin ulaşmayı amaçladığı nihai hedeflerin halen Reelpolitik bakış açısı ile tanımlandığını göstermektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupalılaşma, Güvenlik, Reelpolitik, Türk Güvenlik Kültürü					
156.	TÜRKİYE AVRUPA BİRLİĞİ İŞBİRLİĞİNDEKİ OLASI ETKİLERİ GÜVENLİK VE DIŞ POLİTİKA AÇISINDAN ANALİZ ETMEK	2016	Seda Gözde TOKATLI	Doç. Dr. Alexander BUERGIN	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu tez dış politika ve güvenlik faktörleri göz önünde bulundurarak Türkiye-AB işbirliğine olası etkileri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca çalışmada					

AB ve Türkiye ilişkisinde güvenlik ve dış politika alanında yer alan başlıca yeni eğilimler ve yeni perspektifler analiz **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Güvenlik, Dış Politika					
157.	TÜRKİYE VE AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI (AGSP) SORUNLU BİR İLİŞKİNİN ANATOMİSİ	2002	Ali YILDIZ	Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası (AGSP) içerisinde Türkiye'nin konumunu incelemektedir. Çalışmada Türkiye'nin jeostratejik önemine vurgu yapılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Jeostrateji, Jeopolitik					
158.	TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ	2013	Sinem YÜKSEL	Doç. Dr. Münevver CEBECİ	Marmara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu yüksek lisans çalışmasının amacı, Türkiye-Avrupa Birliği (AB) ilişkilerinde göçün güvenlikleştirilmesini incelemektir. Bu çalışmada Kopenhag Ekolü'nün güvenlikleştirme teorisi, çok-sektörlü güvenlik yaklaşımı ve söz eylemin rolü üzerinde durulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlikleştirme, Kopenhag Ekolü, Göç, Türkiye-ABD İlişkileri					
159.	TÜRKİYE'DE ÇEVRE-GÜVENLİK İLİŞKİSİNİN ERGENE HAVZASI ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ	2010	Çağdaş DEDEOĞLU	Yrd. Doç. Dr. Rana İZCİ	Harp Akademileri
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma; çevre ve güvenlik özelinde farklı birtakım çalışmaları değerlendirerek, gıda ve su güvenliği çerçevesinde, Ergene Havzası'nda tarım toprakları ve su kaynakları özelinde ortaya çıkan güvenlik sorunlarını analiz etmek amacıyla yapılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Çevre, Güvenlik, Güvenlikleştirme, Ergene Havzası, Sürdürülebilir Güvenlik					
160.	TÜRKİYE-İSRAİL ASKERİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİNİN TÜRKİYE'NİN BÖLGESEL GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	1998	Ahmet CURAL	Doç. Dr. Yavuz Gökalp YILDIZ	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın konusu Türkiye-İsrail arasında yapılan askeri ve ekonomik işbirliğidir. Bu çalışmanın temel argümanında bu işbirliğinin bölge güvenliğine olumlu katkıları olacağı yönündedir. Ayrıca bu çalışmada Türkiye'ye yönelik tehditlerin Soğuk Savaştan sonra askeri tehditlerin ötesine geçtiği belirtilmiştir **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik, Jeopolitik, Askeri ve Ekonomik İşbirliği					
161.	TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA KAMU DİPLOMASİSİ: IRAK ÖRNEĞİ	2012	Burcu YILMAZ	Prof. Dr. Ziya ÖNİŞ	Harp Akademileri Komutanlığı
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, bir yumuşak güç unsuru ve dış politika aracı olarak kamu diplomasisinin, Türkiye'nin güvenliğini sağlama noktasında ve Türkiye'nin Irak'a yönelik politikalarında, ne derece etkin kullanıldığı, Türkiye'nin güvenliğine ne ölçüde etki ettiği ve daha aktif bir kamu diplomasisi yürütebilmenin mümkün olup olmadığını irdelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Yumuşak Güç, Kamu Diplomasisi, Devlet Dışı Aktör, Sivil Toplum Kuruluşları, Karşılıklı Bağımlılık					
162.	TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK ALGILAMALARI AÇISINDAN 1979 İSLAM DEVRİMİ SONRASI İRAN DIŞ POLİTİKASI	2010	Mehmet Akif KOÇ	Prof. Dr. İdris BAL	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Türkiye'nin güvenlik algılamaları perspektifinden 1979 İslam Devrimi sonrasında İran'ın izlemekte olduğu dış politika ele alınmıştır **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Şiir Politiği, Nükleer Silahlanma, Rejim İhracı, Enerji Güvenliği					
163.	TÜRKİYE'NİN ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKASININ AVRUPALILAŞMASI	2010	Emre OZAN	Yrd. Doç. Dr. Özlem TERZİ	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın konusunu AB'nin Türkiye'nin ulusal güvenlik politikası üzerindeki etkileri oluşturmaktadır. Tezin ana argümanı Türkiye'nin ulusal güvenlik politikasında yaşanan değişimin en önemli nedeninin AB üyelik süreci olduğudur. En önemli değişim ulusal güvenlik politikasını tanımlayan aktörlerin sivilleşmesi					

ve politika yapım sürecinin demokratikleşmesidir. Bir diğer önemli değişim ise güvenlik odaklı dış politikanın çok boyutlu bir politikaya yerini bırakmasıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Eleştirel Güvenlik, Ulusal Güvenlik, Avrupalılaşma					
164.	ULUSAL GÜVENLİK BAĞLAMINDA İSLAM DEVRİMİ SONRASI İRAN DIŞ POLİTİKASI: MAHMUD AHMEDİNEJAD DÖNEMİ ÖRNEĞİ	2015	Yunus Emre YAPICI	Yrd. Doç. Dr. Murat ALAKEL	Yalova Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma İran dış politikasında ulusal güvenliği ve örnek olarak Mahmud Ahmedinejad dönemini araştırmak amacını taşımaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ulusal Güvenlik, Dış Politika, Realizm					
165.	ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKALARININ BELİRLENMESİNDE İSTİHBARATIN ROLÜ VE ÖNEMİ	2014	Çağlar GÜN	Doç.Dr. Mehmet GÜNEŞ	Kara Harp Okulu
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada güvenlik ve ulusal güvenlik kavramları incelenmiştir. Ayrıca bu çalışmada ulusal güvenlik politikalarının belirlenmesinde istihbaratın rolü ve öneminin ne seviyede olduğu ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ulusal Güvenlik, İstihbarat, Politika					
166.	ULUSLARARASI BARIŞ VE GÜVENLİĞİ TEHDİT EDEN SORUNLARDA KUVVET KULLANMA: NATO'NUN KOSOVA MÜDAHALESİ ÖRNEĞİ	2014	Yusuf YILDIRIM	Yrd. Doç. Dr. Ramazan ERDAĞ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, uluslararası hukukta kuvvet kullanmanın geçmiş çağlardan günümüze nasıl gerçekleştiği, hangi durumlarda yasak veya meşru olduğu incelenmiştir. Bu çalışmada, ayrıca, NATO'nun kuruluşu ve genel yapısı incelenmiş, kuvvet kullanma bağlamında BM Güvenlik Konseyi ile ilişkisi ele alınmış, NATO'nun Soğuk Savaş öncesi ve Soğuk Savaş sonrasında izlemiş olduğu stratejik konsepte değinilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Barış ve Güvenlik, Kuvvet Kullanma, NATO, Kosova Müdehalesi					
167.	ULUSLARARASI GÜVENLİK SORUNLARI VE ABD'NİN GÜVENLİK STRATEJİLERİ	2004	Arif Behiç ÖZCAN	Doç. Dr. Arif ÇUKURÇAYIR	Konya Selçuk Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada ABD'nin güvenlik algılamaları değerlendirilmiştir. Ayrıca 11 Eylül olayları, Afganistan müdahalesi ve Irak Savaşı incelemiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Güvenlik, Güvenlik Stratejileri					
168.	ULUSLARARASI GÜVENLİK YARDIM KUVVETİ	2004	R. Deniz ATEŞ	Prof. Dr. Ali L. KARAOSMANOĞLU	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Türkiye'nin liderlik sürecine özel ağırlık vererek Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti'ni (UGYK) tanımlamış ve açıklanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Barış Operasyonları, NATO, BM, Uluslararası Yardım Kuvveti, 11 Eylül					
169.	ULUSLARARASI HUKUK VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KARARLARI ÇERÇEVESİNDE SALDIRI KAVRAMI	2010	Hazir NUHİÇ	Dr. İlhami Alkan OLSSON	İstanbul Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı "saldırı" kavramını farklı tarihsel dönemlere göre incelemek; kavramın geçirdiği değişiklikleri irdelemek ve gelecekteki muhtemel gelişmeler öngörmek olacaktır. Ayrıca bu çalışmada Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi ve Genel Kurulu olmak üzere, uluslararası örgütlerin kurumsal yapısında ve pratiğinde "saldırı" kavramının nasıl ele alındığı da incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Saldırı Kavramı, Uluslararası Hukuk, Kuvvet Kullanımı, BM Kararları					
170.	ULUSLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA GÜVENLİK VE STRATEJİ BOYUTUNDA AKDENİZ	2012	Saime ŞANLI	Doç. Dr. Ulvi KESER	Atılım Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada temel olarak Uluslararası ilişkiler bağlamında güvenlik ve strateji boyutunda Akdeniz'in jeopolitik, jeostratejik (doğal gaz, petrol ve su)					

boyutu ele alınmış ve diğer ülkeler için önemi vurgulanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Jeopolitik, Jeostratejik, Kara Hakimiyeti, Deniz Hakimiyeti					
171.	ULUSLARARASI İLİŞKİLER DİSİPLİNİNDE FEMİNİZM, YENİ SAVAŞ BAĞLAMINDA FEMİNİST GÜVENLİK YAKLAŞIMI	2012	ZEYNEP ARIÖZ	Yrd. Doç. Dr. Özlem KAYGUSUZ KUZUCU	Ankara Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma geleneksel güvenliğin konusunu değiştirmesi bakımından yeni savaşlara, geleneksel güvenliğin öznesini ve kapsamını sorgulaması bakımından ise feminist güvenlik yaklaşımına odaklanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Feminizm, Feminist Güvenlik Yaklaşımı, Eleştirel Yaklaşım, Eleştirel Güvenlik Çalışmaları					
172.	ULUSLARARASI İLİŞKİLER TEORİLERİNDE GÜVENLİK KAVRAMI	2012	Hakan Kıyıcı	Doç. Dr. Işıl KAZAN ÇELİK	Akdeniz Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Ulus-Devlet tanımlanması ve kronolojik süreç içeresinde ve daha sonra ki süreçte güvenlik çalışmaları ve uluslararası ilişkiler teorileri incelenmiştir. Çalışmanın temel hipotezi uluslararası ilişkiler teorilerinde ki güvenlik kavramının ulus-devleti ve onun geleceğini beslediği yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası İlişkiler, Güvenlik Çalışmaları, Ulus-devleti					
173.	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DEĞİŞEN GÜVENLİK ALGILAMALARI EKSENİNDE AVRUPA GÜVENLİĞİ	2008	Hüsrev TABAK	Doç. Dr. Fatih KARAOSMANOĞLU	Polis Akademisi
Çalışmanın Amacı: Bu tez çalışması, güvenliğin yeni dönem açıklaması olan kapsayıcı güvenlik paradigmasının teoriden pratiğe kapsamlı bir analizini içermektedir. Ayrıca bu çalışmada kapsayıcı güvenlik kavramı detaylıca incelenmiş, Soğuk Savaş sonrası Avrupa güvenliğinde yaşanan değişim, Avrupa Birliği (AB), Kuzey Atlantik İşbirliği Örgütü (NATO) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) merkezli olarak kapsayıcı güvenlik gündemi yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Güvenlik Algılaması, Kapsayıcı Güvenlik, Uluslararası Güvenlik, Avrupa Güvenliği					
174.	ULUSLARARASI SİSTEM VE GÜVENLİK SORUNLARININ TÜRKMENİSTAN DIŞ POLİTİKA KARAR ALMA SÜRECİ ÜZERİNE ETKİLERİ	2012	Vepa ATAYEV	Doç. Dr. Siret HÜRSOY	Ege Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Soğuk Savaş Sonrası Dış Politika ve Güvenlik Teorilerinin Temelleri; Türkmenistan'ın Uluslararası Sisteme Katılma Süreci ve Uluslararası Aktörlerin Yaklaşımı ve Türkmenistan'ın Dış İlişkilerini ele almaktadır. Çalışmanın sonucunda Türkmenistan'ın neoklasik realizm teorisi ile uygun düşmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Sistem, Realizm, Güvenlik, Türkmenistan, Dış Politika Karar Alma Süreci					
175.	ÜÇÜNCÜ DÜNYA'DA GÜVENLİK	2004	Gülden ÖZGEDİZ	Prof. Dr. Pınar Bilgin	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Soğuk Savaş döneminden günümüze Üçüncü Dünya' da güvenlik düşüncesinin gelişimini ele almaktadır. Bununla birlikte bu çalışma yasal realizm üzerine kurulu olan ve Üçüncü Dünya güvenlik sorunlarını süper güç mücadelesinin yalnızca bir uzantısı olarak gören geleneksel (Soğuk Savaş) güvenlik yaklaşımlarına eleştirel bir genel bakışla başlamakta ve bu yaklaşımların Üçüncü Dünya devletlerinin ve insanlarının güvenlik sorunlarım nasıl marjinalize ettiğini göstermeyi amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Üçüncü Dünya, Güvenlik, Eleştirel Güvenlik					
176.	VLADİMİR PUTİN DÖNEMİ'NDE RUSYA'NIN YUMUŞAK GÜVENLİK POLİTİKASI: 2000–2008	2009	Burçin TÜRKOĞLU	Doç. Dr. Oktay Fırat TANRISEVER	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu tez, Vladimir Putin Dönemi'nde Rusya'nın yumuşak güvenlik politikasını araştırmayı amaçlamaktadır. Bu çalışma tarihsel geçmiş ve jeopolitik					

unsurlar sebebiyle kendi ulusal güvenliğinde sadece sert güvenlik konularına odaklandığını savunan temel literatürün aksine, Putin Dönemi'nde Rusya'nın ulusal güvenlik politikalarında, sert güvenliğe ek olarak yumuşak güvenliğe de önem verdiğini savunmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Rusya, Yumuşak Güç, Yumuşak Güvenlik, Enerji Güvenliği					
177.	YENİ GÜVENLİK ALGILAMASI KAPSAMINDA KÜRESEL ISINMA	2009	Ayça EMİNOĞLU	Doç. Dr. Gökhan KOÇER	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada temel olarak ulusal ve uluslararası güvenlik açısından küresel ısınmanın olası etkileri incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Yeni Güvenlik Anlayışı, Küresel Isınma					
178.	YİRMİ BİRİNCİ YÜZYILDA TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK RİSKLERİ: BAĞIMSIZ KÜRT DEVLETİ'NİN KURULMA İHTİMALİNİN DOĞURABİLECEĞİ SORUNLAR	2013	Şerif Emre ÇAĞLAR	Doç. Dr. Poyraz GÜRSON	Atılım Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı Yirmi birinci yüzyılda Türkiye'nin güvenlik riskleri: Bağımsız Kürt devletinin kurulma ihtimalinin doğurabileceği sorunların Türkiye jeopolitiğine ve çevre ülkelerine olası etkilerini değerlendirmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Jeopolitik, Jeostratejik					
179.	STRATEJİK VE KRİTİK MADENLERE İLİŞKİN KÜRESEL POLİTİKALAR ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DEKİ STRATEJİK VE KRİTİK MADENLERİN ULUSAL GÜVENLİĞE ETKİLERİ	2011	İbrahim Kürşat TUNA	Doç. Dr. Soner KARAGÜL	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Türkiye'nin stratejik ve kritik madenlerdeki potansiyelinin Türkiye'nin ulusal güvenliğine katkıları ve doğurabileceği riskler üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Çalışmada, bazı gelişmiş ülkelerin stratejik ve kritik madenlerin olası arz risklerine karşı uyguladıkları ulusal stok programları incelenmiş ve Türkiye için bir Ulusal Güvenlik Stok Programı taslağı sunulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Milli Güvenlik, Ulusal Güvenlik, Stratejik Önem					
180.	ÖNCE GÜVENLİK YAKLAŞIMI: SİNGAPUR VE AZERBAYCAN ÖRNEKLERİNDE GÜVENLİĞİN ÖNCELİKLEŞTİRİLMESİNİN NEDENLERİ VE BU ÖNCELİKLEŞTİRMENİN DEMOKRASİYE ETKİSİ	2009	Nur ALKIŞ	Doç. Dr. Ersel AYDINLI	Bilkent Üniversitesi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma önce güvenlik yaklaşımını üçüncü dünyaya uyarlamayı amaçlamakta, bu doğrultuda Singapur ve Azerbaycan örneklerinde güvenliğin öncelikleştirilmesinin nedenlerini ve bu öncelikleştirmenin demokrasiye etkisini incelemektedir. bu çalışma Batılı ülkelerin dış politikalarının güvenlik mi yoksa demokrasi mi argümanı yerine, gelişmekte olan ülkelerde güvenlik ve demokrasinin aynı zamanda temini için çabalanmasına odaklanması gerektiğini savunmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Demokratikleşme, Üçüncü Dünya					
181.	BÜTÜNLEŞME YOLUYLA GÜVENLİK: ÇOĞULCU BİR GÜVENLİK TOPLULUĞU OLARAK AB	2008	Pınar AŞAN	Doç. Dr. Sevilay Kahraman	ODTÜ
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, esasen, Avrupa bütünleşme süreci boyunca, AB'nin çoğulcu bir güvenlik topluluğu olarak gelişimiyle ilgilidir. Çalışmanın asıl amacı II. Dünya Savaşı'nın ardından, Batı Avrupa Devletlerinin birbirleriyle olan ilişkilerinde askeri güce başvurmaktan nasıl vazgeçtiklerini ve böylelikle kendi aralarında kalıcı bir barış ortamı sağlamayı nasıl başardıklarını araştırmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Topluluğu, Çoğulcu Güvenlik Topluluğu, Avrupa Bütünleşmesi, Avrupa Komşuluk Politikası, Genişleme					
182.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI GÜVENLİK KAVRAM VE ALGILAMALARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER VE BUNLARIN	2008	İ. Nalan ÇAVAŞ	Yrd. Doç. Dr. Özgür Ünal ERİŞ	Bahçeşehir Üniversitesi

	GÜVENLİK STRATEJİLERİNE YANSIMASI				
Çalışmanın Amacı: tez Soğuk Savaş sonrası güvenlik kavramlarındaki değişim ve evrimi tahlil etmiştir ve çeşitli güvenlik kavramı tanımları da verilmiştir. Küreselleşme süreci de göz önünde bulundurularak güvenlik algılamalarına sıkıca bağımlı olan tehdit, düşman, savaş kavramlarındaki değişimler ve kısmen de uluslararası terörizm incelenmiştir. Güvenlik algılama ve yaklaşımlarındaki değişim ve evrimlerin tahlilinde yol gösterici yöntemler; uluslararası ilişkiler disiplininin realist ve neorealist teorileridir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Kavramlarında Muğlaklık, Küreselleşme, Güvenlik Algılamaları, ABD, AB					
183.	1990 SONRASI YENİDEN YAPILANAN DÜNYADA TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK SİYASASI	2007	Fikret Birdişli	Prof. Dr. Mihriban Şengül	İnönü Üniversitesi
Çalışmanın Amacı:					

EK 3- AKADEMİK MAKALELER

NO	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	ÇALIŞMANIN TARİHİ	ÇALIŞMANIN YAZARI/YAZARLARI	ÇALIŞMANIN YAYINLANDIĞI DERGİ
1.	11 EYLÜL SONRASI DÖNEMDE KAFKASYA'DA BÖLGESEL GÜVENLİK: ESKİ ÇATIŞMALAR VE YENİ AÇILIMLAR	2011	Oktay F. TANRISEVER	Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale Kafkasya'da bölgesel güvenliğin 11 Eylül 2001 sonrası dönemdeki değişen parametrelerini incelemeyi amaçlamaktadır. Makalede öne sürülen başlıca görüş, Kafkasya'da eskiden bu yana devam eden yerel etnik çatışmaların henüz kalıcı bir çözüme kavuşturulamamış olmasının tarihsel olarak başat bir bölgesel güç olan Rusya'nın bölgesel etkisini güçlendirirken, küresel bir güç olan ABD'nin ve giderek güçlenen bir bölgesel aktör olan Türkiye'nin yeni açılımlarını da engellediği şeklindedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik, Kafkasya, Rusya, ABD, Türkiye				
2.	11 EYLÜL SONRASINDA YENİ GÜVENLİK ANLAYIŞI, İNSAN HAKLARI VE DEMOKRATİK KOLLUK	2006	Zühtü Arslan	Polis Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma 11 Eylül saldırılarından sonra güvenlik paradigmasında yaşanan radikal değişimi ve bunun insan hakları bakımından getirdiği sonuçları tartışmayı amaçlamaktadır. Çalışmaya göre 11 Eylül sonrasında güvenlik kavramı geleneksel anlamından uzaklaşmış, iç ve dış güvenlik ayrımı buharlaşmış ve güvenliğin daha militarize edildiği süreç başlamıştır. Çalışmanın sonuç kısmında ise güvenliğin devlet eksenli yaklaşımından uzaklaşıp birey eksenli yaklaşımın benimsenmesi gerekliliğine yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, İnsan Hakları, Demokratik Kolluk, 11 Eylül				
3.	21. YÜZYILDA BARIŞ VE GÜVENLİĞİN TESİSİNDE NATO'NUN ROLÜ	2016	Sertif DEMİR	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Makalenin amacı NATO'nun, 21. yüzyılda barış ve güvenliğin tesisinde nasıl bir rol oynayacağının incelenmesidir. Çalışmaya göre NATO'nun küreselleşmiş kolektif güvenlik örgütüne dönüşerek, genişleme ve ortaklık politikaları uygulayamaya devam ederek, askeri güç ve kapasitesini artırarak, kuvvet ve karargâh yapısını etkinleştirerek, istikrarı bozabilecek ögeleri zayıflatarak ve gerektiğinde krizlere müdahale ederek, 21. yüzyılda barış ve güvenliğe katkı sağlamaya devam etmesi beklenmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, 21. Yüzyıl, Küresel Güvenlik, Tehdit, Caydırma				
4.	2007 LİZBON ANTLAŞMASI, AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI'NIN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ, GÜVENLİK AKTÖRÜ OLARAK AB'NİN NİTELİKLERİ	2009	Galym ZHUSSİPBEK	Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada 2007 Lizbon Antlaşması hükümleri ışığında Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın (AGSP) tanımı yapılmakta, nitelikleri, kurumsal yapısı, karar alma mekanizması ve AB üzerindeki etkisi açıklanmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Lizbon (Reform) Antlaşması, Sivil Güç				
5.	AB'NİN GÜVENLİK POLİTİKASI ve KARADENİZ BÖLGESİ İLE İLİŞKİLERİ	2013	E. Sare AYDIN YILMAZ	Karadeniz Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Karadeniz Bölgesi ve 2007 yılında Avrupa Komisyonu tarafından başlatılan Karadeniz sinerjisi, Soğuk Savaş sonrası AB gündemini meşgul etmeye başlayan güvenlik ve savunma politikaları bağlamında irdelenmesi amaçlanmıştır. Özellikle Romanya ve Bulgaristan'ın AB'ye tam üyeliğiyle ve Türkiye'nin adaylığıyla birlikte AB'nin Karadeniz Bölgesi'yle olan sınırı genişlemiş; ekonomik, siyasi ve güvenlik konularında yeni stratejilere ve politikalara ihtiyaç duyulmaya başlandığı çalışmada belirtilmiştir.				

Çalışmanın Anahtar Kavramları: AB, Güvenlik, Enerji, Karadeniz Sinerjisi				
6.	ABD GÜVENLİK POLİTİKASINDA SÖYLEM VE PRATİK	2013	Engin AKÇAY ve Özdemir AKBAL	Yönetim Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: bu çalışmada güvenlik söz konusu olduğunda Amerikan yaklaşımının hem yumuşak hem de sert söylemleri kullanageldiği; hatta savaşa varan müdahalelerden de çekinmediği dikkat çekilmektedir. Bununla beraber Amerikan güvenlik yaklaşımının tarihsel gelişim seyri içinde ne tür bir değişim ve dönüşüme uğradığı bu çalışmada incelenirken; öte yandan bu süreçte gerçekleşen söylem-eylem paralelliği de irdelenmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** ABD, Dış Politika, Güvenlik, Pratik, Söylem				
7.	ABD ULUSAL GÜVENLİK STRATEJİSİNİN KÜRESEL UYGULAYICILARI: COĞRAFİ MUHARİP KOMUTANLIKLAR	2010	Oktay BİNGÖL	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada ABD'nin Soğuk Savaş Dönemi ulusal güvenlik stratejilerinin dinamikleri, değişimi ve ABD ulusal güvenlik stratejilerinin en önemli uygulayıcıları olarak muharip komutanlıkların kuruluşu ve gelişimi ele alınmaktadır. Bu makalede, ABD'nin Soğuk Savaş Dönemi'nden 21'inci yüzyılda günümüze kadar uygulamaya koyduğu ulusal güvenlik stratejilerinin önemli değişimler göstermesine rağmen; stratejilerin uygulayıcı aktörlerinin başında gelen coğrafi muharip komutanlıkların varlıklarını devam ettirdikleri, hatta sert güç yanında yumuşak güç kullanmaya başladıkları ve ABD dış politikasındaki etkinliklerini artırdıkları öne sürülmektedir**.** **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** ABD Ulusal Güvenlik Stratejisi, Coğrafi Muharip Komutanlık, Soğuk Savaş, Sert Güç, Yumuşak Güç**.**				
8.	ABD'NİN ULUSAL GÜVENLİK ANLAYIŞI	2001	Çağrı Erhan	Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: ABD'nin dış politikasının oluşturulması sürecinde de dayanak olarak alınan en önemli unsurlardan olan ulusal güvenlik kavramına değinilmiş ve ABD'nin ulusal güvenlik stratejilerinin geçirdiğimi evrim süreci incelenmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Ulusal Güvenlik, ABD, Güvenlik Strateji Belgeleri, Küreselleşme, Güvenlik İkilemi				
9.	AB'NİN GELİŞEN "AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI" VE TÜRKİYE	2007	Haydar EFE	Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalenin temel argümanı: Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının kurulmasının Avrupa Birliği'nin küresel güç olma amacına ulaşması için bir gereklilik olduğu; aynı zamanda, Türkiye'nin yeni Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası yapılarından dışlanmaması gerektiği ve Türkiye'nin AB'nin gelişen Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasına çok değerli katkılarda bulunabileceği yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, AGSP, güvenlik ve savunma				
10.	AFGANİSTAN'DA GÜVENLİK VE KALKINMA: REKABET, UZLAŞI VE YENİDEN YAPILANMA	2014	Robert MASON	Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Uluslararası Güvenlik Yardım Gücü'nün (ISAF)'ın bölgeden güçlerinin çekilme sürecinin güvenlik, siyasi ve ekonomik olası sonuçlarına ve 2014 yılındaki Afganistan Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrası ABD ile imzalanması beklenen İkili Güvenlik Anlaşması'nın hazırlık süreçlerine ilişkin meselelere bir cevap bulmayı amaçlamaktadır. Çalışma, Taliban ile yeni bir siyasi ajandanın yürütülmesi ve bu siyasi ajandanın bölgedeki suç unsurlarının ve uyuşturucu ticaretinin elimine edilmesi şiarında olması gerekliliğini savunmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Afganistan, NATO, Yeniden Yapılandırma, Güvenlik, Kalkınma				

11.	AFRİKA'DA BARIŞ VE GÜVENLİĞİN İNŞASINDA KITASAL YAKLAŞIM: AFRİKA BARIŞ VE GÜVENLİK MİMARİSİ	2010	Soner KARAGÜL ve İbrahim ARSLAN	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışma, Afrika'nın entegrasyon sürecinde üçüncü kurumsallaşma olarak kabul edilen Afrika Birliği ile kıtada yaşanan çatışmaların18 önlenmesi ve çözümlenmesine yönelik olarak Birlik bünyesinde oluşturulan Afrika Barış ve Güvenlik Mimarisi arasında ilişkiyi incelemektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Afrika Birliği, Afrika Barış ve Güvenlik Mimarisi, Ani Müdahale Gücü, Barış ve Güvenlik Konseyi				
12.	KARADENİZ HAVZASI'NDAKİ ÇATIŞMA GERÇEKLİĞİNİN GÜVENLİKLEŞTİRME YAKLAŞIMI ÇERÇEVESİNDE ANLAMLANDIRILMASI	2014	Göktürk TÜYSÜZOĞLU	Karadeniz Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Karadeniz Havzası'ndaki çatışmacı ilişkiler ağını konstrüktivist tabanlı bir güvenlik kuramı olan Güvenlikleştirme Yaklaşımı çerçevesinde irdelemeyi amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karadeniz Havzası, Geniş Karadeniz Havzası, Kopenhag Okulu, Güvenlikleştirme, Toplumsal Güvenlik				
13.	AVRUPA BİRLİĞİ ENERJİ GÜVENLİĞİ VE UKRAYNA MESELESİ	2015	Mustafa Nail ALKAN	Karadeniz Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Ukrayna meselesinin Avrupa Birliği enerji güvenliğine etkisini ele almayı amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji güvenliği, enerji nakil hatları, jeopolitik, Ukrayna, Kırım				
14.	AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK KİMLİĞİ	2011	Hakan CAVLAK	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Avrupa Birliği'nin, güvenlik anlayışının soğuk savaştan sonra nasıl bir gelişim izlediği ve günümüzde nasıl bir şekil aldığı üzerinde durulmuştur. Bu çalışmanın temel sorusu "AB'nin ortak bir güvenlik kimliği var mıdır var ise temel nitelikleri nelerdir? Yönündedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Güvenlik, Kimlik, AB Komşuluk Politikası				
15.	AVRUPA DIŞ İLİŞKİLER VE GÜVENLİK POLİTİKASI VE ÜÇ BÜYÜKLER: ALMANYA, FRANSA VE İNGİLTERE	2016	Osman Sabri Kıratlı	Akademik İncelemeler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede, AB'nin üç büyük üyesi Almanya, Fransa ve İngiltere'nin dış politika kimlikleri, politikalarındaki önemli satırbaşları ve bu politikaların AB dış ilişkiler ve güvenlik politikalarına olası yansımaları teorik bir düzlemde incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Realizm, Ortak Dış İşleri ve Güvenlik Politikası (ODGP**)**				
16.	AVRUPA GÜVENLİĞİNDE SON GELİŞMELER VE TÜRKİYE: GÜVENLİK VE SAVUNMA ENDİŞELERİ AÇISINDAN TÜRKİYE'NİN AB ÜYELİĞİNİN ÖNEMİ	2003	Nejat DOĞAN	İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Avrupa Güvenliğindeki ve uluslararası örgütlenmedeki son gelişmeleri değerlendirerek AB üyeliğinin savunma ve güvenlik açılarından Türkiye için önemini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenliği, Avrupa Birliği ve Türkiye, NATO, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası				
17.	AVRUPA GÜVENLİK STRATEJİ BELGESİ VE TÜRKİYE	2006	Hakkı Büyükbaş	Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Aralık 2003'de Avrupa Birliği Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi tarafından kabul edilen "Avrupa Güvenlik Stratejisi" belgesini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma üç bölüme ayrılmış olup, ilk önce Avrupa Birliği'nin dünya siyasetinde siyasi bir aktör olma çabası ve niteliği ele alınmıştır. İkinci bölümde ilgili belge ayrıntılı olarak incelenmiştir. Üçüncü bölümde de Avrupa güvenliği için Türkiye'nin stratejik önemi üzerinde durulmuştur.				

Çalışmanın Anahtar Kavramları: Avrupa Birliği Güvenlik Politikası, Strateji Belgesi, Türkiye, Türk Dış Politikası				
18.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI VE ÜÇ KRİTİK SINAVI: MAKEDONYA, KONGO VE BOSNA HERSEK MİSYONLAR	2007	Tarık SÖYLEMİŞ	Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasının (AGSP) oluşumu ve AB'nin AGSP kapsamında NATO'dan bağımsız olarak gerçekleştirdiği Makedonya, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek askeri misyonlar› incelenip, AB'nin güvenlik ve savunma alanında NATO'ya alternatif olup olamayacağı tartışılmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, Concordia Misyonu, Artemis Misyonu, Althea Misyonu, Avrupa Birliği Gücü				
19.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI VE TÜRKİYE	2002	B. Esra ÇAYHAN	Akdeniz İİBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma Avrupa Birliği hakkındaki tartışmaların odak noktasında yer almaya başlamış olan Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği/Politikasının gelişim süreci, içerdiği sorunlar ve Türkiye'nin konu ile ilgili yaklaşımı incelemeyi amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası				
20.	AVRUPA GÜVENLIK VE SAVUNMA SISTEMINDE NATO'NUN DISLANMA OLASILIGINA HUKUKSAL BIR BAKIS	2006	Kamuran REÇBER	İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada NATO'nun Avrupa güvenlik ve savunma sisteminde üstlendiği rol ve bu rolün ileriye dönük olarak devam ettirilip ettirilemeyeceği hususu, özellikle AB Kurucu Antlaşması'nın ilgili düzenlemeleri dikkate alınarak irdelenmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Avrupa Birliği, Güvenlik, Savunma, Avrupa Birliği Kurucu Antlaşması				
21.	AVRUPA'DA GÖÇ POLİTİKALARININ ULUSÜSTÜLEŞMESİ VE BİR GÜVENLİK KONUSUNA DÖNÜŞÜMÜ: AVRUPA GÖÇ TARİHİNDE YENİ BİR DÖNEM Mİ?	2014	Gökay ÖZERİM	Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, uluslararası göçlerin bir güvenlik konusu olarak çerçevelendirilmesinin Avrupa için yeni bir deneyim ve göç tarihinde yeni bir dönem olup olmadığı sorusuna Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrası göç deneyimi ekseninde yanıt aramayı amaçlamaktadır. Kuramsal olarak güvenlikleştirme yaklaşımı temel alınarak Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrası göç deneyiminin dönemleri ve Avrupa ortak göç politikasının gelişimi paylaşılmakta ve çalışmanın ana sorusuna dair bu süreçler ekseninde çıkarımlar sunulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Göç, Avrupa Birliği, Güvenlikleştirme, Güvenlik				
22.	BATI ENERJİ GÜVENLİĞİ VE TÜRKİYE	2009	Sedat AYBAR ve Uğur ÖZGÖKER	Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma uluslararası piyasalardaki fiyat artışları sonucu, petrol ve doğalgaz zengini Rusya'nın elinde bulunan dolar rezervlerinin arttığını, buna bağlı olarak Rusya'nın, Stalin dönemini hatırlatan bir yayılmacılık ve etki alanı oluşturmaya çalıştığını tartışmamaktadır. Makale, doğalgaz üzerine olan uzlaşmazlığın süratle yayıldığını, Avrupa Birliğini (AB), Balkanları, Kafkasları da içine çektiğini irdeledikten sonra bölgedeki aktörlerin çıkarlarının uzlaştırıldığı çözüm önerilerini analiz etmektedir. Makale, RCD, CENTO, ECO türü ittifakların başta AB olmak üzere, ABD ve genel olarak Batı dünyası ve değerleri için önemli çözümler getirebileceğini, Türkiye'nin de bu tür alternatif ilişki ağları içinde, Batı için anahtar ülke olduğunu ileri sürmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Rusya, Ukrayna, Türkiye, Avrupa Birliği, ABD, Enerji Politikaları, İran, Orta-Asya, Uluslararası Güvenlik Mimarisi, Uluslararası Örgütler, ECO, CENTO, NATO				

23.	BİR GÜVENLİKSİZLEŞTİRME ARACI OLARAK TERÖRİZM	2011	Emre BAYSOY	Stratejik Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, terörizm olgusunu güvenlikleştirme ve güvenliksizleştirme kavramları çerçevesinde inceleyerek terörizmin amaçladığı siyasal dönüşümün nasıl gerçekleştirilmeye çalışıldığının analizini yapmaktır. Çalışmanın temel varsayımı, terörizmin kendisini ve amaçlarını güvenliksizleştirerek siyasallaşmaya çalıştığı ve böylelikle de hedef aldığı devletin rejimini dönüştürmeyi amaçladığı; bu nedenle de bir devletin terörizmle mücadelede, terörü bir güvenlik konusu olarak ele almasının yaşamsal bir gereklilik olduğudur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Terörizm, Devlet, Güvenlik, Güvenliksizleştirme, Güvenlikleştirme				
24.	BÖLGESEL GÜVENLİK ÜZERİNE KURAMSAL TARTIŞMALAR	2010	Vişne KORKMAZ	Stratejik Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, yeni bölgeselciliğin bölgesel güvenliği nasıl kavramsallaştırdığını ve bu kavramsallaştırmanın sonucunda ortaya çıkan bölgesel alanın özerkliğinin ne anlama geldiğini incelemektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik, Yeni Bölgeselcilik, Güvenlik Teorisi, Bölgesel Özerklik				
25.	ÇATIŞAN KÜRESEL GÜÇLER VE KARADENİZ GÜVENLİĞİ: ABHAZYA ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	2014	Didem EKİNCİ	Karadeniz Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, ihtilaflı bir ortam yaratmış olmasına karşın, Abhazya'nın Rusya tarafından tanınmasının, geri dönüşün olmadığı bir süreç başlatmış olduğu tartışılmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Abhazya, ABD, Rusya, Karadeniz, Soğuk Savaş sonrası dönem				
26.	ÇEVRESEL GÜVENLİK VE SINIRAŞAN ÇEVRE SUÇLARI	2013	Şafak KAYPAK	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, güvenlikte çevresel açıdan oluşmaya başlayan dönüşüm sürecini incelemek ve bu doğrultuda çevre suçlarını konu almaktır. Çalışmanın çıkış noktası 21. yüzyılda nüfustaki artışa ve teknolojik gelişmelere koşut olarak çevrenin de güvenliğinin kalmadığı ve çevreye yönelik suçların da artmış olmasıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Çevresel Güvenlik, Suç ve Sınıraşan Çevre Suçu.				
27.	ÇİN'İN NÜKLEER ASKERİ STRATEJİSİ VE ULUSAL GÜVENLİĞİ	2016	Samet YILMA	İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Çin'in nükleer askeri stratejisi ve kapasitesi, Alastair Lain Johnston tarafından işlemsel hale getirilen sınırlı caydırıcılık kavramsallaştırma çerçevesinde ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Çin Halk Cumhuriyeti, Nükleer Silahlar, Caydırıcılık, Sınırlı Caydırıcılık				
28.	DEĞİŞEN GÜVENLİK ANLAYIŞININ ULUSLARARASI ÖRGÜT ÖRNEKLERİ ÜZERİNDEN ANALİZ EDİLMESİ	2013	Özlem ÖZKÖSEDAĞ İÇİN	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmada öncelikle güvenlik kavramının anlamı üzerinde durulmuş, ardından Soğuk Savaş sonrası yaşanılan değişim ve koşullar göz önünde bulundurularak yeni güvenlik anlayışı açıklanmış. Son olarak NATO ve BM'nin geçirdiği değişim anlatılarak güvenlik anlayışındaki zihniyet farklılaşmasının izleri takip edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Yeni Güvenlik Anlayışı, Uluslararası Örgütler, NATO, BM				

29.	DEĞİŞEN ULUSLARARASI GÜVENLİK İNŞASINDA TOPLUMSAL CİNSİYET MESELESİ	2016	Özlem ÖZDEMİR	Güvenlik Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, kadınların uluslararası güvenlik uygulamalarından dışlanmasını ve adeta görünmez oldukları fikrini eleştirel bir bakış açısı ile ele almaktadır. Çalışma aynı zamanda, kadınların barış ve barış inşa süreciyle ilişkilendirildiğini ve genellikle savunmasız ve korunmaya muhtaç olarak değerlendirildiklerini ortaya koymaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Güvenlik, Toplumsal Cinsiyet, NATO, BM				
30.	DEVLET İNŞASI VE KÜRESEL GÜNEYDE GÜVENLİK: GÜÇLÜ DEVLET ARAYIŞININ KURAMSAL VE SİYASAL AÇMAZLARI	2014	Özlem KAYGUSUZ	Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışma, genel olarak, Batı siyasetlerine yön veren, zayıf devlet/ müdahale/ devlet inşası izleğine dayalı söylem ve politikaların kuramsal ve siyasal sorunlarını tartışarak, bu politikanın Arap ayaklanmaları bağlamında da gerçerli olmasının sorunlarına da değinen, eleştirel bir perspektif ortaya koymayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Devlet İnşası, Uluslararası Müdahale, Üçüncü Dünya, Zayıf Devlet, Küresel Güney, Postkolonyal Eleştiri				
31.	DIŞ POLİTİKA, GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARININ AVRUPALILAŞMASINI İNCELEMEK İÇİN NEDEN ILIMLI BİR KONSTRÜKTİVİST YAKLAŞIM GEREKLİDİR?	2016	Zerrin TORUN	Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale, AB üye ülkelerinin dış politika, güvenlik ve savunma politikalarının Avrupalılaşmasını incelemek için ılımlı (modernist) inşacı yaklaşımın gerekli olduğunu savunmaktadır. Sebebi, bu yaklaşımın kurumlar içerisindeki etkileşim sonucunda ortaya çıkan sosyal ve fikri faktörlere yapıcı ve dönüştürücü roller atfetmesidir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupalılaşma, İnşacılık, Dış, güvenlik ve savunma politikaları				
32.	DÜNYA POLİTİKASINDA GÜVENLİK İKİLEMLERİ: ÇATIŞAN ANLAYIŞLAR, DEĞİŞEN ÖRNEKLER VE KAVRAMIN GELECEĞİNE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA	2015	Ali BİLGİÇ	Uluslararası Hukuk ve Politika
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, güvenlik ikilemi kavramının tarihsel gelişimi ve değişimi, devletler, toplumlar ve bireyler arası çok boyutluluğu ve çerçevesiyle birlikte güvenlik çalışmalarının analitik çerçevesinin genişlemesine paralel olarak tartışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik İkilemi, Savaş, Çatışma, Korku, Güvenlik				
33.	ELEŞTİREL GÜVENLİK ÇALIŞMALARI KAPSAMINDA FRANKFURT OKULU VE SOĞUK SAVAŞ SONRASI GÜVENLİK SORUNLARINA ELEŞTİREL BİR YAKLAŞIM: GALLER EKOLÜ	2010	Fikret BİRDİŞLİ	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Soğuk Savaş sonrası ortaya çıkan tehditleri kimlik sorunları ve ötekileştirmenin neden olduğu marjinalleşme üzerinden çözümleyen Aberyswyth (Galler) Ekolünün 11 Eylül terör saldırıları sonrası uluslararası alanda ortaya çıkan güvenlik sorunlarının analizine ilişkin eleştirel yaklaşımının tanıtılması amaçlanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Eleştirel Güvenlik, Frankfurt Okulu, Galler Ekolü, Hegemonya, Özgürleştirme				
34.	ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİNDE ENERJİ NAKİLHATLARI GÜZERGÂHLARININ ÖNEMİ VE KARADENİZ	2015	Anıl Çağlar ERKAN	Karadeniz Araştırmaları
Çalışmanın Amacı: Anlaşıldığı üzere, ekonomik ve teknolojik gelişmeler sonucunda artan enerji ithalatı bağımlığına paralel olarak önem kazanan enerji nakil hatlarında				

yaşanabilecek olan sıkıntıların enerji akışını kesintiye uğratması dolayısıyla enerji güvenliğini de olumsuz yönde etkilemektedir. Enerji güvenliğinin sağlanması yönünde politikalar belirleyen enerji ihracatçılarının, enerji nakil güzergâhlarının güvenliğinin sağlanması yönünde politikaları belirlemek ve bu politikaları uygulama sorumlulukları bulunmaktadır. Bu görüş çalışmanın temelini oluşturmakta ve değişen düzen ışığında önem kazanan bölgeler, güvenlik arayışları, olası sonuçlarıyla birlikte ele alınmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji, Enerji Arz Güvenliği, Enerji Nakil Hatları, Karadeniz, Türkiye, Enerji Politikaları				
35.	ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİNİ ETKİLEYEN EKONOMİK, SİYASÎ VE COĞRAFÎ FAKTÖRLER	2012	Leman ERDAL ve Etem KARAKAYA	Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, enerji arz güvenliği ile ilgili literatür taraması yaparak; enerji arz güvenliği tanımlamak ve arz güvenliğini etkileyen faktörlerin araştırılmasıdır. Bu çalışmada, literatürdeki temel tanımlar gözden geçirildikten sonra, enerji arz güvenliğini belirleyen ekonomik, siyasi ve coğrafi faktörler detaylı olarak tartışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji Arz Güvenliği, Enerji Güvenliği, Enerji Arz Güvenliğini Belirleyen Faktörler				
36.	FEMİNİST ULUSLARARASI İLİŞKİLER YAKLAŞIMLARI AÇISINDAN GÜVENLİK KONUSUNUN ANALİZİ	2012	Çiğdem Aydın Koyuncu	Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, 1980'lerin sonlarından itibaren uluslararası ilişkiler disiplini içerisinde yer edinmeye başlayan feminist uluslararası ilişkiler yaklaşımlarının, alanın en temel ve cinsiyetçi kabul edilen konularından güvenliğe ilişkin temel görüşlerini ve eleştiri noktalarını ortaya koymaktır. Feministler, disiplinin geneline hâkim olan erkek bakış açısının ve maskülen değerlerin kendisini en çok güvenlik konusunda hissettirdiğini ve günümüz güvenlik sorunlarında da bu bakış açısının etkili olduğunu ileri sürmektedirler. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Feminizm, güvenlik, realizm, şiddet, savaş				
37.	GELECEĞİN GÜVENLİK ORTAMININ ŞEKİLLENMESİNDE HİBRİT SAVAŞ MODELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	2016	Fatih DEDEMEN	Güvenlik Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada güvenliği tüm boyutlarıyla ele almaktan ziyade askerî tehditlerin gösterdiği değişim ile bu tehditlere yönelik oluşturulan yeni stratejik mücadele konseptleri üzerinde durulmuştur. Temel önermesi ise güvenlik ortamının değişimiyle ortaya çıkan tehditlere konvansiyonel araçlarla karşı koymanın mümkün olmadığıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Geleneksel Savaş, Modern Savaş, Hibrit Savaş				
38.	GÜNÜMÜZDE ULUSLARARASI GÜVENLİK STRATEJİLERİ: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE UYGULAMA	2008	Ömer Göksel İşyar	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Uluslararası güvenlik stratejilerinin değişik kavramsal özellik, çeşitlilik ve uygulama sorunlarını ele alan makalede, eklektik düzlemde konunun değişik yönleri üzerinde durulmuştur. Bu çalışmada ulusal ve uluslararası güvenlik stratejileri arasında değişik açılardan karşılaştırmalar yaparak, bunların farklılıklarının ortaya konması amaçlanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Strateji, Terörizm, Uluslararası Güvenlik Stratejisi, ABD, Avrupa Birliği				
39.	GÜVENLİK YAKLAŞIMLARI PERSPEKTİFİNDE MESKÛN MAHALDE HAREKÂT	2016	H. Onur ŞEHİTOĞLU	Güvenlik Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı tehdit değişimi ile birlikte kazanılması gereken yetenekler kapsamında özellikle konsept, teşkilatlanma, liderlik, eğitim, teçhizat ve eğitim tesisleri konusunda farkındalık yaratmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Tehdit Değişimi, Asimetrik Etki, Meskûn Mahalde Muharebe, Yakın Alan Çatışması				

40.	GÜVENLİK BAĞLAMINDA, RİSK VE TEHDİT KAVRAMLARI ARASINDAKİ FARKLAR NELERDİR VE NASIL BELİRLENMELİDİR?	2006	Ahmet KÜÇÜKŞAHİN	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalenin amacı, güvenlik bağlamında kullanılan risk ve tehdit kavramları, bu kavramların altında toplanan sorunları ve güvenlik hizmeti üreten kurumların neler olduğunu ortaya koymaktır. Bununla birlikte, güvenlik bağlamında, üst düzeyde koordinede bulunacak ve prensipler belirleyecek bir kurula ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, güvenlik kavramı, güvenlik çeşitleri, güvenlik sağlayan unsurlar, güvenlik kurumları, ulusal güvenlik, risk, tehdit, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği				
41.	GÜVENLİK BİLİMİNE KAVRAMSAL VE TERİMSEL BİR YAKLAŞIM	2013	Mehmet KAHRAMAN	Polis Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede, güvenlik biliminin kavram ve terim meselesi ile kavram ve terimlerinin oluşturulması konusu ele alınmıştır. Dilbilimin önemli konu başlıklarından biri olan kavram-terim ilişkisine dikkat çekilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kavram-terim, Terim Bilim, Terim Sistemi, Güvenlik ve Polis Bilimlerinde Terimsel ve Kavramsal Boyut				
42.	GÜVENLİK İKİLEMİ'Nİ YENİDEN DÜŞÜNMEK GÜVENLİK ÇALIŞMALARINDA YENİ BİR PERSPEKTİF	2011	Ali BİLGİÇ	Uluslararası İlişkiler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, yarım yüzyıl önce oluşturulan, sürekli geliştirilen ve son yıllarda yeniden düşünülen "güvenlik ikilemi" kavramının değişimini incelemektedir. Çalışmanın amacı "Güvenlik İkilemi" yeniden düşünülmüş haliyle, güvenliğin ve güvensizliğin anlaşılması, çalışılması ve yeniden düşünülmesi için yeni bir perspektif sunmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik İkilemi, Güvensizlik Mantıkları, Güven, Korku, Düzen				
43.	GÜVENLİK KAVRAMINI YENİDEN DÜŞÜNMEK: KÜRESELLEŞME, KİMLİK VE DEĞİŞEN GÜVENLİK ANLAYIŞI	2011	Bülent Sarper AĞIR	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Soğuk Savaş sonrası dönemde geleneksel güvenlik anlayışının gündemi genişleyen ve aktörleri derinleşen güvenlik alanını tanımlamaktaki zorlukları, küreselleşme ve güvenlik arasındaki ilişki çerçevesinde ele alınmıştır. Çalışma, yöntem anlamında küreselleşme ve güvenlik arasındaki ilişkinin anlaşılmasında kimlik gibi sosyal yapıların önemini vurgulamaktadır. Bu çalışma, değişen güvenlik anlayışını kimlik ve küreselleşme süreci çerçevesinde eleştirel bir bakışla ele almayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Küreselleşme, Kimlik, Parçalanma, Bütünleşme				
44.	GÜVENLİK KÜLTÜRÜ VE TÜRK DIŞ POLİTİKASI	2015	Tarık OĞUZLU	Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale Türk dış politikasında güvenlik kültürünün etkilerini incelemektedir. Bu çalışma güvenlik kültürünü dış politika yapıcılarının tercih ve davranışlarını etkileyen bir bağlam olarak ele almaktadır. Bu çalışma Türkiye Cumhuriyeti'nin hâkim güvenlik kültürünün ana unsurlarını mercek altına almakta ve bu unsurların karar alıcıların dış politika tercih ve davranışlarını farklı dönemlerde nasıl etkilediğini incelemektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik kültürü, Türk dış politikası, jeopolitik, Osmanlı mirası, ideoloji, AKP				
45.	GÜVENLİK PARADİGMASINDA SINIRAŞAN BİR ÇEVRE	2016	Arda Özkan	Alternatif Politika Dergisi

	SORUNSALI: "NÜKLEER ZARAR"			
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın iki temel argümanı vardır: Birincisi, sınıraşan çevresel zararların tanımlanması ve bileşenlerinin ortaya konulmasıyla ilgili tartışmaları içermesidir. İkincisi ise, nükleer zarar ekseninde, çevresel güvenlik sorununu ve devletlerin bu konudaki hukuki sorumluluklarını tartışmaya açmasıdır. Bu kapsamda, öncelikle sınıraşan nitelikteki nükleer zarar üzerine kavramsal bir tartışmanın başlatılması ve ardından bu zararların önlenmesi amacıyla, hukuki sorumluluk rejiminin sağlanması için çeşitli girişimler dile getirilmiştir. Buradan hareketle, çevresel güvenlik ve sınıraşan nükleer zarar konularının ortak noktalarını ortaya koyarak mevcut örnek olayları incelemek, makalenin en temel hedeflerindendir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Sınıraşan çevre sorunları, nükleer kirlenme, Çernobil, Fukuşima				
46.	GÜVENLİK POLİTİKALARI BAĞLAMINDA AB- ABD İLİŞKİLERİ VE IRAK SAVAŞI	2007	Levent Ersin ORALLI	Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmanın amacı, AB adına dış politika ve güvenlik politikalarının uyumlaştırma sürecinin en can alıcı döneminde meydana gelen Irak müdahalesinin, AB üyeleri üzerinde yarattığı etki ve ortak savunma aşamasının geleceğini tartışmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği (AB), Ortak Dış Politika ve Güvenlik Politikası (ODGP), Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası (AGSP), NATO, Irak Krizi.				
47.	GÜVENLİK VE GÖÇ KAVŞAĞINDA KOSOVA SORUNU	2014	Bülent Sarper Ağır	Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Kosova örnek olayı bağlamında göç ve güvenlik arasındaki bağlantılar ile ilgili bir bakış açısı ortaya koymaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kosova, Göç, Güvenlik, Arnavutlar, Sırplar				
48.	GÜVENLİKTE YENİ BİR BOYUT; ÇEVRESEL GÜVENLİK	2008	Şafak KAYPAK	Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, güvenlikte çevresel açıdan oluşmaya başlayan dönüşüm sürecini incelemek ve bu doğrultuda çevre suçlarını konu almaktır. Çalışmanın çıkış noktası 21. yüzyılda nüfustaki artışa ve teknolojik gelişmelere koşut olarak çevrenin de güvenliğinin kalmadığı ve çevreye yönelik suçların da artmış olmasıdır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Çevre ve Çevresel Güvenlik				
49.	THE ROLE OF THE STATE IN INTERNATIONAL SECURITY SINCE THE END OF THE COLD WAR	2016	Hidayet SIDDIKOĞLU	Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale, jeopolitik durum, geleneksel olmayan tehditler ve insan güvenliği gibi uluslararası güvenliğin üç anahtar mücadele alanı üzerinde temellenen devletin aygıtının rolünü incelemektedir. Burada, uluslararası güvenliğe devlet-dışı aktörlerin önemini savunan eleştirel güvenlik okulunun soğuk savaş sonrası dönemde önem kazanmasına rağmen, devletin aygıtının hala hayatı öneminin olduğu ve uluslararası güvenlikte sorumlu aktör olduğu nosyonu tartışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Devlet, Uluslararası Güvenlik, Jeopolitik, Devlet-Dışı Örgütler, Vekalet Savaşımı				
50.	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE GÜVENLİK: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	2011	Esra Pakin ALBAYRAKOĞLU	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, iklim değişikliği ve güvenlik üzerine teorik yaklaşımların bir derlemesini sunduktan sonra, Türkiye ve civarındaki iklim değişikliği süreci ve muhtemel senaryoları değerlendirmektedir. Makale Türkiye'nin her ne kadar çeşitli iklimsel risk ve tehditlerden muzdarip olsa da komşularına kıyasla daha avantajlı bir konumda olduğunu vurgulamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İklim Değişikliği, Güvenlik, Türkiye, Sınıraşan Sular, Göç				
51	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	2010	Nejat ESLEN	Stratejik Araştırmalar Dergisi

Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada küresel iklim değişikliğinin, zaten istikrarsız bir bölge olan Orta Doğu'da yapabileceği etkileri, potansiyel su ve gıda sıkıntılarının ve kitle hâlinde göçlerin yansımalarını ve bütün bunların Türkiye'nin güvenliğine etkilerini ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karbondioksit Salımı, Sera Gazı Etkisi, Küresel İklim Değişikliği, Küresel Isınma, Su Sıkıntısı, Gıda Sıkıntısı, Kitle Göçler, Kıt Kaynaklar İçin Rekabet, Gerilimler, Silahlı Çatışma, Jeopolitik İstikrarsızlık				
52.	İNGİLİZ GÜVENLİK VE DIŞ POLİTİKASINDA KIBRIS (1945-1974)	2014	Cihat Göktepe ve Tuba Ünlü Bilgiç	Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada İngiltere'nin Kıbrıs politikasını oluşturan siyasi, ekonomik ve hatta sosyo-psikolojik unsurları eşliğinde İngiltere güvenlik ve dış politikasına yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İngiltere, Kıbrıs, İngiliz dış politikası, İngiliz güvenlik politikası, 1963 krizi, 1974 krizi				
53.	İNSAN GÜVENLİĞİ YAKLAŞIMI NEDİR VE ULUSLARARASI GÜVENLİK AJANDASINA NASIL BİR KATKI SAĞLAMIŞTIR: KANADA VE JAPONYA ÖRNEKLERİ	2012	Umut Can ADISÖNMEZ	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale, Kanada ve Japonya hükümetlerinin Birleşmiş Milletler (BM) ve Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) gibi devletler üstü kurumlar çatısı altında insan güvenliğinin ve normatif girişimlerin kurumsallaşmasındaki katkısına vurgu yapmaktadır. Bu çalışma, Kanada ve Japonya politika üreticilerinin argümanlarını metin ve söylem analizlerini uygulayarak incelemeyi, değişen güvenlik konseptinin altını çizmeyi ve Türkiye'deki güvenlik çalışmaları literatürüne katkı sağlamayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İnsan Güvenliği, Geleneksel Olmayan Güvenlik Tehditleri, Normatif Teori, Kanada, Japonya				
54.	İNSANİ GÜVENLİK KAVRAMI BAĞLAMINDA ÇEVRE GÜVENLİĞİ	2010	Engin İ. ERDEM	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede genişleyen güvenlik gündeminde yer alan insani güvenlik kavramı bağlamında çevresel güvenlik konusunu incelemektedir. Çalışma öncelikle insani güvenlik kavramının ne zaman ortaya çıktığını ve farklı insanı güvenlik tanımlarından bahsetmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İnsani Güvenlik, Çevresel Güvenlik, Güvenlik Çalışmaları, İklim Değişikliği, Çevresel Mülteciler				
55.	İNŞACILIK ÇERÇEVESİNDE AVRUPA BİRLİĞİ'NİN İRAN NÜKLEER KRİZİNE YAKLAŞIMI	2015	İmren ALAKUŞ ve Sedef EYLEMER	Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı AB'nin krize yaklaşımını inşacılık temelinde değerlendirmektir. Bu çalışmada, AB'nin İran nükleer krizine yönelik yaklaşımı incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Avrupa Birliği, İran, İnşacı Yaklaşım, Nükleer Kriz, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi				
56.	KARADENİZ'İN GÜVENLİĞİ: ULUSLARARASI YAPILANMALAR VE TÜRKİYE	2007	Gökhan Koçer	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, bölgeye yönelik politikaları olan uluslararası ve bölgesel örgütler ve oluşumların Karadeniz'in güvenliği ile Türkiye'nin ulusal güvenliğine mevcut ve olası etkileri incelenmiştir. Çalışmaya göre Karadeniz'in, bölgesel düzeyi aşan ve uluslararasılaşan, hatta "küresel" nitelik kazanan güvenliği, Türkiye'nin ulusal güvenlik ve dış politikasında da önemli yer tutmaktadır. Soğuk Savaş sonrasında, Karadeniz'in güvenliğini sağlamak için, bir yandan AB, NATO, AGİT gibi örgütlerin mekanizmaları çalıştırılırken, bir yandan da KEİ, BLACKSEFOR, KUH gibi yeni yapılanmalar oluşturulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karadeniz, Uluslararası Güvenlik, Karadeniz'in Güvenliği, Uluslararası Örgütler, Bölgesel Örgütler, Türkiye'nin Ulusal Güvenliği, KEİ, BLACKSEAFOR, KUH				

57.	KİMLİK VE GÜVENLİK İLİŞKİSİNE KONSTRÜKTİVİST BİR YAKLAŞIM: "KİMLİĞİN GÜVENLİĞİ" VE "GÜVENLİĞİN KİMLİĞİ"	2016	Helin SARI ERTEM	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale, "kimlik ve güvenlik" ilişkisine ve bunun dış politika analizi içindeki yerine konstrüktivist (inşacı) bir yaklaşımla, yeniden eğilmeyi amaçlamaktadır **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Konstrüktivizm, kimlik, güvenlik, sosyal etkileşim, ontolojik güvenlik				
58.	KOPENHAG OKULU VE GÜVENLİKLEŞTİRME TEORİSİ	2011	Başar BAYSAL ve Çağla LÜLECİ	2011
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, güvenlikleştirme teorisi üzerine Türkçe akademik yazınına katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmıştır ve yöntem olarak söz konusu literatürün temel ve eleştirel çalışmalarının kapsamlı ve sistematik bir taramasını yapmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi, Güvenlik Çalışmaları, Güvenlikleştirme Teorisi, Güvenlik Sektörleri, Kopenhag Okulu				
59.	KOPENHAG SİYASİ KRİTERLERİNİN TÜRKİYE'NİN ULUSAL GÜVENLİĞİNE YANSIMALARI	2016	Zeyyat BANDEOĞLU	Yönetim Bilimleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalenin amacı da AB'ye üyelik adına yerine getirilmesi gereken Kopenhag siyasi kriterlerinin Türkiye'nin ulusal güvenlikte yaşadığı bu kapsamlı dönüşümdeki rolünü ve etkisini inceleyip analiz etmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag siyasi kriterleri, Türkiye, Ulusal Güvenlik				
60.	KURAMSAL TARTIŞMALAR IŞIĞINDA İNSAN GÜVENLİĞİ VE POLİTİKALARI	2012	Burak TANGÖR	Uluslararası Hukuk ve Politika
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada insan güvenliği kavramının düşünsel ve materyal kökenleri irdelenerek güvenlik algılamalarına ve uygulamalarına etkisi değerlendirilmiştir. Çalışmada önce insan güvenliği kavramının tarihsel gelişimi açıklanmıştır. Daha sonra Uluslararası İlişkiler yazınında kavrama ilişkin akademik ve yöntemsel tartışmalar üzerinde durulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: İnsan Güvenliği, Korkudan Arınma, İnsani Müdahale, Koruma Sorumluluğu, İnsani Kalkınma, Yoksulluk ve Yoksunluktan Arınma				
61.	KURULUŞUNDAN 21. YÜZYILA: 1990'LARDA NATO'DA DEVAMLILIK VE DÖNÜŞÜM	2015	Murat GÜL	Akademik İncelemeler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale; bir taraftan kuruluşu ve Soğuk Savaş dönemindeki stratejik vizyonu itibarı ile NATO'da devamlılığı diğer taraftan da Soğuk Savaş dönemi sonrasında geliştirilen stratejik vizyon itibarı ile NATO'nun uluslararası sistemde ortaya çıkan yeni güç dengeleri ve yeni tehditler bağlamında yeni dünya düzenine uyum sağlama çerçevesinde 1990'larda ortaya koyduğu yeni stratejileri ve geçirdiği dönüşümü ortaya koymayı amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: NATO, Bütüncül Güvenlik, Stratejik Vizyon, Devamlılık, Dönüşüm				
62.	KÜRESELLEŞME OLGUSU BAĞLAMINDA YENİ GÜVENLİK ALGISI	2013	İbrahim Erdoğan	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada güvenlik tanımlaması Soğuk Savaş "öncesi" ve "sonrası" bakımından "edilgen" ve "etken" boyutları dikkate alınarak tahlil edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Küreselleşme, Güvenlik, Realizm, Soğuk Savaş, Tehdit				
63.	KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE GÜVENLİK ALANINDA DEĞİŞİMLER KARADENİZ'İN GÜVENLİĞİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK	2009	Bilal KARABULUT	Karadeniz Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada küreselleşme sürecinde güvenlik alanının genişlemesi ve derinleşmesini içeren "yeni güvenlik anlayışı" irdelenmiştir. Çalışmada güvenlik				

alanındaki geleneksel tehdit algılamalarına eklemlenen yeni güvenlik tehditlerin neler olduğu ve bu konuda ne gibi önlemler alınabileceği ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmanın temel amacı Karadeniz'in güvenliği konusunda yeni bir perspektif kazandırabilmektir**.** **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Güvenlik, Küreselleşme, Geleneksel Güvenlik Anlayışı, Yeni Güvenlik Anlayışı, Karadeniz				
64.	MÜLTECİLER VE ULUSAL/ULUSLARARASI GÜVENLİK	2011	Oğuzhan TÜRKOĞLU	Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada mülteci tanımı yapılmış ve bu tanımlama önce Birleşmiş Milletlere göre ardından Türk hukuk sistemine göre incelenmiştir. Ayrıca çalışmada mülteciler ile güvenlik arasındaki ilişkinin daha iyi anlaşılabilmesi için mülteci akımının nedenleri ve mülteciler ile güvenlik arasındaki ilişki incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Mülteci, Ulusal Güvenlik, Uluslararası Güvenlik, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği				
65.	ULUSLARARASI SİSTEM İÇERİSİNDE KÜÇÜK ÜLKELERİN ULUSAL GÜVENLİĞİ	2008	İdris DEMİR	KMU İİBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada uluslararası sistem anarşik bir şekilde tanımlanarak Ulus devletler de bu anarşik ortamda vatandaşları için barış ve güvenlik sağlamaya çalıştıkları ileri sürülmüştür. Çalışmada küçük ülkelerin ulusal güvenliğine değinilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Ulusal Güvenlik, Uluslararası Sistem, Tehdit Algılaması, Baltık Ülkeleri				
66.	Türkiye'de Ulusal Güvenlik Kültürü: Araştırma Merkezleri Üzerine Niteliksel Bir Araştırma	2012	Şule Toktaş ve Bülent Aras	Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu araştırmada, ulusal güvenliğin çoğulcu bir ortamda belirlendiği Soğuk Savaş sonrası dönemde, Türkiye'deki araştırma merkezlerini merceğe almaktadır. Araştırma merkezlerinin ulusal güvenlik anlayışı ve güvenlik kültürünün belirlenmesindeki rolü üzerine niteliksel araştırma yöntemleri ve veri toplama tekniklerine dayanan bir saha çalışması yapılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Düşünce kuruluşları, güvenlikleştirme, Türkiye, ulusal güvenlik kültürü, araştırma merkezleri, güvenlik çalışmaları				
67.	NATO VE AB'NİN DEĞİŞEN GÜVENLİK STRATEJİLERİNİN AFGANİSTAN ÖRNEĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	2010	Sanem ÖZER, Ceren UYSAL OĞUZ ve Senem ATVUR	Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada AB ve NATO'nun değişen güvenlik stratejilerinin önemi irdelenmiştir. Afganistan ise güvenlik belgelerinde ele alınan pek çok tehdit unsurunu içinde barındırması nedeniyle örnek olarak incelenmiştir. NATO üyesi ve AB üyeliğine aday ülke olarak konumu ile Afganistan'la tarihsel ve toplumsal bağları dikkate alınarak Türkiye'nin Afganistan'da güvenlik ve istikrara katkısı ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: NATO, AGSP, güvenlik, Afganistan, Türkiye.				
68.	NATO'nun Dönüşümünün Sınırları: Bir Uygulama Vakası Olarak Enerji Güvenliği	2012	Hasan Deniz PEKŞEN	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma dâhilinde sorgulanan unsur enerji güvenliği olgusunun NATO'nun güvenlik perspektifi içerisinde ne ölçüde yer bulabileceği unsurudur. NATO'nun dönüşümünün incelenmesi ve günümüzdeki durumunun ortaya konmasının ardından, NATO içeresinde enerji güvenliği olgusunun ne şekilde ele alındığı sorgulanacak ve NATO belgelerinde enerji güvenliğine ne şekilde yer verildiği incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: NATO, Enerji Güvenliği, Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik, NATO Konseptleri, NATO'nun Dönüşümü				
69.	Türkiye'nin Orta Asya ve Kafkasya'daki Bölgesel Politikasında Enerji Güvenliği	2010	Gökhan Özkan	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Türkiye'nin Orta Asya ve Kafkaslar'da izlediği dış politika enerji politikaları bağlamında değerlendirilmiştir. Türkiye'nin Soğuk Savaş'ın sona ermesinden sonra değişen bölgesel politikası analiz edilecek, Hazar havzasındaki zengin petrol ve doğalgaz rezervlerinin batıdaki ve doğudaki pazarlara ulaştırılması için geliştirilen projeler incelenecek, bölgede etkinlik gösteren bölgesel ve küresel güçlerin izledikleri politikalar ve bunların Türk Dış Politikası'na yansımaları				

ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Türk Dış Politikası, Orta Asya ve Kafkaslar, enerji arz güvenliği, yeni büyük oyun, jeopolitik				
70.	ORTADOĞU'DA GÜVENLİK ALGILAMASI VE DAHİLİ RİSK FAKTÖRLERİNİN ETKİSİ	2004	Gamze Güngörmüş KONA	Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale kapsamında Orta Doğu bölgesinde bölge devletlerinin genelini güvenlik algılamaları açısından tedirgin eden, bu devletlerin güvenlik açısından duyarlılığını artıran ve dolaylı olarak bölgede yer alan hemen hemen tüm devletleri savunma güdüsüne odaklı politikalar izlemeye yönelten dahili unsurlar tespit edilip, incelenmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Orta Doğu, risk faktörleri, dini ve etnik çeşitlilik, petrol ve su, siyasi kültür ve liderler.				
71.	BM GÜVENLİK KONSEYİ REFORMU: BİR KATALİZÖR OLARAK BARIŞ VE GÜVENLİK	2014	Temitope OLUDOUN	Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmada, Güvenlik Konseyi'nin etkililiğini ve verimliliğini sağlamak amacıyla oluşturulan daimi üyelerin sayısının arttırılması ve kapsamı politikası da ele alınacaktır. Yazar Güvenlik Konseyi'nin, Birleşmiş Milletler'in kurucularının tasarladığı üzere Birleşmiş Milletler Antlaşması'yla verilen yetkileri kullanmasını engelleyen ve amacıyla bağdaşmayan mevcut yapısını tartışmaya açmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Birleşik Milletler, Güvenlik Konseyi, Veto Yetkisi, Barış ve Güvenlik				
72.	ORTA GÜÇLERİN DENİZ TEDARİK ZİNCİRİ GÜVENLİK AÇIKLARI	2012	Oğuzhan TÜREDİ ve Hakkı KİŞİ	Güvenlik Strateji Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalenin amacı, orta güç Türkiye ve dominant güç ABD'nin deniz tedarik zincirlerini karşılaştırmak suretiyle, dünyadaki orta güçlerin karşılaşabileceği deniz tedarik zinciri güvenlik açıklarını bulmaktır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için, yük akışı ve transit akış olmak üzere, lojistik kanaldaki iki akış boyunca çok katmanlı güvenlik analizine imkân sağlayan TAMS (İki Eksenli Çok Sektörlü) modeli geliştirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Tedarik Zinciri Güvenliği, güvenlik inisiyatifleri, TAMS (İki Eksenli Çok Sektörlü) modeli, lojistik kanal, orta güçteki ülkeler.				
73.	TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK POLİTİKASI VE KARADENİZ BÖLGESİ HAVZASINDA RUSYA	2011	Giray Saynur Bozkurt	Karadeniz Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede, Karadeniz Bölgesinin önemi, Soğuk Savaş sonrası dönemde Rusya'nın konumu, Karadeniz bölgesinde küresel değişim, bölgesel güvenlik, Türkiye ile Rusya ve ABD'nin bölge politikaları, çıkarları ve bu bağlamda bu bölgeye yönelik Türkiye ile Rusya'nın hedef ve yeni stratejileri analiz edilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Karadeniz, Türkiye, Rusya, KEİ, Güvenlik				
74.	SİBER GÜVENLİĞİN MİLLİ GÜVENLİK AÇISINDAN ÖNEMİ VE ALINABİLECEK TEDBİRLER	2009	Mehmet Nesip ÖĞÜN ve Âdem KAYA	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada siber güvenlik kavramı, milli güvenlik açısından önemi ve elde edilen bütün bulgulardan hareketle, kişisel, kurumsal ve ulusal düzeyde alınabilecek önlemlere dair öneriler ortaya konmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Siber, Milli, Güvenlik, İnternet, Web				
75.	SİBER SUÇLAR VE TÜRKİYE'NİN SİBER GÜVENLİK POLİTİKALARI	2013	Hakan HEKİM ve Oğuzhan BAŞIBÜYÜK	Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada siber suçlar incelenecek ve siber güvenliği sağlamak için uygulanan politikalardan bahsedilmiştir. Çalışmanın son bölümünde genel olarak siber güvenlik politikaları ve ülkemizdeki uygulamalara yer verilmiştir. Bu kısımda, UTSAM (Uluslararası Terörizm ve Sınıraşan Suçlar Araştırma Merkezi) tarafından konuyla ilgili kamu ve özel kurumlardan uzmanların katılımıyla 26-27 Şubat 2013 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen Siber Güvenlik ve Siber Terörizm				

Çalıştayı'nda yapılan odak grup toplantılarından edinilen veriler kullanılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Siber Suç, Siber Güvenlik, Siber Alan, Bilişim Hukuku				
76.	SINIR GÜVENLİĞİ PARADİGMALARINDAKİ DEĞİŞİM VE TÜRKİYE'NİN SINIR GÜVENLİĞİ YAPISININ ANALİZİ	2013	Ahmet Kaya	Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmada, öncelikle kuramsal ve kavramsal çerçeve anlatılacak, sonrasında, araştırma sorusunun yansıtılabilmesine yönelik araştırma metodolojisinin kapsamı belirtilecek, araştırma sorusu ışığında sınır güvenliği söylemindeki değişimin nedenleri açıklandıktan sonra güvenlikleştirme sürecinin sınır güvenliği söylemi üzerinde ne tür etkilere neden olduğu/ olabileceği değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Küreselleşme, Avrupa Birliği, Güvenlikleştirme Süreci, Sınır Güvenliği.				
77.	SOĞUK SAVAŞ SONRASI KARADENİZ'DE GÜVENLİK POLİTİKALARI VE TÜRK-RUS İLİŞKİLERİ	2012	Bahadır Bumin ÖZARSLAN	Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Soğuk Savaş sonrası Karadeniz'deki yeni güvenlik algılaması ele alınarak ABD'nin Karadeniz üzerindeki hedeflerine karşı oluşan Türk-Rus birlikteliği değerlendirilecektir. Çalışmada, Türkiye ile RF arasında mevcut olan ya da ortaya çıkabilecek sorunlar ele alınmayacak; çeşitli konularda ortaya çıkan ve Türk-Rus ittifakı olarak nitelendirilen üst düzey işbirliği, bu sorunlardan bağımsız olarak ele alınacaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları**: Karadeniz, Güvenlik, Soğuk Savaş, Türkiye, RF, ABD				
78.	SOVYET TEHDİDİNE KARŞI GÜVENLİK ARAYIŞLARI: I. VE II. MENDERES HÜKÜMETLERİNİN (1950-1954) NATO ÜYELİĞİ VE BALKAN POLİTİKASI	2008	Sedef BULUT	Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede, Demokrat Parti iktidarının ilk dönemi (1950-1954) özellikle dış politika faaliyetleri açısından ele alınmıştır. Söz konusu döneme ait gelişmeler İngiliz arşiv belgeleri ekseninde değerlendirilmiştir. İngiliz hükümetinin Türkiye hakkındaki görüşlerine, Balkanlar ve Ortadoğu konusunda ki Türkiye'den beklentilerine bu belgeler doğrultusunda yer verilmiştir. Türkiye'nin NATO üyeliği sonrasında Balkanlarda yürüttüğü aktif politika bu çalışmanın eksenini oluşturmaktadır. Kıbrıs meselesi ve Ortadoğu'daki gelişmeler yoğun olarak Demokrat Patinin ikinci döneminde (1954-1957) gündemi oluşturmuştur. Bu nedenle Kıbrıs ve Ortadoğu ile ilgili konulara makale içinde sınırlı olarak yer verilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Demokrat Parti, Türkiye'nin NATO'ya girişi, Balkan Paktı, Balkan Politikası				
79.	ŞİDDET İÇERMEYEN EYLEMLER VE ULUSAL GÜVENLİK	2013	Fikret BİRDİŞLİ	Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu bağlamda makalenin amacı şiddet içermeyen eylemleri eleştirel bir bakış açısıyla irdeleyip ulusal güvenlik bakımından değerlendirmektir. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmış olup konu konstrüktüvist bir yaklaşımla olayların ve aktörlerin inşa ediliş biçimi ve sonuçları açısından ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Çatışma, Çatışma Çözümü, Şiddet İçermeyen Eylemler, Otpor				
80.	ULUSAL GÜVENLİK KAVRAMININ TARİHSEL VE DÜŞÜNSEL TEMELLERİ	2011	Fikret BİRDİŞLİ	Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma ulusal güvenlik çalışmaları için kullanışlı veriler üretmeyi amaçlayan bu makale güç, tehdit ve çıkarlar gibi anahtar kavramları kullanılarak güvenliği temel siyasal düşünce akımları içinde incelemektedir. Bu doğrultuda öncelikle etimolojik bir tanımlamaya yer verilmekte ardından ulusal güvenlik kavramı açıklanmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Politik Teoriler, Tehditler, Ulusal Çıkarlar ve Ulusal Güvenlik				

81.	ULUSLARARASI GÜVENLİK ORTAMINDA STRATEJİK ÇEVİKLİK: KRİZ DÖNEMİ SÜRELERİNİN KANTİTATİF ANALİZİ	2011	Mustafa YUVANÇ	Stratejik Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, bu üç problem sahasının ortak unsuru olarak değerlendirilen ve "uluslararası güvenlik ortamında meydana gelecek değişikliklere uyum sağlama yeteneği" olarak tanımlanan stratejik çeviklik ile ilgili kantitatif bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları: S**tratejik Çeviklik, Kriz, Kriz Yönetimi, Kriz Eşiği, Uluslararası Güvenlik Ortamı				
82.	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜVENLİK KAVRAMI VE REALİST YAKLAŞIM'A GENEL BAKIŞ	2015	Andaç KARABULUT ve Filiz DEĞER	İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale güvenlik anlayışında realist yaklaşımı açıklamaya çalışmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası İlişkiler, Güvenlik Kavramı, Realizm, Terör, 11 Eylül Saldırıları, Bush Doktrini				
83.	ULUSLARARASI SİSTEMDE GÜVENLİK KAVRAMININ DEĞİŞİMİ EKONOMİK VE JEOPOLİTİK ARKA PLANI	2008	Muhittin DEMİRAY ve İsmail Hakkı İŞCAN	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma güvenlik kavramına yüklenen askeri anlam dışında, ekonomik gelişimin ve refahın temel faktörü olan enerji kaynakları ile doğrudan ilişkisini kurarak bu doğrultuda, uluslararası sistemde güvenlik alanındaki değişimi ve bunun ekonomik ve jeopolitik çerçevesini belirlemeye çalışmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Sistem, Güvenlik, Ekonomi, Jeopolitik, Enerji Kaynakları				
84.	YENİ ENERJİ JEOPOLİTİĞİNDE NATO'NUN ENERJİ GÜVENLİĞİNDE TAMAMLAYICI ROLÜ VE TÜRKİYE'NİN POTANSİYEL KATKILARI	2012	Emre İŞERİ ve A. Oğuz DİLEK	Akademik Bakış Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada NATO'nun Türkiye'ye enerji güvenliği konusunda ki katkısının daha çok güvenlik birimlerinin eğitimi, istihbarat paylaşımı ve teçhizat desteği sunma çerçevesinde gerçekleşeceği savunulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** NATO, Yeni Stratejik Konsept, Enerji Güvenli, Türkiye				
85.	YENİDEN GÜVENLİK TOPLULUĞU: BENZERLİKLERİN KARŞILIKLI BAĞIMLILIĞINDAN FARKLILIKLARIN BİRLİKTELİĞİNE	2004	Beril DEDEOGLU	Uluslararası İlişkiler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada öncelikle bir güvenlik topluluğunu gerekli kılabilecek sistemik koşullar ele alınmakta, bununla beraber Karl Deutsch'un güvenlik topluluğu yaklaşımının temel değişkenleri değerlendirilmekte ve son olarak da "güvenlik topluluğu" yaklaşımının günümüz uluslararası sistemde çareler üretebilecek biçimde yeniden düzenlenmesi tartışılmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Karşılıklılık, Plüralistik Güvenlik Topluluğu, Amalgam Güvenlik Topluluğu, Trans-aksiyon, Haberleşme/İletişim Kuramı				
86.	GÜVENLİK ÇALIŞMALARINDA YENİ AÇILIMLAR: YENİ GÜVENLİK ÇALIŞMALARI	2010	Pınar BİLGİN	Stratejik Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makale yeni güvenlik çalışmaları tanıtımayı, öneri ve katkıları tartışmayı amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Çalışmaları, Yeni Güvenlik, Kuram/Uygulama				
87.	11 EYLÜL SONRASI DÖNEMDE BÖLGESEL GÜVENLİK VE İRAN'IN AFGANİSTAN SİYASETİ	2015	Bilgehan ALAGÖZ ve Ekber KANDEMİR	Ortadoğu Çalışmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada İran ile Afganistan arasındaki ilişkiler Kopenhag Okulu'nun Bölgesel Güvenlik Kompleksi (BGK) bağlamında ele alınmaya çalışılmıştır.				

Bu çalışmada, karşılıklı bağımlılığın ne tür bir güvenlik ilişkisini meydana getirdiği üzerinde durulmuştur. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag Okulu, Bölgesel Güvenlik Kompleksi, İran, Afganistan, 11 Eylül				
88.	ABD VE TÜRKİYE'DE GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE GÜVENLİK ÇALIŞMALARI	2010	Nil ŞATANA ve Burak Bilgehan ÖZPEK	Ortadoğu Etütleri
Çalışmanın Amacı: Bu makale ABD'de yürütülmekte olan güvenlik çalışmalarını kuramsal açıdan incelemekte ve geleneksel çalışmalar ile inşacı çalışmaların geçmişte ve günümüzde çalıştığı konuları saptamaktadır. Makalenin amacı, ABD'deki güvenlik çalışmalarını kuram ve konular açısından inceledikten sonra Türkiye'deki güvenlik çalışmalarını incelemek ve ikisini karşılaştırmaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik Çalışmaları, Geleneksel Kuramlar, İnşacılık ve Eleştirel Kuram				
89.	DIŞ POLİTİKA'NIN BELİRLENMESİNDE ULUSAL GÜVENLİK ALGISININ ROLÜ	2013	Abdulkadir BAHARÇİÇEK ve C. Emek İNAN	AKADEMİK YAKLAŞIMLAR DERGİSİ
Çalışmanın Amacı: Bu makale ulusal güvenlik algısın dış politika tercihlerinin belirlenmesindeki rolünü konu almaktadır. Bu nedenle de güvenlik ve ulusal güvenlik kavramları tarihsel ve kuramsal olarak analiz edilerek, ulusal güvenlik algısının dış politika üzerindeki etkisi vurgulanmaya çalışılmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Ulusal Güvenlik, Ulusal Güvenlik Algısı				
90.	TÜRKİYE'DE GÜVENLİK: ALGI, POLİTİKA, YAPI	2014	Mustafa AYDIN ve Fulya EREKER	Uluslararası İlişkiler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Türkiye'de güvenlik ve strateji kültürünün temel dayanakları, gelişimi ve uygulanışı ele alınmıştır. Soğuk Savaş'ın ardından değişmeye başlayan güvenlik anlayışı, uygulanan güvenlik politikalarıyla birlikte analiz edilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Türk dış ve güvenlik politikası, güvenlik politikası, güvenlik kavramsallaştırması, güvenlik kültürü, strateji				
91.	GÜVENLİKLEŞTİRME YAKLAŞIMI VE TÜRKİYE'NİN ULUSAL GÜVENLİK ANLAYIŞINDAKİ DÖNÜŞÜM	2011	Altan AKTAŞ	Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Türkiye'nin geleneksel ulusal güvenlik anlayışının son yıllarda geçirmekte olduğu dönüşüm, Kopenhag Okulunun güvenlik literatürüne kazandırdığı güvenlik (siz)leştirme yaklaşımı çerçevesinde analiz edilerek, bu dönüşümün Türk dış politikası üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag Okulu, Güvenlikleştirme, Güvenliksizleştirme, Güvenlik, Dış Politika				
92.	NEOLİBERALİZMİN ULUSAL GÜVENLİK SİYASALARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK SİYASASI ÜZERİNE BİR İNCELEME	2009	Fikret BİRDİŞLİ	Öngörü Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmada Soğuk Savaş döneminde devletler arasındaki Doğu-Batı ayrımının yerini 1990 sonrasında değişen ekonomik koşullara bağlı olarak gelişmiş ve azgelişmiş devletler ayrımına bıraktığı, Soğuk Savaş dönemine ait kutuplar arası gerilimden beslenen askeri tehdit algılamasının artık geçerliliğini yitirdiği ve yeniden yapılanan dünyada gerçek tehdidin ekonomik çıkar ilişkilerinin neden olduğu sosyo-ekonomik kırılmalardan kaynaklandığı iddia edilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Neoliberalizm, Ulusal Güvenlik, Güvenlik siyasaları				
93.	KÖRFEZ'DE GÜVENLİK: GÜVENLİK SİSTEMİ, GÜVENLİK SORUNLARI VE YAPILANMALARI	2009	Muharrem EKŞİ	Akademik Orta Doğu
Çalışmanın Amacı: Bu araştırmada, Körfez'de güvenlik sorunları, bölgesel güvenliğin temel faktör ve aktörleri, Körfez'de bölgesel güvenlik yapılanmaları ve Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) çerçevesinde bölgesel güvenlik sistemi ele alınmıştır. Bu konuların analizi çerçevesinde Körfez güvenliğinin bölgesel ve küresel boyutlara sahip olması nedeniyle, sadece bölgesel-küresel karşılıklı güvenlik bağımlılığı ilişkisi bağlamında Körfez'de çok taraflı kolektif güvenlik mekanizmasının işlevsel olabileceği temel argüman olarak ileri sürülmüştür.				

Çalışmanın Anahtar Kavramları: Körfez İşbirliği Konseyi (KİK), Güvenlik Sistemi, Terör, Silahlanma, Militaristleşme				
94	BÖLGESELLEŞEN GÜVENLİK ANLAYIŞINDA YENİ AÇILIMLAR VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK ALGISINDA YAŞANAN DEĞİŞİMLER	2013	MURAT YORULMAZ	Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada bölgeselleşen güvenlik anlayışı bağlamında güvenlik çalışmalarında ortaya çıkan yeni açılımlar ele alınırken, aynı zamanda bu açılımların Türkiye'nin güvenlik politikalarına nasıl etki ettiği ve bu hususta değişimlerin neler olduğu üzerinde durulmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik çalışmaları, Yeni güvenlik, Güvenlik kuramları				
95	SOĞUK SAVAŞ SONRASINDA YENİ GÜVENLİK TEORİLERİ VE TÜRKİYE'NİN GÜVENLİK ALGILAMALARI	2007	Zerrin Ayşe Bakan	21. Yüzyıl Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada önce dünya politikasındaki dramatik değişimler ve güvenlik teorilerindeki gelişmelere ardında da yeni güvenlik teorileri ışığında Türkiye'nin Soğuk Savaş sonrası değişen güvenlik algılamalarına değinilmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Yeni Güvenlik Teorileri, Türkiye				
96	DEĞİŞEN ULUSLARARASI GÜVENLİK ALGILAMALARI BAĞLAMINDA TÜRKİYE YUNANİSTAN İLİŞKİLERİNDE DEĞİŞMEYEN GÜVENLİK PARADOKSU	2014	Murat Yorulmaz	Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmanın amacı, ikili ilişkileri tüm zamanlarda belirlemiş olan güvenlik paradoksunun ortadan kaldırılmasına yönelik gelişmelerin başarı düzeyini değerlendirmektir **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Türkiye, Yunanistan, Balkanlar, Güvenlik, Tehdit Algısı				
97	SİBER GÜVENLİK TEMELİNDE KRİTİK ALTYAPILAR VE HAZAR HAVZASI	2016	Hülya KINIK ve Vahit GÜNTAY	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışma kapsamında açıklayıcı bir analiz yapılarak siber güvenlik ve kritik altyapılar ile igili kavramsal bir çerçeve çizilmiş, uluslararası güvenliğin yükselen bir temasına ilişkin tespitler yapılmıştır. Daha sonra Hazar Havzası'nın hukuki statüsü değerlendirilerek uluslararası güvenlik açısından bir yaklaşım sergilenmiştir. Son olarak bölgeye ilişkin enerji özelinde ve siber alanda tespitler yapılarak kritik altyapılara yönelik değerlendirmelerin yapılması amaçlanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası İlişkiler, Siber Güvenlik, Kritik Altyapılar, Hazar Havza				
98	GÜVENLİK İSTEMİNİN DIŞ POLİTİKA OLUŞUM SÜRECİNE ETKİSİ: ERMENİSTAN-İRAN İLİŞKİLERİNİN GÜVENLİKLEŞTİRME KURAMI BAĞLAMINDA ANLAMLANDIRILMASI	2013	Göktürk TÜYSÜZOĞLU	Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Ermenistan ile İran arasında gelişen müttefiklik ilişkisi Kopenhag Okulu'nun Güvenlikleştirme Kuramı çerçevesinde değerlendirilmeye çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlikleştirme, Ole Waever, Barry Buzan, Güney Kafkasya, Dağlık Karabağ				
99	GÜVENLİKLEŞTİRME TEORİSİ VE SİYASAL OLANIN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ	2011	Nebi MİŞ	Akademik İncelemeler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Kopenhag Okulu tarafından geliştirilen ve bugün için birçok alandaki güvenlik olgusunu açıklamada kullanılan güvenlikleştirme teorisinin				

temel varsayımlarını analiz ederek, teoriye yönelik eleştirileri ele almayı amaçlamaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Kopenhag Okulu, Güvenlik, Güvenlikleştirme Teorisi, Söz Edimi				
100	AB NİN GÜVENLİK POLİTİKASI VE KARADENİZ BÖLGESİ İLE İLİŞKİLERİ	2013	Emine Sare Aydın Yılmaz	KARADENİZ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
Çalışmanın Amacı: Bu makale Karadeniz Bölgesini ve 2007 yılında Avrupa Komisyonu tarafından başlatılan Karadeniz sinerjisi, Soğuk Savaş sonrası AB gündemini meşgul etmeye başlayan güvenlik ve savunma politikaları bağlamında irdelemeyi amaçlamıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** AB, Güvenlik, Enerji, Karadeniz Sinerjisi.				
101	ULUSLARARASI GÖÇLERİN BİR GÜVENLİK KONUSUNA DÖNÜŞÜMÜ: AVRUPA'DA RADİKAL SAĞ PARTİLER VE GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ	2013	Nazif MANDACI ve Gökay ÖZERİM	Uluslararası İlişkiler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, Avrupa'da göç karşıtı politikalarının güvenlikleştirme sürecinin bir ürünü olduğunu ve bu sürecin en etkin aktörlerinden olan radikal sağ partilerin, göç karşıtı söylem ve yaklaşımlarını ortak bazı güvenlik temalarını kullanarak inşa ettiklerini öne sürmektedir. Çalışma içerisinde bu farklılıkların etkileri ve güvenlikleştirme süreci, eleştirel söylem analizine dayalı kurgulanmış bir yöntem çerçevesinde, popülist ve göç karşıtı politikalarıyla seçim başarısı kazanmış iki radikal sağ parti olan Avusturya'dan Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) ve İsveç'ten İsveç Demokratları (SD) partilerine yönelik analizlerle incelenmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Göç, Avrupa Birliği, Güvenlikleştirme, Radikal Sağ Partiler				
102	TÜRKİYE'NİN FIRAT VE DİCLE SINIRAŞAN SULARINDAN KAYNAKLANAN GÜVENLİK SORUNU VE ÇATIŞMA RİSKİ	2012	Zafer AKBAŞ	Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Çalışmanın amacı, Türkiye'nin Fırat ve Dicle nehirleri nedeniyle, bir güvenlik sorunu ve çatışma riski ile karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için, sorunun önemi, niteliği, nedenleri ve ortaya çıkış süreci üzerine odaklanılmıştır. Geçmişten günümüze sorunun gelişimi ve niteliği ile aktörlerin temel yaklaşımları neorealist bir yaklaşımla ele alınmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Fırat ve Dicle, sınıraşan su, güvenlik riski, çatışma, Türkiye				
103	THOMAS HOBBES VE JOHN LOCKE'UN GÜVENLİK ANLAYIŞLARININ KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZİ	2011	Bilgehan EMEKLİER	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Hobbes ve Locke'un güvenlik yaklaşımlarının karşılaştırmalı bir analizini yaparak, iki teorisyenin güvenlik kuramları arasındaki süreklilik, kırılma ve kopuşları ortaya koymaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, Thomas Hobbes, John Locke, Doğa Hali, Toplum Sözleşmesi				
104	İRAN'IN NÜKLEER TEKNOLOJİ POLİTİKASI VE TÜRKİYE İÇİN YARATACAĞI SONUÇLAR	2012	Fikret Birdişli	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel varsayımı İran'ın nükleer güç edinmek istemesindeki temel nedenin bölgede kendi lehine bir nükleer güç dengesi oluşturmak istediği yönündedir. Bu makalede İran'la ABD arasında yaşanan bu nükleer gerginliğin tarihsel geçmişi irdelenerek, İran'ın nükleer politikasının Türkiye bakımından taşıdığı tehdit ve riskler incelenmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Bölgesel güvenlik, İran, Nükleer teknoloji, Ortadoğu.				

105	İSRAİL'İN GÜÇ KULLANIMI ESASLI GÜVENLİK ANLAYIŞININ THOMAS HOBBES'UN "DOĞA HÂLİ" KAVRAMIYLA ANALİZİ	2013	Zafer BALPINAR	Güvenlik Stratejileri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma, İsrail'in devletleşme sürecinden itibaren Filistinlilere yönelik olarak oluşturduğu güvenlik anlayışının, Thomas Hobbes'un güvenlik kavramını ele alış açısıyla analizini esas almaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** İsrail, Güvenlik, Güç Kullanımı, Doğa Hâli, Thomas Hobbes				
106	GÜVENLİK POLİTİKALARI EKSENİNDE AFRİKA BİRLİĞİ: TEORİ VE PRATİK	2015	Engin AKÇAY ve Bünyamin DİNÇER	Bilge Strateji Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, kurumsal yapılanmasını ihtiyaçlar doğrultusunda revize eden örgütün, geride kalan yaklaşık yarım yüzyıllık sürede güvenlik sorunlarına yönelik tutumunda nasıl bir dönüşüm geçirdiği irdelenmektedir. Bu amaçla, örgütün güvenlik yaklaşımı öncelikle kurumsal normlar ve yapısal durum itibarıyla ortaya konmuştur. Ardından Birlik ilkelerinin ve organizasyonel yapısının güvenlik odaklı sorunlarda sergilenen yaklaşım ile ne derece tutarlı olduğu örnek olaylarla analiz edilmiştir. Çalışmada birliğin güvenlik yaklaşımında idealizmden rasyonaliteye doğru bir dönüşüm yaşandığı sonucuna varılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Afrika, Afrika Birliği, Barış, Bölgesellik, Çatışma, Güvenlik			
107	DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ DOĞUSUNDAKİ İÇ ÇATIŞMALARA ÇEVRESEL GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN BİR BAKIŞ	2015	Öncel SENÇERMAN	Barış Araştırmaları ve Çatışma Çözümleri Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin (DKC) doğusunda yaklaşık yirmi yıldır süregelen iç çatışmalar çevresel güvenlik perspektifinden ele alınmaktadır. Çalışmanın amacı, DKC doğusundaki etnik yapılanmanın, zayıf devlet mekanizmasının ve zengin doğal kaynak rezervlerinin bölgedeki iç çatışmalara etkisini çevresel güvenlik çalışmaları açısından değerlendirmektir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Demokratik Kongo Cumhuriyeti, çevresel güvenlik, çevresel kıtlık, iç çatışma, Ruanda			
108	GÜVENLİK KAVRAMI ETRAFINDAKİ TARTIŞMALAR VE ULUSLARARASI GÜVENLİĞİN DÖNÜŞÜMÜ	2013	Kadir SANCAK	Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada ilk olarak güvenlik kavramının ne olduğu, hangi analiz düzeyinde ele alınacağı ve başlıca teorilerin bu konudaki yaklaşımları anlatılmaktadır. Ardından Soğuk Savaş dönemi ve sonrası dikkate alınarak sistemdeki değişimin güvenlik kavramını nasıl dönüştürdüğü açıklanmaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Güvenlik, Tehdit Algısı, Soğuk Savaş, Terörizm, Nükleer Silahlar			
109.	NÜKLEER GÜÇ VE GÜVENLİK SORUNU BAĞLAMINDA ABD VE İRAN	2011	Murat Yorulmaz	Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışma ABD ile İran arasındaki nükleer sorunu ve güvenlik konusunu İran"ın Soğuk Savaş sonrası uluslararası ve bölgesel yeni jeopolitik gelişmeler nedeniyle ABD'den kaynaklanan güvenlik sorununu, yeni müttefikler arama ve nükleer güce sahip olma mücadelesi bağlamında nasıl aşmaya çalıştığını ele almaktadır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** ABD-İran İlişkileri, Nükleer Sorun, Orta Doğu, Uluslararası Güvenlik			
110	ORTA ASYA'DA Kİ GÜVENLİK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDE ŞANGAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ NÜN ETKİNLİĞİ	2016	Aydın AYDIN	Journal of Turkish Studies
Çalışmanın Amacı: Bu makalede Orta Asya'da SSCB döneminden tevarüs eden ve sonrasında bölgede oluşan güvenlik problemlerinin çözümü adına Şangay İşbirliği				

Örgütü'nün bu problemlerin çözümündeki etkinliği sorgulanmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Şanghay İşbirliği Örgütü, Sınır Problemleri, Etnik Sorunlar Uyuşturucu Kaçakçılığı, Ayrılıkçı ve Aşırıcı Gruplar				
111	ARAP BAHARI VE GÜVENLİK ORTADOĞU DA DURUMSAL DETERMİNİZM	2016	Fikret Birdişli	Yeni Türkiye Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu makalede Arap Baharının neden olduğu güvenlik sorunları ile koşulların yaratmış olduğu durumsal determinizm açıklanarak, terör eylemlerinin herhangi bir inanç ya da etnik aidiyetle doğrudan ilişkilendirilemeyeceği savunulmaktadır. Bu çalışmada uluslararası terörün sosyolojik nedenleri eleştirel bir yaklaşımla irdelenmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Arap Baharı, Güvenlik Politikaları, Durumsal Determinizm, Transnasyonal Terörizm				
112.	İNSANİ GÜVENLİK VE TERÖRİZMLE MÜCADELE	2006	Selim KANAT, Timuçin KODAMAN ve Adem Ali İREN	Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi
Çalışmanın Amacı: **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Terörizm, Uluslararası Güvenlik, İnsani Güvenlik, İnsan Hakları, Uluslararası İlişkiler, Klasik Güvenlik Anlayışı, Terörizmle Mücadele				
113.	BİR GÜVENLİK SORUNU OLARAK KIBRIS'IN ENERJİ KAYNAKLARI VE ULUSLARARASI AKTÖRLERİN POLİTİKALARI	2016	Serdar ÖRNEK ve Baransel MIZRAK	Bilge Strateji Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, 2000'li yıllarda Doğu Akdeniz bölgesinde önemli miktarda enerji kaynağının var olduğunun ortaya çıkmasıyla birlikte yaşanan gelişmeler analiz edilmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Enerji Arzı ve Güvenliği, Doğu Akdeniz, Münhasır Ekonomik Bölge, Bazı Uluslararası ve Bölgesel Aktörler				
114.	FEMİNİST ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ELEŞTİRİSİ: CİNSİYET, DEVLET VE GÜVENLİK	2016	Fazlı DOĞAN ve Duygu ÖZLÜK	Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada Feminizm'in analitik ve normatif yönleri bağlamında, cinsiyet, devlet, güvenlik gibi temel kavramlar üzerinden tartışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Feminist Uİ, Kadın, Toplumsal Cinsiyet, Devlet, Güvenlik				
115	KİMİN GÜVENLİĞİ? ULUSLARARASI GÖÇ-GÜVELİK İLİŞKİSİ VE ULUSLARARASI ÖRGÜTLERİN ROLÜ	2016	Gonca Oğuz GÖK	Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, KOSBED
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler perspektifiyle, uluslararası göç olgusu ile ulus devlete dayalı 'güvenlik' anlayışı arasındaki ilişkinin analiz edilmesi hedeflenmektedir. Çalışma, uluslararası göçün bir 'insan hakkı' olduğu bilinciyle ve "insan güvenliği" perspektifiyle hareket edilmediği sürece, uluslararası örgütlerin göç yönetiminde istediği başarıyı elde etmekte zorlanacağını ileri sürmektedir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Uluslararası Göç, İnsan Güvenliği, Uluslararası Örgütler, Uluslararası Göç Örgütü				
116	ULUSLARARASI ÖRGÜTLERİN GÜVENLİK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDE YETERLİLİĞİ: AFRİKA BİRLİĞİ ÖRNEĞİ	2013	Fahri ERENEL ve Ebru CAYMAZ	Küresel Eğilimler Serisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada uluslararası bir örgüt olan Afrika Birliği'nin Afrika'da meydana gelen güvenlik sorunlarının çözümünde ne denli etkili olduğu irdelenerek mevcut durumu ortaya konmaya çalışılmıştır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Afrika, Afrika Birliği, Uluslararası Örgütler				
117	YENİ TEHDİTLER, GÜVENLİĞİN GENİŞLEME BOYUTLARI	2012	Muharrem AKSU ve Faruk	Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi

	VE İNSANİ GÜVENLİK		TURHAN	Dergisi
Çalışmanın Amacı: Bu çalışmada de güvenliğin genişleme boyutları ve insan ve devlet güvenliğine yönelik tehdit türleri küreselleşme ve teknolojik gelişime bağlı olarak ele alınmıştır. Yeni bir güvenlik yaklaşımı olan insani güvenlik kavramı gerek Birleşmiş Milletler Raporu gerekse güvenlik literatürü ışığında betimlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada özellikle devletlerin insani güvenliğin unsurlarından biri olan siyasal güvenliğe yönelik tehditlerden biri olan terörle mücadelede dikkat etmesi gereken hususlara değinilmiştir. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Güvenlik, İnsani Güvenlik, Terörizm, Tehditler, Güvenliğin Genişlemesi				
118	Eleştirel Güvenlik Çalışmalarının Marksist Eleştirisine Katkı: Devlet, Zor ve Sınıf Mücadelesi Bağlamında "Güvenliği" Yeniden Düşünmek	2016	Pınar Bedirhanoğlu, Çağlar Dölek, Funda HÜLAGÜ	Praksis
Çalışmanın Amacı: Bu makale, güvenlik ve zor ilişkilerinde yaşanan güncel değişimlere ilişkin aslında 1990'lardan bu yana şekillenmekte olan Marksist yazını kuşbakışı gözden geçirmeyi ve bu yazın içinde ayrı bir yer tutan devletin dönüşümü odaklı çözümlemelerin eleştirel bir değerlendirmesini yaparak bu yazına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu değerlendirmede, güvenlik çalışmalarının eleştirisine odaklanan Marksist çalışmalar, Marksist devlet kuramları içinde yapılan metodolojik tartışmalara referansla ele alınacaktır. **Çalışmanın Anahtar Kavramları:** Devlet, zor, sınıf mücadelesi, eleştirel güvenlik çalışmaları				

EK-4 Güvenlikle İlgili Kitaplar

NO	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	ÇALIŞMANIN TARİHİ	ÇALIŞMANIN YAZARI/YAZARLARI
1.	TEORİ VE PRATİKTE ULUSLARARASI GÜVENLİK	2016	Fikret BİRDİŞLİ
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu kitapta güvenlikle ilgili temel kavramlar incelenerek güvenlik ile ilgili yapılan çalışmalar özgün bir şekilde sınıflandırılmıştır. Bununla beraber bu çalışmada güvenliğe olan yaklaşımlar irdelenmiştir.			
2.	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE ÇATIŞMADAN GÜVENLİĞE	2015	Der: Mustafa AYDIN, Hans Günter BRAUCH, Mitat Çelik PALA, Ursula Oswald SPRİNG, Necati POLAT
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Güvenlikle ilgili ulusal ve uluslararası alanda yapılan tartışmaları bünyesinde barındıran bu çalışma güvenlik ve güvenlikle ilgili kavramların geniş bir yelpazede farklı bakış açılarıyla incelemiştir.			
3.	TÜRKİYE'DE ORDU, DEVLET VE GÜVENLİK SİYASETİ	2010	Der: Evren Balta PAKER, İsmet AKÇA
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Modern devletin oluşumunu bir süreç olarak gören bu çalışmada, devlet, uluslararası, ulusal ve yerel pek çok aktörün karşılıklı etkileşimi ve bu aktörlerin sosyal ve politik mücadelelerinin bir sonucu olarak ortaya çıkan bir kurumsal yapı olarak değerlendiriliyor.			
4.	TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA GÜVENLİK ARAYIŞLARI	2012	Ed: Mehmet Seyfi EROL, Ertan EFEGİL
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı yeni güvenlik sorunları, tehditler, olası gelişmeler ve bunlar karşısında izlenebilecek çıkış stratejileri üzerinde durulmaktadır.			
5.	GÜVENLİK	2015	Bilal KARABULUT
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada güvenlik kavramsal ve teorik olarak incelenmiştir.			
6.	ULUSLARARASI GÜVENLİK SORUNLARI VE TÜRKİYE	2002	Ed: Refet YİNANÇ, Hakan TAŞDEMİR
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada uluslararası güvenlik ve bu alandaki sorunlar ana konular olmuştur. Bu konudaki önemli gelişmeler ve sorunlar dünya, bölge ve ülke düzeylerinde ele alınmıştır.			
7.	AVRUPA'DA YENİ GÜVENLİK ARAYIŞLARI VE TÜRKİYE	1996	Esra ÇAYHAN
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma Soğuk savaş sonrasında Avrupa'daki güvenlik arayışlarını NATO ve Avrupa Birliği çerçevesinde ele almıştır.			
8.	ULUSLARARASI GÜVENLİK	2016	Ed: Hasret Çomak, Caner Sancaktar, Serpil Demir
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada uluslararası güvenlik yaklaşımları, enerji güvenliği ve politikaları, Birleşmiş Milletler Hukuku ve Bölgesel güvenlik sorunları			

incelenmiştir.			
9.	KÜRESEL GÜVENLİK KOMPLEKSİ- ULUSLARARASI SİYASET VE GÜVENLİK	2012	Evren Balta PAKER
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma orduların dönüşümü ve yeni güvenlik endüstrisi. Bu endüstrinin ürettiği güvenlik 'hizmeti' ve bununla beraber sürekli yeniden ürettiği güvensizlik algısı üzerine odaklanmaktadır.			
10.	ULUSLARARASI GÜVENLİK VE STRATEJİ	2016	Beril DEDEOĞLU
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Uluslararası sistemde yer alan temel aktörlerin ve sistemdeki temel dinamiklerin ne tür hesaplar yapılarak şekillendirildiğini üzerinde duran bu çalışma aynı zamanda güvenlik ve strateji kavramının tarihsel ve kuramsal arka planına da yer vermiştir.			
11.	MODERN JAPONYA'NIN ULUSAL GÜVENLİK ARAYIŞI	2007	Hakan GÖNEN
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle rakipsiz kalan Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) küresel üstünlüğünü dengeleyecek bir güç ortaya çıkacak mı? Sorunsalı etrafında şekillenen bu çalışma Japonya'nın ulusal güvenlik arayışlarını incelemektedir.			
12.	AVRUPA BİRLİĞİNİN DIŞ GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARI: OGSP	2010	Burak TANGÖR
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada Avrupa Birliği'nin Dış Güvenlik ve Savunma Politikalarının tarihsel gelişimi içinde oynadığı roller tartışılmaktadır.			
13	TEORİLER IŞIĞINDA GÜVENLİK, SAVAŞ, BARIŞ VE ÇATIŞMA ÇÖZÜMLERİ	2012	Ed: Atilla SANDIKLI
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma güvenlik, savaş ve barış kavramlarına uluslararası ilişkiler teorilerinin yaklaşımlarını ele alan, güvenlik kavramının ve savaş olgusunun geçirdiği değişimi tahlil eden, Birleşmiş Milletler'in uluslararası güvenlik ve barışın teminindeki rolü ve uygulamalarını incelemektedir.			
14.	ULUSLARARASI GÜVENLİK ÇALIŞMALARI ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE ELEŞTİREL GÜVENLİK KURAMI	2012	Ceyhun ÇİÇEKÇİ
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma uluslararası güvenlik çalışmalarını ve eleştirel güvenlik kuramını incelemektedir. Bununla beraber bu çalışmada güvenlik kavramı tarihsel bir perspektiften ele alınarak incelenmiştir.			
15	KÜRESEL GÜVENLİK VE NATO (TEORİ, AKTÖR, TEHDİT, RİSK)	2016	Güngör ŞAHİN
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma küresel güvenlik sistemi içindeki değişimin unsurlarını tespit etmek, eski ve yeni dönem arasındaki bağlantıyı kurabilmek ve değişen/dönüşen güvenlik anlayışında, realist, neo-liberal ve sosyal inşacı kuramlar ışığında, Soğuk Savaş sonrası dönemdeki zirveleri ve müdahaleleri çerçevesinde NATO'nun dönüşümünü değerlendirmektedir.			
16.	GÜNEY KAFKASYA'NIN ASKERİ- JEOSTRATEJİK DURUMU VE AZERBAYCAN'IN GÜVENLİK POLİTİKASI	2016	Ali M. HASANOV
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada Güney Kafkasya bölgesinin güvenlik ortamı, bölge ülkelerinin askerî-jeostratejik çıkarları analiz edilmiş, dünyanın lider			

ülkelerinin, özellikle ABD ile Rusya'nın bu güvenlik ortamı üzerindeki etkileri ve takip ettikleri politikalar irdelenmiştir.			
17.	METAEKOLOJİK GÜVENLİK	2012	Fikret BİRDİŞLİ
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada ulusal güvenlik zaman içinde değişen üretim biçimi ve sermaye birikim modeli bağlamında ele alınarak tarihsel bağlamda incelenmiştir. Yazar çevre, sermaye ve güvenlik üçgeni içerisinden üretmiş olduğu Metaekoloji kavramı ile sermayenin/devletin çevreyi yaşam alanı olarak değil, çevresel kaynaklardan ibaret gördüğünü belirtmektedir.			
18.	BM GÜVENLİK KONSEYİ VE ULUSLARARASI BARIŞIN KORUNMASI	2015	Naim DEMİREL
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmanın hedefi BM Sözleşmesi'nin 24/1. maddesinde Güvenlik Konseyi'ne verilen uluslararası barış ve güvenliğin sağlanması ve korunması görevinin kapsamını incelemektedir.			
19.	BATI'NIN YENİ GÜVENLİK STRATEJİLERİ AB-NATO-ABD	2006	Nurşin Ateşoğlu GÜNEY
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: ABD, AB ve NATO cephesinde, güvenlik ortamının değişimine değinen bu çalışmada Batı'nın son dönem güvenlik stratejilerini irdelemektedir.			
20.	AVRUPA GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI	2007	Haşim TÜRKER
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma, Avrupa Birliğinin tarihsel gelişimi üzerinde durarak Avrupa Birliği'nin ortak güvenlik savunma politikasının oluşum sürecini incelemiştir.			
21.	AVRUPA'DA SAVUNMA VE GÜVENLİK	2004	Muharrem GÜRKAYNAK
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma İkinci Dünya Savaşı Sonrasında Avrupa'da Savunma ve Güvenlik üzerine odaklanmıştır.			
22.	BÖLGESEL GÜVENLİK ANALİZİ AFGANİSTAN	2011	Z. Nilüfer Karacasulu
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma Bölgesel Güvenlik teorisi çerçevesiyle Afganistan'da 11 Eylül'den sonra yaşanan güvenlik sorunlarını değerlendirmektedir.			
23.	AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ: RUSYA FEDERASYONU İLİŞKİLERİNDE GÜVENLİK İKİLEMİ (2001-2012)	2016	Murat Yorulmaz
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya Federasyonu ilişkilerindeki güvenlik ikilemini örnek olaylar ve eleştirel güvenlik yaklaşımı bağlamında analiz edilmiştir.			
24.	JEOPOLİTİKTEN MİLLİ GÜVENLİĞE	2005	Yılmaz TEZKAN
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada jeopolitik ve stratejik açıdan Türkiye değerlendirilmesi yapılmaktadır.			
26.	SİBER GÜVENLİK VE ELEKTRONİK BİLEŞENLERİ	2015	Ahmet Naci ÜNAL
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada elektronik ve haberleşme teknolojisinin siber güvenliğe dönüşüm sürecindeki teknolojik basamakları, "siber uzay", "siber güvenlik" gibi kavramları ortaya çıkartan gelişim süreçlerini incelenmiştir.			

27.	ASYA'DA GÜVENLİK SORUNLARI VE YANSIMALARI	2013	R. Kutay KARACA
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada Asya'nın Türkiye'yi doğrudan ilgilendiren ve Türkiye'nin sorunlarıyla benzerlikler gösteren Asya-Pasifik sorunları ele alınmıştır.			
28.	AB'NİN GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI VE TÜRKİYE'NİN KONUMU	2010	Fehmi AĞCA
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: İkinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa'da barış ve güvenliğin tesisi için etkili bir işbirliği mekanizması kurmak amacıyla başlatılan "Avrupa'nın Bütünleşmesi" sürecinin gelişimi, tehdit ve güvenlik kavramları ile bütünleşme kuramlarına ilişkin yaklaşımlar ve uygulamalar ele alınmıştır.			
29.	ULUSLARARASI GÜVENLİK VE TERÖRİZM	2015	Ed. Mahir TERZİ, Serkan YENAL
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma Uluslararası Güvenlik ve Terörizm üzerine odaklamıştır.			
30.	21. YÜZYILDA GÜVENLİK VE İSTİHBARAT	2007	Sait YILMAZ
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma güvenlik ve istihbarat alanında yaşanan değişimleri tanımlayarak istihbarat fonksiyonlarını kategorileştirmektedir.			
31.	21. YÜZYILDA SİBER GÜVENLİK	2013	Salih BIÇAKCI
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma ilk olarak Vestfalya sisteminin getirdiği ulus devlet modelinden farklı olarak gelişen siber uzayın ortaya çıkışının Soğuk Savaş'ın rekabet sisteminden nasıl etkilendiğini ortaya koymakta ardından ise tüm dünyada önde gelen devletler ve kurumlar kendi siber güvenlik yol haritalarını belirlerken, Türkiye'nin siber güvenlik konusunda ne tür hazırlıklar içerisinde olduğunu belirtmektedir.			
32.	ÇEVRESEL GÜVENLİK VE TÜRKİYE'DE ENERJİ POLİTİKALARI	2009	Örgen UĞURLU
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma Türkiye'nin enerji politikalarını çevresel güvenlik ekseninde ele almaktadır.			
33.	ULUSLARASI İLİŞKİLERDE POSTMODERN ANALİZLER- 1 KİMLİK KÜLTÜR GÜVENLİK VE DIŞ POLİTİKA	2012	Tayyar ARI
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada postmodern/post pozitivist teori ve yaklaşımlar ele alınmıştır.			
34	ULUSLARARASI SİSTEMDE ORTA ASYA: DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK	2013	M. Turgut DEMİRTEPE, Güner ÖZKAN
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışma Orta Asya odaklı dış politika ve güvenlik ilişkilerini incelemektedir. Ayrıca bu çalışmada Rusya, ABD, Çin ve Türkiye'nin Orta Asya devletleriyle olan ilişkileri yanında, bölge içi devletlerin güvenlik ve dış politika yaklaşımları ile Afganistan, Ortak Güvenlik Antlaşması ve Şanghay İşbirliği Örgütleri gibi önemli güvenlik aktörle ve yapılanmalar üzerinde durulmaktadır.			

35.	KÜRESEL GÜVENLİKTEN KÜRESEL TAHAKKÜME BM GÜVENLİK SİSTEMİ VE İSLAM DÜNYASI	2016	Berdal ARAL
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: İslam dünyasının BM örgütü ile Soğuk Savaş sonrasındaki ilişkisin inceleyen bu çalışma 'bölgesel' ya da 'uluslararası' boyutları olan kriz noktalarına odaklanmaktadır.			
36	ARAŞTIRMA MERKEZLERİNİN YÜKSELİŞİ TÜRKİYE DE DIŞ POLİTİKA VE ULUSAL GÜVENLİK KÜLTÜRÜ	2010	Bülent ARAS, Şule TOKTAŞ
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada güvenlik çalışmaları konusunda geleneksel kuramsal yaklaşımlara, eleştirel yaklaşımlara, güvenlik algılamalarına ve araştırma merkezi olgusuna değinilmiştir.			
37	BÖLGESEL VE GLOBAL GÜVENLİK ÇIKARLARI BAĞLAMINDA SOVYET RUS DIŞ POLİTİKALARI VE KARABAĞ SORUNU	2004	Ömer Göksel İŞYAR
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada bölgesel güvenlik teorileri çerçevesinde Sovyet Rus dış politikaları ve Karabağ sorunu incelenmiştir.			
38.	KIBRIS TA GÜVENLİK STRATEJİLERİ VE KRİZ YÖNETİMİ.	2009	Soyalp TAMÇELİK
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada Kıbrıs'ın jeopolitik ve jeostratejik önemi ile birlikte Kıbrıs'ta kriz yönetiminin kurumsal ve eylemsel boyutu incelenmiştir.			
39.	İSRAİL GÜVENLİK POLİTİKASINDA SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM	2012	Zafer BAS
Kitap Hakkında Genel Bilgiler: Bu çalışmada, İsrail güvenlik politikasındaki devamlık ve değişimi yönlendiren güvenlik anlayışı, silahlı mücadelenin başlangıcı ve gelişimi, İsrail silahlı mücadele kurumlarının ve politikalarının ortaya çıkışı, İsrail'in Filistinlilere yönelik güvenlik uygulamaları incelenmiştir.			

EK 5- Türkiye'de Güvenlik Üzerine Çalışan Akademisyenler

PROFESÖR	ABDULKADİR BAHARÇİÇEK	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ/SİYASET VE SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Siyaset	abdulkadir.baharcicek[at]inonu.edu.tr
PROFESÖR	AHMET ÖZTÜRK	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSAT FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset ; Bölgesel Çalışmalar ; Uluslararası Güvenlik	
PROFESÖR	ATİLLA SANDIKLI	HALİÇ ÜNİVERSİTESİ/İŞLETME FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri ; Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik	
PROFESÖR	BİROL AKGÜN	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset ; Uluslararası Kurumlar ; Uluslararası Güvenlik	birolakgun[at]hotmail.com
PROFESÖR	CENGİZ OKMAN	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Uluslararası Hukuk	
PROFESÖR	ERSEL AYDINLI	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ/İNSANİ BİLİMLER VE EDEBİYAT FAKÜLTESİ/FELSEFE BÖLÜMÜ/FELSEFE PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Türk Dış Politikası	
PROFESÖR	GENCER ÖZCAN	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Ortadoğu Çalışmaları ; Uluslararası Güvenlik	

PROFESÖR	GÖKHAN KOÇER	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Siyaset ; Uluslararası Güvenlik	
PROFESÖR	HASRET ÇOMAK	İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Kurumlar ; Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Hukuk	
PROFESÖR	HÜSEYİN BAĞCI	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik ; Avrupa Çalışmaları	
PROFESÖR	KAMER KASIM	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik ; Bölgesel Çalışmalar	kamerkasim[at]gmail.com
PROFESÖR	MİTAT ÇELİKPALA	KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik ; Bölgesel Çalışmalar	
PROFESÖR	MUSTAFA AYDIN	KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası	
PROFESÖR	NEJAT DOĞAN	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ/İKTİSAT FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset ; Uluslararası Kurumlar ; Uluslararası Güvenlik	nejatdogan[at]anadolu.edu.tr
PROFESÖR	NURŞİN GÜNEY	BAHÇEŞEHİR KIBRIS ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası ; Bölgesel Çalışmalar	

		İLİŞKİLER BÖLÜMÜ /			
PROFESÖR	OKTAY FIRAT TANRISEVER	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Bölgesel Çalışmalar ; Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası İlişkiler Kuramları	
PROFESÖR	SAADET GÜLDEN AYMAN	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uyuşmazlık Çözümü ; Ortadoğu Çalışmaları	gulden.ayman[at]istanbul.edu.tr
PROFESÖR	SAİT YILMAZ	İSTANBUL ESENYURT ÜNİVERSİTESİ/İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ /SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uyuşmazlık Çözümü ; Bölgesel Çalışmalar	
PROFESÖR	SİNEM AKGÜL AÇIKMEŞE	KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ	Beşeri ve İdari Bilimler Temel Alanı	Avrupa Çalışmaları ; Uluslararası Güvenlik ; Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri	
PROFESÖR	SİRET HÜRSOY	EGE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Uluslararası Güvenlik ; Avrupa Çalışmaları	siret.hursoy[at]ege.edu.tr
PROFESÖR	YAŞAR ONAY	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası ; Uluslararası İlişkiler Kuramları	
PROFESÖR	ZÜHAL YEŞİLYURT GÜNDÜZ	TED ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER PROGRAMLARI PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Göç ; Uluslararası Güvenlik	

DOÇENT	FİKRET BİRDİŞLİ	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASİ TARİH ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Siyaset ; Türk Dış Politikası	fbirdisli[at]ksu.edu.tr
DOÇENT	ÖZLEM KAYGUSUZ	ANKARA ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri ; Küreselleşme	
DOÇENT	MURAT YEŞİLTAŞ	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Ortadoğu Çalışmaları ; Uluslararası Güvenlik	yesiltas[at]sakarya.edu.tr
DOÇENT	MUHİTTİN DEMİRAY	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası ; Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri	muhittin.demiray[at]gop.edu.tr
DOÇENT	MUHARREM GÜRKAYNAK	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Avrupa Çalışmaları ; Bölgesel Çalışmalar	muharremgurkaynak[at]sdu.edu.tr
DOÇENT	GÜNER ÖZKAN	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası ; Uluslararası Siyaset	gunerozkan005[at]yahoo.com
DOÇENT	GÖKHAN TELATAR	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASİ TARİH ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset ; Uluslararası Güvenlik	

DOÇENT	GİRAY SADIK	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Avrupa Çalışmaları ; Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri	
DOÇENT	BİLAL KARABULUT	GAZİ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Küreselleşme	bilalkarabulut[at]yahoo.co.uk
DOÇENT	ALPER KALİBER	ALTINBAŞ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ	Beşeri ve İdari Bilimler Temel Alanı	Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri ; Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası	
DOÇENT	ALİ SERDAR ERDURMAZ	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ	Beşeri ve İdari Bilimler Temel Alanı	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik ; Ortadoğu Çalışmaları	
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	MEHMET CEM OĞULTÜRK	MİLLİ SAVUNMA ÜNİVERSİTESİ/ATATÜRK STRATEJİK ARAŞTIRMALAR ENSTİTÜSÜ/	Uluslararası İlişkiler	Afrika Çalışmaları ; Bölgesel Çalışmalar ; Uluslararası Güvenlik	mogulturk[at]msu.edu.tr
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	MUSTAFA EMRE KAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ/REKTÖRLÜK/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Siyaset	
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	ÖNCEL SENÇERMAN	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ/REKTÖRLÜK/	Uluslararası İlişkiler	Afrika Çalışmaları ; Uluslararası Güvenlik ; Uyuşmazlık Çözümü	
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	TARIK AK	JANDARMA VE SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ/GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ/SUÇ ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Siyaset ; Uluslararası İlişkiler Kuramları	trkak[at]hotmail.com
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	YASİN USTA	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ/HAVSA MESLEK YÜKSEKOKULU/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Siyaset ; Türk Dış Politikası	

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	YAŞAR ALDIRMAZ	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ/MESLEK YÜKSEKOKULU/MÜLKİYET KORUMA VE GÜVENLİK BÖLÜMÜ/ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA PR. /	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası ; Uluslararası Göç ; Uluslararası Güvenlik	y.aldirmaz[at]gmail.com
OKUTMAN	SELİM UYSAL Ayrıldı	KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ/REKTÖRLÜK/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Uluslararası Hukuk ; Uluslararası Güvenlik	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	ARDA ÖZKAN	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI HUKUK ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası Hukuk ; Uluslararası Siyaset	ardaozkan83[at]hotmail.com
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	ASLIHAN ANLAR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Bölgesel Çalışmalar; Uluslararası Siyaset	aslihan.anlar[at]kocaeli.edu.tr
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	AYŞEGÜL BOSTAN	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASİ TARİH ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Göç; Uluslararası Güvenlik ; Bölgesel Çalışmalar	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	EDA BEKCİ ARI	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Kurumlar; Amerika Çalışmaları	edabek[at]gmail.com
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	ESER GEMİCİ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ/SİVİL HAVACILIK YÜKSEKOKULU/SİVİL HAVA ULAŞTIRMA İŞLETMECİLİĞİ BÖLÜMÜ/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Hukuk	egemici[at]kastamonu.edu.tr
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	ESRA ÇENGEL	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Çalışmaları; Uluslararası Güvenlik, Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri	esra.cengel[at]omu.edu.tr
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	FULYA KÖKSOY	BATMAN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uzakdoğu Çalışmaları; Avrupa Çalışmaları, Uluslararası Güvenlik	fulya.koksoy[at]batman.edu.tr

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	HAKAN KIYICI	POLİS AKADEMİSİ/GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset, Bölgesel Çalışmalar	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	KAHRAMAN SÜVARİ	MANİSA CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ /SİYASİ TARİH ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uzakdoğu Çalışmaları	kahramansuvari[at]hotmail.com
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	MEHMET EMİN ERENDOR	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/DEVLETLER HUKUKU ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Hukuk	mehmeterendor[at]gmail.com
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	MURAD DUZCU	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uyuşmazlık Çözümü; Uluslararası Göç, Uluslararası Güvenlik	muradduzcu[at]mku.edu.tr
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	MUSTAFA ALİ SEZAL Ayrıldı	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI HUKUK ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası İlişkiler Kuramları, Uluslararası Siyaset	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	NURİ GÖKHAN TOPRAK	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset; Türk Dış Politikası, Uluslararası Güvenlik	nuri.toprak[at]klu.edu.tr
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	OĞUZ URAS Ayrıldı	FATİH ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Ortadoğu Çalışmaları; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası İlişkiler Kuramları	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	ÖMER ERTUĞRUL MERAL	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ BEŞERİ VE İDARİ BİLİMLER TEMEL ALANI	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Göç; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası İlişkiler Kuramları	

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	PINAR BUKET KILINÇ PALA	KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Bölgesel Çalışmalar	pinar.pbk[at]gmail.com
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	ŞENGÜL YILDIZ ALANBAY	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri; Küreselleşme, Uluslararası Güvenlik	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	TEKİN BAYKIZ	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/ENFORMATİK ENSTİTÜSÜ/BİLİŞİM SİSTEMLERİ ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Küreselleşme; Avrupa Çalışmaları, Uluslararası Güvenlik	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	TOLGA ÇIKRIKÇI	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Kurumlar	tcikrikci[at]yahoo.com
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	TOLGA SAKMAN	NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ BEŞERİ VE İDARİ BİLİMLER TEMEL ALANI	Uluslararası İlişkiler	Bölgesel Çalışmalar; Uluslararası Göç, Uluslararası Güvenlik	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	VOLKAN KALENDER	KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Siyaset	
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	YUSUF FİDAN	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Çalışmaları; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Kurumlar	ysfdn_90[at]hotmail.com

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	YÜCEL BAŞTAN	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler		
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ALTUĞ GÜNAL	EGE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/DEVLETLER HUKUKU ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri; Bölgesel Çalışmalar, Uluslararası Güvenlik	altuggunal[at]gmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ARİF BAĞBAŞLIOĞLU	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Kurumlar	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ASENA BOZTAŞ	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/SAPANCA MESLEK YÜKSEKOKULU/DIŞ TİCARET BÖLÜMÜ/DIŞ TİCARET PR./	Uluslararası İlişkiler	Afrika Çalışmaları; Bölgesel Çalışmalar, Uluslararası Güvenlik	aboztas[at]sakarya.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	AŞKIN İNCİ SÖKMEN	İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ /ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	AYÇA EMİNOĞLU	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uyuşmazlık Çözümü	aeminoglu[at]ktu.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	AZİME TELLİ SERPİN	MERSİN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASİ TARİH ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset	azimetelli[at]gmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	BARIŞ GÜRSOY	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ/AYDIN İKTİSAT FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Çalışmaları; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Siyaset	

DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	BURCU BULUT GÜRPINAR AYDIN	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İŞLETME FAKÜLTESİ/STRATEJİ BİLİMİ BÖLÜMÜ/MİLLİ GÜVENLİK STRATEJİLERİ ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Siyaset	bgurpinar[at]gyte.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	BÜLENT ŞENER	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset; Türk Dış Politikası, Uluslararası Güvenlik	bulentsener[at]yahoo.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	BÜLENT SARPER AĞIR	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ/AYDIN İKTİSAT FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Bölgesel Çalışmalar	bsagir[at]adu.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	DOĞAN ŞAFAK POLAT	İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ELŞAN İZZETGİL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası; Uluslararası Güvenlik, Bölgesel Çalışmalar	izzetgil[at]hotmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	EMRE BAYSOY	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Bölgesel Çalışmalar, Küreselleşme	ebaysoy[at]nku.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	FAZLI DOĞAN	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Amerika Çalışmaları; Uluslararası İlişkiler Kuramları, Uluslararası Güvenlik	fdogan[at]selcuk.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	FİLİZ KATMAN	İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI TİCARET BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI TİCARET PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset	

DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	GİZEM BİLGİN AYTAÇ	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSAT FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası İlişkiler Kuramları, Ortadoğu Çalışmaları	gizembil[at]istanbul.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	GÖKHAN AK	NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ BEŞERİ VE İDARİ BİLİMLER TEMEL ALANI	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Türk Dış Politikası	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	GÖKNİL ERBAŞ	MERSİN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Bölgesel Çalışmalar, Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	HAKAN MEHMETCİK	MARMARA ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI POLİTİK İKTİSAT ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Bölgesel Çalışmalar; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası İlişkiler Kuramları	hakanmehmetcik[at]gmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	İBRAHİM MAZLUM	MARMARA ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası İlişkiler Kuramları	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	İMRAN DEMİR	MARMARA ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI POLİTİK İKTİSAT ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları; Uluslararası Siyaset, Uluslararası Güvenlik	imrandemir[at]yahoo.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	İSMAİL ERKAM SULA	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları; Türk Dış Politikası, Uluslararası Güvenlik	ismailerkam[at]gmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	KADRİ KAAN RENDA	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası; Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri; Uluslararası Güvenlik	

DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	KERİM CAN KAVAKLI	SABANCI ÜNİVERSİTESİ/SANAT VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ/SANAT VE SOSYAL BİLİMLER PROGRAMLARI BÖLÜMÜ/SANAT VE SOSYAL BİLİMLER PROGRAMLARI PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset; Uluslararası Güvenlik, Uyuşmazlık Çözümü	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	MEHMET ALİ TUĞTAN	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Türk Dış Politikası	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	MURAT CİHANGİR	BATMAN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset, Küreselleşme	murat.cihangir[at]batman.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	MURAT GÜL	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Türk Dış Politikası; Uluslararası Güvenlik	murat_gul[at]email.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	MURAT ÜLGÜL	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/DEVLETLER HUKUKU ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Bölgesel Çalışmalar, Türk Dış Politikası	mulgul[at]ktu.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	MURAT YORULMAZ	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ/HAVSA MESLEK YÜKSEKOKULU/YÖNETİM VE ORGANİZASYON BÖLÜMÜ/LOJİSTİK PR./	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Türk Dış Politikası	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	MUSTAFA ÖZALP	YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset, Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri	mustafa.ozalp[at]bozok.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	NECATİ ANAZ	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSAT FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Ortadoğu Çalışmaları	necatianaz[at]hotmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	NEZİR AKYEŞİLMEN	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASİ TARİH ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uyuşmazlık Çözümü; Uluslararası Güvenlik, Ortadoğu Çalışmaları	

DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	NURİ YEŞİLYURT	ANKARA ÜNİVERSİTESİ/SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Ortadoğu Çalışmaları ; Türk Dış Politikası ; Uluslararası Güvenlik	nyesilyurt[at]ankara.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ONUR OKYAR	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Ortadoğu Çalışmaları ; Uluslararası Güvenlik	onurokyar[at]hotmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ÖNER AKGÜL	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Uyuşmazlık Çözümü ; Uluslararası Güvenlik	onerakgul[at]yahoo.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ÖZDEN SELCEN SARI	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Uluslararası İlişkiler Kuramları ; Bölgesel Çalışmalar	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ÖZLEM KAYHAN PUSANE	IŞIK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASET BİLİMİ PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik ; Türk Dış Politikası	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ÖZÜM SEZİN UZUN	İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER PR. /	Uluslararası İlişkiler	Ortadoğu Çalışmaları ; Uluslararası Güvenlik	ozumuzun[at]aydin.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	RÜŞTÜ SALİM SAVAŞ BİÇER	NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ BEŞERİ VE İDARİ BİLİMLER TEMEL ALANI	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset ; Türk Dış Politikası	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	SELİM KANAT	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/DEVLETLER HUKUKU ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Avrupa Çalışmaları, Uluslararası İlişkiler Kuramları	selimkanat[at]yahoo.com

DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	SELİM KURT	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset, Bölgesel Çalışmalar	selim.kurt[at]giresun.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	SERDAR KESGİN	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Siyaset, Bölgesel Çalışmalar	serdar.kesgin[at]giresun.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	SEZİN İBA GÜRSOY	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Avrupa Çalışmaları; Uluslararası Güvenlik	seziniba[at]gmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ŞEBNEM UDUM	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası Kurumlar	usebnem[at]hacettepe.edu.tr
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ŞERİFE ÖZKAN NESİMİOĞLU	KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/TARİH BÖLÜMÜ/TARİH PR. /	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset; Uluslararası Güvenlik, Uyuşmazlık Çözümü	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	UMUT KEDİKLİ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Hukuk; Uluslararası Kurumlar; Uluslararası Güvenlik	
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	VAHİT GÜNTAY	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik; Uluslararası İlişkiler Kuramları, Bölgesel Çalışmalar	vahitguntay[at]gmail.com
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ZERRİN AYŞE ÖZTÜRK	EGE ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Siyaset; Uluslararası Güvenlik, Uluslararası İlişkiler Kuramları	zerrin.ayse.ozturk[at]ege.edu.tr

DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ZEYNEP ARIÖZ	BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ/İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ/ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI/	Uluslararası İlişkiler	Uluslararası Güvenlik	zarioz[at]bandirma.edu.tr